BIBLIA. N.T. Epístolas de Pablo. Latín
Epistolae Beati Pauli. -- [S.l.] : [S.n.], [s.a.]
[147+] h., a-r8, s9+ ; 8°
Fecha probable de imp. primera mitad del S. XVI. -- Texto glosado (glosas en l. gót.)
1. Biblia. N.T. Epístolas de Pablo -Comentarios 2. Biblia. T.B. Pauloren Epístolak-Iruzkinak I. Título

R-6221 Ejemp. falto de port. y de 4 h. del cuaderno de [147+] h. -- Texto subrayado, con numerosas apostillas marginales ms. -- Enc. perg.

Algasiam: tractantis illud ex epistola ad Colossenses. Ne
mo vos superet in humilitate mentis. Quod crebro in-
quit diximus: & si imperitus sermone non tamē scientia:
nec usquam Paulum de humilitate: sed etiā de conscientiæ
veritatē dixisse etiam nūc approbamus. Profundos enim
& reconditos sensus lingua non explicat. Et cum ipse sen-
tiat quid loquatur: in alienas aures puro non potest trans-
ferre sermone: quem cū in vernacula lingua habebat disert
issimum: quippe vt hebreus: & ad pedes eruditus Gama
lielis viri in lege doctissimi: ipsum interpretati cupies in
uoluitur. Si autem in greca lingua hoc ei accidit: quod nu
tritus in Tharso ciliciæ a prima ætate imbiberat: quid de
latinis dicemus: qui verbum ex verbo exprimere conan-
tes obscuriores faciūt eius sententias: & velut herbis crescē
tibus frugum strangulāt vbertatem. Et quod in eadē epi
stola subdit: quæ sunt rationem quidem habentia sapien-
tiæ. Hoc ait in loco/ quidē/ coniunctio superflua est: quod
in pleriscq; locis propter imperitiā artis grāmaticæ Apo-
stolum fecisse reperimus. Neq; enim sequitur/ sed/ vel alia
coniunctio: quæ solet vbi quidē positum fuerat respondē-
re. Nam quidē plærūq; aduersatiua reperitur. Hæc hiero-
nymus: quæ sunt a me tam multis repetita: vt ostenderem
multo maioris esse negocii hoc opus: quā quod a grāma
ticis tractari debeat. Ad duas superiores quas Hieronymꝰ
enumerat difficultates: accessit tertia: quam induxerūt illi:
qui ex veteris ac noui instrumenti libris diuini cultus offi
cia ordinarūt addentes: mutilantes: mutātes: inuertētes p-
totyporum verba. Vt quod in ipso statim initio epistolæ
quæ legitur in dominica prima aduētus: Scientes quia ho
ra est iam nos de somno surgere. In græco vnde & epistō-
la venit ad latinos: sic ad verbum est. & hoc scimus scientes
tēpus quod hora est. Et reliqua. Manifestum est adiectum
esse fratres: sed repetitum a superioribus. detractum tēpus

Et quia/positum pro q̃. Sed hæc vtcũq; tolerabília: quia non mutatur sententia: illud nulla ratione excusabile. q̃ feria quarta sequente ex Esaía propheta legitur: quia cõpleta est malícia eius. Nam p̃ malícia velint nolint vitiligatores ísti: legendũ est mílitia: quod in hebreo est. Sed hæc & huiusmodi alio tẽpore dísputabuntur cõmodius. Nũc in hac tui nominis præfatiõe tantũ lectorem admonemus: nihil nos mutasse ex eo quod ĩ voluminib⁹ castigatis habetur: etiam si contra artis grãmaticæ præcepta scriptũ reperiatur: admoniti autoritate Quintiliani oratoriarũ ínstitutionum líbro primo: vbi de vetustate. quedã inquit sũt: quæ mutare vetat religio: & cõsecratis vtendũ est. Sed plura feci quam quæ amícus ille meus ídemq; tuus familiaris exígebat. Neq; enim tãtum cæsa colo comateq; dístinxi: singulis dictiónibus orthographiam suam accõmodaui: sed & quedam scholía glosulasq; adiunxi: atq; locos quosdam obscuriores audactus paraphrasi verti. Hæc amplitudíni tuæ narraui: non quo putem puerília hęc ad te pertinere: sed vt studiorum meorum ratio tibi vnico honoris mei amplificatori constet. Vale.

Argumentum epistolarum.

Decem epistolas Paulus ad diuersas eccle sias scripsit. Ad Romanos vnam. Ad Corinthios duas. Ad Galathas vnam. Ad Ephesios vnam. Ad Philippenses vnā. Ad Colossenses vnam. Ad Thessalonicenses duas. Ad Hebreos vnam. Romani notiores sunt. quam vt in presentiarū de illis quicquā dici debeat: ad q̄s scribit ex corintho. Corinthii habitabant vrbem illam clarissimā totius Achaie: qua parte Peloponessus per Isthmon grecie annectitur. Ad hos scribit ex Epheso epistolam primam. Secundam vero ex troade. Galate populi sunt habitantes Galatiam regionem: que prius gallograecia dicebatur. Ad hos scribit ex Epheso. Ephesii vrbem habitant nobilissimam Ionie siue Asie minoris vt in principio Apocalypsios legitur. Ad hos scribit ex vrbe Roma: cum esset in carcere per Tichicum diaconem. Philippenses vrbem habitant Macedonie philippos sic appellatam a Phillippo Macedonum rege atq; magni Alexandri patre. Ad hos scribit ex vrbe roma cum esset in carcere. Colossenses vrbem habitant Asie proprie dicte colossi: non vt quidam ineruditē dicunt Rhodi insule: propterea quod in illa fuit colossus memorabilis Apollini dedicatus atq; alii centum minores colossi atq; ab illis dictos Colossenses: sed quemadmodum Hieronymus scribit: Asiani sunt: atq; Laodicee finitimi. Colossorū vrbis meminit Plinius libro. xxxv. naturalis historie. In colossis inquit flumen est in quo late res defecti lapides extrahuntur. Ad hos ab Epheso scribit iam ligatus per Tichicum diaconem & Onesimum acolytum. Thessalonicenses vrbē habitāt Macedonie Thessalonicam in ora maritima sinus Macedonici sitam. Hebrei dicti sunt non ab heber vt aliqui putauerunt: sed ab

a illi

abraam hebreo sic cognominato postea quam veniēs in terram Chanaan pertransiit Euphraten. Heber nāq; grece interpretatur perotes: latine transitor. Postea appellati iudei a iudea regione que duas tribus complectebatur iude & beniamin. Ad hos scribit apostolus si modo eius est epistola que inscribitur ad hebreos: siue aliū de in familiā illius ascita. Sunt & quattuor eiusdem apostoli priuatim ad discipulos scripte. Ad Timotheū due. Ad Titum Crete insule presulem vna. Ad Philemonem item vna. Sunt præterea aliæ septem epistole que dicuntur canonice. Iacobi vna. Petri due. Ioannis tres. Iude vna; de quibus nichil attinet impresentiarum dicere.

EPISTOLAE BEATI PAVLI.

Dominica prima in aduentu dñi: in quo legũtur epistole Pauli & ppheţe ex Esaia: in quibus fit mentio triplicis aduentus dñi: scz cotidiani per gratiam. Annui per solemnitatem temporalis generationis. Extremi iudicij: quo viui & mortui sunt iudicãdi. Fratres scientes. Segmentum hoc ex epistola Pauli ad Romanos trãslatum est Cap. xiij. i quo postea quã exhortat est illos ad obedientiã principũ & ad proximi dilectionem infert. Scientes tempus. Sic enim in greco legitur & subauditur simus, nam apud hebreos & grecos frequẽter: apud latinos quos nõnunquã sum esfui supprimit. Et hora est. Quia p qđ posuit: qđ in sacris litteris frequẽter legit: sed ppriã vt est illud. scitis q post biduum pascha fiet. q nõ reddit causã: sed cõsictio tm simplex est. De somno surgere. Metapho ra est vel potius allegoria: sicut q sequuntur. nox. dies/lux/tenebre. sunt quoq antithera. i. contra posita. Propior. Pro eo quod est propinquior a prope. grece propius nos est salus. vt sit propius presentio. sed idẽ est sensus. Quã cũ credi. Ante aduentũ christi. nam quod credidimus tunc: tã cernimus. Induamur arma. Ex speciali significatu verbi induo. alioqui nullũ verbũ passiuũ nisi figurate construitur cum accusatiuo. Sicut in die. In greco vna particula est sicut videlicet sic eut tanquam. Non in commessationibus. i. conuiuijs. vel potius compotationibus post cenam ad multã

Incipit libell9 epistolarũ in quo cõtinentur omnes epistole & prophetie quæ cantantur in ecclesia per anni circulum. Incipiendo a prima dñica aduentus vsq; in eandem dominicam.

Dñica prima aduẽt9. Epistola bti Pauli ad Romanos. Capitul. xiii.

Fratres. Scientes quia hora est iã nos de somno surgere: nunc enĩ propior est nostra sal9 quã cum credidimus. Nox præcessit: dies autẽ appropiquauit. Abiiciam9 ergo opera tenebrarũ: & induamur arma lucis: sicut in die honeste ambulemus. Nõ in comessationib9 & ebrietatib9. Non in cubilib9 & impudicitiis. Nõ in cõ

noctē. De comessationib⁹ Aristoteles multa in politicis. In cubi lib⁹ ꝛ impudicitijs. Per endiadin in lectis impudicis: ꝛ est anapho ra: qñ ter: nō: pticula reperit. ꝛ ualitō ꝙa subtrahit cōiunctio. Iu duimini dñm iesum. Sic in alio loco induite nouū hominem.

¶ Feria quarta eiusdem hebdomade.

HEc dicit dominꝰ deus: Consola mini. ꝛc. Segmētum ex Esaia ꝓpheta cap. xl. nam postea quam in superioribus denūnciauit peccatorū punitionem: hic subiungit iustorum consolationem dicens: Consolamini. ꝛc. Consolamini in voce passiua/ ab eo quod est conso lo.as. Varro in oedipo. per idem tēpus oedipꝰ athenas exul ve nire dicebatur: qui cō solaret: ꝛ est epizeusis. i. eiusdem verbi subiunctio. vt Cicero veniet veniet illa dies. Populꝰ meꝰ. quia nomen est collectiuum cū ver bo plurali iūgit. ꝛ meus in vocatiuo posuit ꝓ mi: quēadmodū ꝛ Lu canus in. ij. dixit. Degener o ppls: ꝛ Vergiliꝰ. Q. uuiꝰ regnator aqua rū. Loquimini Grecū ad sacerdotes refert. Loquimini ad cor. Me taphore species a pte corpis ad aīm. vñ concordes ꝛ discordes dicti. Cōpleta est malicia. Mendū inexcusabile mutatione vnius littere malicia ꝓ militia etiā refragrātibus libris recētioribus. nā antiqui ōes ad vnū habēt militia: ꝓ quo in hebreo Sabaoth. i. exercitus le gitur hoc est militia in illa significatiōe de qua i Job militia est vi ta hoīs sup terrā: i greco tapinosis. i. hūiliatio est ꝓ militia: vt nullo mō relinquat locus malitie. Duplicia. quia maiora sunt dona bo na quā fuerūt mala. Vox clamātis. ptcipiū p qō hebrei supplēt pīs idicatiū q̄ carēt. subaudiēdū q̄ ꝛbū ē. ꝛ ē allegoria q̄ intelligēda ē ēt iſēsu litterali de ioāne baptista vt oīm euāgelistaꝝ testimōio. Mōs tētione & æmulatione: sed induimini dominum iesum christum.

Fer. iiii. Esaiæ ꝓphetæ. Cap. xl.

COnsolamini consolamini ppl̄e meus: dicit dominus deus vester. Loquimini ad cor Ierusalem & vocate eam: quoniam cōpleta est ma licia eius: dimissa est iniquitas illius. Su scepit de manu domini duplicia pro omnibus peccatis suis. Vox clamātis in deserto: parate viam domini: rectas facite in solitudine semitas dei nr̄i. Oīs vallis exaltabitur: & oīs mons & col

ꝛ collis differũt: quia montes sunt ꝑpetui: ꝛ colles intercisi aut sepa rati in tumorẽ surgẽtes. ℙraua. i. a rectitudine distorta ꝛ obliquia ℑn directa: idest in rectitudinẽ reducta. ℍia dñi. i. verbũ hũanitati cõiunctũ. ℳis caro. i. hõ vt sit pars ꝑ toto. ℚ. s. verbũ. Locutũ est sub. per ꝓphetas de illius aduẽtu. ℍox dicẽtis: vt supra vox clamã tis. ℳis caro. Hec est predicatio Baptiste de hois fragilitate: ꝛ verbi incarnati cũ patre ꝛ spiritu sancto eternitate. ℱoenũ in hebreo herba simpliciter est: foenũ ꝛ flos trãslationes sunt. Spiritus i. ventus a deo missus alioqui spiritus domini omnia creat ꝛ renouat: vt inquit psalmographus. ꝛ Vergilius Spiritus intus alit.

lis humiliabitur: & erunt praua in directa: & aspera in vias planas. Et reuelabitur gloria domini: & videbit omnis caro pariter quod os domini locutũ ẽ. Vox dicẽtis, Clama. Et dixi. Quid clamabo? Omnis caro fœnum: & omnis gloria eius quasi flos agri. Exiccatum est fœnũ: & cecidit flos: quia spiritus domini insufflauit in eo. Vere fœnum est populus: exiccatum est fœnum: & cecidit flos: verbũ autem domini manet in æternum.

Fer. vi. Esaię ꝓphetę. Cap. xlii.

HAec dicit dñs deꝰ. Ecce seruus meus suscipiã eũ: electus meꝰ cõplacuit sibi in illo ꝛia mea. Dedi spiritũ meũ super eũ: iudicium gẽtibus ꝓfert. Nõ clamabit: nec contẽdet: nec accipiet psonã: nec audiet vox eius

℟eria sexta eius hebdomade.

ECce seruꝰ meus Ex eodẽ Esaia cap. xlij. Vbi postea ostendit dilectionẽ dei ad populum iudaicũ excellaus in eum beneficijs: hic ostẽdit illud idem ex filio quẽ illi misit. nã de christo debere intelligi ꝛ nõ de Cyro ℙersarũ rege etiã hebreoꝝ plerique testãtur. Ecce seruꝰ. subaudi est adest: nõ vt grãmatiste ꝗdã dicũt: qõ ponit absolute. Et ecce seruus de re i. Louisa dñ. Suscipiã eũ. ꝗa nã diuina sustinet hũanã ꝛ qõ semel assũpsit nũq̃ dimisit. Electꝰ meꝰ. item subaudi adest. Cõplacuit i illo. sic i Luc. iij. i te cõplacuit mihi: ꝛ ẽ dictũ ex idiomate hebraico: ꝓ mihi places. Spũ meũ ddi. Esa. lxj. Spũs dñi super me: eo qõ vnxerit me: vñ xps. Iudiciũ ꝓfert. vñ Joã. v. ℙr oẽ iudiciũ ddit filio. nõ clamabit. i. nõ erit clamosꝰ nec ꝓtiosꝰ nec ꝗrulꝰ. nõ

acceptet ꝓsonã.i.nõ erit acceptor personarũ. Calamũ quassatũ non cõteret.ſꝫ potiꝰ cõsolidabit. Lignũ fumi nõ extin. sed potiꝰ accẽdet.

Educet iudiciũ.i.vere iudicabit. Nõ erit tri.nec tur.sed trãquillo ⁊ sereno vultu. Donec ponat.⁊ postea multominꝰ.vt ꝓsal.cix. Donec ponã inimicos tuos. Insule.nõ solũ orbis ꝓtinẽtis incole ſꝫ insularũ ⁊c. Creãs.i. q̃ omnia hec facio ⁊ post sum quoq; filiũ mittere. Et extẽdẽs eos.iuxta illud ꝓs.ciij. Extẽdẽs celum sicut pellẽ.

Dans flatũ et spũm.i. animã ⁊ vitam. Ego dñs vocaui te.Verba sũt ꝓphetis ad filiũ. In fedꝰ i. vt sis mediator iter me ⁊ hoies. In lucem gẽ.i.gentiliũ. Luce.ũ. Lumẽ ad reuelationẽ gentium. De conclusione.i.de carcere peccati et mortis. Ego dominus. In hebreo hoc i loco est nomen illud ineffabile tetragrãmaton.i. quattuor lfas. Et laudẽ.repetet nõ dabo.q; deus zelotypus est:q̃ nõ patit in hoc consortem. Que prima lex mosis. Noua annũcio.Vbi incarnationẽ. Hiereñ.xxxj. Creauit dñs nouũ super terrã:fœmina circundabit virũ. Anteq̃ oriant̃.i.fiãt. Audita faciã.i.audietis per ꝓphetas. Cãtate.Gratiarũactio est pro tãto bñficio accepto aut accipiẽdo. Ab extremis.i.a solis ortu vsq; ad occasum. Descẽditis in mare. rectius conscẽdetis. Nergiẽ.j.eñ. Cõscẽdi nauibꝰ equos. Et pleni

fortis Calamũ quassatũ nõ cõteret: & lignũ fumigãs nõ extinguet. In veritate educet iudicium. Nõ erit tristis: nec turbulẽtus: donec ponat in terra iudiciũ: & legẽ eius insulę expectabũt. Hec dicit dñs deus creans cœlos & extẽdẽs eos: firmãs terrã & q̃ germinant ex ea: dans flatũ populo qui est sup terrã: & spiritũ calcãtibus eã. Ego dñs vocaui te in iustícia: & apprehendi manũ tuã: & seruaui te & dedi te in fœdus populi in lucem gentiũ: vt aperires oculos cęcorum: & educeres de cõclusione vinctũ: & de domo carceris sedentes in tenebris. Ego dñs: hoc est nomẽ meũ. Gloriã meã alteri nõ dabo: & laudem meã sculptilibꝰ Quę prĩa fuerũt ecce venerũt: noua quoq; ego annũcio: antequã oriantur audita vobis faciã. Cantate dñm cãticũ nouum. Laus eius ab extremis terræ. Qui descẽditis in mare & plenitudo eius: insulę & habitato-

tudo eius scz maris cãtet: vt in cãtico. Benedicite maria & flumina dño. ꝛc. Letet desertũ. i. exultet. quale illud est. Mõtes exultauerũt vt arietes. In domib9 cedar. regio est Arabie dicta ab vno ex duodecim filijs Ismael: de q̃ in ps. Habitaui cũ habitãtib9 cedar. Habitabit sub messias: de quo hic agitur. Habitatores petre. q̃ ciuitas quoq; est Arabie i terra Edõ ab Assyrijs dicta Receñ. vñ Arabie petre nomẽ. Clamabunt: scilicet habitatores petre. Dñs sicut: ideſt exurget in sceleratorum vltionem.

res earũ. Lętetur desertum & ciuitates eius: in domib9 habitabit cedar. Laudate eum habitatores petrę: de vertice montiũ clamabunt. Ponent dño gloriam: & laudẽ eius in insulis nũciabũt. Dominus sicut fortis egredietur: & sicut vir prælíator suscitabit cœlum. Vociferabitur & clamabit: super inimicos suos confortabitur.

Dñica. ii. Pauli ad Romanos. Ca. xv.

FRatres: Quæcunq; scripta sunt ad nostrã doctrinã scripta sunt: vt per patiẽtiã & consolationem scripturarũ spem habeamus. Deus aũt patiẽtię & solatii det vobis idipsum sapere in alterutrũ secundũ iesum christũ: vt vnanimes vno ore honorificetis

¶ Dominica scõa aduentus.

FRatres: Quecũq; &c. Ex epla ad Romanos Ca. xv. Hec clausula ex supiori pẽdet: naz dixerat supra validos infirmoꝝ ibecillitates debere tolerare: sicut & chs nrã perpessus est. citat illũ ex psalmo. lxviij. Opprobria exprobrãtium tibi cecider̃t sup me. et sequi: operui in ieiunio animã meã. & deinde subdit rationẽ eius qđ dixit neminẽ debere sibi placere sed imitari christũ: qz quecunq; ei⁹ scripta sunt ꝛc. & suppressit enim particulã: reddens causam: qm̃ nõ posunt illud eius causam reddebat. In verbis tñ pfectionis nõ supponimus: qz reddit causã eius qđ sacerdos optabat. qđ dixerat hoc est esũ corpus meũ. Et p patiẽtiã. i. expectationẽ: nã hypomene est expectatio ab hypomeneo qđ est expecto vel sustineo. Scripturaꝝ. i. eoꝝ q̃ scripta sunt. Dei patiẽtie. i. q̃ pat patiẽtiã. Et solatij. Cur mutauit vbũ patiẽtie i solatij cũ vtrobiq; sit i greco pacientis: cũ solatiũ & psolatio differãt? Idipm sapere: p idẽ ex figura greca dr nõ latine. In alter

atrũ.inuicẽ siue mutuo dicendũ fuit:nõ in alterutrũ qõ significat alterũ e duob⁹ qõ velis. Suscipite inuicẽ.s.validi infirmos. Suscepit vos.qz infirmitates nr̃as ipe tulit:t dolores nr̃os ipe portauit. Ministrũ circũcisionis.i.iudaismi:qz venit ꝓpter ones q̃ perierũt de domo isr̃l. Propter veritatẽ.i.vt ea q̃ facta est repromissio adimpleret ex iusticia:sz gẽtes hoc est gẽtiles ꝓpt miam: sed sup posuit ꝓ eo qõ est ꝓpter. de vocatiõe aũt gẽtiũ plena est sacra scriptura:sz ꝑ paul⁹ q̃dã locos ponit p̃s xvij. ꝓpt ea cõfitebor tibi i gẽtib⁹. Editio cõis hz in nationib⁹ qõ idẽ est.t ex Psal. Letamini gẽtes cũ plebe ei⁹.t ex p̃s. cxvj. Laudate dñz oẽs gẽtes. Esa.ca. xj. i die inqt illa radix ieſſe. i esi gẽtes sperabũt siuevt trãslatio hebraica hz: eũ gẽtes deprecabunt. t ꝓ eo qõ greci dicunt ieſſe:hebrei dicunt isai ex causa nob aliubi assignata. Deꝰ autem. more suo Paulus bene precatur credentibus.

tis deũ & patrẽ dñi nostri ieſu christi. Propter quod suscipite inuicẽ sicut & christus suscepit vos in honorẽ dei. Dico autem ieſum christũ ministrũ fuisse circũcisionis: ꝓpter veritatem dei ad cõfirmandas promissiones patrũ. Gẽtes autem sup misericordia honorare deum: sicut scriptũ est. Propterea cõfitebor tibi in gẽtib⁹: & nomini tuo cãtabo. Et iterũ dicit. Letamini gẽtes cũ plæbe eius. Et iterũ. Laudate omnes gẽtes dominum: & magnificate eum oẽs populi. Et rursum Esaias ait. Erit radix ieſſe: qui exurget regere gẽtes: in eum gẽtes sperabũt. Deus autem spei repleat vos omni gaudio & pace in credendo: vt abũdetis in spe & virtute spiritus ſancti.

Feria quarta eiusdem hebdomade.

Feria.iiij.Esaiæ ꝓphetę. Ca.xliij.

HAec dicit dominꝰ deus: Creãs te Iacob & formans te Israel. Noli timere quia redemi te: vo

Hec dicit dñs.Creãs te Iacob. Ex Esa.ca.xliij. Ubi ꝓsẽꝑ impioꝝib⁹ egit de missiõe xp̃i: hic agit de multiplicatiõe fideliũ:q̃ succederẽt i gẽs iudaice locũ.vñ nõ solũ hereditatẽ sz t noia sortiti sũt q̃si i familiã illã asciti Creãs te iacob.i.o chr̃iana t fidel gẽs.

Noīe tuo.Jacob ⁊ iſrl:q̄ noīa iudei amiſerūt ⁊ chriani acceperūt. Dedi propitiationē tuā.i.dedi egyptū ſimilē tibi in ꝓpitiatione:redi gendo illā in corp⁹ eccleſie myſticum vt ſim illi propicius ſicut ⁊ tibi. Et Ethiopiā ⁊ Saba.Que ſunt Egypto cōtermine.nam Saba eſt Arabie felicis portio. Pro te.i.tui multiplicādi cauſa.Honorabilis factus es.ſub.o Jacob. Dabo homines pro te.i.cauſa tui nois propagandi permittā hominū mortes: ſiue martyrum ſiue perſequentiū illos.Ab oriē te iuxta illō Mathei viij.Multi venient ab oriēte ⁊ occidēte. Aq̄loni.q̄ ſpirat a ſeptemtrione. Da ſubaudi populos cōſtruēde eccleſie mee.Auſtro.qui ſpirat a meridie. Noli prohibere.ſubaudi venire. Affer filios meos.Deus alloquit hec loca que enumerauit|a quattuor mundi partibus. Et omnem. creaui eum. Ex figura hebraica ⁊ greca.ſicut illud cuius participatio eſt in idipſum.nā cuius ei⁹ latine nō diceret. Educ foras.vt ſupra affer filios. Populm cecū.Cuiuſmodi ſūt iudei:q̄ hūt oculos ⁊ nō vidēt.Surdū.et illō aures hūt: ⁊ nō audiēt. Oēs gētes. Jā hoc ad vocationē gētiū ptinet:qa ſupiora de hebreis dici videbant. Quis i vob⁹.ſubaudi o gētes Annūciet iſtud.quaſi dicat:nemo niſi ego dūs. Pū

cauī te noīe tuo.meus es tu. Cū trāſieris p aq̄s tecū ero:& flumīa nō opient te.Cū ambulaueris ī igne:nō cōbureris:& flāma nō ardebit te. Quia ego dūs deus tuus ſanctus iſrael & ſaluator tuus: dedi propitiationē tuam Aegyptum & Aethiopiā & Saba p te. Ex quo honorabilis fact⁹ es ī oculis meis & glorioſus:ego dilexi te.& dabo homines p te: & populos pro anima tua. Noli timere quoniam tecū ſum ego. Ab oriente adducā ſemen tuum:& ab occidēte congregabo te.Dicā Aquilonī da:& Auſtro noli p̄hibere. Affer filios meos de lōginquo: & filias meas ab extremis terræ. Et omnē qui inuocat nomen meū:in gloriā meam creaui eum:formaui eū: & feci eum. Educ foras populū cæcum & oculos habētem:ſurdū & aures ei ſunt. Omnes gētes congregatæ ſunt ſimul: & collectæ ſunt tribus. Quis in vobis annunciet iſtud: & quę prima ſunt audire vos fa-

funct.principalia.Dent testes eox.s.oĩ gẽtium. Et iustificẽtur.ñ poterunt. Et audient.s.futura. Et dicant eadẽ futura.Et est hy sterologia.prius enim dicitur aliquid q̃ auditur.quasi dicat: illi nõ poterunt:ꝛ ego potero. Vere vos testes mei.Verba sunt dei ad apostolos ꝛ prophetas.iuxta illud: ꝛ eritis mihi testes in Jerusalem ꝛ iudea.Et seruus meꝰ.

si loquit pater de filio est intelligẽdum. Si filius de quocunq; electo ad id opus. Credatis mihi.cũ videritis cõpleta:q̃ predixi vobis At sciatis.hoc experimẽto quod dixi. Ego ipse.Emphaticõ est:ipse.quasi dicat:nõ aliꝰ quispiã. Ante me ꝛ post me. Quia dei essentia nõ mensuratur nisi eternitate. Ego annũciaui: idest predixi salutẽ futuram. Et saluaui.g filiis. Alienus.i. deus qui talia faceret. Vos testes Ex p̃dictis patent sequentia. De manu mea eruat.p eruatur. nam eruo actiuum est.

ciet: Dent testes eorũ & iustificẽtur: & audiant & dicãt. Vere vos testes mei dicit dñs. Et seruus meus quem elegi. Vt sciatis & credatis mihi & intelligatis: quia ego ipse sum. Ante me nõ est formatus deus: & post me non erit. Ego sum dominus: & non est absq; me saluator. Ego annũciaui & saluaui. Auditũ feci: & non fui in vobis alienꝰ. Vos testes mei dicit dñs: & ego deus. Et ab initio ego ipse: & non est qui de manu mea eruat. Operabor & quis auertet illud: ait dominus omnipotens.

¶ Fer. vi. Esaie. pphẽte. Capꝫ. li.

HAec dicit dñs. Audite me qui sequimini qd iustum est: & quaeritis deum. Attẽdite ad petram

Operabor: scilicet salutem gentiũ. Auertet illud: idest prohibebit salutem gentium.

¶ Feria sexta eiusdem hebdomade.

AUdite me qui sequimini. ex Esaia Capitul. lj. vbi remouetur quoddam impedimentum liberationis faciende per messiam quoniam aliqui ex hebreis desperabant hanc liberationem. itaq; cõfirmatur in primis hec spes exemplo. dicit itaq; dominus ad fideles

Ad petram: idest ad abraam qui appellatur petra ppt fidẽ quo-

gentes. De sion. Verba sunt Esaie nō gentiū. Et iudicabit gētes: scilicet verbū diuinū: cui data est omnis potestas in celo ⁊ in terra. Gladios in vomeres. pacē illam significat q̄ fuit sub Augusto Cesare: quo tēpore saluator natus est. quod dicitur ex eo quod in pace agricultura exercetur ⁊ instrumēta bellica conflantur in rustica instrumēta. Lanceas in falces. putatorias. messorias: ⁊ fęnarias. Venite. Verba sūt Esaie ad iudeos exhortātis eos vt veniant secum ad viam rectam: quādoquidem gentes arripiunt hereditatem illis debitam.

Venite ascēdamus ad montem domini: & ad domum dei Iacob: & docebit nos vias suas: & ambulabimꝰ in semitis eius: quia de sion exibit lex: & verbum domini de hierusalem. Et iudicabit gentes: & arguet populos multos. Et conflabunt gladios suos in vomeres: & lāceas suas in falces. Non leuabit gens cōtra gentē gladium: nec exercebuntur vltra ad prælium. Domꝰ Iacob venite & ambulemus in lumine dñi.

¶ Lectio Esaiæ pphetæ. Capᵒ. vii.

IN diebus illis. Loquutus est dñs ad Achaz dicēs. Pete tibi signum a domino deo tuo in pfundū inferni sine in excelsū supra. Et dixit Achaz Non petam: & non tentabo dominū. Et dixit. Audite ergo domus Dauid. Nunquid parū vobis est molestos esse hoibus: quia molesti estis & deo meo? In diebus illis. Loquutꝰ est dominus. Ex Esaie capᵒ. vii. De christo ad literam hec prophetia est intelligenda etiam euāgeliste testimonio. qui hec verba ad christi temporalem generationem pertinere dicit. Hoc totum inquit factum est: vt implerētur quod dictum est per prophetam dicentem. Ecce virgo habebit in vtero ⁊c. Sed quia plures sensus literales possunt dari in eodem verborū cōtextu exponāt in vtroq; sensu ⁊ quē pre se ferat ꝛaz: ex qui subintelligit. Achaz rex fuit iuda a Saule ḡrtu sdecimꝰ ad quē nunc loquit dñs per Esaiam. Signū. s. liberatiōis ppⁿ tui. In profundū: scz p resurrectionē alicuius mortui. In excelsū. vt qō stet sol vt tpe Josue. Nō tētabo dñm. simulat se bonū Achaz cū sit malꝰ: vñ ppba infert. Hoibꝰ. i. pphetis quos molestat. Deo meo

nolêtes eí signū accipere. ℘ropter hoc.i.ad gloriā suā:aut ne sitis illi molesti. Dabit signū.s.liberatiōis ppīi. Ecce ⁊go cōcipiet.hoc de ⁊gine dei pura est simpliciter intelligēdū:iudeis etiā repugnātibus. Emmanuel.qđ interp̄tat nobiscū deꝰ: nulli magis q̄ chr̄o aptari pōt:i quē natura diuina ⁊ hūana coierūt. Butyr̄ ⁊ mel.p q̄ oē eduliū hoi aptū intelligit. est aūt butyrū bubulꝰ caseꝰ. Ut sciat. vt particula nō causatiue sed cōiūctio tantū est ordinē demōstrās. Reprobare malum ⁊ eligere bonum. ℘ter scientiā iā inde a pcepto infusam homini q̄ idem erat deus.

Propter hoc dabit dñs ipse vobis signū. Ecce virgo concipiet & pariet filiū: & vocabit nomē eius Emmanuel. Butyrū & mel comedet: vt sciat reprobare malū & eligere bonum.

¶ Feria sexta eiusdē hebdomade.

¶ Feria sexta. Esaiæ prophetæ. Capitul. xi.

HEc dicit dñs deus. Egredietur virga de radice iesse: & flos de radice eiꝰ ascēdet. Et requiescet sup eū spūs dñi: spiritꝰ sapiētię & intellectꝰ: spūs cōsilii & fortitudinis: spūs sciētiæ & pietatis: & replebit eū spūs timoris dñi. Non secundū visionē oculorū iudicabit: nec ſm auditū aurium arguet: sed iudicabit in iustitia pauperes: & arguet in æquitate p māsuetis terre. Et percutiet terrā virga oris sui: & spū labiorū suorū interficiet impiū. Et erit iustitia cingulum lumborum eius: & fides

Hec dicit dñs deus. Egredietur ⁊go. Egredietur ⁊ga. Ex esa cap̄.xj.in quo ppha primo describit mysteriū incarnatiōis ⁊bi diuinit⁊ eiusq̄ natalis. deide illiꝰ felicitatē doteſq̄ enū erat. Egredietur ⁊ga. ⁊go dei pura q̄ ducebat originē a dauid rege: q̄ fuit iesse siue isai filiꝰ. Et flos.i.chr̄s.de q̄ i cāticis. Ego flos cāpi ⁊ liliū conualliū. Spūs dñi.q̄ in eā p̄feret septē sua dona: q̄ b enumerant. Oculoꝝ ⁊ auriū.s.corpaliū: sed iudicabit p sciētiā infusā q̄ est hō: aut p increatā q̄ deꝰ. Arguet p māsuet.qđ fecit: qñ arguit phariseos q̄ apl̄os insimulabāt: qđ sabbata violabāt. ℘cutiet terrā.i. hīa tores fre. Virga oris.i.doctrina. Interficiet impiū.ꝺ ātixp̄o intelligit: ꝺ q̄ apl̄s i ep̄la thessa ij.cū reuelabit ille iniquꝰ quē dñs iesꝰ interficiet spū oris sui. Iustitia cingulū.i.iusti ⁊ sancti adherebūt ei sicut cingulū adheret lū-

bis. In chaldeo legit: erãt iusti circũcirca eius: nagẽtes fideliter appropinquãtes et: qõ dicit ꝓpter aplos discipulos. Cinctoriũ nescio an vñq̃ apud aatores cinctoriũ legat ꝓ eo qõ est cinctus: siue cinctura: siue semicinctum. ¶ Sabbato eiusdem hebdomade.

IN dieb⁹ illis. Clamabũt ad dñm. Ex Esaie cap. xix. Ubi post eaꝫ dicit ꝓpheta. erit altare dñi i tra egypti: ifert clamabũt ad dñm sex egyptij. Tribulãt. i. ꝓsecutoris. ¶ Propugnatorẽ. i. ꝰfensorẽ siue ꝓtectorẽ. Ab egypto. i. ab egyptijs liberatis. Et egyptij. bonoꝝ ꝓsecutores. ¶ Plaga. i. pena tpali ad castigationẽ. Et sanabit eã ꝓ fidẽ. ¶ Placabit eis. i. ex ira to mitescet.

HEc dicit dñs. Letabit. Ex Esa. c. xxxv. in q̃ posteaꝫ i capite ꝓcedẽti denũciauit destructionẽ idumee ad ꝓsolationẽ iudeoꝝ. hic denũciat eis ꝓsolatiõnẽ a christo venturã. a primo ꝰ multiplicatione credẽtiũ: deinde de illoꝝ corroboratiõe. Letabit deserta. iudea. Et iuncta: qz i desertis locis nõ sint vie strate. Exultabit solitudo. quomõ ꝺi mõtes exultauerint. Germinans germinabit. ex idiomate hebraico geminatio illa multitudinẽ designabit. Letabũda. corde. Et laudãs. ore. Gloria libani. q̃ abundat arboribus pulcherrimis. Decor carmeli. mons in deserto nõ longe ab Ebron. Saron. regio est inter montem Thabor et mare tybertadis. Gloriã dñi. i. christiũ gloriã dei ꝓtis. Cõfortate. hec est secũda pars. et sunt v̄ba ꝓphete ad apostolos. Manus

disso. ⁊ genua debilia. s. gentiũ: q̃ erãt desides ad fidẽ accipiẽdã. Roborate ad patiendos p̃ christo dolores. Dicite. i. predicate. o pusillanimes ⁊c. Ultionem retributionis: in vestros p̃secutores. Ceco rum. hec a saluatore gesta sunt. In deserto aque. ꝓpter baptismũ dicit: qõ de ꝓphilippo ⁊ eunucho baptizato proprie dicitur.

HEc dicit dominꝰ Super mõtem. Ex Esaia caꝑ. xl. ⁊ sequitur post illam prophetiam quã posuimꝰ supra cuiꝰ initiũ est cõsolamini. ⁊ introducit hic cõsolatoris p̃sona: idest christi: et est ꝛbũ dñi ad Joãnem baptistam. Qui euangelizas rõ. in datiuo quia Joãnis predicatio ad iudeos est. Ecce deꝰ noster. q̃ digito ostendens illum dixit. Ecce agnus dei. Brachiũ eius i. christus q̃ brachium est patris.

Merces eius. q̃ potest retribuere cuiq̃ iuxta merita. Coram illo. idest in eius voluntate ⁊ potestate. Sicut pastor: vnde ipe dicit Joannis. x. Ego sum pastor bonꝰ. Et leuabit in sinu. i. portabit. more boni pastoris q̃ morbidas pecudes humero vehit.

bília roborate. Dicite pusillanimes: cõfortamini: & nolite timere. Ecce deus vester vltionem adducet retributiõis: deus ipse veniet: & saluabit nos. Tunc aperiẽtur oculi cecorũ: & aures surdorum patebunt. Tũc saliet sicut cervus claudus: & aperta erit lingua mutorũ: quia scissæ sunt in deserto aquæ: & torrẽtes in solitudine. Et quæ erat arida in stagnum: & sitiẽs in fontes aquarum. Ait dominus omnipotens.

℣ Lectio Esaiæ prophetæ. Capitulo. xl.

HAec dicit dominus: Super mõtem excelsum ascẽde tu qui euãgelizas sion: exalta in fortitudine voce tuam qui euangelizas hierusalẽ. Exalta: noli timere. Dic ciuitatibus iudæ. Ecce deus vester. Ecce dominus in fortitudine veniet: & brachiũ eius dominabitur. Ecce merces eius cũ eo: & opus illius coram ipso. Sicut pastor gregem suum pascet: in brachio suo cõgregabit agnos. Et in sinu suo leuabit eos dominus deus deus noster.

℣ Esaiæ prophetæ. Caꝑ. xlv.

Hec dicit dñs: chro meo Cyro. Ex Esaie cap. xlv. Vbi posteaq̃ pphēta induxit populū ad expectādum diuina ꝓmissa: hic predicit futurā illi⁹ liberationē: et primo ponit liberatoris potestatē: deinde illi⁹ natalē. Christo meo Cyro. p Cyrū regē persarū. cui⁹ tpi⁹ bus tēpli reedificādi fuit exordiū. Hebrei etiā in sensu līali intelligūt messiam. Cui⁹ dexteram. quasi iacentē erigēs ad multorum populorū victoriam. Ianuas. vrbiū expugnatarū. Glorioſos. potētes ꝛ supbos. Arcana. i. alias res cū thesauris recōditas. Qui voco nomen tuū qz te nomine ꝓprio appello: quod honorificum est. Assimilaui te. subaudi filio meo: qz sub nomine tuo filius meus intelligit. Extra me. quia tres persone intra deum sūt: reliqua omnia extra in deo tamen fundata. Accinxi te. i. ad beilū armaui. Non cognouisti me. ad cyrū ptinet hoc nō ad filiū. Creās mala. i. res q̃ ō natura sua bone sunt: hoies tñ illis male vtunt. Ꝓdluant iustū. i. a celo mittat chr̃s: ꝛ descēdat q̃si pluuia i veil⁹. Aperiat terra. q̃si partū emittens ex se. Germinet saluatorē. ea scz parte q̃ hō est. Creaui eū ex

HAec dicit dñs: chr̃o meo Cyro cuius apprehēdi dexteram: & subiiciā ante faciē eius gētes: & dorsa regum vertā: & aperiā corā eo ianuas: & portæ non claudentur. Ego ante te ibo. & glorioſos terræ humiliabo. Portas æreas conterā: & vectes ferreos confringam. Et dabo tibi thesauros abscōditos: & arcana secretorum: vt scias quia ego domin⁹: qui voco nomen tuum deus Israel: propter Iacob seruū meum: & israel dilectū meum. Et vocaui te nomine meo: assimilaui te: & non cognouisti me. Ego dñs: & non est amplius: extra me non est deus. Accinxi te: & non cognouisti me: vt sciant hi qui ab ortu solis & q̃ ab occidente: quoniam absq̃ me nō est deus. Ego domin⁹: & nō est alter: formans lucem: & creans tenebras. faciēs pacē: & creans malū. Ego dominus faciēs omnia hec. Rorate cceli desuper: & nubes pluāt iustū: aperiat terra: & germinet saluatorem. Et iustitia oriat simul: ego dominus creaui eam.

¶ Danielis pphetę. Cap. iii.

terra.nam intra me genui.

IN diebus illis. Angelus dñi. Ex daniele cap. iij. historia nota est: & qua ex causa hi tres pueri fuerūt i caminū ignis iniecti Nabuchodonosor regis iperio. vbi cāticū hoc cecinerūt. Nā cāticū illud qđ ecclia canit sub noie trium puerorū in hebreo nō habet: sed ex theodotiōis trāslatione sūptū est. Cū azaria. q ante vocabat abdenago. Et socii ei⁹. s. ananie misaeli. Que sequunt non indigent expositione.

FRatres: Rogamus vos. Ex epla Pauli ad Thessal. ij. cap. ij. in q apls Thessalonicēses die iudicij vniuersalis instare timētes consolat dicens alia multa ante die illā pcessura: puta nūerus electorū cōplēdū et antichristi aduētū. Et nfe cōgregationis in ipsum. in greco nostrā cōgregationem in co. Per spiritū. alicuius diuinationis. Discessio. i. apostasia grece dicta: quia notior est ali quādo greca dictio q̄ latina. Hō pcti. i. anti christ⁹. Supra oī q đ dī. i greco supra oēm q dī deū. hoc est simula chri: qđ tanq̄ deus in templo est collocatū.

IN diebus illis. Angelus dñi descendit cū azaria & sociis eius in fornacē: & excussit flāmam ignis de fornace: & fecit mediū fornacis quasi ventū roris flantē: flāma aūt diffusa est super fornacē cubitis quadraginta nouē: & incendit quos reperit iuxta fornacē de chaldeis ministros regis: qui cā incēdebāt. Et nō tetigit eos oīno ignis: nec cōtristauit: nec quicq̄ molestiæ intulit. Tūc hi tres quasi ex vno ore laudabāt & glificabāt & bñdicebāt deū in fornace dicētes. Bñdict⁹ es dñe deus patrū nr̄oꝝ: & laudabilis & superexaltat⁹ i sęcula. Et bñdictū nomē gl̄iæ tuæ sanctū & laudabile: & superexaltatū i oīb⁹ sęculis. Bñdictus es i templo scto gloriæ tuæ: & suplaudabilis & gloriosus in sęcula. Bñdictus es qui intueris abyssos: & sedes super cherubin & laudabilis & superexaltatus in sæcula.

¶ Beati Pauli ad Thessalonicenses/secunda. Capitul⁹. ij.

FRatres: Rogamus vos p aduētum dñi nr̄i ihesu christi & nr̄æ cōgregatiōis i ipm: vt nō cito moueamini a vro sensu: nec terreamini: nec p spm̄: nec per sermonē nec p epistolam

tanq̃ per nos missam: quasi instet dies domini. Ne quis vos seducat vllo modo. Quoniã nisi discessio venerit primum: & reuelatus fuerit homo pcti filius perditionis qui aduersat & extollitur supra oñe quod dicit deus: aut qd colitur: ita vt in tẽplo dei sedeat ostendens se tanq̃ sit deus. Nõ retinetis q̃ cũ adhuc essem apud vos: hæc dicebam vobis? Et nunc quid detineat scitis: vt reueletur in suo tẽpore. Nã mysteriũ iam operatur iniquitatis. Tantũ vt qui tenet nũc teneat: donec de medio fiat. Et nũc reuelabitur ille iniquus: quem dñs Iesus interficiet spiritu oris sui: & destruet illustratione aduentus sui.

¶ Dñica quarta. Pauli ad Philippenses. Capitul. iiii.

FRatres: Gaudete i domino semper: iterum dico gaudete. Modestia vestra nota sit omibus hominibus: dominus enim prope est. Nihil soliciti sitis: sed in omni oratione & obsecratione cum gratiarum actione petitiones vestræ innotescant apud deum. & pax dei quæ exuperat omnem sensum custodiat corda vestra & intelligẽtias vestras. In christo iesu domino nostro.

¶ In vigilia natalis domini. Esaiæ. Capitul. xlii.

Nõ retinet. i. nõ me mmisistis. Quid detineat: scz vt reuelet ille in tẽpore suo. ⁊ est hec pphetia Pauli de aduentu antichristi.

¶ Dñica quarta aduentus.

FRatres. Gaudete. Ex epistola Pauli ad Philip. ca. iiij. ⁊ est clausula eple: quã solemus finire p huiusmodi verba. vale. gaude. visitati? ergo et magis latine diceretur valete. Modestia vestra. i greco magis significat iusticiã: vel potius equitatem illam/ que est iusticie siue iuris interpretatio. hoc est eiciam.

Omnem sensum. in greco non sensum sed mentẽ legitur: neq̃ custodiat: vt sit modus deprecatiu? sed custodiet vt sit idicatiuus.

Itaq̃ multum refert inter vtramq̃ qualitatem. quãquam ab hebreis confunditur.

¶ In vigilia natiuitatis.

Propter ſion non tacebo. Ex Eſaia cap. lxij. Vbi fit mentio de Chriſto naſcituro ppe diem. Et eſt vox prophete in perſona Apoſtoloꝝ: ſi de chriſto Jeſu intelligat. Hebrei hāc partem de meſſia venturo interpretant: quidā tamen illoꝝ ad Cyrū regē Perſarū referūt: cuius permiſſu templū eſt reſtitutū: vt ſupra dictum eſt: ſed et ꝙ Cyrū intelligim⁹ ſaluatorē noſtrum.

Propter ſiō t hierlm. Siō mōs eſt eminens vrbi hieruſalem t arx quā expugnauit Dauid. hec eſt q̄ apō Eſaiā cap. xxix. appellatur Ariel. vbi vocat ciuitas dauid. Ut ſplēdor iuſt⁹ ei⁹. vñ t ſol iuſticie dr̄. Lāpas grecū ē: interpretaturq; fax incenſa. Gētes t reges. ad quod etiā ſe extendet hec chriſti ſal⁹. iuxta illō Simeōis Lumen ad reuelationem gētiū. Vocabit nomē nouū. ſi ad hierlm referas: erit vbs fidei t pp̄ls peculiaris: ſi ad chr̄m ēmanuel ex Eſaia t ieſu euāgelio. Derelicta ſicut āte hac ſub captiuitate vocabaris. Voluntas mea in ea. idē eſt que facit voluntatē dei ſui. Complacuit domino in te. ſcilicet quod habitaberis t nō ab eo p̄tecta.

Aec dicit dominus. Propter ſiō non tacebo: & propter hieruſalem nō quieſcā: donec egrediat vt ſplendor iuſtus eius: & ſaluator eius vt lampas accendat. Et videbunt gentes iuſtum tuū: & cuncti reges inclytū tuum. Et vocabitur tibi nomen nouū quod os domini nominabit. Et eris corona glorie in manu domini: & diadema regni in manu dei tui. Non vocaberis vltra derelicta: & terra tua non vocabitur amplius deſolata. Sed vocaberis voluntas mea in ea: & terra tua inhabitabitur: quia complacuit domino in te.

¶ Beati Pauli ad Romanos. Cap. i.

Fratres. Paul⁹ ſeru⁹ ieſu chr̄i vocatus ap̄ls ſegregat⁹ in euāgeliū dei: qd ante p̄miſerat per pphetas ſuos in ſcripturis ſctis de filio ſuo: q

¶ In eadem vigilia.

Paulus ſeru⁹ ieſu chr̄i. Ex initio epl̄e ad Rom. Epl̄e more ſeq̄t: in q̄ p̄mo ponit nomē mittēt. ſ. deinde eos ad q̄s mittit. Tū dr̄ ſal⁹ ſue gaudiū: p q̄b⁹ ap̄ls dicit pax t gr̄a. legit autē hoc die: q̄ fit mētio de x̄bi diuini incarnatiōe t hoīum reparatione. Vocat⁹ nō eſt accipiēdū b vocat⁹ p noīat⁹: ſz a deo vocat⁹ ad ap̄latū. Segregat⁹

Quia ceteri apostoli missi sunt ad predicandum ouibus que perierunt de israel: ipse vero ad gētiles: vnde ⁊ doctor gentiū dictus Factus ex semine Dauid. In greco potius est generatus. iuxta illud psal. De fructu ventris tui ponā super sedē tuā. Predestinatus. i. definitus ⁊ declaratus per spiritū sanctū cū descendit super eū in specie colūbe: ⁊ audita ē vox: hic est filius meus. Ex resurrectione mortuor. ex eo ēt dēclarat⁹ est filius dei quod in virtute propria resurrexit a mortuis. Jesu christi. videtur dicere qđ mortui erāt Jesu christi: sed nō est ita sed referendum est ad illud quod supra dixit de filio suo. ⁊ tūc inferendum Jesu christo domino nostro. Per quē. scz christū. Ad obediendū. i. obedientiam fidei. In omnibus gentibus. qa vt diximus ad hoc vocatus est. Estis vos. qa Romani gētiles erāt. Vocati iesu christi. de gentium vocatione plena est sacra scriptura.

factus est ei ex semine Dauid secundū carnē. Qui prędestinatus est filius dei in virtute secundū spiritū vniuersitatis ex resurrectione mortuorū Iesu christi domini nostri. Per quē accepimus gratiam & apostolatū ad obediendū fidei in omnibus gentibus pro noīe eius: in quibus estis & vos vocati Iesu christi domini nostri.

¶ In natiuitate domini. In missa de gallicantu Esaię. Cap. ix.

HAec dicit dñs. Populus gentiū qui ambulabat in tenebris vidit lucē magnā. habitātibus in regiōe vmbrę mortis lux orta est eis. Paruulus enim natus est nobis: & filius datus est nobis. Et factus est principatus super humerum eius: & vocabitur

¶ Populus gentiū qui ambulabat in tenebris. ex Esa. cap. ix. In quo tāgit xpi. natalis: nā ⁊ hebrei ēt de messia vēturo hāc lectionē intelligūt ex pte: ⁊ ex pte de captiuitate iudeor. apd Assyrios. Qui ambulabat in tenebris. i. ignorātię. Lucē magnā. i. christū qui Joānis. viii. dicit. Ego sum lux mundi. In regione vmbre mortis. i. in limbo inferorum lux orta est. cum post mortem descēdit ad inferos. Paruulus enim. hec omnia de christo nimirum intelligenda sunt: tamen si quidam hebreor. de Ezechia rege potius intelligere volunt. Super humerū eius.

¶ In missa de gallicātu.

ꝙa factus est sub lege ad Galatas.iiij. Aut ad crucē referendū ē quā humeris sustulit. vnde data est illi ois potestas in celo ⁊ in ẽra. Mat xxei vltimo. Soliū Dauid.i. sedē regiā. qō de regno spūali est intelligēdū. alioqui tēporariū Dauid regnū terminū habuit. Ammodo idest a tempore quo ceperit gubernare.

¶ Post ꝓphiā epla.

APparuit gra ōi
Ex epla Pauli ad Titū. ca.ij. In quo fit mentio de aduentu christi per gratiam.
Gratia dei saluatoris. In greco gratia salutaris siue salutifera. nec ꝙs est dei nostri sed ab interprete adiectū.
Aduentū gloriē. In greco apparitionē legitur: sicut supra dixit apparuit benignitas.
Populū acceptabilē. In greco peculiarē: ꝙ sectatorē zelatorē habetur: siue imitatorē.

¶ In missa diluculi.

SPiritus dñi. Ex Esaia ꝓpheta. cap.lxj. Quod tamen si de ipso Esaia potest intelligi: de christo potius est intelligendū. qui pōt dicere qua parte minor est patre spiritus domini. ꝛc. Unxit me. vnde ⁊ christus cognominatur. i. unctus. Annunciandum. In greco euangelizandum. Mansuetis: idest apostolis primum: deinde per eos aliis. Mederer contritos. antique dixit cum accus

nomē eius admirabilis cōsiliarius. deꝰ fortis. pater futuri seculi: princeps pacis. multiplicabit eius imperiū: & pacis nō erit finis. Super solium Dauid & super regnum eius sedebit: vt confirmet illud corroboret in iudicio & iustitia amodo & vsqꝫ in sempiternū.

¶ Beati Pauli ad Titum. Cap. ii.

CHarissime. Apparuit gra dei salvatoris nri oibus hoibꝰ erudiēs nos: vt abnegātes impietatē & sęculária desideria sobrię & iuste & pievi uamus in hoc sclo. Expectantes beatā spem & aduentū glię magni dei: & saluatoris nri Iesu xpi. Qui dedit semet ipm ꝓ nobis: vt nos redimeret ab oī iniquitate: & mūdaret sibi ꝑpm acceptabilē sectatorē bonorū operū. Hæc loqre & exhortare: in xpo iesu dño nro.

¶ In missa de luce. Esaię ꝓph. Ca. lxi.

HAec dicit dns. Spus dñi sup me eo qđ unxerit me dns. ad annūciādū mansuetis misit me: vt mederer contritus corde: & predicarem

catiuo sicut Terentius in phormione. quas res min⁹ mederi possis audacius cū genitiuo interpres dixit in Threnis: quis meditabitur tui: cum vsus dativo iungat. Captiuis. i. in peccato positis. Clausis apud inferos constitutis. Annū placabilē. i. tempus quo deus homini placatus est per christi passionem pena peccati soluta. Diē vltionis. i. iudicij vltimi. Consolarer lugentes. iuxta illud Matthei. v. Beati qui lugent. quoniā ipsi consolabuntur. Lugentibus sion. i. qui volēt de statu ecclesie aduerso. quia sion ⁊ Jerusalē pro ecclesia plerūq; accipitur. Coronā pro cinere. antithethon est hoc est cōtra positum: quoniam in letitia vtimur corona i luctu cinere: ⁊ sic de alijs. In ea. sion siue ecclesia. Fortes iustitie. hi sunt apostoli ⁊ illorū successores. Dilatatio dñi. i. quos dñs plantauit ad glorificandū

captiuis indulgentiā: & clausis apertionem: & predicarē annū placabilē domino: & diem vltionis deo nostro: vt consolarer omnes lugentes: & ponerē fortitudinem lugentibus sion. Et darem eis coronā pro cinere: oleum gaudii pro luctu: pallium laudis pro spiritu mororis. Et vocabuntur in ea fortes iustitie: plantatio domini ad glorificandum. ecce dominus auditum fecit in extremis terre. Dicite filie sion. ecce saluator tuus venit. Ecce merces eius cum eo: & opus illius coram ipso & vocabunt eos populus sanctus redempti a domino deo nostro.

¶ Beati Pauli apostoli ad Titum. Capitulo. iii.

deest gloriā dñi predicandū ⁊ sermocinandū. ⁊ post longū interualluꝫ in fine. cap. lxij. subiūgit ꝓpheta. Dñs auditū fecit ab extremis terre. quia in oēm terrā exiuit sonus apl̄oꝝ. Dicite filie sion. i. cōgregationi fideliū. Saluator venit. i. ad iudicij diē ꝓperat. Merces eius cū eo. qa reddet vnicuiq; ꝓ merito preciū. Opus illud. idē dicit sed aliis verbis. Vocabūt eos. subintellige electos. Populus sctus. hoc est ꝓplm dño dedicatū. Redēpti. pplus redēpti solocismus erat si nō referret ad rē ⁊ nō ad vocē: quoniā pplus ꝓ hoibus accipitur: ꝓ pterea non fit solecismus.

¶ Post prophetiam epistola.

Apparuit benignitas ⁊ hūanitas. Ex epistola Pauli ad Titū cap. iij. vbi sic legit. Cū apparuit benignitas ⁊ humanitas ⁊c. hic subiūgitur: saluos nos fecit ⁊ suspēditur clausula vsq; in finē epistolę. Benignitas ⁊ humanitas. nō dicit dō christus in humanitate apparuit: sed affectū amoris q̄ prosecutꝰ est nos: cū nasci ⁊ pati nobis voluit filiū suū. Lauacrū. i. baptismū quo sumus regenerati. Renouationis. vnde in psalmo Effunde spiritum tuum: ⁊ renouabis faciem terre. Heredes simus. non quasi filij naturales: sed quia in adoptionē suscepti coheredes xpi vt alio in loco dicit.

¶ In missa maiori.

Propt̄, hoc sciet. Ex Esaia pphēta capi. lij. Que verba de chro esse intelligenda cōfirmat apostolus in epistola ad Romanos Capitul. x. Propter hoc. ⁊ quid sit ex superioribus colligitur. hoc est quia ablatus est populus meus gratis: ⁊ dominatores eius inique agunt. Populus meus: idest christiani. Nomen meum: scilicet Jesus quod interpretatur saluator. In die illa. quando ecclesia exaltabitur. Qui loquebar antes per prophetas. Adsum: scilicet humanitate assumpta. Quem pulchri hoc ad ecclesie dilationem pertinet per apostolorum predicationem. Super montes: idest terrarum principes. Annuncians pacem. quod debere fieri frequenter nos saluator admonuit. Dicentis sō.

CHarissime. Apparuit benignitas & hūanitas saluatoris nostri dei. Nō ex operibus iusticię quę fecimus nos: sed secundum suā misericordiam saluos nos fecit. Per lauacrū regenerationis & renouationis spiritus sancti: quē effudit in nos abunde per Iesū christū saluatorē nostrū. Vt iustificati gratia ipsius heredes simus secundum spem vitę æternę. In christo Iesu domino nostro.

¶ Ad missam maiorem. Lectio Esaię prophetę. Cap. lij.

HAec dicit dns. Propter hoc sciet populus meus nomen meū in die illa: quia ego ipse qui loquebar: ecce adsum. Quam pulchri super montes pedes annunciātis & prędicātis pacem: annuncians bonum: prędicans salutem: dicentis sion: regnas

Vocatiuus est siue dativus. Speculatorum. prelatorum qui greci vocantur episcopi. Leuauerunt vocem. predicando ⁊ est soloecismꝰ si non referatur ad rem. hoc est speculatores. Laudabũt. i. pro tãto beneficio gratias agent. Oculo ad oculum. i. non vt antea per figuras ⁊ aenigmata. Cõuerterit dñs sion. i. christianos ex gẽtibus ecclesiã. Debta ierusalẽ. q̃ nõ erãt tũc a xpiani frequẽtata. redemit ierusatẽ. xpi cultoribꝰ habitãdam tradẽs Brachiũ suũ. i. filiũ. de quo Esaias ⁊ brachiũ dñi cui reuelatum est.

bit deus tuus. Vox speculatorũ tuorũ leuauerunt vocem: simul laudabunt. quia oculo ad oculum videbunt cum conuerterit dominus sion. Gaudete: & laudate simul deserta Ierusalem: quia cõsolatus est dñs populũ suũ: redemit Ierusalem. Parauit dominus brachiũ sanctũ suũ in oculis omniũ gentium. Et videbunt omnes fines terrę salutare dei nostri.

Beati Pauli ad Hebreos. Capi.

FRatres. Multifarie multisq; modis olim deus loquens patribus in pphetis: nouissime diebꝰ istis locutus est nobis in filio: quẽ cõstituit heredẽ vniuersorũ: per quẽ fecit & secula. Qui cum sit splẽdor glorię & figura substantiæ eius: portansq; omnia verbo virtutis sue: purgationẽ peccatorũ faciẽs: sedet ad dexteram maiestatis in excelsis. Tanto melior angelis effectꝰ:

Post ppbiã epla. Multifarie multisq; modis. Ex Pauli epla ad Hebreos. cap. j. in cuiꝰ initio agit de eterna potissimũ xpi gnatiõe sicut ⁊ in euangelio qõ est in pncipio erat verbũ. Multifariã ⁊ multifarie dicimus. i. multipartite: sicut bifariã. bipartite et sic trifariam ⁊ quadrifariam. Olim loquẽs. i. loqbatur. Patribus. pfiarchis. In pphetis. i. pphetas. In filio. i. per filiũ. Constituit heredem. quia illi tradidit iudicium potestatemq; omnem in celo ⁊ in terra. Per quem iuxta illud psalmographi Verbo domini celi firmati sunt. Splendor pris. immo est vera lux que illustrat omnia: sed splendorem vocat ob assumptam humanitatem. Figura substantie: idest character persone patris. Portans omnia. quia omnia potest. Purgationem faciens: de quo Malachias. ⁊ purgabit filios leui. Melior

angelis.quia habet multa q̄ nō habēt angeli. Filiꝰ meꝰ es tu.in psal.ij.hoc legit. Ero in p̄rem in.ij.Regū cap.vij. Primo genitū quasi cim bonoꝝ heredē.Adorēt eū.ex psal.xcvj, Et ad angelos.ad posuit ꝓ de:hoc est p̄positionē ꝓ p̄epositiōe. Qui facit angelos ex psal.ciij.Ad filiū.subaudi dicit.Virga tua.ex.psal.xliij. Tu permanebis.In greco.ꝓmanes i p̄sti habet. Mutabis eos.In greco legit puolues. Idē ipe es.In greco idē es ꝛ ad maiorē exp̄ssionē Iann⁹ interpres adiecit ipe. Sede a dextris meis.ex psalmo.cix.

quanto differentius prę illis nomē hę reditauit. Cui enim dixit aliquādo angelorum:filius meus es tu: ego hodie genui te? Et rursum. Ego ero illi in patrē:& ipse erit mihi in filiū. Et cū iterū introducit primo genitū in orbē terrę:dicit. Et adorēt eū oēs angeli dei. Et ad angelos quidā dicit. Qui facit angelos suos spiritꝰ:& ministros suos flammā ignis. Ad filiū autē. Thronus tuus deus in sęculū sęculi: virga æquitatis virga regni tui. Dilexisti iusticiā & odisti iniquitatē: propterea vnxit te deus deꝰ tuꝰ oleo exultatiōis prę ptícipibꝰ tuis. Et tu in principio dñe terrā fūdasti: & opera manuū tuarū sunt cœli. Ipsi peribūt:tu aūt p̄manebis: & oēs vt vestimētū veterascēt. Et velut amictum mutabis eos:& mutabūtur. Tu autem idemipse es: & anni tui non deficient.

Dñica intra octauas natalis dñi. Paulus ad Galatas. Cap̄.iiij.

Fratres. Quanto tempore hęres paruulus est:nihil differt a seruo cum sit dominus omnium: sed sub tutoribus et autoribus est vsq; ad præfinitum tempus a patre.

Præfinitum a patre.

Ita & nos cū essemus paruuli: sub elementis mūdi huius eramꝰ seruientes. At vbi venit plenitudo tēporis/ misit deꝰ filiū suū: natū ex muliere: factū sub lege: vt eos qui sub lege erāt redimeret: vt adoptionē filiorū reciperemꝰ. Quoniā autē estis filii deus misit deus spiritū filii sui corda vestra clamantē abba pater. Itaq; iā nō est seruus: sed filius. Quōd si filius & heres per deum.

¶ In circūcisione domini. In missa de prima. Pauli ad Titum. Capitulo. iii.

Charissime. Apparuit benignitas & hūanitas saluatoris nr̄i dei. Nō ex operibus iusticię quę fecimꝰ nos: sed secundū suā misericordiā saluos nos fecit. Per lauacrū regenerationis & renouationis spiritus sancti: quē effudit in nos abunde per iesum christū saluatorē nr̄m. Vt iustificati gr̄a ipsius: hęredes simus secundū spem vitæ æternæ. in chr̄o iesu domino nostro.

¶ Ad missam maiorem. beati Pauli ad Titum. Capitulo. ii.

Charissime. Apparuit gr̄a dei & saluatoris nr̄i oībus hoibus erudiēs nos: vt abnegātes impietatē & sęcularia desideria: sobrie & iuste & pie viuamꝰ in hoc sęlo. Expectātes beatā spē & aduētū gl̄ię magni dei: & saluatoris nr̄i iesu xp̄i. Qui dedit semetipsum p nobis: vt nos redimeret ab omni iniquitate: & mundaret sibi populum acceptabilem sectatorem bonorum operum. Hęc loquere & exhortare. In christo iesu domino nostro.

siue a lege ad hoc constituta. Paruuli. id est quasi paruuli seruientes. Sub elemētis: idest principijs quia non maturi etate. Adoptionem filiorum. sub lege euangelica. Filij dei. In greco nō est dei. Clamantē abba. idest per cōfessionem clamare nos facientem inuocādo patris nomē. idest & abba. quod vero sequitur pater expositiue ponitur: quoniam abba hebraice vel syriace latine est pater.

¶ In circuncisione domini.

Apparuit gratia Epistola Pauli ad Titum capitulo. ij. Sed iam est exposita supra in missa de galli canu.

¶In epiphania domini.

Surge ⁊ illuminare. Ex Esaia propheta capi. lx. In quo ꝓphe ta prosperitatem ecclesie militantis describit. Et maxime ad- uentum magorum cum muneribus. Surge. que ante hac iacebas. Illuminare. i. christi nascentis lumen accipe: ⁊ est illuminare i imperatiuo vocis passi ue. Tenebre opiēt ter- rā. qa extra eccliā om- nia tenebrescūt. Dñs .i. xp̄s q̄ est sol iusticie Gētes. gētiles q̄ ad xp̄m cōuertētur. In circui- tu. i. infinitimos ꝓpos. Venerūt tibi. ad te ho norandā. De latere i. de ꝓpinquo. Videbi multitudinē credētiū. Affluues. abūdabis re- bus oibus. Dilatabi tur. p̄ nimia leticia. Mlitudo maris. i. ha bitātiū i insulis. Vene rit tibi. i. ad tibi obse- quēdum. Camelox. i. dromedariox ꝓmear⁹ importātiū. Madian. i. de regiōe Madianiti- de quā icoluit Madiā filiꝰ Abraā: ex Cethu ra ⁊ Effa ipsius Ma- dian filius. Et intelli- git de camelis arabi- cis: qui habent singu- la tubera sicut Bactriani bina. De Saba. regione felicis Ara- bie. dicta a Saba filio Cus ⁊ Nepotechan filio Noe. Aurum ⁊ thus. quod est peculiare sabeis.

¶In epiphania dñi. Esaię ꝓphetę. Capitul. lx.

Surge illūmare ierusalē: quia venit lumē tuum: & gloria dñi super te orta est. Quia ecce tenebrę operiēt terrā: & caligo populos. Super te tñ orietur dñs: & gloria eius in te videbitur. Et ambulabunt gentes in lumine tuo: & reges in splendore ortus tui. Leua in circuitu oculos tuos: & vide. Oēs isti congregati sunt: venerūt tibi. Filii tui de longe veniēt: & filie tue de latere surgent. Tunc videbis & afflues & mirabitur: & dilatabitur cor tuum: quando conuersa fuerit ad te mlitudo maris: fortitudo gentium venerit tibi Inundatio camelorū operiet te. Dromedarii Madian & Effa. Oēs de Saba veniēt aurū & thus deferētes: & laudē domino annunciantes.

Dñica prima post epiphaniā Pauli ad Romanos. Capitul. xii.

¶Dominica prima post epiphaniam.

Obsecro vos per miam. Ex epla ad Romanos cap. xij. In quo instituit ap̃lus Romanos: t primo eos in deū ordinādo ex pte corporis. deinde ex parte aie. Per misericordiam: adiurantis t constestātis particula est. Et in greco pluraliter dicitur miserationes. Ut exhibeatis corpora vestra. i. corporis vestri faciatis sacrificiū vos deuouendo. Hostiam viuentem. nō mortuā. Rationabile. quia diuinus cultus debet ee ei ratione. Huic seculo. hoc est rebus mundanis t perituris. Sed transformamini. In greco mentis vestre. nā ad eius hec verba referēda sūt. vt probetis. i. experiamini. Que sit voluntas dei. Quātū ad incipientes bene operari. Et beneplacens. ipsi. bene quātū ad proficientes. Et perfecta. quantum ad preuenientes. Per gratiā. hoc est per apostolatus officiū mihi iniunctū precipio. Nō plus sapere. Iuuenalis. imponit finem sapiens: t rebus honestis. Ad sobrietatem. Sicut vnicuique deus diuisit mēsurā fidei. i. de fide p̄dicādi scientā. Singuli alter alterius. Idest inuicē sumus mēbra alter alterius.

FRatres. Obsecro vos per miam dei: vt exhibeatis corpora vestra hostiā viuentē: sanctā: deo placētē: rationabile obsequiū vestrū, & nolite conformari huic seculo: sed reformamini in nouitate sensus vestri: vt probetis que sit voluntas dei bona: & bene placēs & perfecta. Dico eī per gratiam: quæ data est mihi oībus qui sunt inter vos: & nō plus sapere q̄ oportet sapere: sed sapere ad sobrietatē. & vnicuiq; sicut diuisit deus mensurā fidei. Sicut eī in vno corpore multa mēbra habemus: oia aut mēbra nō eūdē actū habent: ita multi vnū corpus sumꝰ in christo. Singuli aūt alter alterius mēbra. in christo domino nostro.

Ep̃ist. iiij. Pauli ad Rom̃. Cap̃. iij.

FRatres. Scimꝰ q̃m q̄cūq; lex loquit: iis qui in lege sunt loquitur

In greco habet ad modestiā. Diuisit. ordo est diuisit mēsurā fidei. i. de fide p̄dicādi scientā.

Feria quarta sequenti.

Scimꝰ q̃m. Ex epla ad Romanos ca. iij. In q̃ postea q̃ ostendit iudeos t gētiles indigere gra dei: qđ probauit autoritatibꝰ. hic applicat illas ad ppositū. Lex. i. q̃ p̄i q̃s citauit nūerāt. Obstruatur

os.i.claudat nō conquerātur. Subditus fiat.in greco obnoxius ⁊ obligatus deo ob acceptā gratiā ab eo. Ois caro.i.hō. Cognitio peccati.sup.est. Justicia dei.q̄ facit deo acceptū. Manifestata est.in gētilib⁹.de quo⁊ vocatione plena est scriptura sacra. ℘er fidē.s.est manifestata:⁊ nō aliūde. Credūt in eū.in eū:supfluit ex greco. Gr̄a dei.in greco gl̄ia dei.i. gr̄a p quā acquirit gloria. Gratis.i.nō meritis nr̄is.per redēptionē.i. passiōē q̄ nos redemit. ℘pciatorē. In greco ℘pciatorium:ja x̄ps ℘pciauit. In sanguine. cuius effusio satisfecit pctō primi parētis: qđ est opus iusticie. In sustētatione dei. rectō in greco in patiētia sine tolerātia: nec⁊ eni filio suo pepercit ℘pt iusticiā. In hoc tp̄e.s. gr̄c. At sit iust⁹.i.qđ facit vt appeat iust⁹. Eū q̄ ex fide é.i. q̄ credit.

¶ Feria.v.sequenti.

Non indoctas fabulas. Ex.ij. ℘etri epistola cap̄.j. Dicit namq⁊ hec ep̄la ḍa hoc tēpore tria mirācula simul ecclesia celebrat.sc̄z.de magis. de nuptijs in cana:de testimonio spūs sancti in baptismate christi. Dicit igitur notū.⁊c. Virtutē christi, quantū ad miracula. ℘rescientiā:quia quia deus est: omnia nouit ab eterno. facti speculatores.quia oculis nostris vidimus. Illi⁹ magnitudinis.

vt omne os obstruat: & subdit⁹ fiat ois mūdus deo, quia ex operib⁹ legis nō iustificabit oīs caro corā illo. Per legē em̄ cognitio pcti: nūc aūt iusticia dei sine lege manifestata est: testificata a lege & pphetis. Iusticia aūt dei per fidē ieſu christi in oēs & sup oēs qui credūt in eū. Nō em̄ est distinctio. Oēs em̄ peccauerūt: & egēt gl̄ia dei. Iustificati gratis per gr̄am ipsius: per redēptionem que est in christo ieſu: quē p̄posuit deus ℘pciatorē per fidē in sanguine ipsius ad ostensionē iusticie sue: p̄pter remissionē precedentiū delictorū in sustētatione dei: ad ostensionē iusticie eius in hoc tēpore: vt sit ipse iustus & iustificās eum qui ex fide est ieſu christi.

¶ Feria.vi.Pet.i ap̄li.ii.Cap̄.i.

Charissimi. Nō indoctas fabulas secuti: notā fecim⁹ vobis dñi nr̄i ieſu x̄pi virtutē & prescientiā: sed speculatores facti illi⁹ magnitudinis.

hoc factū est cū Jesus baptizaretur: sed tunc Petrus non aderat, sed postea cū est trasfiguratus corā Petro. Jacobo ꝛ Joāne. Honorē. i. honoris testimoniū: quod ipsum honorificū est. A magnifica gloria. i. a deo patre. Huiuscemodi. s. hic est filius. ꝛc. Mihi cōplacui. i. quo ego delector. Essemus. ego. s. cū Jacobo ꝛ Joanne.

Accipies enim a deo patre honorē & gloriā: voce delapsa ad eū huiuscemodi a magnifica gloria. Hic est em̄ filius meus dilectus in quo mihi cōplacui: ipsum audite. Et hanc vocē nos audiuimus de cœlo allatā: cū essemus cū ipso in mōte sancto. & habemus firmiorē ꝓphetic̄ sermonē cui bene facitis attendentes quasi lucerne lucenti in caligino so loco: donec dies illucescat & lucifer oriatur in cordibus vestris. Hoc primum intelligentes: quod oīs prophetia scripture ꝓpria interpretatione non fit. Non enim voluntate humana allata est aliquando prophetia: sed spiritu sancto inspirati locuti sunt in sanctidei homines.

Et habemus. Alterā viam certitudinis ex scripture sensu. ostēdit Firmiorem. nō vt ad ꝑtrū hoc referatur. qui gloriā christi vidit sed ad alios qui non viderunt. Attēdentes donec cognoscatis verā lucē: sicut qui ambulant in tenebris lucernam pre se ferētes. ꝓpria interpretatione: idest non fit sensu humano: ꝛ cuiusq; hominis proprio. Voluntate humana: idest ab homine: sed vt statim subdit a spiritu sancto qui per homines est locutus. Lucenti: i. mentē sanctā dei. In octaua epiphanie. hominis

¶ In octauis epiphanie. Esaie. Ca. xii.

DOmine deus honorificabo te laudē tribuā nomini tuo q̄ facis mirabilia ꝛes. Cōsiliū ātiquū veritate fiat

DOmine deus honorificabo te. Ex Esaia pluribus in locis in quib⁹ fit mētio de baptismo ꝛ ipsius sancti testimonio de xpō. Mā hoc q̄ in primis dicit sumptū est. ex cap. xxv. ex translatione greca. nā in hebreo sic habet. dñe deus exaltabo te: ꝛ cōfitebor nomini tuo. Pro cōsiliū antiquū verit: in hebreo cogitationes antiquas fideles: ꝛ est appositio ad superiora. Nam quod sequitur fiat non habet suppositū in eo quod est cōsiliū: sed est aduerbiū affirmantis: pro quo in hebreo legitur amen.

Domine excelsum est brachium tuū. Ex Esaia cap. xxxvj. In hebreo dñe exaltetur manus tua. Deus Sabaoth. i. militiarū. Corona spei ex eodē cap. xxviij. in hebreo. In die illa erit dñs exercituum corona glorie. Quod vero sequitur exultet deserta vsq; ad illū locū maiestatem dei: non habetur in greco: neq; in hebraico. Et erit congregatus redēptus p deū. In hebreo Esaie cap. xxxv. Et ambulabunt: qui liberati fuerint. & redēpti a dño cōuenient in sion cū laude & leticia sempiterna: que oia pertinent ad christi baptisma et christianoz. Et aperiam in montibus flumina. Ex eodē. ca. xlj. pro quo in hebreo legitur. Et aperiam in supinis collibus flumina. & in medio camporum fontes. Ponam desertum in stagna aquarum: & terrā inuiā in riuos aquarum. Ecce puer meus. Ex eodem propheta capitulo. liij. pro quo in hebreo legitur. Ecce intelligit seruus meus: & exaltabitur & eleuabitur et sublimis erit valde. Hauritis aquas. Ex eodem capitulo. xij. adiectum est hoc. sed pro eo quod in greco est virtutes eius: in hebreo est adinuentiones eius.

Dñe excelsum est brachiū tuū deus sabaoth: corona spei: que ornata est gloria. Exultet desertū: & exultent solitudines iordanis: & populus meus videbit altitudinē dñi & maiestatē dei. Et erit congregatus & redēptus per deū. Et venient in sion cū laude & leticia sempiterna: super capita eorū laus & exultatio. Et aperiā in montibus flumina: in campis fontes dirumpā: & terrā sitientem sine aqua cōfundā. Ecce puer meus exaltabitur: & eleuabitur: & sublimis erit valde. Hauritis aquas in gaudio de fontibus saluatoris: & dicetis in illa die. Confitemini dño: & inuocate nomen eius. Notas facite in populis virtutes eius. Cātate dño: quia mirabilia fecit. Annunciate hoc in vniuersa terra. Dicit dominus omnipotens.

¶ Dñica secunda post epiphaniā. Pauli ad Romanos. Cap. i.

¶ Dominica secunda post epiphaniam.

Habētes donationes. Ex epla ad Romanos cap. xii. t sequitur statim post epam q legebat vnica post epiphaniā. Ubi dictū est in calce ipsius eple. singuli aūt alter alterius mēbra: t hāc sequit. Habētes donationes. i. cōmunicantes diuersa dona que accepistis a deo, t est ꝓpsie: que deinde p partes explicatur: siue habēs prophetiā ꝛc. Scēm rōnē fidei. i. eam rez q ad salutē aiaz ptinēt. Qui exhortat. i. q obsecrat alios. nā idē verbū est hic t in ꝓncipio capitis: vbi dixit obsecro vos. In simplicitate. i. nō alia causa nisi ꝓpt deū. nā si alia ex causa id faceret: nō esset op⁹ charitatis. In solicitudine. illoz qb⁹ preest. In hilaritate. quia datorē hilarē diligit deus. Gaudete cū gaudētib⁹. In greco gaudēdo gaudētib⁹: hoc est per infinitum quē nos infinitū gerūdiū vertim⁹. Id ipsum sētiētes. In greco idē sapiētes. sz videtur referri ad illō qđ nō aliud mēte sentiamus aliud ore loquamur. Nō alta sapiētes qa dixit alibi nō plus sapere q̄ oportet sapere. Cōsentientes. modo illi vera t bona proferant.

Fratres. Habētes donatiōes secūdum gratiam que data est nobis q̄ differētes: siue ꝓphetiā secūdum rationē fidei: siue ministeriū in ministrando. Siue q̄ docet in doctrina. Qui exhortatur: in exhortādo. Qui tribuit: in simplicitate. Qui preest in solicitudine. Qui miseretur in hilaritate. Dilectio sine simulatione. Odientes malū: adhērentes bono. Charitatē fraternitatis inuicē diligentes: honorē inuicē preuenientes. Solicitudine nō pigri: spiritu feruētes: dño seruientes. Spe gaudentes: in tribulatione patientes: orationi instantes. Necessitatibus sanctorum cōmunicantes. hospitalitatē sectātes. Benedicite persequentibus vos: benedicite & nolite maledicere. Gaudete cū gaudētibus: flete cū flentibus. Id ipsum inuicem sentientes. Non alta sapientes: sed humilibus consentientes.

Fe. iiii. bti Pauli ad Colossen. Ca. i.

Fratres. Audistis dispensationem dei: quæ data est mihi in vobis:

Feria. iiij. sequenti.

Audistis dispensationem. Ex epistola Pauli ad Colossenses capitulo primo. Et pendet hoc membrum ex superioribus.

vnde accipitur verbum illud audistis Que data est mihi. quia sum apostolus predicans gentibus euangelium:in quarum numero sunt Colossenses. Mysteriū.appositio ad id quod dicit verbū. Manifestū.i per christū reuelatū.Sacramēti huius. idē est mysterij grece qđ sacramentū alicuius occulte rei. Quod.s.sacramentū est christus:in quo reposita est ois spes vestra. In greco tamen qui est xps genere masculino nō hoc. Corripientes.in greco admonentes legitur.

¶Feria.vj.sequenti.

Fidelis sermo.

Ex epla.j.ad Timotheū cap.j. Fidelis sermo.i. verus ⁊ dignus qui ab omnibus accipiatur:⁊ quis ille sermo sit: statim subiūgit dicens: quod christus ⁊ cetera que sequūtur. In hūc mūdum: in greco non est hunc:sed tantū in mūdum. Omnem patientiam:sc̄ est vt omia paterer:vt alios homines lucrifacerem. Soli deo. deest ab eo quod est in greco sapiēti. sic soli sapiēti deo honor et gloria. ⁊ subaudiendum est verbum substantiuum sit.

¶Dominica tertia post epiphanisin.

vt impleam verbum dei. Mysterium quod absconditum fuit a sęculis & generationibus: nunc autē manifestum est sanctis eius:quibus voluit deꝰ notas facere diuitias glorię sacramenti huiꝰ in gentibus:quod est christiꝰ in vobis spes glorię: quem nos annunciamus: corripientes omnem hominem:& docentes in omni sapiētia: vt exhibeamꝰ omnem hominem perfectū.In christo iesu domino nostro.

¶Feria sexta. Beati Pauli ad Timotheum prima. Capitulo.i.

Chariſſimi. Fidelis sermo & omni acceptione dignus: quia Iesus christus venit in hunc mundum peccatores saluos facere:quorum primus ego sum. Sed ideo misericordiā conſecutus sum:vt in me primo ostenderet christus Iesus omnem patientiam:ad informationem eorū qui creditur sunt ei.i in vitam ęternam. Regi autem sęculorū immortali inuisibili soli deo honor & glia in sęcula sęculorū.

¶Dominica tertia Beati Pauli ad Romanos. Capitulo.xii.

BEATI PAVLI.

Nolite esse prudentes. Ex epistola Pauli ad Romanos. capitulo. xij. Et sunt verba que sequuntur e vestigio post epistolā que legebatur in dominica precedenti. Prudentes apud vosmetipsos: idest opinione vestra. quoniam homines plerunq; falluntur. Non tātum coram deo. hoc totum superfluit. nā sic in greco legitur. Prouidētes bona: coram oibus hoīb⁹. Qō ex vobis est. i. quantū in vobis est. Non vos defendentes. melius in greco nō vos vindicātes. Ire. que a physicis definit tū sāguinis infāmatio: tū vindicte appetitus. Scriptū est in Deuteronomio ca. xxxij. mea inq̄t est vindicta siue vltio. In greco quoq; mihi vindicta nō vindictā: vt ē i latinis codicib⁹. Carbones ignis: q̄a bñfaciens illi: mitigabis illū t tibi recōciliabis. Ne vincaris a malo. i. incidere in odiū p̄rimi. In bono malū. i. infāmātiste in illi⁹ odium.

FRatres. Nolite esse prudentes apd vosmetipsos: nulli malū pro malo reddentes. Prouidentes bona: non tantū corā deo: sed etiā corā omnibus hominibus pacem habentes. non vosmetipsos defendentes charissimi: sed date locū ire. Scriptum est enim. Mihi vindictā: & ego retribuā: dicit dñs. Sed si esurierit inimic⁹ tu⁹. ciba illū. Si sitit: potū da illi. Hæc em̄ facies: carbones ignis cōgeres sup caput eius. Noli vinci a malo: sed vince in bono malū.

¶ Feria. iiij. Pauli ad hebreos. Cap̄. iij.

FRatres. Considerate apostolum & pontificem confessionis nostre Iesu qui fidelis est ei: q̄ fecit illū: sicut & moses i oī domo ei⁹. Tāto amplioris enim glorie iste pre mose dignus habitus est: quanto amplioremCōsiderate ap̄lm t pōtificē. Ex epla Pauli ad hebreos. cap̄. iij. In quo postea quā ap̄lus declarauit excellentiā noui testamēti ad vet⁹: per hoc q̄ xp̄s excellit angelos: nūc ostēdit idē q̄ hoc q̄ excellit Mosen. Ap̄lm. i. missum siue legatū. Sic em̄ ap̄lus interpretatur christus igitur ap̄lus est. i. missus a patre q̄ ipse dixit: sicut misit me pr̄: t ego mitto vos. Qui fecit illud. subaudi pōtificē. nec⁹ em̄ a patre est filius factus: sed genitus ⁊ pot⁹ fecit p eo q̄ est p̄ficit positū ēq̄ est cōsentaneū ei q̄ fecit: sicut t moses subp̄fect⁹ est. Iste p Mose. i. xp̄s quā m: oses. Amplio: em

honorē habet dom⁹.cōstructio est greca.nā illi cōparatiuꝰ genitiuꝰ iungunt:at latini ablatiuo.ergo latine dicendū erat ampliorē domo Que domus sumus nos.In greco cuius:scilicet chr̄sti domus nos sumus:t cuius refertur ad filium.

¶Feria sexta sequenti.

QUi dicit se in lu-
ce esse. Ex epla Joa.j.cap.ij. In q̄ post aquā aplūs multa p̄cepta ꝓposuit: subiūgit t hoc q̄ ptinet ad ꝓximi dilectionē.t q̄a pauloante dixit:q̄ tenebre trāsierūt:t verū lumē nā lucet:infert.

Qui dicit se in luce esse .i.in xp̄o euāgelica ꝛc. In tenebris.i. in ignoratia t vmbra legis mosaice. Nescit q̄ est.i.nō hēt certū vite finē cōstitutū. Scribo vobis.ad eos peculiariē q̄ sunt ab illo baptizati.q̄s vocat ip̄rimis filiolos i spū gñatos. Nomē ei⁹.i q̄ baptizati estis.i.xp̄i. P̄fes.q̄rū est maior autoritas q̄ ab initio est.i. verbū ī carnatū. Adolescētes q̄ in etate lubrica positi vicistis diaboli tēptatiōes.Infātes.q̄ tñ alique rōnis vsum habēt alioq̄ quō poterāt cognoscere deū. Juuenes atq; ꝓinde fortioris etatis ad vincendum insidias diaboli.

honorē habet domus qui fabricauit illā.Omis nāq; domus fabricatur ab aliquo.Qui aūt omia creauit deus est.Et moses quidē fidelis erat in tota domo eius: tāq; famulus in testimoniū eorū que dicēda erāt.Christ⁹ vero tanq; filius in domo sua.Que domus;sumus nos:si fiduciā & gloriā spei vsq; ad finē firmam retineamus.

¶Fe.vi.Ioānis aplī.i.Cap.ij.

CHarissimi.Qui dicit se ī luce esse & fratrem suum odit:in tenebris est vsq; adhuc. Nā qui diligit fratrē suū:in lumine manet: & scādalū in eo nō est.Qui aūt odit fratrē suū:in tenebris est: & in tenebris ambulat: & nescit quo eat: qm̄ tenebre obcecauerunt oculos eius. Scribo vobis filioli: qm̄ remittūtur vobis peccata propter nomē eius.Scribo vobis p̄res: qm̄ cognouistis eū quia ab initio est. Scribo vobis adolescentes: qm̄ vicistis maligno.Scrib̄ vobis iuuenes:quia fortes estis: & verbū dei manet in vobis. & vicistis malignum.

¶ Dominica quarta post epiphaniam.

DEmini quicq̃. Ex epla ꝑ Pauli ad Rom̃. cap̃. xiij. Vbi apls postea q̃ ostendit q̃ minores debẽt maioribꝰ tributũ ⁊ honorem: hic ostẽdit q̃ etiã debẽt dilectionẽ. Diligit proximũ. quoniam in dilectione ꝓximi cõplet lex: quẽadmodũ in dei dilectione incipit. Hinc eñ pẽdẽt leges ⁊ ꝓphete. In greco nõ est q̃ diligit ꝓximum: sed qui diligit aliũ vt extendat se ad deum. Nam ꝑme tabule ꝑcepta ordinant ad dei dilectionẽ: ⁊ secũde ad ꝓximũ. Non operat malũ: idest non infert nocumentũ proximo: et illũ proximi datiꝰ est potius: vt sit ordo. dilectio non operatur malum ꝓximo.

¶ Dominica quarta beati Pauli ad Romanos. Capitul. xiii.

FRatres Nemini quicq̃ debeatis: nisi vt inuicem diligatis. Qui eñ diligit ꝓximũ: legem impleuit. Nam nõ adulterabis. nõ occides. nõ furaberis. non falsum testimonium dices. non cõcupisces rem proximi tui. & si quod est aliud mandatum: in hoc verbo instaurat. Diliges ꝓximum tuũ sicut teipm. Dilectio ꝓximi malũ nõ opat. Plenitudo ergo legis ē dilectio.

¶ Feria quarta. beati Pauli ad Romanos. Capitul. v.

FRatres. Sicut per vnũ hominem in hunc mundum peccatum intrauit: & per peccatum mors: & ita in omnes homines mors pertransiit: in quo omnes peccauerunt. Vsq̃ ad legem enim peccatũ erat in mundo. Peccatum autem non imputabatur cũ lex nõ esset. Sed regnauit mors

¶ Feria q̃rta sequẽti.

SIcut per vnum hominem. Ex eadẽ epistola ad Romanos. cap̃. v. In quibus verbis apostolus ostendit humane iustificationis modum: per cõparationẽ morbi ad medicinã: q̃ sicut ꝑ ꝑmũ hominem pecm̃: ita ꝑ christũ redẽptio. ¶ Per vnũ. s. Adã. In hũc mũdũ. In greco nõ est hũc sz tm̃ in mũdũ. Et ita. ⁊ q̃q̃ conjunctio supfluit. nã est quo ifigit alia ps ꝓpatiõis. In q̃. s. ꝑmo hoie. Vsq̃ ad legẽ. ãtipho ra est. nã diceret aliq̃s añ datã Mose legẽ nõ erat pecm̃: q̃ vt ait Aristoteles ãteq̃ ferat lex nõ refert hoc vt illo modo agere. ¶ Pecm̃ nõ imputabat. i. reputabat. Sed regnauit mors. solutio est q̃stionis. nã

mors pena fuit peccati originalis: quo ergo pueri q̄ nō peccauerunt mouebant? Mirū: q̄ in Adā oēs peccauerūt. In similitudine. q̄ sum⁹ ex eo ꝓpagati. Forma futuri. i. chri q̄ est Adā secūdus. Delictū. s. adā. Ita ⁊ donū. i. chri gra: q̄ multo maius fuit christi donū quā Ade pcm. In greco nō vt p vnū peccantē donū. Ex vno. s. peccato ade. In cōdēnationē. s. alioꝝ. In plures abūdauit. q̄ magis excedit in bono q̄ peccatum in malo.

¶ Feria. vj. sequēti.

SIcut p vni⁹ delicti. Ex eadem epla ⁊ cap. v. Et est q̄ inferē ex supioribus: ⁊ lcō est manifesta: nisi q̄ p eo q̄ dixit obediētiam potuit dicere obeditionē. Lex: scilz Mosaica. Subintrauit. i. successit legi naturali. Vt abundaret delictū. q̄ q̄ plurib⁹ legibus obnoxij sumus eo ampli⁹ delinq̄mus: sz delicti causa nō est i lege sz in nob. Superabūdauit gra. sub chri lege: q̄ sicut delictū tēdebat ad morē: ita et gra pducit ad vitā eternā. ¶ Dnica quarta post epiphaniam.

INduite vos sicut electi. Ex epla pauli ad Coloss. ca. iij. In quo possea q̄ apls ab Adam vsq; ad Mosen: etiā in eos q̄ nō peccauerūt in similitudinē p̄uaricationis Adę: q̄ est forma futuri. Sed nō sicut delictū ita & donū. Sicut em̄ vni⁹ delicto multi mortui sunt: multo magis gra dei & donū in gratia vni⁹ hois ihesu christi in plures abūdauit. Et nō sicut pvnū pcm ita & donū. Non iudiciū ex vno in cōdēnationē: gra autem ex multis delictis i iustificationē.

¶ Feria. vi. beati Pauli. Ad Romanos. Capitul. v.

FRatres. Sicut per vnius delictum mors in oēs hoies in cōdēnatione: sic & p vnius iusticiā gra in oēs hoies iustificationē vitæ. Sicut em̄ per inobedientiā vni⁹ hois pctores cō stituti sunt multi: ita & p vni⁹ obedientiā iusti cōstituti sunt multi. Lex enim subintrauit: vt abūdaret delictū. Vbi aut̄ abūdauit delictū: superabundauit & gratia. Vt sicut regnauit peccatum in morē: ita & gratia regnet per iusticiam in vitam æternam.

¶ Dnica. v. beati Pauli. Ad Colossenses. Cap. iii.

FRatres. Induite vos sicut electi sancti dei & dilectiviscera misericor

Colossenses in fidei veritate ⁊ moribꝰ instituit: nūc illos i hoies pmūt: deinde in deū ordinat. Dicit igit induite vos viscera mic. quātū ad pietatis opa. Electi dei. i. quos deꝰ elegit ⁊ pdestinauit in bonū. Supportātes. alter alteriꝰ onera sustinētes. Donātes. inuicē offensas remittentes. Dñs donauit. In greco nō dñs sed christus legit. Sup oia hec charitatē. repete a supioribꝰ induimini. nā habete ab aliquo est adiectū cū in greco nō habeatur. Vinculū. qz peculiaris christianoꝝ virtus. Et pax christi. hic ordinat illos in deū. Pax christi. de qua dixit: pacē meam relinquo vobis. Exulter. ferueat ⁊ bullat. Vno corpe. s. ecclie cuiꝰ caput est chūs. Grati. nō tm de bñficijs acceptis: sed leti potiꝰ ⁊ hilares.

dlæ. Benignitatem/humilitatē/mansuetudinē/modestiam/patiētiam: supportantes inuicē & donātes vobismetipsis. Si quis aduersus aliquem habet querelam: sicut dñs donauit vobis: ita & vos. Super omnia autē hæc charitatem habete: quod est vinculum perfectionis. Et pax christi exultet in cordibus vestris: in qua vocati estis in vno corpore & grati estote. Et verbū christi habitet in vobis habundanter. In omni sapientia: docentes & cōmonentes vosmetipsos in psalmis hymnis & canticis spiritualibus: in gratia cantantes in cordibus vestris deo. Omne quodcunqꝫ facitis in verbo: aut in opere: omnia in nomine domini nostri ie su christi gratias agentes deo & patri per ipsum.

¶ Feria. iiij. sequēti.

SCimus qm̄ iudicium dei est secūdum veritatem in eos

¶ Feria. iiij. beati Pauli. Ad Romanos. Cap̄. ij.

FRatres. Scimus enī qm̄ iudicium dei est secūdum veritatem in eos qui talia punitur manifesta: tamē quantū ad diuinū iudiciū non est differētia. eo qđ punit nō min⁹ occulta ꝫ manifesta qz vtrosqꝫ sāt illi eque nota. Secundum veritatē, idest secundum iusticie veritatem.

Qui nequiter agũt. In epla ꝑ Pauli est qui talia agũt: ꝑ nequiter agũt. Idē em est sensus: qz refert ad gētilũ pcla: z sūmit ꝑ eo qđ sequit impie agũt: habet in originali talia agũt. Facis ea occulte q̃ illi faciũt publice. Judiciũ dei. q̃st dicat: non effugies. In diuitias cõtemnis. i. abũdantiã misericordie q̃ te expectat ad pœnitẽtiã. Adducit. quantũ est in se: tu tñ illiꝰ volũtati resistis. Thesaurizas irã: idest accumulas pœnã in die ire. i. iudicij a deo tibi irato. Jis quidē. hoc est bonis: q̃ nõ sũt abusi dei patiẽtia: sz in tpe sũt illi recõciliati. Qui ẽm patientiã supfluit qui. neq; cũ est ꝟbũ ad qđ referat: z ẽ ordo: ijs scz q̃rẽtibꝰ &c. z est repetendũ a superioribꝰ ꝟbum reddet.

Ex ꝓemptione: idest ex cõtẽptu z inobedientia. Ira indignatio &c. subaudierunt.

¶ Feria. vj. sequenti.

Non est ꝓsonax acceptio. Ex ea dē epla ad Roma. ca. ij. Et sequunt statim hec ꝟba post finē superioris eple. et i primis remouet errorē iudeorũ putantũ qđ ꝓpter ea qđ erãt gēs peculiaris deo futuri erãt minus puniẽdi. Acceptio. i. gratificatio: qz deꝰ ẽm merita siue bona siue mala cuiq; reddit. Sine lege. s. scripta hi erãt gētiles: q̃ peccauerũt cõ-

qui nequiter agũt. Existimas autẽ homo qui iudicas eos q̃ impie agũt: & facis ea quia tu effugies iudiciũ dei? An diuitias bonitatis eius: & patientiæ: & lõganimitatis eiꝰ cõtemnis? Ignoras qm̃ benignitas dei ad pœnitẽtiã te adducet? Secũdũ duritiam aũt tuã: & cor ĩpœnitẽs thesaurizas tibi irã ĩ die ire & reuelatiõis iusti iudicii dei: q̃ reddet vnicuiq; secũm opera sua. Is quidē qui secundũ patientiã boni opis gloriã & honorẽ & incorruptionem quẽrentibus vitam æternã. His autẽ qui ex cõtemptiõe & qui nõ acquiescũt veritati: credunt autẽ iniquitati: ira & indignatio: tribulatio & angustia: in omnẽ animam hominis operantis malũ: iudęo primũ & greco. Gloria aũt & honor & pax omni operanti bonum.

¶ Fer. vi. beati Pauli ad Roma. Ca. ij.

Fratres. Nõ est ꝓsonarũ acceptio apud deũ. Quicũq; em̃ sine lege peccauerint: sine lege peribũt. Et quicũq; in lege peccauerũt: p legẽ iudicabunt. Nõ em̃ auditores legis iusti sunt apud deũ. sed factores legis iustifi-

tra legē naturę. In lege.s.scripta ꝛ tradita p Moſen. Qui legē nō habēt.ſubaudi ſcriptā.habēt thi legē naturalē ſcriptā in cordib⁹ ſuis. Ideo dicit q⁹ ipſi ſunt ſibi lex. Legē nō hītes.ſubaudi moſaicam. Teſtimoniū reddente.q naturalis rō aſſentit bono ꝛ diſſentit malo. Cogitationū.p elidē caſum debuit hoc dici:hoc eſt ꝛ cogitatiōib⁹ accuſantib⁹ꝛ defendē tibus:q ꝛ cōiunctio ſimiles caſus debet iſſigere. In die. p vſq; in diem vltimi iudicij: q⁹ erit per chriſtum.

cabunt. Dū enim gētes q̄ legē non habēt naturaliter ea q̄ legis ſunt faciunt: eiuſmodi legē nō habētes:ipſi ſibi ſunt lex:q oſtēdunt op⁹ legis ſcriptū in cordibus ſuis. Teſtimoniū reddēte illis cō ſcientia ipſorū:& iter ſe mutuicē cogitationum accuſantiū:aut etiā defendētiū in die:quia iudicabit deus occulta hominum ſecūdum euangeliū meū. Per ieſum chriſtum dominū noſtrum.

¶ Dñica in.lxx. Pauli ad Corinthios prima. Capitulo.ix.

FRatres. Neſcitis q̄ hi q̄ in ſtadio currūt:oēs quidē currūt:ſed vn⁹ accipit brabiū? Sic currite vt cōprehendatis. Omnis aūt qui in agone contēdit:ab omnibus ſe abſtinet. Et illi quidē vt corruptibilē coronam acci

¶ Dñica in.lxx.

Neſcitis q⁹ hi q̄ in ſtadio. Expri ma Corinthioꝝ epla Pauli.ca.ix. ꝛ cap.x.i quib⁹ poſtea q̄ iſtituit Corinthios ſuo ipſi⁹ exēplo:nūc idē facit illoꝝ exēplo q̄ ſe ad ludos Olympicos parāt: q⁹ nemo coronat: niſi q̄ legitime certauerit:atq; ideo eccleſia legit hodie hāc epiſtolā: vt ieiunātes ꝛ penitentes expectent victorie ſue premiū. Ideo dicit.neſcitis:quaſi dicat: optime hoc ſcitis: q⁹ neminē hoc latet. In ſtadio.ſic appellat loc⁹ in Olympia elidis: vbi quarto quoq; anno ludi Olympici celebrabant.inter quos erat certamen curule in q̄ victor coronā reportabat. Brabiū.i. premiū q⁹ certantib⁹ ꝓponit:vnde ꝛ agonithete.i.iudex ꝓfecti brabēte cognominant.duos barbariſmos in vno ꝛbo cōmiſit imperiti. alterū in ſcripto q⁹ ſcribūt brauiū p.u/cōſonantē ꝓ b/alterum in ꝓlatione quod cū penultima ſcribat per ei diphthongon:atq; ꝓinde ſit lōga reſciunt accentū in tertiā a fine. Ut cōprehendatis:ſcilz premium victorie. In agone:ideſt in certamine. Abſtinet ab oibus.ſubaudi

que vires corpis eneruāt.aliqui athlete: vt dicit Aristoteles ex multo cibo ꝛ exercitio vires augebāt. Incorruptā.rectius dixisset incorruptibilē. In incertū.qz vt scribit ad Timotheū:sciebat repositā sibi coronā iustitie. Aerē verberās.i.q̄ vires inaniter fundit. Castigo.id qđ faciūt athlete q̄ se exercēt. Nolo enī.capitis sequēris initiū est: vbi occurrit aplus quorundā falsē opinioni dicentiū nos in christo baptizati spūmsancti accepim9: igit coronā gr̄ie accipiem9 Nequaq̄ inq̄t ita est sed ex figura veritas agnoscēda est:ꝛ ita ad premiū nobis est perueniendū: quēadmodum nec filij israel interuenerūt in terrā promissionis:qz detēti fuerunt tū in deum murmuratiōe: tū gula ꝛc.

piant:nos autē incorruptam. Ego igitur sic curro:non quasi in incertum.sic pugno:non quasi aerem verberās: sed castigo corpus meū & in seruitutem redigo: ne forte cum aliis prædicauerim ipse reprobus efficiar. Nolo enim vos ignorare fratres: quoniam patres nostri sub nube omnes fuerunt: & oēs mare transierūt:& omnes in mose baptizati sunt in nube & in mari.Et omnes eandē escam spiritalem manducauerunt: & omnes eundē potum spiritalem biberunt. Bibebant autem de spiritali consequenti eos petra. Petra autem erat christus.

In nube.q̄ p̄ diem illos precedebat. Exo. xiij. Baptizati sūt sub mose.nā trāsitꝰ maris sub mose duce ꝛ nubis protectio baptismū figurabat. Escam spiritalē.i.mānā.qđ significabat eucharistiam hoc est cibū spiritalem. Consequenti petra.nam superfluit eos:nec ēm christus venerat:sed vēturus erat: igitur petra que futura erat: hoc est christus:qui per petram illam significabatur: igitur recte sequente petra:non que sequuta est.

¶ Feria quarta sequenti.

Nolinemus ingredi. Ex epistola ꝑpauli ad hebreos. cap.iiij. In quo posteaquā ostendit exēplis querendū nobis esse requiem:quoniā ipse mundi conditor septimo die requieuit:ꝛ laborantibus quadraginta annis in deserto ꝓpter peccata requies denega-

¶ Feria.iiij.Beati Pauli. Ad Hebreos. Cap.iiij.

Fratres.Festinem9 ingredi in illā

tur:dicte ꝓ Psalmographo. Si introibūt in requiē meam: tūc infert Festinemus ergo ingredi in illā requiem: que quidē festinatio est per fidem in primis: deinde ꝑ charitatem. In idipsum. idest in consimilem incredulitatis penā: que fit aliis exemplū. Sermo dei. i. Verbum diuinū qđ humanā sumpsit naturam. Viuus. ꝑ viuidus. Efficax. de quo Sapiētie. vij. omnium enim est artifex. Penetrabilior. actiue: vt Vergilius. penetrabile frigus adurat. Ancipiti. i. ab vtraq; parte acuto. Animę. qua viuimus. Spiritus. quo sapimus. Compagum: quia corpus nostrū ossibus et neruis compactū est. Cogitationū. que soli deo sunt note. Ad quem. pro de quo: prepositio ꝓ prepositione. Habentes ergo. festinādum igitur nobis est: quia habemus pontificem tē. Cōfessionē. ore ꝛ opere credendo ꝛ sperādo. In infirmitatibus. quia dolores nostros ipse portauit cū carne nostra: iuxta illud Esaie. Vere languores nostros ipse tulit. Tentatum. q; habuit carnis nostre similitudinē: sed absq; peccato ꝛ in eo dissimilem. Misericordiam cōsequamur. ingrediendo in requiem. Opportuno: idest tempore gratie.

requiem: vt ne in idipm quis incidat incredulitatis exēplum. Viuus est enī sermo dei & efficax: & penetrabilior omni gladio ancipiti: & ptingens vsq; ad diuisionem animæ ac spiritus. cōpagum quoq; ac medullarū: & discretor cogitationum & intētionum cordis. & nō est alia creatura inuisibilis i cōspectu eius. Omnia autē nuda & aperta sunt oculis eius: ad quem nobis sermo. Habentes ergo pontificem magnum: qui penetrauit cœlos iesum filium dei: teneamus spei nostræ confessionem. Non enim habemus pontificem qui non possit cōpati infirmitatibus nostris: tentatum autem per omnia pro similitudine absq; peccato. Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiæ eius: vt misericordiam cōsequamur: & gratiam inueniamus in auxilio opportuno. Per iesum christū dominum nostrum.

¶Dñica in. lx. Pauli ad Corinthios secūda. ● Cap. xi.

LIbēter ſuffertis. Ex epiſtola Pauli ad Corinthios. ij. caꝑ. xj. Et quia in principio capitis dixerat: vtinā ſuſtineretis modi cum q̄d inſipientie mee: nūc infert libenter ſuffertis ⁊c. ſed ſuſtinetis alios ⁊ me quoq; opinor ſuſtinebitis: q̄ nō ſum adeo moleſt⁹ vt illi. In ſeruitutē: ſcz legis Moſaice: qō faciebant pſeudo apli. Deuorat et accipit: ſcz bona veſtra. Extollit̄ iactando ſe apud vos. Scōm ignobilitatē. i. q̄ſi non fuerim⁹ nos adeo arrogantes: vt nō poſſemus illa apud vos facere: ſed fuim⁹ in hoc pudētiores: quam illi. In quo quis audet. ſcz illorum cōmendando ſe: ⁊ ego quoq; poſſum me commēdare.

In inſipientia. quia inſipientie videtur eſſe cōmēdare ſeipſum: ſed quia illi ſe iactāt apō vos: et ego quoq; poſſum: ⁊ quidē iuſtius q̄ illi. Hebrei ſunt ⁊c. hec ſunt de quib⁹ illi ſe iactabāt. Min⁹ ſapiēs. i. per inſipientiā: vt ſupra dixit: ſed re vera hoc dicit: quomodocūq; ab alīs accipiat quod multis modis oſtēdit. In laboribꝰ ⁊c. hec partim ſcripta ſunt in apoſtolica hiſtoria: quā Lucas ſcripſit. partim in etuſdē Pauli epliſ. partim nuſq; ſcripta: ⁊ tñ ab apło vere tolerata. In mortib⁹ ideſt in periculis mortis. Quadrageſimas. ſcz plagarū. Una min⁹. idest dēpta vna plaga. ex eo qō in Deut. caꝑ. xxv. ſcribit qō p culpis leuioꝝ ib⁹ infligebant verbera: ita vt nō excederēt numerū quadrageſimarū: atq; iudicū arbitrio inde adhuc aliquid remitterent: ideo dixit vna min⁹. In pfundo. i. in mari qō tū alīū: tū pfundū appella-

FRatres. Libēter ſuffertis inſipiētes: cū ſitis ipſi ſapientes. Suſtinetis em̄: ſi quis vos in ſeruitutē redigit. Si quis deuorat: ſi quis accipit: ſi quis extollitur: ſi quis in faciem vos cædit. Secūdum ignobilitatem dico: quaſi nos infirmi fuerimus in hac parte. In quo quis audet, in inſipietia dico: audeo & ego. Hebræi ſunt: & ego. Iſraelitę ſunt: & ego. Semen abraæ ſunt: & ego. Miniſtri chriſti ſunt: & ego. vt minus ſapiēs dico: plus ego. In laboribꝰ plurimis: in carceribꝰ abūdantiꝰ: ī plagis ſupra modū: in mortibꝰ frequenter. A iudeis quinquies q̄dragenas vnā minus accepi. Ter virgis cęſum: ſemel lapidatus ſum: ter naufragiū feci. Nocte & die in pfundū maris fui. In itineribus ſępe: periculis fluminū: periculis

lis latronũ: periculis ex genere: periculis ex gẽtib⁹. Periculis in ciuitate: periculis i solitudine: piculis in mari: periculis in falsis fratrib⁹. In fame & siti: in ieiuniis multis. In labore & ærũna: in vigiliis multis. In frigore & nuditate: ꝑter illa q̃ extrinsec⁹ sunt: instãtia mea quotidiana: solicitudo oĩm ecclesiarũ. Quis infirmat: & ego non infirmor? Quis scãdalizatur: & ego nõ vror? Si gloriari oportet: quæ infirmitatis meæ sunt gloriabor. Deus & pater dñi nostri iesu christi: qui est bñdict⁹ in secula: scit q̃ nõ mẽtior. Damasci præpositus gẽtis Arethæ regis custodiebat ciuitatem Damascenorũ: vt me cõprehenderet. Et per fenestrã in sporta dimissus sum per murũ: & sic effugi manus eius. Si gloriari oportet: nõ expedit quidẽ. Veniam autẽ ad visiones & reuelationes domini. Scio hominẽ in christo ante ãnos quattuordecim siue in corpore siue extra corp⁹ nescio: deus scit: raptum huiusmodi vsq̃ ad tertiũ cœlũ. Et scio huiusmodi hominẽ: siue in corpore: siue extra corpus nescio: deus scit: quoniam raptus est in paradisum: & audiuit arcana verba: quę nõ licet homini loq̃. Pro huiusmodi gloriabor pro me autem nihil: nisi in infirmitatibus meis. Nam & si voluero gloriari: non ero insipiens. Veritatem enim dicam. Parco autem ne quis me

tur. Ex genere. s. meo hoc est iudeis. ex gẽtibus. i. gẽtilibus: q̃ extrinsecus sunt: quoniã oĩa superiora exteriora mala sunt: sed ecclesiaꝝ solicitudo ⁊ cura interior: ⁊ q̃ magis premunt ꝙ illa exteriora. Infirmat. siue in corpore: siue in animo. Nõ infirmor. cõdolens illius egritudini. Scandalizatur. i. peccat alter⁹ exẽplo. Non vror. i. ex eo facto torqueor. Nõ expedit. idest non est vtile. Et que sequuntur sumpta sunt ex capite sequẽti: hoc est duodecimo. ⁊ quanꝙ dixit non expedit: nihilominus narrat. Huiusmodi hominem. De seipso quasi de alio loquitur. In corpore. anima non excluſa. Extra corpus. anima separata a corpore. Arcana verba. In greco ineffabilia. Mihil. In greco: non gloriabor. Non ero insipiens. De qua insipientia tam supra locutus est.

d

Quod videt in me. idest in cõuersatione mea. Audit ex me. i. de doctrina mea. Extollat me. in superbiam. Stimul⁹ carnis. in greco palus siue verber. Angelus sathane. immo sathanas in recto casu. Qui me colaphizet. in morte triumphantium: vt ait Hieronymus. Ter rogaui. numer⁹ finit⁹ p infinito. Gratia mea. p quã poteris mala illa tolerare. Virt⁹ christi. i. fortitudo ⁊ tolerantia laborum.

¶ Feria. iiij. sequẽti.

Recogitate eñ eum. Ex epistola ꝓ Pauli ad Hebreos capñ. xij. In quo apostolus admonet hebreos: quomodo se habere debẽt circa aduersitates. Dicit igitur. recogitate eñ. idest christum. Aduersus semetipsum. appellabãt enim eñ hominem voracem ⁊ vini potorem. Vsq; ad sanguinem. idest sanguinis effusionem. Consolationis: idest psolatoris. is est. Salomon prouerbiorum Capñ. iij. ꝓ Paucis verbis imutatis. Filium quẽ recipit. subaudi in filiũ: neq; abdicat aut exheredat. Tanquã filijs. quasi dicat vt pater non: vt tyrãnus seruis. Quẽ non corripit. quasi eñ negligit non est pãter existimet supra id qđ videt in me: aut audit aliquid ex me. Et ne magnitudo reuelationũ extollat me. datus est mihi stimulus carnis mee: angelus sathane: qui me colaphizet. Propter quod ter dominum rogaui: vt discederet a me. Et dixit mihi. Sufficit tibi gratia mea. Nam virtus in infirmitate perficitur. Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis: vt inhabitet in me virtus christi.

¶ Feria. iiij. beati Pauli ad Hebrços. Capit. xij.

Fratres. Recogitate eñ eum qui talem sustinuit a peccatoribꝰ aduersus semetipsum contradictionem: vt non fatigemini animis vestris deficientes. Nondũ enim vsq; ad sanguinem restitistis aduersus peccatũ repugnantes. Et oblitꝰ estis cõsolationis quæ vobis tanq; filiis loquitur: dicẽs. Fili mi noli negligere disciplinam domini: neq; fatigeris: dum ab eo arguaris. Quem enim dominꝰ diligit: castigat. flagellat autẽ omnem filiũ quem recipit. In disciplina perseuerate: tanq; filijs vobis se offert deus. Quis enim filius quem non corripit pater? Quod

sed alienus. Extra disciplinam: scilicet paternam, iam non estis filii sed spurij aut alieni. Deinde patres. deinde arguit ab exemplo ex est a minori ad maius. ¶ Feria sexta sequenti.

OMnis disciplina. ꝛ est sumptū ex eadem epistola ꝛ capite. Sequitur nāq; post verba supioris epistole. Vis disciplina cē. Non videt esse gaudij. immo doloris.

Si extra disciplinā estis: cuius participes facti sunt omnes: ergo adulteri & nō filij estis. Deinde patres quidē carnis nostre habuimus eruditores: & reuerebamur eos. Non multo magis obtēperabimus patri spirituum & viuemus?

¶ Feria sexta beati Pauli ad Hebreos. Capitulo. xii.

FRatres. Vis aūt disciplina in presenti quidem videtur non esse gaudij: sed moeroris: postea autē fructum pacatissimum exercitatis per eam reddet iusticiæ. Propter qđ remissas manus & genua dissoluta erigite. Et gressus rectos facite pedib⁹ vestris: vt non claudicans quis erret: magis autem sanetur. Pacē sequimini cū omnibus & sanctimoniā: sine qua nemo videbit deū. Contēplantes ne quis desit gratie dei: ne q̄ radix amaritudinis sursum germinās impediat: & per illam inquinent multi. Nē quis fornicator aut

Fructum pacatissimum: idest pacificum et delectabilem. Remissas manus: idest languentes ꝛ dissolutas: quod est peccatū omissionis nō faciendo bonum. Gressus rectos. fugiendo commissionis peccatum: ꝛ sunt trāslationes aptissime. Claudicans erret: idest incedēs claudus cadat. Sine qua: scilicet pace aut sanctimonia. Nemo videbit deum. Ad illud respicit Matthei. v. Beati pacifici quoniam filij dei vocabūtur. Ne quid desit. quia homo peccans deest gratie dei subtrahendo se ab illa p peccatum: non autē deus deest homini. Radix amaritudinis: id est odij in proximum. Sursum germinans. Translatio est spinarum que mediis frugibus innascuntur. Inquinētur multi. Pauorum: scilicet exemplo. Ne quis fornicator. idest aliquis ex

vobis. Prophanus.i.religione alienus. Esau. filius scz Isaac qui vendidit primogenituram suam fratri suo Jacob. Ex Gen.capite.xxv. latissime ponitur historia: & de benedictione amissa postea latius capitulo.xxvij.

¶ Dominica in quinquagesima.

Si linguis hominū. Ex epistola.j. ad Corinthios cap.xiij. In quo apostol⁹ differit de charitatis excellētia. Et quantū ad eius necessitatē: quia sine illa cetera dona nihil valēt. Linguis hominū.quia inter spiritussancti dona est linguarum. Et angelorum. per quos hoīb⁹ multa reuelant. Aes et cymbalū. ex quib⁹ nō resultat nisi merus son⁹. Tinniēs.est metalli pcussi crepitus. Perfi⁹: mādo sum tinniat auro. Prophetiam. idest cognitionē occultorum:quod etiā est spiritussancti donum. Fidem. q etiā ad cognitionem pertinet. Ut montes trāsferam. ad illud salvatoris alludit. Nihil sum. idest nullius valoris. Omnes facultates Ex salvatoris quoq; cōsilio Mathei.xix. Si vis esse perfectus vade & vende oīa q habes:et da paupibus. Ut ardeā.id quod multi martyres fecerunt. Nihil prodest. quia charitas facit omnia illa meritoria. Charitas patiens est. hic deinde commendat charitatem ab vtilitate. Patiens. aduersitatum. Benigna. Alios benefaciendo. Non emulatur:idest non inuidet bonis proximi. Perperam.idest peruerse aut inconstanter. Non inflat:idest non

prófanus:vt Esau: qui propter vnam escam vendidit primitiua sua. Scitote enim quoniā & postea cupiēs hereditare benedictionē:reprobatus est.

¶ Dñica in.j.Pauli ad Corinthios prima. Cap.xiij.

Fratres. Si linguis hominum loquar & angelorū:charitatem autem nō habeā:factus sum velut es sonās:aut cymbalū tinniens. Et si habuero prophetiā: & nouerim mysteria oīa:& oēm sciētiā:& si habuero omnē fidē ita vt mōtes transferā:charitatē aūt nō habeā nihil sū. Et si distribuero ī cibos paupeꝝ oēs facultates meas:& si tradidero corp⁹ meū ita vt ardeā:charitatē aūt nō habuero: nihil mihi prodest. Charitas patiēs ē:benigna ē. Charitas nō æmulat:nō agit perperā: non

Superbit. Ambitiosa. In honoribus appetendis. Que sua sunt idest vtilitatem suam. Non irritatur:scz ad iram. Non cogitat.i. cogitare sinit. Suffert.condolēdo proximis. Credit.que sunt credenda per fidem. Sperat. q̄ sunt speranda christiano. Sustinet. per animi equanimitatem. Charitas nunq̄. a stabilitate cōmendat charitatem. Prophetie.que cessabūt in patria. Linguc.quia nō erit linguarum vsus. Sciētia.q:sola dei cōtemplatio manebit. Ex parte. idest nō perfecta scientia aut prophetia. Quod perfectū est: idest charitas. Cum essem. per exēplum ex seipso ostēdit id quod dixit. Vt parvulus. balbutiens et ignarus et inania cogitans. Per speculum.quia per hec que videmus in dei cognitionem tamen imperfectam. In enigmate:idest in figura:quia per alias res alias intelligimus. Tunc:scz in patria. Facie ad faciem:idest clare ⁊ non per figurā. Sicut cognitus sum.s. a deo:et sicut non significat in hoc loco equalitatem sed lōginquā similitudinē. Fides ⁊ spes. quas dixit imfectas:⁊ in hac vita ad salutē necessarias. Sed charitas est maxima harū trium: q: nō cessabit in patria sicut fides ⁊ spes. ¶Fer.iiij.ī capite ieiunij.

inflatur:non est ambitiosa: nō quærit quæ sua sunt: nō irritatur:non cogitat malum:nō gaudet super iniquitatem: cōgaudet autē veritati. Omnia suffert: omnia credit:omnia sperat: omnia sustinet. Charitas nunq̄ excidit. Sive prophetiæ.euacuabunt̄:sive linguæ cessabunt:sive scientia destructur. Ex parte enim cognoscimus:& ex parte prophetamus. Cum autē venerit quod perfectum est:euacuabit̄ quod ex parte est. Cum essem parvulus:loquebar vt parvulus:sapiebam vt parvulus. Quādo autē factus sum vir:euacuaui quæ erāt parvuli. Videmus nunc per speculum in ænigmate: tunc autem facie ad faciem. Nunc cognosco ex parte: tunc autem cognoscam sicut & cognitus sum. Nunc autem manent fides:spes: charitas: tria hæc: maior autē horum est charitas.

¶Feria.iiij.in capite ieiunii.
Lectio Iohelis. Cap̄.ii.

Conuertimini ad me. Ex Ioele ꝓpha. c. iij. In quo posteaq; ꝓpheta ꝑdixit desolationē futurā q̄tuor illoꝝ regnoꝝ. Nunc incipit exhortari populū ad penitētiā: vt misereat miam ꝛ ꝓsolationē.

Toto corde. i. nō simulate. Nō vestimēta. qō factitari legim⁹ sepe in sacris lr̄is ab ijs q̄ in maximā calamitatē deuenere. Misericors et patiens. q; pcōres ad penitentiā expectat: vt misereat. Ꝓrestabilis. i. pcā remittēs. nā actiue ponit: qō est rarum in ꝟbalibus terminatis in bilis. Malicia. i. pcō. Quis scit. in ꝑsona ꝓphete. hoc dicit: quia dñs bñ scit.

Sacrificiū ꝛ libamē. idē est: ꝛ subaudi fiat. Tuba. ad ꝓpli ꝓuocationē. Sāctificate ieiunium. i. q̄ ieiunijs vos sc̄os efficite. Spōsus de cubili. q; tp̄us āplē ꝑdi: ꝛ tp̄us lōge fieri ab āplerib⁹. Eccl̄ia. iij. Vestibulū. ps tēpli exterior. Et altare. qō ē intra tēplū. Ꝓplorabūt ꝓ plorēt. idicatiuus ꝓ imꝑatiuo. Ꝑarce. s. a pena ꝓ pcō absistit. Hereditatē. s. iu. leam. Opprobriū. i. pbrosa ꝛ seruituē. Vbi est deꝰ eoꝝ. irrisio ē exprobrātis hostiū: hoc ē sancta tuos. zelat⁹ ē. ꝓsolationē dei post pniam ꝑdicit. ꝛ ip̄rimis pollicet terre fertilitatē. Mirā

HAec dicit dñs. Cōuertimini ad me: i toto corde vestro: in ieunio: & fletu: & plāctu: & scidite corda vr̄a: & nō vestimēta vestra. Et cō uertimini ad dñm deū vestrū: quia benignus & misericors est: patiēs & multę misericordię: & ꝓstabilis super malicia. Quis scit si cōuertat & ignoscat deus: & relinquat post se bñdictionē: Sacrificiū & libamē dño deo nr̄o. Canite tuba in sion: sanctificate ieiunium: vocate cœtū: cōgregate populū: sanctificate ecclesiā: coadunate senes: cōgregate parvulos & sugentes vbera. Egrediatur sponsus de cubili suo: & sponsa de thalamo suo. Inter vestibulū & altare plorabūt sacerdotes & leuitę ministri dñi: & dicēt. Parce dñe: pce pplo tuo: & ne des hereditatē tuā in opprobriū: vt dñentur eis nationes. Quare dicūt in populis: vbi est deus eorū? Zelatus est dñs terram suā: & pepercit populo suo. Et respondit dominꝰ: Et dixit populo suo. Ecce ego mittam vobis frumentum: & vinum: & oleū. Et replebi mini in eis. Et non dabo vobis vltra

frumentū.in persona dñi hoc dicit: cōtra sterilitatē quā fuerat interminatus. Opprobriū gentibus contra illud quod supra dixit. Hereditatem in opprobrium. ¶Feria quinta sequenti.

EGhotauit Ezechias.ex Esa.c.xxxviij. in quo posteaq̄ ꝓpheta descripsit liberationē ab hoste.hic cōsequēter ponit eius sospitatem a morbo in quē ciderat. Vsq; ad mortem: idest morbo incurabili. Filius Amos. nō is qui fuit vnus de duodecim prophetis minoribus: sed et alius et ipse ꝓpheta. Dispone. vt sic dicam facte stamētum. Ad parietem: vt attentiꝰ oraret. In veritate. non hoc dicit imputando bona que fert:sed magis ostendēs se gratū de beneficijs acceptis. Dies tuos. ante hac exactos. Ecce ego adiiciam.hoc signum pertinet ad ꝓmissi cōfirmationem:quod ex horologio subiungit. Regis Assyriorum. q̄ gerebat bellum cōtra hebreis.de quo in precedēti capitulo dixerat: quod angelus dominī percussit in castris Assyriorum cētum octoginta quinq; milia.

opprobrium in gentibus. Dicit dominus omnipotens.

¶Feria.v. Esaiæ prophetę. Capitulo.xxxviij.

IN diebus illis) Aegrotauit Ezechias vsq; ad mortē: & introiuit ad eū Esaias filius Amos propheta. Et dixit ei. Hęc dicit dominus. Dispone domui tuę: quia morieris tu: & nō viues. Et conuertit Ezechias faciē suam ad parietem: & orauit ad dominum: & dixit. Obsecro domine: memēto quæso quomodo ambulauerim coram te in veritate: & corde perfecto: quod bonum est in oculis tuis fecerim. Et flenit Ezechias fletu magno. Et factum est uerbum dñi ad Esaiam ꝓphetā: dicens. Vade: & dic Ezechiæ. Hęc dicit dñs deus Dauid patris tui. Audiui orationem tuā: & vidi lachrymas tuas. Ecce ego adiiciā super dies tuos quindecim annos: & de manu regis Assyriorum eruā te: & ciuitatem istam: & protegam eā. Dicit dominus omnipotens.

¶Feria sexta. Esaiæ prophetę. Capitulo.lviij.

¶Feria sexta sequenti.

octoginta quinq; milia. ¶ Feria sexta sequenti.

Clama ne cesses. Ex Esaia capitul. lviij. quanq; hebreorum quidã hec prophete verba aliter interpretentur: de christo ve turo cõmodius intelliguntur. Clama ne cesses. Verba sunt patris ad christum hominẽ. Quasi tuba. id quod christus in predicatione fecit euangelij. Populo meo. scz iudeo/ um. Domui Jacob. q dicitur etiam israel.

Me querunt. legẽdo verba legis: vt boni vi deantur apud plebẽ. Volunt. subaudi vide/ ri: qđ eis saluator ob/ iicit arguẽdo illos de hypocrisi. Non dere= liquerit. cũ fecerit con trarium. Rogãt me. vt opituler eis contra persequẽtes. Volunt appropinquare. cũ re/ vera aliud faciant. et in sui cõmẽdationem dicunt. Jeiunauim9. hoc t Phariseus ille imputat: qđ ieiunabat bis in sabbato. Hu/ miliauimus. in cinere t sacco. Et nescisti: idest dissimulasti te nescire. Ecce in die. Ver= ba sunt domini exprobrãtis iudeorum arrogantiam simul t simu/ lationem. Voluntas vestra. idest voluntatis prauitas. Debito/ res repetitis. cõtra illud oratiõis dominice. dimitte nobis sicut nos dimittimus. Percutitis pugno. iniuriam proximo inferentes. Ut audiatur. idest si vultis preces vestras a deo exaudiri. Quod elegi: idest quod ego approbo/ dicit dominus. Affligere animam suã. p carnis abstinentiam. t intermisit hec pauca verba: nunqđ cõ/ torquere q̃si circulũ caput suũ: t saccũ: t cinerẽ sternere: deide infert.

Haec dicit dñs. Clama ne cesses. quasi tuba exalta vocẽ tuã: & an nũcia populo meo scelera eor/ & domui Iacob peccata eorũ. Me etenim de die in diẽ quærũt: & scire vias meas volunt: quasi gens q̃ iusticiã fecerit: & quæ iudiciũ dei sui nõ dereliquerit. Ro gant me iudicia iusticiæ: & appropin quare deo volũt. Quare ieiunauimus & nõ aspexisti: humiliauimus animas nostras: & nescisti? Ecce in die ieiunii vestri inuenitur voluntas vestra: & oẽs debitores vros repetitis. Ecce ad lites & cõtẽtiones ieiunatis: & percutitis pu/ gno impie. Nolite ieiunare sicut vsq; ad hãc diem vt audiatur in excelso cla mor vester. Nunquid tale est ieiunium quod elegi: per diẽ affligere hominẽ

Munquid istud vocabis ieiunii. subaudi acceptū t approbātū mihi? Nōne hoc. quod sequitur. s. abstinere a malo: t facere bonū. Colligationes impietatis. quia iudei principes intendebant calūnias t cautelas pauperibus quib⁹ illoꝝ postea diripiebāt bona. Fasciculos. i. onera incōportabilia. De quibus Matthei. xxiij. alligāt onera grauia. Cōfracti sunt. i. in seruitute detenti. et subdit alia misericordie opera. Erumpet lumē tuum. quia orietur tibi sol iustitie. Sanitas. a peti morbo. Anteibit iustitia. per angelum te custodientem qui astat dei presentie. Colliget te. in die mortis. Quia misericors. hoc adiectum est: quia in hebreo non habetur.

animā suā? Nunquid istud vocabis ieiunū: & dīc acceptabilē dño? Nonne hoc est magis ieiunū: quod elegi? Dissolue Colligationes impietatis: solue fasciculos deprimentes. Dimitte eos qui cōfracti sunt liberos: & omne onus eorū disrumpe. Frange esurienti panē tuū: & egenos vagosq; indūc i domū tuā. Cū videris nudum operi eum: & carnē tuā ne despexeris. Tunc erūpet quasi mane lumē tuū: & sanitas tua citius orietur. Et anteibit faciē tuā iustitia tua: & gloria domini colliget te. Tunc inuocabis & dñs exaudiet. Clamabis: & dicet adsū. Quia misericors sum Dominus deus tuus.

¶ Sabbato. Esaie pphete. Cap. lviii.

HAec dicit dñs deus. Si abstuleris de medio tui catenā: & desieris digitū extēdere: & loqui quod nō p̄dest. cū effuderis esurienti aiam tuā & animam afflictam repleueris: orietur in tenebris lux tua: & tenebræ tuæ erunt sicut meridies. Et requiē dabit

Sabbato sequenti.

Si abstuleris de medio. Verba sunt eiusdem prophete que sequuntur post superioris prophetie finem. dicit igitur. Si abstuleris catenam. scilicet q̄ tenebas i peditum tuis cauillationibus. Extendere digitum notando alios de infamia: vt poete dicunt medium porrigendo digitum. Effuderis animam. idest miserationis affectum. Repleueris. ex paupertate subleuando. Lux tua. idest auferentur tibi tenebre in quibus errabas. Requiem: idest mentis pacē.

Ossa tua. ab infirmitate liberum reddet. Hortus irriguus. i. fertilis ex eo quod frequenter rigatur. Edificabuntur deserta. da etiã tuo exemplo alios ad te allicies qui erant abalienati. Edificator sepium. i. spinarum ex quibus hortis pretenduntur sepes. Semitas in quietem. i. vias angustas in latitudinem deducẽs. A sabbato pedem. i. nihil mali perpetraueris. Facere. i. ad faciendũ aliquod pro libidine tua. Delicatum. vacando tantum rebus diuinis & abstinendo a labore. Glorificaueris eum. i. honorabis. Vias tuas. in quibus ante hac ambulabas. Voluntas tua. i. pars irrationalis: sed omnis per rationẽ expedies. Delectaberis. quia cõsolabitur te dominus. Sustollam te. in contemplationem rerum diuinarum. Hereditate patris. cuius christiani sũt veri heredes exheredatis iudeis.

tibi dñs deus tuꝰ semper: & implebit splendoribus animam tuã: & ossa tua liberabit. & eris quasi hortus irriguus: & sicut fons aquarũ cuius non deficient aquę. Et edificabuntur in te deserta seculorũ: fundamenta generatiõis & generationis suscitabis. Et vocaberis ędificator sepium: auerteris semitas i quietẽ. Si auerteris a sabbato pedem tuũ: facere voluntatẽ tuã in die sancto meo: & vocaueris sabbatũ delicatũ: & sanctũ dñi gloriosum: & glorificaueris eũ dũ nõ facis vias tuas: & nõ inuenietur voluntas tua vt loquaris sermonẽ: tunc delectaberis super dñõ deo tuo. Et sustollã super altitudinem terrę: & cibabo te hereditate Iacob patris tui. Os enim dñi locutum est hęc.

Dominica in. xl. Beati Pauli ad Corinthios. ii. Cap. vi.

Fratres. Hortamur vos ne in vacuum gratiam dei recipiatis. Ait enim. Tẽpe accepto exaudiui te.

Dominica in quadragesima.

Quatur vos. Ex epistola. ij. ad Corinthios capitulo. vj. In quo postes & apostolus commendauit ministerium noui testamenti: hic hortatur alios ad executionem debitã huius ministerij & armat apostolus christi milites in quatuor virtutibus cardinalibus. Et primo in fortitudine dicens. Adiuuantes. i. cooperantes

& die salutis auxiliate. Ecce nunc tempus acceptabile. Ecce nunc dies salutis. Nemini dantes vllam offensionem: vt non vituperetur ministerium nostrum. Sed in omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut dei ministros: in multa patientia: in tribulationibus: in necessitatibus: in angustiis: in plagis: in carceribus: in seditionibus: in laboribus: in vigiliis: in ieiunijs: in castitate: in scientia: in longanimitate: in suauitate: in spiritu sancto: in charitate non ficta: in verbo veritatis: in virtute dei. Per arma iusticie a dextris & a sinistris: per gloriam & ignobilitatem: per infamiam & bonam famam: vt seductores & veraces: sicut qui ignoti & cogniti. Quasi morientes & ecce viuimus: vt castigati & non mortificati. Quasi tristes semper autem gaudentes. Sicut egentes: multos autem locupletantes. Tanquam nihil habentes & omnia possidentes.

¶ Feria secunda Ezechielis prophete. Capitul. xxxiiii.

deo quasi ministri. In vacuū. i. in vanū. sed dicet quispiam gratia dei non est in manu mea. subiungit. Tempore accepto. i. none legis. Et est Esaie. xlix. Die salutis. sub saluatore christo viuentibus. Nemini dantes. i. nolumus dare scandalum & occasionem. Exhibeamus. per presens legendum est sicut in greco exhibemus. In multa patiētia. que est fortitudinis pars. In castitate vicium⁹. quod est temperantie opus. In scientia quod est opus tertie virtutis: hoc est prudentie: cui adiungit longanimitatem charitatem & veritatem. Per arma iusticie: quod est vltime virtutis cardinalis opus. A dextris & sinistris. i. secundo⁹ & aduersoꝝ. da virtutis est equanimiter inter prospera & aduersa se habere: per gloriam ecce prospera: per ignobilitatē: ecce aduersa. nā obijciebatur apostolis ignobilitas. In fama & bona fama. Eodem modo sunt exponenda. & que sequūtur. Seductores & veraces. Noti & ignoti. Morientes & viui. ꝛc. quia opinione quorūdam reputabantur infelices & miseri. alioꝝ vo felices. ipsi veroseipsos beos existimabāt.

¶ Feria secunda sequenti.

Ecce ego ipse requiram. Ex Ezechiele. cap. xxxiiij. In quo postea dixit propheta. verba sua dei iussu contra pastores israel et pollicitus est populo suo consolationē. hoc in loco ponit consolationis effectū: dicens. Ego requirā. &c. Et vtitur translatione nota ex pastore et grege. Ex omnibus locis. vbi fuerant visperse. In terrā suā. vt dicit psalmista In loco pascue ibi me collocabit. In mōtib⁹ israel. hoc ē in ecclia fidelū: et oia dicta sūt p allegoriā. Accubare qđ faciunt oues postquā paste sūt. nā cubātes q̄ pasta sunt rumināt. Quod perierat. i. negligētia pastoris deperditum. Abiectum. idest fugatum seuicia pastorum. Confractū. vulneratum quod faciunt chirurgi. Infirmum: scilicet alio quo uis morbo.

¶ Feria. iij. sequenti.

Querite dñm. Ex Esaie ca. lv. In quo excitat hūana negligentia ad inquirendū deū tpe grē. Dū pōt. idest sumus in tempore quo id possumus facere. nam post mortem non licebit. Cum ppe est. i. paratus ad exaudiēdū. et quia peccatores deū non exaudit subdit dereliquat

HAec dicit dominus. Ecce ego ipse requirā oues meas: & visitabo illas: sicut visitat pastor gregem suum in die: quando fuerit in medio ouium suarum dissipatarum. Sic visitabo oues meas: & liberabo eas de omnibus locis in quibus dispersę fuerant in die nubis & caliginis. & reducam eas populis: & congregabo eas de terris: & inducam eas in terram suā, & pascam eas in montibus israel in riuis: & in cunctis sedibus terrę. In pascuis uberrimis pascam eas: & in mōtibus excelsis israel erunt pascuę earū ibi requiescent in herbis virentibus: & in pascuis pinguibus pascentur sup montes israel. Ego pascam oues meas: & ego eas accubare faciam: dicit dñs deus. Quod perierat requiram: & qđ abiectum fuerat reducam. & quod cōfractum fuerat alligabo. & quod infirmum fuerat: cōsolidabo. & quod pingue & forte: custodiam: & pascam illas in iudicio & iusticia. Dicit dñs omnips.

¶ Feria ii. Esaie pphetę. Cap. lv.

IN diebus illis. Locutus ē esaias pphe ta: dicēs. Quitedñm: dū inueniri potest. inuocate eū: dū ppe est. Derelinquat

impius viam suã: ideſt mala que ante hac operatus eſt. ⁊ reuertat. per penitentiam. Miserebitur vando illi gratiam. Multus eſt: ideſt pronus ⁊ benignus. Non enim. verba ſunt prophete in perſona dei. Cogitationes mee. quia ego non ſum odij ptinax vt vos eſtis: ſed ſum ad miſericordiam procliuis. Sicut exaltantur. compara tio eſt ſed que non eq parat ea que compas rantur. nam finiti ad infinitum non eſt pro portio. Et quomodo deſcẽdit. comparatio eſt aptiſſima: per quã exprimitur chriſti de deſcenſus ad hominis naturam ſuſcipiendã ⁊ eſt manifeſta lectio. ſed pluuia ⁊ nix non reuertũtur ſub forma niuis ⁊ pluuie: ſed per exhalationem: ſic verbũ domini ideſt chriſtus nõ reuertetur ad patrẽ vacuum: ſed inferorum ſpolijs onuſtum. Quecunq; voluí. i. que per ipſum fieri diſpoſui. Proſperabitur. quoniam omia illi ex ſentẽtia ꝓcedẽt.

impius viã ſuã: & vir iniquus cogitationes ſuas: & reuertatur ad dñm: & miſerebitur ei: & ad deũ nr̃m qm̃ multus ẽ ad ignoſcẽdũ. Nõ enim cogitationes mee cogitationes vr̃e (neq; vie mee: vie vr̃e) dicit dñs. Quia ſicut exaltãt celi a terra: ſic exaltate ſunt vie mee: a viis vr̃is: & cogitationes mee a cogitationibus veſtris. & quomodo deſcendit imber & nix de celo: & illuc vltra non reuertitur: ſed inebriat terrã: & infundit eã: & germinare eam facit: & dat ſemẽ ſerenti: & panem comedenti: ſic erit vẽrbũ meũ quod egreditur de ore meo. Non reuertet ad me vacuũ: ſed faciet quecũq; volui: & ꝓſperabit in his ad que miſi illud. Ait dñs omnipotens.

¶ Feria quarta. Lectio libri Exodi. Capitul. xxiiii.

IN diebus illis) Dixit dominus ad Moyſen. Aſcende ad me in montem: & eſto ibi: daboq; tibi duas:

¶ Feria. iiij. ſequenti.

DIxit dominus ad Moyſen. ex Exodo capitul. xxiiij. in quo poſtea quã de⁹ tradidit per Moſen precepta moralia ⁊ iudicialia. hic diſponit illum ad tradenda cerimonialia: dicens illi. Aſcende in montem: ſcilicet ſinai ⁊ ſolus. Eſto ibi. ſubaudi quos

ad aliud iussero. Ascēdēs.i.dū est in ipso articulo ascēdendi. Senio
ribus.illis septuaginta quibus cōmiserat gubernationis curā. Re
uertamur.s.ego ⁊ iosue. Aaron.fratrē Moysi. Hur.s.marituꝫ anne
sororis Moysi. Questionis.i.litigij aut controuersie. Referetis ad
eos i.ad illoꝝ iudiciū: Ascendisset Moses. relicto Josue in mōtis
articulo siue humero.

Operuit montē.quod erat signū pñtis dñi. Sex dieb⁹. antequā illū dñs alloqueret: ni hilominꝰ tñ ⁊ postea nubes perstitit: quia ⁊ septimo die de nube il lū vocauit. Quasi ignis: qui erūpens de nube tēdebat in sublime: ita vt posset in cas stris videri. In montē .i.mōtis vertice. Qua draginta diebus. hoc prefigurabat quadraginta dies ieiuniū qđ facit ad rē: quēadmodum ⁊ qđ sequit de helia propheta.

tabulas lapideas: & legē ac mandata q̄ scripsi) vt doceas filios israel. (Surrexit Moses & iosue minister eius. Ascendensq̄ moses in mōtē dei: senioribꝰ dixit. Expectate hic: donec reuertamur ad vos. Habetis Aarō & hur vobiscū: si quid natū fuerit questionis: referetis ad eos. Cumq̄ ascēdisset Moses: operuit nubes montē: & habitauit gloria dñi sup montē tegens illū nube sex diebus. Septimo autē die vocauit cū dñs de medio caliginis (Erat autem species gloriē dñi: quasi ignis ardens sup verticem montis in conspectu filioꝝ israel. Ingressusq̄ Moses medium nebule: ascendit in montē. Et fuit ibi quadraginta diebꝰ & quadraginta noctibus.

VEnit helias in Bersabe. ex. iij. Regū volumine cap. xix. In quo posteaq̄ dixit ꝙ Jezabel regis Achab vxor minata ē monti helie propterea qđ occidit prophetas Baal: nū scribit quō fugiēs regione minas venit i Bersabe iuda. ⁊ adiecit iuda. qm̄ ē altera eiusdē nois in tribu Simeonis. Josue. xiiij.

¶ Lectio libri Regum. iii. Capitulo. xix.

IN diebꝰ illis. Venit Helias in Bersabe iuda: & dimisit ibi puerū suū:

puerū suū. filiū mulieris quē suscitauerat.

Anime sue. i. petiit a deo morte. Juniperus arbor est quibusdã in locis adeo ramis protentis vt vmbrã faciat. Vergilius in bucolicis. Juniperi grauis vmbra. Obdormiuit. ex itinere laborefessus. Sub cinerci⁹ panis. cuiusmodi panes etiã hodie multis in locis fiũt: qui etiam in libris regum: & Paralipomenonis collyride siue collycide vocantur. In fortitudine. quoniam etiam ex natura sua plurimum alimenti habet vnde athleti ministrabatur. Juuenalis comedunt colliphia pauce. In Oreb. Mons est in regione Madian non longe a syna. Eusebi⁹ tamen in Topographia locũ esse dicit trans iordanem.

& perrexit in desertum viã vnius diei. Cumq; venisset & sederet subter vnam juniperum: petiit animæ sue vt moreretur. Et ait. Sufficit mihi domine: tolle animam meam. Neq; enim melior sum quam patres mei. Projecitq; se: & obdormiuit in vmbra juniperi. Et ecce angelus domini tetigit eum: dixitq; ei. Surge comede. Et respexit. & ecce ad caput suum subcinerci⁹ panis: & vas aque. Comedit ergo: & bibit: & rursum obdormiuit. Reuersusq; est angelus domini secundo: & tetigit eum dixitq; illi. Surge comede: grandis enim tibi restat via. Qui cum surrexisset: comedit & bibit. Et ambulauit in fortitudine cibi illius quadraginta diebus & quadraginta noctibus vsq; ad montẽ dei Oreb.

¶ Feria quinta. Lectio Ezechielis prophetæ. Capitul. xviii.

IN dieb⁹ illis. Factus est sermo dñi ad me dicẽs. Quid est quod vos parabolam vertitis in proverbiũ istud in terra Israel dicentes. Patres nostri comederunt vuam acerbam: & dentes filiorum obstupescunt. Vivo ego dicit dominus deus: si erit vltra vobis parabola hæc in proverbium in Israel. Ecce omnes animæ meæ sunt: sicut anima patris ita & anima filii mea est: anima quæ peccauerit ipsa morietur. Et vir si fuerit justus: & fecerit judicium & justitiam: super montes non comederit: & oculos suos non leuauerit ad idola domus Israel: & uxorem proximi sui non violauerit: & ad mulierem menstruatam non accesserit: & hominem non contristauerit: pignus debitori reddiderit: rapinam non rapuerit: panem suum esurienti dederit: & nudum operuerit vestimento: ad usuram non commodauerit: & amplius non accepit: ab iniquitate auertit manum suam: judicium verum fecerit inter virum & virum: in præceptis meis ambulauerit: & mandata mea custodierit ut faciat veritatem: justus est: vita viuet dicit dominus deus. Et si genuerit filium latronem effundentem sanguinem: & fratri quidquam horum faciat: & ipse quidem cuncta hæc non faciat: sed super montes comederit: & uxorem proximi sui violauerit: pauperem & egenum contristauerit: rapinam rapuerit: pignus non reddiderit: & oculos suos leuauerit ad idola: abominationem operatus fuerit: fenori dederit: & amplius acceperit: numquid vivet? non vivet. Omnia hæc scelera operatus est: morte morietur: sanguis eius in eo erit. Et si genuerit filium: qui videns omnia peccata patris sui quæ fecit: timuerit: & non assumpserit similia: super montes non comederit: & oculos suos non leuauerit ad idola domus Israel: uxorem proximi sui non violauerit: & hominem non contristauerit: pignus non abstulerit: & rapinam non rapuerit: panem suum esurienti dederit: & operuerit nudum vestimento: & a paupere manum auerterit: usuram & superabundantiam non acceperit: judicia mea fecerit: in præceptis meis ambulauerit: hic non morietur in iniquitate patris sui: vita viuet. Pater autem eius quia calumniatus est calumniam: & rapuit fratris violentiam: & non bonum in medio populi sui operatus est: ecce mortuus est in iniquitate sua. Et dixistis: quare non portauit filius iniquitatem patris? Filius autem judicium & justitiam operatus est: omnia præcepta mea custodiuit & fecit ea: vita viuet. Anima quæ peccauerit ipsa morietur. Filius non portabit iniquitatem patris: & pater non portabit iniquitatem filii. Justitia justi super eum erit: & impietas impii erit super eum. Impius autem si egerit pœnitentiam ab omnibus peccatis suis quæ operatus est: & custodierit omnia præcepta mea: & fecerit judicium & justitiam: vita viuet & non morietur. Omnium iniquitatum eius quas operatus est non recordabor in ipsa: in justitia sua quam operatus est viuet. Numquid voluntatis meæ est mors impii dicit dominus deus: & non ut conuertatur a viis suis & viuat? Si autem auerterit se justus a justitia sua: & fecerit iniquitatem: secundum omnes abominationes quas operatur impius: numquid viuet? Omnes justitiæ eius quas fecerat non recordabuntur in prævaricatione qua prævaricatus est: & in peccato suo quod peccauit in ipsis morietur. Et dixistis: non est æqua via domini. Audite ergo domus Israel: numquid via mea non est æqua: & non magis viæ vestræ prauæ sunt? Si auerterit se justus a justitia sua: & fecerit iniquitatem: morietur in eis: in iniquitate sua quam operatus est morietur. Et si auerterit se impius ab impietate sua quam operatus est: & fecerit judicium & justitiam: ipse animam suam vivificabit. Videns enim & auertens se ab omnibus iniquitatibus suis quas operatus est: vita viuet & non morietur. Et dixit domus Israel: non est æqua via domini. Numquid viæ meæ non sunt æquæ domus Israel: & non magis viæ vestræ prauæ sunt? Vnumquemq; secundum vias suas judicabo domus Israel dicit dominus deus. Convertimini & agite pœnitentiam ab omnibus iniquitatibus vestris: & non erit vobis in ruinam iniquitas. Projicite a vobis omnes prævaricationes vestras in quibus prævaricati estis: & facite vobis cor nouum & spiritum nouum. Et quare moriemini domus Israel? Quia nolo mortem morientis dicit dominus deus: revertimini & vivite.

Hæc⁹ est sermo domini Ex Ezechiele propheta capi. xviii. in quo supponẽdum est: quod Iudei conquerebantur dicẽtes: quod deus illos puniebat nõ pro suis sed pro parentum delictis. ad quorum confutationem proponit. parabolam ex Proverbio hãtẽ fundamẽtũ dicẽs. Quid ẽ hoc? Et sunt ẽba dei. Est aũt parabola gñe dissimiliũ cõpatio. Proverbiũ

vero/que a grecis dicitur paroemia: sententia rebus temporibus q accommodata: igit dicit quod similitudo versa est in sententiã. Comederũt vuam. id est peccauerunt. Obstupuerunt: idest lucrunt peccati penam. Viuo ergo. iurandi est forma apud hebreos. Si erit. quasi dicat. nõ erit. sicut illud psalmi Si introibunt in requiem meã. Ipse morietur. non filius p patre. Et vir. per exemplum ostẽdit quod dixit. In montibus. vbi erant idola indigenarum. Unde et de bonis regibus in libris Regum quod abstulerũt excelsa. Pignus debitori. in suprema necessitate illius rei constituto. Judiciuz fecerit. sumptus arbiter inter discepantes. Quod si. exemplum a cõtrario de filio puerso hominis iustície operibo cuius opera cõtraria repetit. Cum vniuersa hec. non collectiue sed distributiue p quo terra israel dicentes. Patres comederũt vuam acerbam: & dentes filiorum obstupescunt. Viuo ego dicit dñs deus. Si erit vobis vltra parabola hec in prouerbiũ in israel. ecce oẽs aiẽ meę sunt. vt aia patris: ita & anima filii mea est. Anima quę peccauerit ipsa morietur. & vir si fuerit iustus: & fecerit iudiciũ & iustitiã in montibus nõ comederit: et oculos suos nõ leuauerit ad idõla domus israel: & vxorem proximi sui nõ violauerit: et ad mulierem menstruatã nõ accesserit: et hominẽ nõ contristauerit: pignus debitori reddiderit: p vim nihil rapuerit: panẽ suũ esurienti dederit: et nudum operuerit vestimento: ad vsurã nõ cõmodauerit: et amplius non acceperit: ab iniquitate auerterit manũ suã: et iudiciũ verũ fecerit inter virũ & virũ: in preceptis meis ambulauerit. et iudicia mea custodierit. vt faciat veritatem: hic iustus est. Vita viuet ait dñs deus. Quod si genuerit filium latronẽ effundentẽ sanguinẽ: et fecerit vnum de istis: et hæc quidem omnia non facientem: nunquid viuet? non viuet. Cum vniuersa hæc detestanda fecerit: morte morietur. Sanguis eius in ipso erit. Quod si genuerit filium: qui videns omnia peccata patris sui quę fecit timuerit: et non fecerit simile eis: et iudicia mea fecerit: et in preceptis meis ambulauerit: hic non morietur in ini

quitatē patris sui: sed vita viuet. Pater eius quia calumniatus est: & vim fecit fratri: & malū opatus est in medio populi sui: ecce mortuꝰ est in iniqtate sua. Et dicitis. Quare nō portabit filiꝰ iniquitatem patris? Videlicet quia filiꝰ iudicium: & iusticiā operatus est. Oīa precepta mea custodiuit: & fecit illa: vita viuet. Ait dñs omnipotens.

¶ Feria. vi. Ezechielis prophetæ. Capitul'. xviii.

HAec dicit dñs deus. Anima quę peccauerit: ipsa morietur. Filiꝰ non portabit iniquitatē patris. & pater nō portabit iniquitatē filii. Iusticia iusti super eū erit: & impietas impii erit super eum. Si aūt impius egerit pœnitētiā ab oībus peccatis suis quæ operatꝰ est: & custodierit vniuersa p̄cepta mea: et fecerit iudiciū & iusticiā vita viuet & nō morietur. Oīum iniquitatū eiꝰ quas opatus est: nō recordabor. In iusticia sua quā opatꝰ est: viuet. Nūquid voluntatis meę est mors impii: dicit dñs deus: & nō cōuertat a vijs suis: & viuat? Si aūtē auerterit se iustus a iusticia sua: & fecerit iniqtatē scdm oēs abominatiōes: quas opari solet impius: nunquid viuet? Oēs iusticiæ eius quas fecerat non recordabuntur. In p̄uaricatione sua qua p̄uaricatus est: & in peccato suo quod peccauit: in ipsis morietur. Et dixistis. Nō est æqua via dominꝰ. Audite ergo domus israel. Numquid via mea non est æqua: & non magis viæ vestræ prauæ sunt? Quod si. exēplū de filio iusto patris iniusti. Et oia sunt ex superioribꝰ manifesta.

¶ Feria. vj. sequenti.

HAnima q̄ peccauerit. Ex eodē cap̄. xviii. Ezechielis.

Hbi posteaq̄ supiora colligit ponit exempla de aduertentibus se a proposito: et primo de malo in bonū.

Omnia precepta. nā peccans in vno factus est omnium reus.

Non recordabor. puniendo eternaliter. puniuntur tamen temporaliter. Si autē auerterit se iustus. Ponit exēplum de auertente se a bono in malum.

Iusticie quas fecerat. scilicet tēpore gratie. Non recordabuntur. genus verbi posuit pro genere: hoc est deponens pro actiuo.

Et dixistis. subaudi male de me opinantes. Non est equa sic puniendo / quemadmodum est dictum.

Cū auerterit se impi⁹. exēplū a ꝓrario ⁊ supi ora colligēs: vnū quē q̄ iuxta vias suas iu dicabo.i.ſm opa q̄ ges ſit. ¶ Sabbō ſequēti.

LOquut⁹ ē Moy ſes. Ex Deute ro.c.xxvj. In q̄ poſtea ꝙ poſuit legis p̄cepta: nunc dicit q̄ debet hō eſſe gratus de benefi cijs a deo acceptis:et quo modo ſit a deo p̄ caturus. De ſanctua rio.q̄d ſi ſanctario po tius eſſet legendū. nā ſanctaria ſunt vbi ſcte reponunt res. Habi taculo celorū. q̄ celū celi dñi:tñ in terra q̄q̄ illi habitaculū ꝓſtruit ad illi⁹ celeſtis imagi nem. Hodie dñs. de obediētia i diuinis mā datis. Et dicit hodie ꝓ eo q̄ dō eſt ſemꝑ. qua le eſt illud. Ego hodie genui te.⁊ q̄ ſequitur dñm elegiſti hodie.i. ineternū ex quo legē illius in mōte ſinay ac cepiſti: et hodie elegit te eodē modo eſt expo nendum. Peculia ris. idest ꝓpri⁹ a pe culio/ quod eſt ꝓpriū

mini. Audite ergo domus iſrael. Num quid via mea nō eſt æqua:& nō magis viæ veſtræ praue ſunt? Cū em̄ auerterit ſe iuſt⁹ a iuſticia ſua:& fecerit iniquita tē:morie᷑ in eis. In iniuſticia ſua quā operatus eſt/ morie᷑. Et cū auerterit ſe impius ab ipietate ſua quā opatus eſt: & fecerit iudiciū & iuſticiā:ipſe animā ſuā viuificabit. Cōſiderans em̄ & auer tens ſe ab omnibus iniquitatibus ſuis: quas operatus eſt: vita viuet & nō mo rietur. Dicit dominus omnipotens.

¶Sabbato. Lectio Deutero nomii. Capitulo.xxvi.

IN diebus illis. Loquutus eſt Moy ſes ad dominū dicens. Reſpice de mūde de ſanctuario tuo:& de excel ſo cœlorū habitaculo: & benedic po pulo tuo iſrael: & terræ quam dediſti nobis:ſicut iuraſti patribus noſtris:ter ræ lacte & melle manantī. Audi iſrael. Hodie dominus deus tuus præcepit tibi: vt facias mādata eius atq̄ iudicia: & cuſtodias & impleas ex toto corde tuo:& ex tota anima tua. Dominū elē giſti hodie: vt ſit tibi deus: & ambules in viis eius: & cuſtodias cerimonias ſa lius: & mandata atq̄ iudicia: & obe dias eius imperio. Et dominus elegit te hodie:vt ſis ei populus peculiaris: ſi cut loquutus eſt tibi: vt cuſtodias om nia præcepta illius: & faciet te excel-

eius qui seruit. Excelsiorem. quod fecit in populo christiano israelitico populo abdicato. Quas creauit. quia omnia in dei gloriam ordinantur.

IN diebus illis: dixit Moses filijs israel. Si custodieritis ꝛc. Ex Deutero. cap. xj. Vbi posteaquã posuit legis precepta premia seruãtibus illa. ponit deum vestrũ qđ potissimum est ex preceptis. Gentes istas: quarum regiones possessuri estis. Fortiores vobis. ꝛ numero ꝛ robore. A deserto descriptio est terre promissionis. nã desertũ est a meridie. libanus mõs a septẽtrione. euphrates ab ortu solis: ab occasu ẏo mare occidentale. idest Cypriũ quod iudeam ab occasu abluit. Terrorem vestrum. actiue idest quem hostib9 vestris incutietis.

IN diebus illis. Orationem faciebant. Ex secundo Maccabeorum libro capitulo primo. Sed verborum epistola ordine permutato.

Est autem epistola iudeorum habitantiũ in iudea ad eos q̃ habitant in egypto.

Inuitant nanq; eos

sorem cunctis gentibus: quas creauit in laudem & nomẽ & gloriam suam. Et sis populus sanctus domini dei tui: sicut locutus est.

℣ Lectio Deuteronomii. Capitulo. xi.

IN diebus illis. Dixit Moyses filiis israel. Si custodieritis mandata quæ ego pcipio vobis: & feceritis ea: vt diligatis dominum deum vestrum: & ambuletis in omnibus viis eius adhærentes ei: dispердet dominus omnes gẽtes istas ante faciem vestram: & possidebitis eas quæ maiores & fortiores vobis sunt. Omnis locus quem calcauerit pes vester: vester erit. A deserto & libano & flumine magno euphrate vsq; ad mare occidentale erunt termini vestri. Nullus stabit contra vos. Terrorem vestrũ & formidinem dabit dominus deus vester super omnem terrã: quam calcaturi estis: sicut locutus est vobis dominus deus vester.

℣ Lectio Macchabeorum. ii. Capitulo. i.

IN diebus illis. Orationẽ faciebãt omnes sacerdotes dum offerrent

ad celebritatē quorūdam festoꝝ ob victorias partas de hostib⁹: ꝛ faciant rogātes qđ vt ipsi fecerunt. Et ꝓmo ponit qđ sacerdotes ei⁹ faciebant. Jonatha. q̄ erat cantoꝝ ꝓnceps: dicentib⁹ benefaciat vobis deus. hec ꝟba nō sunt respondentiū: sed mittentiū lr̄as: in capite ipsius epl̄e in quo bene p̄cant illis ad quos scribūt: sicut nos solem⁹ dicere salutē. Sed nihil refert: cū ad ꝓpositum faciant. Lectio sancti patet.

commendando

Oro exaudiatur

sacrificium

Miserere nr̄i de⁹. Ex Ecclesiastico. c. xxxvj. Ubi ponit oratio qua presul vt debet fundēs preces, p omnibus tā gētilibus q̄ ꝓ iudeis. deinde ꝓ iudeis peculiariter. Respice nos. quod est idē qđ fac nobis. Lumen miserationū tuarum. quia eo tempore quo autor hunc librum scribebat: iudei erant quodāmodo in tenebris imminente illis ꝓtholemeo Sotere egypti rege. Timorem tuum. actiue pro terrore. Allena manum tuam. pro aggrauando deprimēdo eos ad interitum. Sicut in conspectu eorum. reducens nos ab idolatria per flagella: vt in .iiij. Regum legim⁹. Magnificeris in eis. idest magnus apparcas. Innoua signa. sicut

des tempore

alias manifestes

sacrificiū pro populo israel. Ionatha inchoante: cæteris aūt respōdentib⁹: & dicētibus. Benefaciat vobis deus: & meminerit testamēti sui qđ ad Abraā & Isaac & Iacob loquutus est seruorū suorum fidelium. Et det vobis cor omnibus: vt colatis eū: & faciatis eius voluntatem. A daperiat cor vestrum in lege sua & in præceptis suis: & faciat pacem. Exaudiat dominus orationes vestras: & reconciletur vobis: nec vos deseraꝛ in tēpore malo dominus deus noster.

℣ Lectio libri sapientiæ. Eccle. Capitulo. xxxvj.

Miserere, nostri de⁹ oīm: & respice nos: & ostēde nobis lumē miserationū tuarū. Et immitte timorē tuum sup gentes: q̄ nō exquisierūt te: vt cognoscāt quia non est de⁹ nisi tu: vt enarrēt magnalia tua. Allena manū tuam. Sicut em̄ in cōspectu eorū sanctificatus es in nobis: sic in cōspectu nostro magnificeris in eis vt cognoscant te: sicut & nos cognouimus: q̄m nō est de⁹ preter te dñe. Innoua si-

Feciſti quo tẽpore patres noſtros ex egyptia ſeruitute liberaſti. Magnum ⁊ brachiũ in quib⁹ mirabilia illa feciſti. Furorẽ ⁊ iram: que ſunt puniendi inſtrumẽta. Extolle: ideſt extra terram ⁊ terminos patrie pone: alĩs extollere ꝙ laudare. Feſtina tẽpus. ſ. illoꝝ punitionis ⁊ noſtre liberationis. Et memẽto finis. ſ. aduẽtus meſſie ideſt chriſti quem hebrei expectant: ⁊ nos veniſſe iam confiteꝛmur.

gna: & immuta mirabilia. Glorifica manum: & brachiũ dextrum. Excita furorem: & effunde iã. Extolle aduerſarium: & afflige inimicũ. Feſtina tẽpus: & memẽto finis: vt enarrẽt magnalia tua domine deus noſter.

℣ Lectio Danielis prophetæ. Capitulo. iii.

IN dieb⁹ illis. Angel⁹ dñi deſcendit cũ Azaria & ſociis eius in fornacẽ. Et excuſſit flãmam ignis de fornace: & fecit mediũ fornacis q̃ſi vẽtũ roris flantẽ. Flãma aũt diffuſa eſt ſuper fornacẽ cubitis quadraginta nouẽ: & incẽdit quos repẽrit iuxta fornacẽ de chaldeis miniſtros regis: qui eã incendebãt. Illos autẽ non tetigit omnino ignis: neq; cõtriſtauit: neq; q̃q̃ moleſtiæ intulit. Tũc hi tres quaſi ex vno ore laudabãt & glorificabãt & bñdicebãt deũ in fornace: dicentes. Bñdictus es dñe de⁹ patrũ noſtrorũ: & laudabilis & ſuperexaltatus in ſæcula. Et benedictũ nomẽ glorie tue: & ſanctũ & laudabile & ſuperexaltatũ in oñibus ſeculis. Benedict⁹ es ĩ tẽplo ſãcto

IN diebus illis. Angelus domini. Ex Daniele capit. iij. vbi legit: q̃ Nabuchodonoſor rex Chaldeozum iuſſit tres pueros Danielis comites mitti in fornacẽ ignis: propterea quod noluerint adozare ſtatuam illam quam erexerat: quibus in fornace poſitis deus miſit in auxilium angelũ ſuum: et quid fecerit narrat.

Cum azaria. qui pr⁹ vocabatur abdenago: et ſociis eius: ſc⁊ Ananie ⁊ Miſaeli. Ventum roris: ideſt flatũ afferentem roris refrigerationem. Tunc hi tres. Quid pueri fecerint oſtendit poſteaq̃ ſunt liberati. Nomẽ ſanctum: ideſt tetragrãmatõ: hoc eſt quatuoꝛ litterarum. In templo glorie tue. proprie templum eſt cælum. vt Seneca in hercule

Iurente: templa summi vidua deserui etheris. In throno: idest in sede celesti: quia celum est sedes eius ⁊ terra scabellum pedū eius. Intueris abyssos. idest mundi huius impenetrabilia ⁊ secreta.

FRatres. Rogamus vos. Ex epistola ad Thessalonicenses. j. c. v. In quo ostendit quomodo Thessalonicenses se debeant habere erga proximos.

Corripite inquietos. In greco admonete inordinatos.

Pusillanimes: idest in tribulationibus deficientes. In omnibus. scilicet tam prosperis quam aduersis. In greco legit in omnibus et est idem sensus.

Spiritum. quomodo se debeant habere erga deum ⁊ religionem. spiritum igitur pro deuotione intelligit. Prophetias. i. expositionem sacre scripture. Ab omni specie. idest non solum a malo: sed etiam ab eo quod habet mali suspitionem. Deus pacis. scilicet auctor et dator. Per omnia. idest omnino: vt integer. In greco est integer spiritus vester ⁊c.

¶ Dominica secunda.

gloriæ tuæ: & superlaudabilis & superglorioſus in sæcula. Benedictus es in throno regni tui: & superlaudabilis & superexaltatus in sæcula. Benedictus es qui intueris abyssos: & sedes super cherubin: & laudabilis & superexaltatus in sæcula.

¶ Ad Thessalonicenses.
Capitulo. v.

FRatres. Rogamus vos: corripite inquietos: consolamini pusillanimes: suscipite infirmos: patientes estote ad oēs. Videte ne quis malum pro malo reddat alicui: sed semp quod bonū est sectamini inuicem: & in omnes. Semper gaudete: sine intermissione orate: in oībus gratias agite. Hæc enim voluntas dei in christo iesu in omnibus vobis. Spiritum nolite extinguere: prophetas nolite spernere. Omnia autem p̄bate: quod bonū est tenete. ab omni specie mala abstinete vos. Ipse aūt deus pacis sanctificet vos per oia: vt integer spiritus vester: & aīa & corpus sine querela in die aduentus dñi nostri Iesu christi seruetur.

¶ Dominica. ii. Ad Thessalonicenses. i. Capitulo. iiii.

FRatres. Rogamus vos ꝛ obsecramus. Ex epistola. j. ad Thessalonicēses cap. iiij. in quo illos ad pudicitiam hortat: qꝝ forte pronores erant ad venerea. Accepistis a nobis. idest audistis cum eramus presentes. Sic ꝛ ambuletis. hoc non est in greco subintelligitur tamen. Sanctificatio vestra: idest vt mundi sitis ꝛ sancti.

FRatres. Rogamus vos & obsecramus in domino iesu: vt quemadmodum accepistis a nobis: quomodo oporteat vos ābulare & placere deo: sic & ābuletis: vt abundetis magis. Scitis enī quæ præcepta dederim vobis per dñm iesum. Hæc est enī voluntas dei: sanctificatio vestra: vt abstineatis vos a fornicatione: vt sciat vnusquisqꝫ vestrum vas suum possidere in sanctificatione et honore. Non in passione desiderii: sicut et gētes q̄ ignorāt deum. Et ne quis supergrediatur: neqꝫ circumueniat in negocio fratrē suum: quoniam vindex est dñs de his omnibus: sicut prędiximus vobis et testificati sumus. Non enim vocauit nos deꝰ in immundiciā: sed in sanctificationē. In christo iesu domino nostro.

Suum vas. suū corpus qđ est animę domicilii. Et honore. qꝝ per libidinē corpꝰ dehonestat. In passiōe desiderij. i. in affectiōe cōcupiscētie q̄ perturbat rationē. Sicut gētes. q̄ putant cōcubitꝰ vagos eē licitos. Ne quis supergrediatur. idest supplātet siue decipiat. Circūueniat. quod fere idē est: hoc est ex insidijs adoriri. et neqꝫ particula non est in greco. Vindex. est. huiusmodi criminum punitor. In immundiciam. idest vt essemus libidinibꝰ inquinati.

¶ Feria secunda sequenti.

IN diebus illis. Orauit Daniel: dicens. Domine deus noster qui eduxisti populum tuum de terra ęgypti in manu forti: et fecisti tibi nomen

¶ Feria. ii. Lectio Danielis prophetæ. Capitulo. ix.

IN diebus illis. Orauit Daniel. Ex Daniele propheta Capi. ix. in quo Daniel petit a vomino mali amotionem/ ac deinde boni largitionem. quod vt impetret beneficia iam accepta cōmemorat: atqꝫ imprimis ab Egyptia seruitute liberationem.

Sēm diē hāc.i.sicut nūc facis erga nos.

In oēm.i.ptra tuam legē. A ciuitate tua.i qua peculiariter coleris. Mōte sancto. vbi tēplum erat. Per circuitū.qvicinis oībus erāt pda. Hunc ergo. boni petitionē ponit.

Sup sanctuariū.i. tē plū tuo cultui restituēdum. Propter te.i.vt veritas tua oīb⁹ sit nota. In iustificationibus.i.in pcibus iustis debita a te petēdo:sed ad tuā misericordiam cōfugientes. Exaudi dñe. instat exagerato preces. Placare.i.sis placat⁹ ab ira. Attēde:idest sis attent⁹ ad preces nras. Et fac. subaudi quod petim⁹.

Ne moreris. quia promissionis tue instat tempus.

¶ Feria.iij. sequēti.

HActus est sermo domini. Ex iij. Regum libro capl̄o xvij. quomodo iussu dei Helias pphēta venit in Sareptam vi secūdū diē hāc:peccauim⁹:iniqtatē fecimus dñe i oēm iustitiā tuā. Auertat obsecro ira tua: & furor tuus a ciuitate tua hierusalē:& a mōte sancto tuo. Propter peccata enim nostra & iniquitates patrū nostrū hierusalē & pop̄ul⁹ tuus in opprobriū sunt oībus per circuitū nostrū. Nunc ergo exaudi deus noster oratiōnē serui tui: & preces ei⁹:& ostende faciē tuam sup sanctuarium tuū: qđ desertum est. Propter temetipsum inclina deus me⁹ aurem tuā & audi: aperi oculos tuos & vide desolationem nostrā:& ciuitatē sup quā inuocatū est nomen tuū. Neq; enī in iustificationibus nostris pster nim⁹ pces ā te faciē tuā:sed in miserationib⁹ tuis multis. Exaudi dñe:placare domine:attende & fac. Ne moreris ppter temetipsum de⁹ me⁹: quia nomē tuū inuocatū est sup ciuitatem: & super populū tuum: Domine deus noster.

¶ Feria.iii. Lectio libri Regum tertio. Capitul̄.xvii.

IN diebus illis, Factus est sermo domini ad Heliam Thesbiten:dicēs. Surge & vade i Sareptā sidoniorū: & manebis ibi. Præcepi enī ibi mulieri vidue: vt pascat te. Surrexit & abiit in Sareptā. Cūq; venisset ad portā ciuitatis apparuit ei mulier vidua colligēs ligna. Et vocauit eā:dixitq; ei. Da mihi paululū aq̄ i vase:vt bibā. Cūq; illa

pergeret vt afferret: clamauit post tergum eius: dicens Affer mihi obsecro & bucellam panis in manu tua. Quę respondit. Viuit dominus deus tuus: quia non habeo panem: nisi quātum pugillꝰ capere potest farinę in hydria: & paululum olei in lecytho. Ecce colligo duo ligna: vt ingrediar: & faciam illud mihi & filio meo: vt comedamus & moriamur. Ad quā Helias ait. Noli timere: sed vade & fac sicut dixisti. Veruntamen fac mihi primum de ipsa farinula subcinericiū panem paruū & affer ad me. Tibi autem & filio tuo facies postea. Hęc autem dicit dominꝰ deus israel. Hydria farinę non deficiet: nec lecythus olei minuetur vsq; in diem in qua daturꝰ est dominus pluuiam super faciem terræ. Quæ abiit: & fecit iuxta verbum Helię. Et comedit ipse & illa & domus eius. & illa die hydria farinę non defecit: & lecythus olei nō est imminutus iuxta verbum domini quod locutꝰ fuerat in manu Helię.

¶ Feria.iiii. Lectio Hester. Capꝫ.xiii.

IN diebꝰ illis. Orauit Hester ad dominū dicēs. Dñe rex omps: in tua ditione cūcta sunt posita: & nō est qui possit tuę resistere voluntati. Si decreueris saluare nos: cōtinuo liberabimur. Tu enī dñe fecisti cœlū & terrā: & quicquid cœli ambitu cōtinetur. Tu es dñs oīm: & nō est qui resistat maiestati tuę. Et nūc dñe rex regum deus Abraam miserere populo tuo: quia volunt nos inimici nostri perdere: & vrbem Phenices: vbi hospitio susceptus est a muliere vidua. Buccellā panis: idest quātum oris bucca possit capere. In lecytho: idest vasculo olearo: quod capsaces alio nomine dicitur. Et moriamur. cum deinceps nihil alimenti superfit. Subcinericium panem. collicio siue colliphium: cuius modi panibus vtebātur athlete. Cetera ex hystoria sūt manifesta.

¶ Feria.iiij. sequenti.

ORauit hester ad dñm ex libro hester ca.xiij. Sz hec nō est oro hester regie: sz mardocheipatrui illius & sūt i ea ẏba q̄dā immutata ex originali. Saluare nos. i originali saluare isrl. Celi ābitu. circūplexu: vt inquit Plinius. Inimici

nostri.aman.l.qui moliebatur iudeoꝝ gentē perdere. Partē tuā idest hereditatē peculiarē. Sorti ⁊ funiculo.quia soliti erant anti qui per funes mentiri hereditates:⁊ deinde sortiri:vt in psalmo Funes ceciderunt mihi in preclaris. Te canentiū.i.laudantium.

¶Feria quinta sequenti.

HEc dicit dñs. Maledict⁹ hō. Ex Jeremia pphēta ca. xvij. In q̄ reprobat pplm iudaicū ppē falsā cōfidētiā: atq; impijs ppē confidētiā quā hāt de Egyptijs. Qui cōfidit i hoīe.sicut Sedechias fiducia egyptioꝝ ꝑ Nabuchodonosor. Carnē brachiū suū .i.hoīem vires suas. Quasi myrice.si recte interptat⁹ ē arborē siue fruticē intelligit :q̄ vulgo dr arar siue tarahe.sz q̄d dicit nō ꝓpetur penul⁹ myrice. Super aq̄s.i.iuxta aq̄s adhuc morē: id ꝓprie ē arboris radicibꝰ q̄rere vī alaē. Est⁹.estas calor. Solicitū.i.in cura posītū ne hūore ēstituat. Deide reprobat eosdē ppē cōfidētiā quā habebāt in seipsis. Inscrutabile. q⁊ multos habet recessus. Quis quasi dicat:nemo: preter quā ego dñs.⁊c. hereditatē tuā delere. Ne despicias partē tuā quā redemisti tibi de egypto:sed exaudi deprecationē nr̄am: & ꝓpicio esto sorti & funiculo hereditatis tuę. & cōuerte luctū nr̄m in gaudiū: vt viuentes laudem⁹ nomē tuū. Et claudatora canentium te. Domine deus noster.

¶Fer.v. Lectō Ieremię pph. Ca.xvii.

HAec dicit dominus. Maledict⁹ homo qui confidit in homīe: & ponit carnē brachium suū: & a dño recedit cor eius. Eritq; quasi myrice in deserto: & non videbit cū venerit bonū: sed habitabit in siccitate in deserto in terra salsuginis & inhabitabili. Benedictus vir qui cōfidit in dño: & erit dñs fiducia eius. et erit tanquā lignū qđ trāsplātatur super aquas qđ ad humorē mittit radices suas: et nō timebit cū venerit estus. Sed erit folium ejus viride: & in tempore siccitatis non erit solicitum: neq; aliquādo desinet facere fructū. Prauū ē cor hois & inscrutabile. Quis cognoscet illud? Ego dñs scrutans corda & probans renes: qui do vnicuiq; iuxta viam suam: & iuxta fructum adinuentionū suarū. Dicit dñs omnipotens.

¶ Feria.vj.sequenti.

IN diebus illis. Dixit Joseph. Ex Geneſis libro cap.xxxvij.in quo narrat: quo pacto Joseph maximus ſomniorum coniectator exposuit fratrib⁹ ſuis ſomnium: quod fuit causa maioris odij in illū. Quod vidit. vnde ⁊ ſomnia que aliquid ſignificāt: viſa dicūtur

¶ Feria ſexta. Lectio libri Geneſis. Capitul.xxxvii.

IN diebus illis. Dixit Ioſeph fratribus ſuis. Audite ſomnium meum quod vidi. Putabam nos ligare manipulos in agro: & quaſi conſurgere manipulum meum: & ſtare: veſtroſq; manipulos circumſtantes: adorare manipulum meum. Reſponderunt fratres eius. Nunquid rex noſter eris: aut ſubiiciemur ditioni tuę? Hęc ergo cauſa ſomniorum atq; ſermonum inuidię & odij fomitē miniſtrauit. Aliud quoq; vidit ſomnium: quod narrans fratribus ait. Vidi per ſomnium quaſi ſolem & lunā: & ſtellas vndecim adorare me. Quod cum patri ſuo & fratribus retuliſſet: increpauit eū pater ſuus & dixit. Quid ſibi vult hoc ſomnium quod vidiſti? Num ego & mater tua et fratres tui adorabim⁹ te ſuper terram? Inuidebant ei igitur fratres ſui: pater vero rem taciturus conſiderabat. Cumq; fratres illi⁹ in paſcēdis ouib⁹ pīs⁹ morarent in Sichē: dixit ad eū iſrael. Fratres tui paſcūt oues in ſichimis: veni: mittā te ad eos. Quo reſpondente: preſto ſū:

Putabam. i. videbar mihi videre. Manipulos. puta frumēti. Stare. erectū cū alij ſe illi proſternerent. Rex noſter. nam hoc deſignare videbat Joſeph

Odij fomitem. ideſt incendium ⁊ acremētum. Aliud quoq; vidit ſomnium: quod iacob pater interpretatur. Sed cum Rachel mater iam eſſet mortua: quid ſibi vult qō ait mater tua: Sunt autem qui dicāt hoc ſomnium fuiſſe antequam mater ex partu beniamin moreretur. Tacitus. nec enim dubitabat ſōnia illa portendere aliquid magnum.

In ſichen. que grece ⁊ latine dicitur ſichima. et fuit ciuitas chananeorum in finibus Ephraim. Hec eſt que in euangelio Joannis dicitur ſichar: ſed corrupte.

Israel.sic cognominatus est Jacob.De valle Hebron. vbi Jacob habitabat. Eamus in Dothaim.locus est teste Eusebio distans a Samaria hoc est sebaste ciuitate duodecim milib⁹ passuu aquilonem versus. Audiens hec ruben . qui erat ex eis natu maximus . In tunica talari. idest ad talos vsq; fluxa.sed cum homini non sit talus mirum quid placuerit latinis talarem tunicā pro podere ponere. Diuersicolore ac multis licijs contexta.

℣ Sabbato sequenti.

ait.Vade &vide si cuncta prospera sint erga fratres tuos & pecora:& renuncia mihi quid agatur. Missus de valle hebron:venit in sichem. Inuenitq; eum vir errantem in agro: & interrogauit quid quereret. At ille respondit Fratres meos quero. indica mihi vbi pascant greges. Dixitq; ei vir. Recesserunt de loco isto. Audiui autem eos dicere Eamus in Dothaim. Perrexit ergo Ioseph post fratres suos: & inuenit eos in Dothaim. Qui cum vidissent eum procul(antequā accederet ad eos: cogitauerūt illum occidere: & mutuo loquebantur.ecce somniator venit:venite occidamus eum: & mittamus in cisternam veterem. Dicemusq; fera pessima deuorauit eum.& tunc apparebit quid illi prosint somnia sua. Audiens autem hoc ruben nitebatur liberare eum de manibus eorum: & dicebat.Non interficiamus animam eius neq; effundamus sanguinē: sed proicite eum in cisternam hanc que est in solitudine: manusq; vestras seruate innoxias. Hoc autem dicebat volens eripere eum de manibus eorum:& reddere patri suo.

℣ Sabbato Lectio libri Geneseos. Capitul'.xxvii.

IN diebus illis.Dixit Rebeca filio suo Iacob. Audiui patrem tuum

IN diebus illis.Dixit Rebeca filio suo Iacob. Audiui patrem tuum libro Geneseos cap̄.xxvij. In quo mōstratur diuina quedā dispositio in successione benedictionis Isaac in posteros. Audiui patrem tuū.

loquentem cum Esau fratre tuo: & dicentem ei. Affer mihi de venatione tua & fac cibos vt comedam: & benedicā tibi coram domino antequā moriar. Nunc ergo fili mi acquiesce consiliis meis: & pergens ad gregem: affer mihi duos hedos optimos: vt faciam ex eis escas patri tuo: quibus libenter vescitur. Quas cum intuleris & comederit: benedicat tibi priusquam moriat. Cui ille respondit. Nosti quod Esau frater meus homo pilosus sit: & ego lenis: Si attrectauerit me pater meus & senserit: timeo ne putet me sibi voluisse illudere: & inducat super me maledictionem pro benedictione. Ad quem mater. In me sit ista maledictio fili mi: tantum audi vocem meam: & pergēs affer quę dixi. Abiit & attulit: deditq; matri. Parauit illa cibos: sicut nouerat velle patrem illius: & vestibus esau valde bonis: quas apud se habebat domi induit eum. Pelliculasq; hedorum circumdedit manibus: & colli nuda protexit. Dedit pulmentum: & panes quos coxerat tradidit. Quibus illatis dixit. Pater mi. At ille respondit. Audio. Quis es tu fili mi? Dixitq; Iacob. ego sum Esau primogenitus tuus: feci sicut precepisti mihi. Surge: sede & comede de venatione mea: vt benedicat mihi anima tua. Rursumq; Isaac ad filiū suū. Quomodo tam cito inquit inuenire potuisti fili mi? Qui respondit. Volūtas dei fuit. vt cito mihi occurreret quod volebam. Dixitq; Isaac. Accede huc vt tangam te: et probem vtrum tu sis filius meus Esau an non. Accessit ille ad

dixerat namq; Esau filio vt afferret sibi aliquid ex venatione. Hunc ergo. mater p filio solicita commentum parat. Quibus libenter vescitur: ideſt vesci consueuit. Pilosus hirsut⁹ siue hispid⁹. Ego lenis. tametsi lenis ad tactū referatur: ideſt non resistens: commodior litera est leuis: ideſt sine pilis: quod opponitur ei quod dixit pilosus. Senserit. dolos sibi parari. Abiit. s. ad gregem. Attulit. hedos iussos. Colli nuda. ideſt glabra. Pulmētū. carnes sine ossib⁹. vñ dictū pulmētū. q̄si pulpamētū. Ut probem. quoniam ex

voce dubitabat. Similitudinē maioris subaudi filij: hoc ē Esau. Expresserāt. idest assimulauerant. Iuue. mirmillonem expri mat infans. Vestimentoꝝ fragrātiā. i. odorē ex vestibꝰ que fuerant Esau. Agri pleni. floribus ꝛ pomis odoratis. ꝛ subdit bñdictionis formā. Irrugiit. pro infremuit. nā rugitus leonum est. Iacob. interpretat nanq; Iacob supplantatoꝛ.

Altera vice. quando

patrem: & palpato eo: dixit Isaac. Vox quidē: Vox Iacob est: sed manus sunt Esau. & non cognouit eū: quia pilose manus similitudinē maioris expresserant. Benedicēs ergo, ait illi. Tu es filiꝰ meꝰ Esau? Respōdit: ego sum, At ille. Affer mihi cibos de venatione tua fili mi: vt bñdicat tibi aīa mea. Quos cū oblatos comedisset: obtulit ei etiā vinū. Quo hausto dixit ad eū. Accede ad me: & da mihi osculū fili mi. Accessit & osculatꝰ est eū. Statimq; vt sensit vestimētorū illiꝰ fragrātiā: bñdicēs illi ait. Ecce odor filii mei: sicut odor agri pleni: cui bñdixit dñs. Det tibi deꝰ de rore cæli & de pinguedine terre, abūdātiā frumēti vini & olei: & seruiāt tibi ppli: et adorēt te tribꝰ. esto dñs fratrū tuorū: & incuruētur ante te filii matris tuę. Qui maledixerit tibi, sit ille maledictꝰ. & q bñdixerit tibi: bñdictiōibꝰ repleat. Vix Isaac sermonē impleuerat: & egresso iacob foras: venit Esau. Coctosq; de venatiōe cibos intulit pri: dicēs. Surge pr̄ mi: & comede de venatiōe filii tui: vt bñdicat mihi aīa tua. Dixitq; illi Isaac. Quis em̄ es tu? Qui rñdit. ego sum filiꝰ tuꝰ primogenitꝰ Esau. expauit Isaac stupore vehemēti: et vltra quā credi pōt admirās ait. Quis igit ille est: q dudū cepta venatiōne attulit mihi: & comedi ex oībꝰ priusquā tu venires? Bñdixiq; ei: & erit bñdictꝰ. Audito Esau sermōibꝰ pris: irrugiit clamore magno: & cōsternatꝰ ait. Bñdic etiam et mihi pr̄ mi. Quia it. Venit germanꝰ tuus fraudulenter: & accepit benedictionem tuam. At ille subiunxit. iuste vocatum est nomen eius iacobꝰ: supplantauit enim me en altera vice.

vendidit illi primogenituram. sed illa non fuit fraus: quia volenti non fit iniuria. Mihi quoq; benedicas. instat Esau. ⁊ tandem benedictionis partē a Jacob extorquet. Cū eiulatu. i. flebili voce. Sūt qui q aspirationem in principio scribāt quia ab hei et verbū hebraicum inclinatum.

¶ Dominica tertia.

FRatres. Estote imitatores dei. ex epla pauli ad ephesios. cap. v. in q̄ postquam Ephesios instituit moribus. nunc eos de informat exēplo. Exēplū aūt imitabile ad̄ ꝓponit est christus. Filij charissimi. alioq; non effetis veri filij ꝛ degeneres. ⁊ i quo debeant christū imitari declarat hoc est in dilectione. In odorem suauitatis. hypallage est pro in suauitatem odoris: ⁊ alludit ad holocaustū ex quo vapor hallabat suauis. Fornicatio. ⁊ in iis q̄ sequuntur debemus christum imitari: fugiendo hec vitia. Nec nominetur. igitur multo minus exerceatur. Scurrilitas paul⁹ hoc

Primogenita mea ante tulit: & nūc secundo surripuit benedictionē meam. Rursumq; ad patrē. Nunquid non reseruasti ait: & mihi benedictionē? Respondit Isaac. Dominum tuum illum constitui: et omnes fratres suos seruituti illius subiugaui. Frumento et vino stabiliui eum: et tibi post hæc fili mi vltra quid faciam? Cui Esau ait: Nunquam inquit tantum benedictionem habes pater? Mihi quoq; obsecro vt benedicas. Cumq; eiulatu magno fleret: motus Isaac dixit ad eum. In pinguedine terræ: & in rore cœli de super erit benedictio tua.

¶ Dominica tertia. Lectio epistole beati Pauli ad Ephesios. Capitu. v.

FRatres. Estote imitatores dei sicut filii charissimi: et ambulate in dilectione: sicut et christus dilexit nos: et tradidit semetipsum pro nobis oblationem et hostiā deo in odorem suauitatis. Fornicatio autē et omnis immundicia: aut auaricia: nec nominetur in vobis: sicut decet sctōs. Aut turpitudo: aut stultiloquium: aut scurrilitas q̄ ad rē nō ptinēt: sed magis gra

In loco eutrapeliã posuit: q̃ comitas interpretatur. ⁊ virt⁹ est circa locos: sz ⁊ hos quos ꝓhibet Paulus: quia vt ait ad rẽ nõ ptinet: quã christian⁹ intẽdit. Gratiarũactio. ꝓ beneficijs acceptis subaudi sit vobis: sed ḋa grece ẽ eucharistia põt interpretari gratiosus sermo sit vobis. Idolox seruitus: ḋa pecunias magis quã deũ colũt. Nemo vos seducat. hoc est ab hac doctrina separando. Filios diffidẽtie. qui non credũt q̃ sunt credenda. Ẽbris tenebre. i. ĩ ignorãtia positi. nũc aũt estis filij lucis.

¶ Feria. ij. sequenti.

IN diebus illis. Naamã pnceps

Ex libro Regũ. iiij. ca. v. In quo ponitur miraculũ quo Heliseus mũdauit a lepra naaman syrum. Per illã dicũt hebrei quod hic fuit qui sagitta fixit Achab regẽ. vnde Syria liberata est. Dñs subaudi meus. Ad dñm. s. Syrie regem.

tiarũactio. Hoc aũt scitote intelligẽtes q̃ nõis fornicator: aut ĩmũd⁹ aut auar⁹ (q̃d̃ est idolorũ seruitus): nõ habet hereditatẽ in regno christi & dei. Nemo vos seducat inanibus verbis. Propter hec enim venit ira dei in filios diffidẽtie. Nolite ergo effici participes eorũ. Eratis enim aliq̃n tenebre: nũc aũt lux in dño: vt filii lucis ãbulate. fruct⁹ enim lucis est in omni bonitate & iustitia & veritate.

¶ Feria secũda. Lectio libri Regũ quarto. Capitul. v.

IN diebus illis. Naaman princeps militie regis Syrie: erat vir magn⁹ coram domino suo & honoratus. Per illum enim dedit dom⁹ salutem Syrie. Erat autem vir fortis & dives: sed leprosus. Porro de Syria egressi fuerant latrunculi quĩ captiuam duxerant de terra israel puellam paruulam: quæ erat in obsequio vxoris Naamã: quæ ait ad dominam suam. Vtinam iisset dominus meus ad prophetã qui est in Samaria: profecto curasset eum a lepra quam habet. Ingressus est itaq; Naaman ad dominum suum & nũciauit ei dicẽs. Sic & sic locuta est puella de terra israel. Dixitq; ei rex Syrie. Vade & mittam literas ad regẽ israel. Qui cũ profectus esset: & tulisset secũ

decem talenta argentei: & sex milia aureos: & decē mutatoria vestimentorū: detulit litteras ad regem Israel in hæc verba. Cum acceperis epistolam hāc scito q̄ miserim ad te Naaman seruum meum: vt cures eum a lepra sua. Cūq̄ legisset rex Israel litteras: scidit vestimēta sua: & ait. Nūquid deus sum vt occidere possim & viuificare: quia iste misit ad me hominē: vt curem eum a lepra? Animaduertite & videte: quod occasiones quærat aduersum me? Quod cum audisset Heliseus vir dei: scidisse videlicet regē Israel vestimenta sua: misit ad eum dicens. Cur scidisti vestimenta tua: veniat ad me: & sciat prophetā esse in Israel. Venit ergo Naaman cū equis & curribus & stetit ad ostium domus Helisei. Misitq̄ ad eum Heliseus nuncios: dicēs. Vade & lauare septies in iordane: & recipiet sanitatē caro tua: atq̄ mundaberis. Iratusq̄ Naaman recedebat dicēs. Putabam q̄ egrederetur ad me: & stans inuocaret nomē dñi dei sui: & tangeret manu sua locū lepræ: & curaret me. Nunquid non meliores sunt Abana & Pharphar fluuii Damasci omnibus aquis Israel: vt lauer in eis: & munder? Cum autem auertisset se: & abiret indignans: accesserunt ad eum serui sui: & loquuti sunt ei. Pater: & si rem grandem dixisset tibi propheta certe facere debueras. Quātomagis: quia nunc dixit tibi: lauare: & mundaberis? Descēdit ergo. & lauit in iordane septies iuxta sermonē viri dei: & restituta est caro eius: sicut caro pueri paruuli: & mūdatus est a lepra. Reuersusq̄ ad virum dei: cum vniuerso comitatu suo: venit & stetit coram eo: & ait. Vere scio quia non est deus in vniuersa terra: nisi tantum in Israel.

Talenta decem. In hebreo decem centipondia. Ut cures. idest curari facias a pphēta q̄ p te egit. Occasiones. cōiunctio est potius quam nomē numerale: hoc est per d litteram. Abana & Pharphar vidētur hi fluuij esse Syrie Damascene vnde Naaman veniebat.

Alia notiora sūt quā vt egeāt expositione.

¶Feria. iij. sequenti.

IN diebus illis. Mulier quedã. ex quarto Regũ libro c.iiij. ℘onit miraculũ ab Heliseo factum in vidue consolationem: quã dicit fuisse vnam de vxoribus ꝓphetarum. Creditor. q̃ pecunias crediderat viro meo dũ viueret. Ad seruiẽdũ sibi ꝓ patris debito. Quo vngar. apud ãtiquos hic erat precipu⁹ olei vsus: quo sc fouerent. Nõ pauca: sed multa ꝛ q̃ sufficiant ad dissoluẽdum mariti debitum. Inde. idest ex oleo quod habes. Ostium sup se. idest post se. Stetit q̃. idest fluere cessauit.

Redde. quod maritus tuus acceperat. De reliquo. idest de eo q̃ restat a debiti dissolutione.

¶Feria. iiij. sequẽti.

HEc dicit dominus. Honora patrem tuũ. Ex Exodo Capto. xx. vbi postea quã posuit p̃cepta ordinãtia hominem ad deum: hic ponit ordi-

¶Feria. iiij. Lectio libri Regum quarto. Capitulo. iiij.

IN diebus illis. Mulier quædã clamabat ad Heliseũ prophetam: dicens. Seruus tuus vir meus mortuꝰ est. Et tu nosti: quia seruus tuus fuit timens deũ. Et ecce creditor venit: vt tollat duos filios meos ad seruiendũ sibi. Cui dixit Heliseus. Quid visvt faciã tibi? Dic mihi quid habes ī domo tua: At illa respõdit. Nõ habeo ancilla tua quicq̃ in domo mea nisi parum olei quo vngar. Cui ait. Vade: & pete mutuo ab omnibus vicinis tuis vasa vacua non pauca: & ingredere & claude ostium. Cũ intrinsecus fueris tu & filii tui: mitte inde in omnia vasa hæc: & cũ plena fuerint/tolles. Iuit itaq̃ mulier: & clausit ostium super se & super filios suos. Illi offerebant vasa: & illa infundebat. Cũq̃ plena fuissent vasa: dixit ad filiũm suum. Affer mihi adhuc vas. Et ille respondit. Non habeo. Stetitq̃ oleum. Venit autem illa & indicauit homini dei. Et ille. Vade ingt vẽde oleum: & redde creditori tuo. Tu autẽ & filii tui viuite de reliquo.

¶Feriꝛ quarta. Lectio libri Exodi. Capitulo. xx.

HAec dicit dñs. Honora patrem tuũ & matrẽ tuã vt sis lõgeuus super terram: quã dñs deꝰ tuus

mantia illū ad ꝓximū.r ipꝛimis ad parētes q̄ post deū sunt autoꝛes vite nostre. Non occides.qꝛ qđ tibi nō vis alteri nefeceris. Non mechaberis.i.non cōmittes adulteriū. Non furtū.qđ qui facit diſſoluit ſocietatē vite. Falſum teſtimoniū.in damnum ꝓximi redundās. Uxoꝛē eius.qꝛ vt dicit ſaluatoꝛ noſter:q̄ videt alterius vxoꝛem ad cōcupiſcendū: iam mechatus eſt eam in coꝛde ſuo ꝛc. Populus videbat voces. ꝓ audiebat. Loquere tu. que dominꝰ loquꝰ tuꝰ eſt nobis. Nolite timere.quia propteꝛea non moꝛiemini: vt nō peccaretis: ob timoꝛē domini. De celo. id eſt de aere: qui erat in montis cacumine.

dabit tibi. Nō occides:non mechaberis:non furtū facies:nō loquaris cōtra proximū tuū falſum teſtimoniū. Non concupiſces domū ꝓximi tui: nec deſiderabis vxoꝛē eius. Non ſeruū:nō ancillam:nō bouē:non aſinū:nec omnia quæ illius ſunt. Cunctus autē populus audiebat voces & lāpades:& ſonitum buccine:mōtēq̄ fumantē. Et perteꝛritus ac pauoꝛe cōcuſſi: ſteteꝛūt procul dicentes Moyſi, Loquere tu nobis & audiemus. Nō loquat nobis deus ne forte moꝛiamur. Et ait Moyſes ad populum. Nolite timere. Vt em̄ ꝓbaret vos venit deus:& vt terꝛoꝛ illius eſſet in vobis & nō peccaretis. Stetitq̄ populꝰ a lōge. Moyſes aūt acceſſit ad caliginē: in qua erat deꝰ. Dixitq̄ ꝓterea dñs ad Moyſen. Hæc dices filiis iſrael. Vos vidiſtis qđ de cœlo loquutꝰ ſum vobis. Nō facietis deos argēteos: nec deos aureos facietis vobis. Altare de terra facietis mihi:& offeretis ſuper eū holocauſta & pacificaꝛa. Oues vꝛas:& boues in oī loco i q̄ mēoꝛia fuerit noīs mei.

¶ Feria.v. Hieremiæ pꝛophetæ. Capitu.vii.

IN diebus illis. Factū eſt verbum dñi. Ex Hieremia.c.vij. In q̄ poſtea quam ꝓpheta excluſit quedā remedia in quibus iudei confidebant: hic facit idem ex

eo qꝫ de ſuo templo fi
duciã habebãt. Sta
in porta. vbi eſt maxi-
mus populi cõuent⁹.
Vias veſtras. i. ope-
ra veſtra. Habitabo
vobiſcum. exaudiẽdo
vos ⁊ faciendo q̃ pre-
camini: quod ſi nõ fe-
ceritis deſeram tẽplũ
veſtrũ: ⁊ quid ſint fa-
cturi oſtendit. Si be-
nedixeritis. i. bñdictiõ
ne dignas feceritis. ce
tera manifeſta ſunt.

In loco iſto. qui eſt
in terra quã patribus
veſtris promiſi.

℣ Feria. vj. ſequenti.

IN diebus illis.
Cõuenerunt filij
iſrael. Ex libro Nume
rorum. capꝫ. xx. Mira-
culum deſcribit qꝫ fa
ctum eſt in aque penu
ria. dicit igit quod cũ
hebreox multitudo eſ
ſet in deſerto ſin (ſin in
terpretat ſancta: p an
tiphraſim: ſicut dicitur
lucus cũ minime lu-
ceat. vel bellũ: cum ſit
horridũ:) defeciſſetqꝫ
aqua: conuenerũt ⁊c.

Apparuit gloria dñi.
ideſt nubes ex qua do
minus loqui ſolebat.

domini ad me: dicens. Sta in porta do
mus domini: & prædica ibi verbum
iſtud: & dic. Audite verbum domini
omnis iuda qui ingredimini per por
tas has vt adoretis dñm. Hæc dicit do
minus exercituũ deus iſrael. Bonas fa-
cite vias veſtras: & ſtudia veſtra: & ha-
bitabo vobiſcum in loco iſto. Nolite
cõfidere in verbis mẽdacii dicẽtes. Tẽ
plum dñi/ tẽplũ dñi/ templũ dñi eſt.
Quã ſi benedixeritis vias veſtras: & ſtu
dia veſtra: ſi feceritis iudiciũ inter virũ
& proximũ ei⁹: aduenæ & pupillo &
viduæ non feceritis calumniã: nec ſan-
guinẽ innocẽtẽ nõ effuderitis in loco
hoc: & poſt deos alienos nõ ambula-
ueritis in malũ vobiſmetipſis: habita-
bo vobiſcũ in loco iſto: in terra quam
dedi patrib⁹ veſtris: a ſeculo & vſqꝫ in
ſæculum. Ait dominus omnipotens.

℣ Feria. vi. Numeri. Capitu. xx.

IN diebus illis. Conuenerunt filii iſ
rael aduerſus Moyſen & Aaron: &
verſi in ſeditionẽ dixerunt. Da no-
bis aquã vt bibam⁹. Ingreſſuſqꝫ Moy
ſes & Aarõ dimiſſa multitudine ãte ta-
bernaculũ fœderis: corruerunt proni
in terram: clamauerũtqꝫ ad dñm: & di
xerunt. Dñe deus audi clamorẽ popu
li huius: & aperi eis theſaurũ tuũ fontẽ
aquæ viuæ: vt ſatiati ceſſet murmura-
tio eorũ. Et apparuit gl'ia dñi ſup eos.
Loquutuſqꝫ eſt dñs ad Moyſen: dicẽs.

Tolle virgam. scilicet Aaron que erat in tabernaculo testimonij. Num de petra hac. quasi dicat: tametsi videtur impossibile: nihilominus dei potētia hoc fiet. Vis. quia primo ictu nō eruperint aque forte ex eo qō Moyses dubitauit. vt sanctificaretis me firmiter meis promissis credendo: sed contrariū fecistis. Quā dabo eis. idest daturus eram: aut dabo illoꝝ posteritati. Sānctificatus est in eis. id est in Mose ⁊ Aaron puniendo eos: qꝝ peccauerunt dubitādo: qꝝ solo verbo potuerunt eijcere ex petra.

Tolle virgā: & cōgrega populū tui & Aaron frater tuus: & loquimini ad petrā corā eis. Et illa dabit aquas. Cūqꝫ eduxeris aquā de petra: bibet oīs multitudo & iumēta eoꝝ. Tulitq; igit̄ Moyses virgā: q̄ erat in cōspectu dñi: sicut p̄ceperat ei: cōgregata multitudine añ petrā: dixitq; eis. Audite rebelles incredulī. Nūd̄ de petra hac vobis aquam poterimus eijcere. Cumq; eleuasset Moyses manū: percutiēs virga bis silicē: egressæ sunt aquæ largissimē: ita vt pplūs biberet & iumēta. Dixitq; dñs ad Monsen & Aaron. Quia non credidistis mihi vt sanctificaretis me coram filiis israel: nō introducetis hos populos in terrā: quam dabo eis. Hæc est aqua cōtradictionis: vbi iurgati sunt filij israel cōtradictiōm: & sanctificatus est in eis.

¶ Sabbō. Danielis pphetę. Cap. xiii.

IN diebus illis. Erat vir habitās in Babylone. & nomē eius Ioachim. Et accepit vxorē nomine Susannā filiā Elchiæ: pulchrā nimis: et timētē deū. Parētes eñ illius cū essent iusti: erudierunt filiam suā secūdum legē Moysi. Erat autē Ioachim diues valde. Et erat ei pomariū vicinū domus suæ: et

¶ Sabbato sequēti.

IN diebus illis. Erat vir habitans. Ex Daniele propheta. ca. xiij. In quo ponitur historia Susanne sūpta ex Theodotione: cum nusquā alibi legeret: de quo multa Hieronymus in prologo Danielis.

In Babylone. videtur hoc fuisse tempore captiuitatis: in q̄ etiā hebrei poterant habere suos iudices. Pomarium. idest hortus pomis consitus: non pomerium: vt in quibusdam codicibus legitur: quod significat vrbis spaciū inter muros publicos ⁊ priuatas domos. De quib⁹

loquutus est dominꝰ Hieremie Capꝫ. xxix. Donat te inquit dñs sicut Sedechiam et Achab: quos frixit rex babylonis in igne: pro eo qꝫ fecerũt stultitiã in israel ⁊ mechati sũt in vxores amicorꝫ suorũ: neqꝫ obstat qꝫ dicit hystoria illos lapidatos: qꝫ potuit vtrunqꝫ fieri pꝰ lapidari deinde frigi atqꝫ igni comburi. Populꝰ reuertisset. s. a litibus ⁊ foro vbi iudices reddebãt iura. Videbant eam. qꝫ frequentabant domũ Joachim. Euerterunt sensum. i. a recta ratione deflexerũt.

Videret celũ. i. deũ in celo habitantẽ. Dolorẽ. i. affectũ amoris.

Eamus domũ. hoc dicebãt quia vterqꝫ solus volebat Susannã interpellare: qꝫ eã frustra sepe fecissent: tandem alter alteri fassus est amorẽ suũ. Sicut heri. pridie ⁊ nudius tertius. i. die precedẽte diem pridianũ. Smegmata. saponẽ ⁊ alia q̃ ad mulebres mundi-

ad ipsum confluebant iudæi: eo qꝫ esset honorabilior omniũ. Et constituti sunt duo senes iudices in anno illo: de quibus loquutus est dominꝰ. Quia egressa est iniquitas de Babylone a senioribus iudicibus: qui videbant regere populũ. Isti frequentabant domũ Ioachim: & veniebant ad eos qẽs qui habebãt iudicia. Cũ aũt populus reuertisset per meridiẽ: ingrediebatur Susanna: & deãbulabat in pomario viri sui. Et videbãt eã senes cotidie ingredientẽ & deambulantẽ: & exarserũt in cõcupiscentiã eiꝰ. Et euerterũt sensum suũ: & declinauerũt oculos suos: vt nõ viderent cœlũ: neqꝫ recordarent iudiciorum iustorũ. Factũ est aũt cum obseruaret diẽ aptũ: quãdo eã possent inuenire solã: ingressa est aliquãdo sicut heri & nudiustertius cũ duabus solis puellis: voluitqꝫ lauari in pomario. Aestus quippe erat: & nõ erat ibi qspiã preter duos senes abscõditos: & contẽplãtes eam. Dixit ergo puellis. Afferte mihi oleũ & smegmata: & ostia pomarii cludite: vt lauer. Cũ aũt egressæ essent puelle: surrexerũt duo senes: & occurrerũt ad illã: & dixerunt. Ecce ostia pomarii clausa sũt: & nemo nos videt: & in cõcupiscẽtia tui sumꝰ. Quãobrẽ assentire nobis: & cõmiscere nobiscũ. Qđ si nolueris: dicemꝰ cõtra te testimoniũ: qꝫ fuerit tecum iuuenis: & ob hãc

causam emisisti puellas a te. Ingemuit Susana: & ait. Angustię mihi sũt vndiq;. Si enĩ hoc egero: mors mihi est. Si autẽ nõ egero: nõ effugiã manꝰ vras. Sed melius est mihi absq; ope ĩcidere ĩ manꝰ vras: q; peccare ĩ cõspectu dñi. Exclamauit voce magna susana. Exclamauerũt aũt & senes aduersus eã. Et occurrit vnus: ad ostia pomarii. & aperuit. Cũ aũt audissẽt clamorẽ ĩ pomario famuli: domꝰ irruerũt p posticũ: vt viderẽt qd nã hoc esset. Postq; aũt senes locuti sũt: erubuerũt sui vehemẽter: quia numq; dictꝰ fuerat ꝓmo huiuscemodi de susana. Et facta ẽ dies crastina. Et cũ venisset ppls ad virũ eiꝰ Ioachĩ: venerũt & duo pbĩ pleni iniq; cogitatiõe aduersus Susannam: vt interficerẽt eã. Et dixerũt coram pplo. Mittite ad Susanã filiã Elchię vxorẽ Ioachim. Et statim miserũt: & venit cũ parẽtibꝰ & filiis: & vniuersis cognatis suis. Fiebãt igit sui: & oẽs q nouerãt eã. Cõsurgẽtes aũt duo pbĩ ĩ medio populi: posuerunt manꝰ sup ẽaput eius. Quę flẽs suspexit ad cœlum. Erat autẽ cor eius fiduciam habẽs in domino. Et dixerunt præsbyteri. Cum deambularemus in pomario soli: ingressa est hęc cum duabus solis puellis: & clausit ostium pomarii: & dimisit a se puellas. Venitq; ad eam adolescẽs qui erat absconditus: & cõcubuit cum ea. Porro nos cum essemus in angulo pomarii: videntes iniquitatem cucurrimus ad eos: & vidimus eos pariter commisceri. Et illum quidem nequiuimus comprehendere: quia fortior nobis erat. Et aperto ostio: exiliuit. Hanc autem

cias apta sit. Mã sme gmo ẽ purgo: vide sme gmata purgatoria.

Per posticũ. i. pomarij ostiũ secretꝰ. Emisisti puellas. ne essent testes adulterij. Mors mihi est. s. parata ex lege most. Absq; ope. i. sine pcto. Senes locuti sũt. mẽtiẽtes qõ nõ viderãt. Dies crastina. i. postera eiꝰ dici q hec acta erãt. Mittite ad Susanã. s. vt veniat in iudiciũ. Duo pbyteri. i. seniores illi iudices. Manꝰ sup caput. hoc faciebant testes: quoꝝ testimonio quispiã erat cõdẽnandus. vt habetur ex Leuitico. xxiiij. Cum deambularemus.

hec est forma testimo
nij falsi q̄ satis liquet.
De⁹ eterne. pscientiā
tuā testat̄ susanna. Il
sanguine hui⁹.qz ino
cens est. Senes dixe
rūt ei.s.alij q̄ t ipi iu
dices erāt: siue duorū
illoz iudicū assessores
Honorē senectuti. qz
cani hois sapiētia illi⁹.
Inueterate diez ma
loz.i.in malis opibus
psumptoz. Pcta tua
idest pctoz tuoz̄ pe
na. Dicente dño.hoc
scriptum est i Deut.c.
xxvij. sub chino.i. sub
lētisco. Scindet te.qz
dixit sub schino: subiū
xit alludens ad schini

cū apprehēdissem⁹:interrogauim⁹ qs
nā eēt adolescēs:et noluit īdicare nobis
Huiꝰ rei testes sum⁹. Credidit eis mlti
tudo q̄si seniorib⁹ & iudicib⁹ ppli: &
cōdēnauerūt eā ad mortē. Exclamauit
voce magna Susanna:& dixit. Deꝰ eter
ne q̄ absconditorꝝ es cognitor: q̄ nosti
oīa anteqū fiāt:tu scis q̄m falsum cōtra
me tulerūt testimoniū. Et ecce morior
cū nihil horū fecerim: q̄ isti malitiose
cōposuerūt aduersū me. Et exaudiuit
dñs vocē eiꝰ. Cūq; duceret ad mortē:
suscitauit dñs spūm pueri iunioris: cui
nomē Daniel. Et exclamauit voce ma
gna:dicēs. Mūdus ego sum a sangui
ne huius. Et cōuersus omnis populus
ad eum dixit. Quis est iste sermo quē
tu loquutus es? Qui cum staret in me
dio eorum: dixit. Sic fatui filii israel nō
iudicantes: neq; qd̄ verum est cogno
scētes: cōdēnastis filiam isrl. Reuertimini ad iudiciū: quia
falsum testimoniū loquuti sunt aduersus eā. Reuersusq; est
oīs populus cū festinatione:& dixit ad eos Daniel. Sepa
rate eos ab inuicē ꝓcul:& diiudicabo eos. Cū ergo diuisi
essent alter ab altero:vocauit vnū de eis:& dixit ad eū. Inue
terate dierū malorū:nunc inuenerūt te peccata tua q̄ ope
rabaris prius iudicans iudicia iniusta. Innocentes oppri
mens:et dimittens noxios:dicēte domino. Innocētem et
iustum non interficies. Nunc ergo si vidisti eā:dic sub qua
arbore videris eos pariter colloquentes sibi. Qui ait. Sub
schino. Dixit autem ei Daniel. Recte mentitus es tu in ca
put tuum. Ecce enim angelus domini accepta sentētia
ab eo scindet te medium. Et amoto eo iussit venire alium:

nomen schise. idest scindet te ꝛc. Semen chanaã. quia ꝙ si de tribu esset iuda degenerabat in chananeos. Species. pulchritudo puellæ. Loquebantur vobis assentientes. Filia iuda. Susanna q̃ nobilis ꝙ generosa erat.

& dixit ei. Semen chanaan & non iuda: species decepit te: & concupiscentia subuertit cor tuum. Sic facie batis filiabus israel: & ille timẽtes loquebantur vobis. Sed nõ filia iuda sustinuit iniquitatẽ vestrã. Nũc ergo dic mihi sub qua arbore cõprehenderis eos colloquentes sibi. Qui ait. Sub prino. Dixit autẽ ei Daniel. Recte mentitus es & tu in caput tuũ. Manet enĩ angelus dñi gladiũ habens: vt secet te mediũ: & interficiat vos. exclamauit itaq; oĩs cœtus voce magna: & benedixerunt deũ qui saluat sperantes in se. & consurrexerũt oẽs aduersus duos p̃sbyteros. Cõuicti erat aũt eos; Daniel ex ore suo falsũ dixisse testimonium. feceruntq; eis sicuti male egerant aduersus proximum: & interfecerunt eos. & saluatus est sanguis innoxius in die illa.

Sub prino. i. sub ilice. Secet te. q̃ dixerat sub prino alludẽs ad nomen subiunxit. Dise idest secabit te medius de quibus vide Hieronymũ in proemio Danielis pluribus. Hunc locũ exponentẽ. Cetera patent.

¶ Dñica. iiij. in quadragesima.

FRatres. Scriptũ ẽ qm̃ Abraã. Ex epistola pauli ad Galatas cap̃. iiij. In q̃ posteaq̃ rõnes egerat de cessatione legis mosaice: illud idẽ ꝙ sub multitudines ostẽdit. et p̃mo ō filio herede sub tutoribꝰ relicto. nunc de libero ꝙ seruo scriptũ est Gen̄. xxvj. de ismaele. xxj. de isaac. de ancilla. i. agar. De libera. i. sara. Secũm carnẽ. i. naturaliter. vnde huiusmodi naturales filij dicunt. Per repromissionẽ. s. factã a deo hoc est spũali quodã modo. Per allegoriã.

FRatres. Scriptum est enim quoniã abraã duos filios habuit: vnũ de ancilla. & vnũ de libera. Sed q̃ de ancilla secundũ carnẽ natus est: qui autem de libera: per repromissionem: quæ sunt per allegoriam dicta. Hæc

.i pfkitudinē.nam ait Hieronym⁹ allegoria aliud pēdit ī vbis:aliud sīgt in sensu.Duo testamēta nouū⁊ vet⁹. In mōte sina. vbi data ē lex vet⁹ p Moseñ Cōsecr⁹ est ei.in greco habetur qui vergit in ierusalē alioqui sina lōge a ierusalē distat. Seruit.i.degit in seruitute legis. Illa ierusalē i.ecclīa q̄ per Saram designatur: sicut per agar synagoga. Letare sterilis. Esaie cap̄.liiij. ⁊ fuit sara sterilis:qa vnicū in senectute genuit.Agar afit plures:nā post sare obitū illā Abraā supinduxit vxorē mutato nomine in cethurā: ⁊ ex ea cōplures genuit. Multi filij deserte.i.ecclesiq̄ in initio paucos habuit: sed deinceps plures genuit in xp̄o. ¶ Sec.ij.seq̄nti. ¶ In diebꝰ illis.Venerūt due mulieres.Ex.iij. Regū cap̄. ti. In quo habet quo pacto Salomō deo p̄mittēte vt optaret ḋc quidvelit:posthabitis enim sunt duo testamenta. Vnum quidem in monte sinai in seruitutem generans:quæ est agar.Sina enim mons est in Arabia:qui cōiunct⁹ est ei:quæ nunc est Ierusalem: & seruit cum filiis suis.illa autem quæ sursum est Ierusalem: libera est quæ est mater nostra. Scriptum est enim. Lętare sterilis quę non paris:erumpe & clama quæ non parturis:quia multi filij desertæ: magis quam eius quæ habet virum. Nos autem fratres secundum Isaac promissionis filii sumus. Sed quomodo tunc is qui secundum carnem natus fuerat persequebatur eum qui secundum spiritum:ita & nūc. Sed quid dicit scriptura? Eice ancillam & filium eius: nō enim hęres erit filius ancillę cum filio liberę. Itaq; fratres iam non sumꝰ ancillę filii.sed liberę. Qua libertate christus nos liberauit.

¶ Feria secunda. Lectio libri Regum tertio. Capitulo.iii.

IN diebus illis. Venerunt duę mulieres meretrices ad regem Salomonem:steterūtq; coram eo. Quarum vna ait. Obsecro domine mi: ego & mulier hæc habitabamꝰ ī domo vna: & peperi apud eam in cubi-

culo. Tertia vero die postq̃ ego pepi: pepit & hec. Et eram⁹ simul. nullusq̃ alius domi nobiscū: exceptis nobis duabus. Mortuus est aūt filius mulieris huius nocte: dormiēs quippe oppressit eū. et cōsurgens in tēpestate noctis silentio: tulit filiū meū de latere meo, ancille tue dormientis & collocauit in sinu suo: suū aūt filiū qui erat mortuus posuit in sinu meo. Cūq̃ surrexissem mane: vt darē lac filio meo: apparuit mortuus. Quē diligētius intuens clara luce deprehendi non esse meū quē genueram. Respōditq̃ altera mulier. Nō est ita: sed filius tuus mortuus est: meus aūt vivit. econtrario illa dicebat. Mentiris. filius quippe meus vivit: & filius tuus mortuus est. Atq̃ in hunc modū contendebant corā rege. Tunc rex ait. Hec dicit filius meus vivit: & filius tuus mortuus est. et ista respndit nō: sed filius tuus mortuus est: & meus vivit. Dixit ergo rex. Afferte mihi gladiū. Cumq̃ attulissent gladium coram rege, ait. Dividite inquit infantem vivum in duas partes: & date dimidiam partem vni: & dimidiā ptē alteri. Dixit autem mulier cuius filius erat vivus ad regem. Cōmota sunt quippe viscera eius super filio suo. Obsecro domine: date illi infantem vivum & nolite interficere eū. Econtrario illa dicebat, Nec mihi nec tibi: sed dividatur. Rndit rex: & ait. Date huic infantem vivū: & nolite occidere eū. Hec est enim mater eius. Audivit itaq̃ omnis israel iudiciū quod iudicasset rex: & timuerunt regem videntes sapientiam dei esse in eo ad faciendum iudicium.

oibus alijs elegit sapiētiā. Et in experimētum doni a deo acceptī. ponit iudiciū pmū qđ fecit de duab⁹ mulierculis disceptantib⁹ se iudice. Acto exposi- calcidius
tione nō eget. Nocte intempesta ⁊ noctis silētio. hoc est media nox quo tpe oia silent: ⁊ tēpus nō est quidpiā administrandi. Cōmota sunt quippe viscera eiꝰ sup filia suo. Hec oia p parentheſim dicta sunt. ordinare

Feria.iij. sequenti.

Feria tertia. Exodi. Cap̃. xxxii.

Locutus est dominus ad moysen:dicens. Descende de monte. Ex Exodo capitul.xxxij. vbi postquam populꝰ absente Moyse conflauit vitulum: illumq; colere instituisset: hic ostendit quid deꝰ mosi faciendum precipit: sed tandem illius precibus est placatus.

Populus tuus. quasi dicat: iam per idolatriam non meus.

Conflatilem. ex conflatione fornacis fusũ & formatum. Dure ceruicis.i.ceruicosus & durus atq; indocilis.

Dimitte me:idest noli interponas preces in hoc quod volo exequi

In gentem magnam:idest principem gentis magne. Ne dicant egyptiũ.quia si quod minaris facis: dicẽ egyptij. ꝛc. quod locutus fuerat:scilicet Mosi cum interminabatur illi hebreorũ perniciem.

IN diebus illis. Locutus est dñs ad Moysen dicẽs:Descẽde de mõte;qa peccauit populus tuus quẽ eduxisti de terra ęgypti.Recesserunt cito de via quã ostendisti eis:fecerũtq; sibi vitulũ cõflatilẽ & adorauerunt: atq; immolantes ei hostias:dixerunt.Isti sunt dii tui israel: qui te eduxerunt de terra ęgypti.Rursumq; ait dñs ad Moysen. Cerno qꝓ populꝰ iste dure ceruicis sit. dimitte me ut irascatur furor meus cõtra eũ:& deleã eos:faciãq; te in gẽtem magnã.Moyses aũt orabat dñm deũ suũ:dicẽs.Cur dñe irascitur furor tuus contra ppl'm tuũ quem eduxisti de terra ęgypti.in fortitudine magna et in manu robusta.Ne queso dicant ęgyptii.callide eduxit eos vt interficeret in montibus:& deleret de terra. Quiescat ira tua: & esto placabilis super nequitia populi tui.Recordare Abraam & Isaac et Iacob seruorũ tuorum: quibus iurasti per temetipsũ:dicens.Multiplicabo semen vestrum sicut stellas cœli.& vniuersam terram hanc de qua locutꝰ sum:dabo semini vestro & possidebitis eã semper.Placatusq; est dñs: ne faceret malum:quod locutus fuerat aduersum populum suũ:& misertꝰ est populo dominus deus noster.

Feria quarta sequenti.

Feria quarta. Ezechielis. Capitulo. xxxvi.

Hec dicit dominus deus. Sanctificabo nomẽ. Ex Ezechiele capitul. xxxvj. In quo posteaq̃ minat⁹ est populo israelitico aduersam eor̃ consolationem predicit illis prospera. Sanctificabo nomen tuum. id est sanctum ostendam liberando vos ex seruitute. Pollutum est. per idolatriam miscendo vos ritibus gentium inter quas versati estis. De gẽtib⁹ inter quas estis diffusi. Terrã vr̃am. s. ꝓmissionis. Mundamini. ab effectu da instrat petiõ originale. Cor nouum ⁊ spiritũ. quia lex euãgelica tota est spiritualis: cum Mosaica sit carnalis. Cetera satis patent: neq̃ indigent expositione.

Hec dicit dñs de⁹. Sanctificabo nomen meum magnũ: quod pollutũ est inter gentes: qd̃ polluistis in medio earum vt sciãt gentes quia ego dñs: cũ sanctificatus fuero in vobis corã eis. Tollã quippe vos de gẽtibus: & cõgregabo vos de vniuersis terris: et adducã vos in terrã vr̃am. & effundã super vos aquã mũdã: et mũdabimini ab oĩbus iniquinamentis vestris: & ab vniuersis idolis vr̃is mũdabo vos. et dabo vobis cor nouũ: et spiritũ nouũ ponã in medio vestri. & auferã cor lapideũ de carne vestra: & dabo vobis cor carneũ: et spiritũ meũ ponã in medio vestri. et faciẽ vt in pr̃ceptis meis ambuletis: et iudicia mea custodiatis et operemini. et habitabitis ĩ terra quã dedi patribus vestris. et eritis mihi in populum: et ego ero vobis ĩ deũ Dicit dominus omnipotens.

Hec dicit dominus. Lauamini ⁊ mundi estote. Ex Esaia capitulo. j. In quo posteaq̃ interminatus est peccatorum punitionem. hic ponit remedium quo fit interim vtendum. Lauamini: scilicet a peccatorum maculis Et mundi estote. cauendo a futuro: ne recidatis in pristinos errores. Cogitationum id est interiorum ⁊ occultorum criminum. Quiescite. i. cessare. ꝙ quia nõ est satis abs-

Lectio Esaie prophete. Cap. i.

Hec dicit dominus deus. Lauamini: mundi estote. auferte malum cogitationum vestrarum ab oculis meis. Quiescite agere perse:

nere a malo: sed bonū etiā facere subiūgit bñfacere. Uenite ⁊ arguite me. i. si nō retulero vobis premia ꝓ vrīs bonis operibus. Sicut coccinū. i. rubrū a vt est coccinus color. est aūt coccū qđ hispani vocāt grana: q̄ colligitur ex quisquilia frutice nota. Uermiculus. opinor inter pres per vermiculū ipsum coccū intelligere: qđ in vermiculos resolui tur: tādēsi nō vtrīb⁹ cō tineat. Si volueritis. s. p̄ceptis meis obtēperare. Bona terre comedetis. i. spiritualib⁹ bonis ditabimini.

¶ Feria. v. sequenti.

In diēb⁹ illis. Uenit mulier. Ex iiij. Regū. cap. iiij. In quo posteaq̄ mulier sunamitis cōcepit heliseo p̄dicāte ⁊ peperit filiū: quē adultū deinde amisit: hic ponit q̄ pacto est ab eodē prophete restitutus vite. Mulier sunamitis. ex Sunā vrbe Palestine iudee. In mōtem carmeli: quē heliseus frequētabat. Respōdit: recte: dissimulauit forte dolorē: ne p̄hiberet accedere. Amoueret. a pedibus ꝓphete. Celauit a me. qđ ꝓphete non vident: nisi que a spiritu sancto reuelantur illis. Petiui filium: quasi dicat: tu sponte obtulisti: ⁊ impetrasti: igitur ⁊ suscitare potes amissum. Uiuit dominus. modus iurandi frequens in scrip⁹

discite benefacere. Quęrite iudicium: subuenite oppresso: iudicate pupillo: defendite viduā: & venite arguite me: dicit dominus. Si fuerint peccata vestra vt coccinum: quasi nix dealbabūtur. et si fuerint rubra quasi vermicul⁹: velut lana alba erunt. Si volueritis: & audieritis me: bona terrę comedetis. Dicit dominus omnipotens.

¶ Feria. v. Lectio libri Reg. iiii. Ca. iiii.

In diebus illis. Venit mulier sunamitis ad Heliseū prophetā in montem carmeli. Cūq; vidisset eam vir dei de cōtra: ait ad giezi puerū suū. ecce sunamitis illa. Vade ergo in occursum eius & dic ei. Recte ne agitur circa te: & circa virū tuū: & circa filiū tuum? Quę dixit. Recte. Cūq; venisset ad virum dei in montē: apprehendit pedes eius: & accessit giezi: vt amoueret eā. et ait homo dei. Dimitte illā: aīma eius in amaritudie ē & dñs celauit a me: & nō indicauit mihi. Quę dixit illi. Nūqd petiuit filiū a domino meo? Nūquid

non dixi tibi: ne illudas mihi? Et ille ait ad giezi. Accinge lumbos tuos: & tolle baculum meum in manu tua: & vade. Si occurrerit tibi homo no salutes eum. & si salutauerit te quispiam: no respondeas illi. & pones baculum meum super faciem pueri. Porro mater pueri ait. Viuit dns: et viuit anima tua: no dimittam te. Surrexit ergo: & secutus est eam. Giezi autem precesserat ante eos: & posuerat baculum super faciem pueri: & non erat ei vox neq; sensus. Reuersusq; est giezi in occursum eius: & nunciauit ei: dicens. No surrexit puer. Ingressus est ergo Heliseus domum: & ecce puer mortuus iacebat in lectulo eius. Ingressusq; clausit ostium super se: & super pueru: & orauit ad dnm. & ascendit & incubuit super puerum. Posuitq; os suum super os pueri: & oculos suos super oculos eius: & manus suas super manus eius: & incuruauit se super eum: & calefacta est caro pueri. At ille reuersus deambulauit in domo semel huc & illuc. & ascendit et incubuit se super eum: et oscitauit puer septies: aperuitq; oculos. At ille vocauit giezi dixit ei. Voca sunamitem hanc. Que vocata: ingressa ead eum. Qui ait. Tolle filium tuum. Venit ille & corruit ad pedes eius & adorauit super terram. Tulitq; filium suum: & egressa est. Helisee vero reuersus est in Galgalam.

turam. i. per vitam meam: et tuam. Super se et super puerum: idest post se et puerum. sic quoq; supra exposuimus. Reuersus in galgalam. locus quoq; ab Helisco frequentatus quemadmodum et carmelus: distatq; a Jerico duobus passuum millibus cecidit q; in sortem tribus iuda.

¶ Feria. vj. sequenti.

IN diebus illis. Egrotauit filius. Extertio Regū capit. xvij. In quo posteaquam posuit miraculum illud: de quo suprā dictum est: q pascro diuerterit ad mulierem viduam sareptanam pauitq; illam filiumq;.

¶ Feria. vi. Lectio lib. Regū. iii. Cap. xvii.

IN diebus illis: Aegrotauit filius mulieris mistis familias: & erat langor fortissimus: ita vt no remaneret in eo halitus. Dixitq; ergo ad Heliam. quid mihi & tibi vir dei? ingressus es ad me: vt rememoraret iniquitates meas: et interficeres filium meum

hoc mense fa
[illegible] est
[illegible] et
[illegible] et dec

illius ⁊ ipse mirabiliter ab ea pact⁹ est exvno pugillo farine:nūc ponit quēadmodū mortu⁹ puer:est ab eodē ꝓpheta suscitatus. Mulieris:scilicet sareptane. Halitus.i.spīritusquo extincto sequat mors necesse est.Quid mihi ⁊ tibi.i.quid negocij erat tibi in domo mea. iniquitates mee:quasi ex ingressu illius in domū deus viderit mulieris.pcca: q̄ alias nō vidisset. In cenaculū. ptē domus superiorē. Expandit se.i.explicauit se. Mens⁹ est a,metior iris.sic Vergilius Hesperiā metire iacēs Inferiorē domū. quia vt diximus cenaculū pars est superior. Nunc cognoui: idest experimento didici.

HEc dicit dñs. In tp̄e placito. Ex Esaia ꝓpheta ca xlix. Qđ etiā scōm hebreos de messia est exponendū hoc ē de chro vētu ro. In tp̄e placito.i.legis gr̄e. Exaudiui te. vox p̄ris est ad filiū. In die salutis.i.passionis tue que fuit oīm salus. Auxiliat⁹ sū. dando constantiā patiendi. In fedus populi.vt per te deo federarer̄ recōciliarer̄q̄

Terram:idest terre habitatores. Quivincti sunt.i. peccatis implicati. Reuelamini. et ait ad eā Helias.Da mihi filiū tuum. Tulitq̄ eū de sinu illius: et portauit in cenaculū:vbi ip̄e manebat:et posuit sup̄ lectū suū:et clamauit ad dñm: et dixit. Domine deus me⁹: etiā ne viduā apud quā ego vtcūq̄ suscētor afflixisti:vt interficeres filiū ei⁹? et expādit se atq̄ mēsus est super puerū tribus vicib⁹:clamauitq̄ ad dñm:et ait.Dñe deus meus:reuertat̄ obsecro aīa pueri huius in viscera eius.et exaudiuit dñs vocem Helię:et reuersa est aīa pueri intra eū et reuixit.Tulitq̄ Helias puerū: et deposuit eū in cœnaculo in inferiorē domū ei tradidit illū matri suę.et ait illi, en viuit filius tuus.Dixitq̄ mulier ad Heliā Nūc in isto cognoui: qm̄ vir dei es tu: et verbū dñi in ore tuo verum est.

℣Lectio Esaię ꝓphetę.Cap̄.xlix.

HAec dicit dñs.In tp̄e placito exaudiui te:et in die salutis auxiliatus sum tui,et seruaui te: et dedi te ī fœd⁹ ppli:vt suscitares terrā: et possideres hereditates iacob dissipatas. vt diceres his qui vincti sunt exite: et his qui in tenebris sūt:reuelamini. Super

in veritatis cognitione. ꝓascētur. loca passionis cōmemorat. Non esuriēt. in trāslatione passionis perstat. Mōtes meos. per euāgelij prædicationē nihil erit inuiū. Semite mee. hoc est precepta. De lōge venient. ad fidē per predicationē. Et mari. quod est occasu iudee. Laudate celi. gratiarū actio est ꝓ tanto beneficio. Et dixit sīō. i. illi q̄ fuerūt habitatores sīō. ducti i captiuitatē. Ilia mulier q̄ peperit. Ego nō obliuiscar. s. ꝓpli mei.

vias pascent: & in oīb⁹ planis erūt pascua eorū. Nō esuriēt neq; sitiēt āplius: & nō ꝓcutiet eos est⁹ & sol: qa miserator eor⁹ reget illos: & ad fōtes aquarū potabit eos. & ponā oēs mōtes meos in viā: & semite mee exaltabunt. Ecce isti de lōge venient: & ecce illi ab aquilone & mari: et isti de terra australi: Laudate celi & exultet terra: iubilate mōtes laudē: qa cōsolat⁹ est dñs ꝓplm suū: & ꝓpaupū suor⁹ miserebit. et dixit sīō. Dereliquit me dñs: & dñs oblit⁹ est mei. Nūquid obliuiscī pōt mulier infantē suū: vt nō miserear filio vteri sui: & si illa oblita fuerit ego tñ non obliuiscar tui. Dicit dñs omnipotens.

¶ Lectio Esaie ꝓphetę. Cap. lv.

HAec dicit dñs. Oēs sitientes veīte ad aq̄s: et qui nō hētis argētū ꝓperate emite & comedite: veīte emite absq; argēto: & absq; vlla commutatiōe vinū & lac. q̄re appēditis argētū nō i panib⁹: & laborē vr̄m nō i saturitate? Audite audientes me: et comedite bonū: et delectabit i crassitudine aīa vr̄a. Inclinate aurē vr̄am et veīte ad me: audite et viuet aīa vr̄a. et feriā vobis fcū pactū sempiternum: mīas: Dauid sancta Dauid fidelis.

Hec dicit dominꝰ Oēs sitientes. Ex Esaia propheta ca. lv. Quod ad christi predicationem discipulorumq; per mundum dispersionem gentium ꝙ vocationem pertinet. Venite ad aquas salientes scilicet in vitam eternam. Non habetis argentum. q̄ bona spiritualia non emūtur. Vinum ⁊ lac. per que intelligit cibos spirituales. Non i panib⁹. sed in alijs q̄ magis famē augent. Comedite bonū. i. cibū q̄ nō perit: sed in eternū saliat. Pactum sempiternū. i. legē euāgelicā. q̄ lex Mosi temporalis fuit. Fideles non fidelio Paulus actuī xiij. Hoc citat ex septuaginta interꝓtatiō

Testē dedi cū. pr̄ de filio dicit hoc. Quā nesciebas. Superius de filio loquebatur: nunc ad filiū. Querite dn̄m oēs hortat nūc vt in tē pore gr̄e querāt deū.

Mīi multus est. i. propēsus ⁊ liberalis. Cogitationes mee. q̄si dicat: alr de⁹: alr hō in his se habet: et ponit cōparationē manifestam. sed hec in superiorib⁹ iā exposita sūt.

¶ Dn̄ica in passione.

Christus assistēs.

Ex epla Pauli ad Hebreos cap. ix.

In quo ministeria veteris legis cōparat none: ⁊ posteaq̄ narrauit quid in veteri fiebat: nunc quid in noua fit demonstrat: dicens. Christ⁹ assistēs. i. greco aduenies. Pontifex futuror̄. sicut Aaron fuit preteritorum.

Tabernaculum non manufactū. quale fuit Moysi: sed per corpus suum. Introiuit semel: idest in eternum.

In sancta. scilicet. sanctorum eterna redemptione inuenta.

fideles. Ecce testē populis dedi eū ducē ac præceptorē gētibus. ecce gentē quā nescie bas vocabis. & gētes quæ nō cognouerūt ad te currēt: ppter dn̄m deū tuū & sanctū israel: quia glorificauit te Querite dn̄m dū inueniri pōt: inuocate eū dū ppe est. Derelinquat impius viā suā: & vir iniquus cogitationes suas & reuertatur ad dn̄m & miserebit ei⁹: & ad deū n̄r̄m: qm̄ multus est ad ignoscēdū. Nō en̄i cogitatiōes meę cogitationes vr̄ę: neq; vię meę vię vr̄ę: dicit dn̄s Quia sicut exaltātur cœli a terra: sic exaltatæ sunt viæ meæ a viis vestris: & cogitationes meæ a cogitationibus vestris. & quomodo descendit imber; & nix de cœlo: & illuc vltra non reuertetur: sed inebriat terrā & infundit eā: & germinare eā facit: & dat semen seréti & panem comedenti. Sic erit verbum meū qd̄ egredietur de ore meo. Nō reuertetur ad me vacuū: sed facit quæcū q; volui: & prosperabitur in his ad q̄ misi illud. Dicit dn̄s omnipotens.

¶ Dn̄ica i passiōe. Ad hebreos. Ca. ix.

Fratres. Christ⁹ aūt assistens pōtifex futuror̄ū bonorū: perāplius & pfectius tabernaculū non manufactum. i. nō huius creationis: neq; per sanguinem hircorum aut vitulorum: sed per p̄prium sāguinē introiuit semel in sancta: eterna redemptione inuenta. Si en̄i sāguis hircorū aut taurorū: et ci

nis vitule aspso iquinatos sctificat ad emū dationem carnis: quāto magis sāguis xpi: qui p spīm sctm semetipm obtulit im maculatū deo: emūdabit cōsciētiā nostrā ab opib⁹ mortuis: ad seruiēdū deo viuēti: & ideo noui testamēti mediator ē: vt morte itercedēte: in redēptionē earū quarū primū testamēto repromissionē accipiāt: q vocati sūt eternę hereditatis. in xpo iesu dño nr̄o.

℣ Fer. iii. Lectō Ione pphetę. Cap. iii.

IN dieb⁹ illis. Factū ē verbū dñi ad Ionā pphetā scdo: dices. Surge et vade ad Niniuē ciuitatē magnā: et pdica in ea pdicationē: quā ego loq̄r ad te. & surrexit ionas et abiit in niniuē: iuxta verbū dñi. & Niniue erat ciuitas magna itinere dierū triū: & cœpit ionas introire ciuitatē itinere diei vni⁹. & clamauit: & dixit. Adhuc q̄dragīta dies: et Niniue subuertet̄. & crediderūt viri Ninuite in dño: & pdicauerūt ieiuniū: & vestiti sūt saccis: a maiore vsq; ad minorē. & puenit verbū ad regē Niniue: & surrexit de solio suo: & abiecit vestimētū suū a se: & indutus est sacco. Et sedit in cinere: & clamauit: et dixit: in Niniue ex ore regis & principū eius. dicēs Hoies & iumenta & boues & pecora nō gustēt quicquā: nec pascant̄: et aquā nō bibāt. & operiāt̄ saccis: hoies & iumenta clament ad dominū in fortitudine.

Domino. ℣ clamauit. per cc. s. preconis. In fortitudine. i. fortiter.

i greco iuct⁹ ē. nā refertur ad xpm. Si em̄. loc⁹ ē a minori ad maiꝰ. Cinis aspsus. q̄a vt ōz nūerica. xix. Cineres vitule ꝓbuste iponebātur aq̄ q̄ imūdi lustrabant. Emūdauit: i greco p futurū emūdabit Mediator ē. itercedēte morte p quā eius testamētū ē ꝓfirmatū. Vt q̄ sūt vocati eternę hereditatis. i. ad eternā hereditē. Accipiēt repmissionē. s. facrā abraā. In redēptionem puericationū: q̄ i veteri lege p sacrificia nō poterāt tolli

℣ Feria. ij. sequenti.

FActū ē xbū dñi. ex Iona ppha cap. iij i q̄ ptinet q̄ pacto ionas executꝰ ē sibi a deo iperatū hoc ē vt iret niniuē etc. Scdo q̄a illō idē pcepat. q̄ loquor. i. ātea sū locutꝰ. Itinere triū dier. vtvi cio etc vbis pgraret. Adhuc q̄dragīta dies. subaudi restāt: q̄sūt dati ad pniam. Saccis. i. cilicio ex pilis caprax Sedit in cinere. humilians se videlicet coram

Si cõuertat.q; sicut ꝓpter peccata nostra est iratus:ita ⁊ per penitentiam placabitur.Misertus est super malitiam.quam locutus fuerat:desit penam quam fuerat illis interminatus.que quia fuit comminatoria:illis mutatis ⁊ pena est mutata.

℣Feria tertia sequenti.

℟Congregati sũt Babylonij. Ex Daniele propheta ca. xiiij. in quo posteaꝙ narrauit quomõ Danielis industria idolũ belis euersum est:nũc ostendit quemadmodum Babylonij petierunt a rege:vt Daniel dederetur morti:⁊ quo pacto liberatus est ex lacu leonum:⁊ pastus in penuria alimentorum. Aduersꝰ regem q; fecerunt in vrbe seditionem. In lacum leonum:idest cuneam vbi adseruabantur ⁊ custodiebantur leones. Duo corpora. hominum. quia subdit ⁊ due oues. Erat Abacuc. quemodo in fame pastꝰ est Daniel ⁊ ex leonibus liberatus.Abacuc. vnus ex duodecim prophetis minoribus. Pulmentum. carnes sine ossibꝰ.Intriuerat panes.i.ex trita formauerat. Est aũt intrita massa ex multis cuiuscũq; rei.In alueolo.alueus est vas siue receptaculũ

et conuertatur vir a via sua mala: et ab iniquitate:que est in manibus eorum. Quis scit si cõuertatur:et ignoscat deꝰ: & reuertatur a furore ire sue:et nõ perimus:et vidit deus opera eorũ: quia conuersi sunt a via sua mala: et misertꝰ est super malitiã quã locutus fuerat vt faceret eis:et nõ fecit.Dñs deus noster.

℣Feria.iiij.Lectio Danielis prophete.Capꝫ.xiiij.

IN diebus illis.Cõgregati sunt Babylonii ad regẽ:et dixerunt ei.Trade nobis Danielẽ qui bel destruxit et draconẽ interfecit. alioquin interficiemus te et domũ tuã. Vidit ergo rex ꝙ irruerent in eũ vehementer & necessitate compulsꝰ tradidit eis Danielẽ. Qui miserunt eũ in lacũ leonum:& erat ibi sex diebus.Porro in lacu erant leones septẽ:et dabuntur eis cotidie duo corpora:et duę oues.et tunc non data sũt eis vt deuorarent Danielem. erat autẽ Abacuc propheta in iudea: & ipse coxerat pulmentum: & intriuerat panes in alueolo:et ibat in campum: vt fer-

ret messoribus. Dixitq; angel9 dñi ad Abacuc. Fer prandiū quod habes in babylonē Danielī: qui est in lacu leonū. et dixit Abacuc. Dñe babylonem nō vidi: et locū nescio. et apprehendit eū angelus dñi in verticē eius: & portauit eū capillo capitis sui: posuitq; illū in babylone super lacū in impetu spíritus sui. et clamauit Abacuc: dicēs. Daniel serue dei: tolle prandiū quod misit tibi deus. et ait Daniel. Recordatus ei mei es dñe deus meus: et nō dereliquisti diligentes te. Surgēsq; daniel comedit. Porro angel9 dñi restituit Abacuc confestim in loco suo. Venit ergo rex die septima vt lugeret; Danielē: et venit ad lacū et introspexit: et ecce Daniel sedens in medio leonū. et exclamauit rex voce magna: dicēs. Magnus es dñe deus Danielis. et extraxit eū de lacu leonū. Illos autē qui perditionis ei9 causa fuerāt: intromisit in lacū: et deuorati sunt in momēto corā eo. Tūc rex ait. Paueant habitantes in vniuersa terra deū Danielis. quia ipse est liberator & saluator: faciēs signa et mirabilia in cœlo et in terra. qui liberauit Danielem de lacu leonum.

rei fluxe. Messoribus. quos in messes secandas conduxerat. In vertice eius. pro ex capitis vertice. Capillo. quia capillum capitis apprehendit: sic eum portauit sublimē. Impetu spiritus: idest virtute sua spirituali. In loco suo. vnde illū rapuerat. Vt lugeret. quia putabat illū extinctum.

¶ Feria. iiij. sequenti.

Locut9 est dñs. Ex Leui. capi. xix. vbi inter alia legis precepta: que sequuntur commemorat: que pertinent ad proximū Nō periurabis. in dānū primi qō etiā religionē ledit. Pollues. idest pfanabis. Calūniam. falsam accusationem intentans.

¶ Feria. iiij. Lectio libri Leuitici. Cap. xix.

In dieb9 illis. Locut9 est dñs ad Moysē: dicēs. Loqre ad oēm cœtū filiorū isrl: & dices ad eos. ego dñs deus vr. Nō facietis furtū: nō mētiemini: nec decipiet vnusq; pximū suū. Nō pfurabis in noie meo. neq; pollues nomē dñi dei tui. ego dñs. Nō facies calūniā pximo tuo: nec vi op-

Ai. violētis quibuſdā modis. Op⁹ mercenarij. i. merces p opere illiꝰ quē cōduxiſti. Surdo. atq; proinde abſenti. Offendiculū. i. obijcē in quē offendēs ceſpitet.

Perſonā pauperis ꝗa i diſtributiua iuſticia dz cōſiderari: nō aūt i cōmutatiua. criminator. i. delator criminū occultoz. ſuſurro. i. murmuratoz. Cōtra ſāguinē. i. inocētis. Nō oderis. cū rācore. Publice. ſcōm euāgeliū matthei. xviij. Si peccauerit i te frāter tuus. &c. Ultionē. amore vindicte. Sicut teipm. ꝗa hoc amicitie lex exigit. Eſt nihilomin⁹ i amore ordo quidam vt nos magis amemus ꝙ alios.

Feria. v. ſequenti.

ORauit daniel: dicēs ex Daniele pphā ca. iij. q̄ oīo nō danieli: ſz azarie i ignis fornace poſito tribuit Dilectū tuū. quē dilexiſti & trāſtuliſti i paleſtinā ex hur caldeoz. Pollicēs. hec repromiſſio abrāē ꝓtio: dei de poſteris facta eſt a deo. Imminuti ſum⁹. exules: diſpſi: & ab oīb⁹ aliis hoīb⁹ cōtēpti. Nō ē ꝓnceps. qz Sede ꝓmes eij. Nō morabit op⁹ mercenarii tui apd te mane. No maledices ſurdo: neq; coꝝ cæco pones offediculū: ſed timebis dñm deū tuū: qa ego ſum dñs Non facies ꝙ iniquum eſt: nec iniuſte iudicabis. Nec cōſideres perſonā pauperis: nec honores vultum potētis. Iuſte iudica proximo tuo. Non eris criminator: nec ſuſurro in populis. Non ſtabis contra ſanguinem proximi tui. Ego dominus. Non oderis fratrē tuū in corde tuo: ſed publice argue eum: nec habeas ſuper illo peccatum. Non quēras vltionem: nec memoreris iniuriæ ciuiū tuorū. Diliges amicum tuū ſicut teipſum. Egō dñs. Leges meas cuſtodite. Ego em̄ ſum dñs deus vr̄.

Feria quinta. Lectio Danielis prophetę. Capitul. iij.

IN diebus illis orauit Daniel dicens Dñe deus ne deſpicias populū tuū neq; auferas miam tuā a nobis: ꝓpter Abraā dilectū tuū: & Iſaac ſeruū tuum: & iſrael ſanctū tuū quibus locutus es pollicens ꝙ multiplicares ſemē eorum ſicut ſtellas cœli: & ſicut arenā quæ eſt in littore maris: quia dñe imminuti ſumus pluſq; omnes gētes: ſumuſq; hūiles in vniuerſa terra hodie ꝓpter peccata noſtra. Et nō eſt in tēpore

chias captiuus erat. Neq; ppheta qui nobis denunciet quomõ fis placãdus. Neq; holocaustũ.i.sacrificia: q; nõ habemus sacerdotes i captiuitate positi. In nia cõtrita. sic Dauid psal.l. cor cõtritum: et humiliatũ. Sacrificiũ nostrũ.s.cordis cõtrit Ne confundas nos. q nõ impetrat quod petit: relinquitur quasi confusus. In mirabilibus tuis. faciendo in nostra liberatione mirabilia: sicut ante hac feciſti. Da gloriam. faciendo hec miracula. In oipotentia. in qua scilicet confidunt. Et sciant. i. experiantur.

hoc princeps & propheta: & dux: neq; holocaustum: neq; sacrificium: neq; oblatio: neq; incensum: neq; locus primitiarum coram te vt possimus inuenire misericordiam tuam: sed in animo contrito: & spiritu humilitatis suscipiamur. Sicut in holocausto arietũ & taurorum: & sicut in millibus agnorum pinguium: sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie vt placeat tibi; quia non est confusio confidentibus in te. & nunc sequimur te in toto corde: & timemus te: & querimus faciem tuam. Non confundas nos: sed fac nobiscũ iuxta mãsuetudinẽ tuã & secundm multitudinẽ miẽ tuę. & erue nos in mirabilibus tuis: & da gloriam noi tuo domine: & confundantur omnes qui ostendunt seruis tuis mala. Confundantur in omnipotentia: & robur eorum conteratur. & sciant quia tu es dominus deus solus: & gloriosus super orbem terrarum. Dñe deus noster.

℣ Feria sexta Lectio Ieremiæ prophetæ. Capitul. xvii.

IN diebus illis. Dixit Ieremias. Domine omnes qui te derelinquũt cõfundentur. Recedentes a te in terra scribentur: qm̃ dereliquerunt venam aquarũ viuentiũ dñm. Sana me dñe.

℣ Feria vj. sequenti.

DIxit Ieremias Domine confundes qui te derelinquunt. Ex Ieremia cap. xvij. Hec lectio continuatur superiori: que legebatur feria quinta secunde dominice i quadragesima. Qui te derelinquunt. seruiendo dijs alienis. In terra idest in inferioribus terre: hoc est apud inferos. Venam aquarum. salientium in vitam eternã. Joannis. liij. Sana me dñe.

Jeremie ꝓcatio est. Et sanabor. a morbo quē tu sol⁹ potes sanare. Ipsi quib⁹ verba tua denūciaui. Verbū dñi. i. pena quā nobis minaris. Veniat. s. verbū illud: quasi dicat: nō veniet. Mō sum turbat⁹. Ꝓpter verba eor. Sequēs te. i. mādata tua exequēs. Die hois. i. vitā delicioſam quā plerīq; homies sequūtur. Quod egressum est. malos coarguēdo. In cōspectu tuo. quia tu illud mihi iussisti. Non sis formidini. i. pena quā alijs es minatus non veniat super me. Confundant ꝓ cōfundent Duplici contritione. hoc ē mortis et captiuitatis. Cōtere eos. i. cōteres vt supra idest nō optatiue aut imperatiue sed enunciatiue.

¶Sabbato sequenti.

Dixerunt impij. Ex Jeremia ꝓpheta cap̄. xviij. paucis verbis immutatis. Mā ꝓ eo quod hic legitur: dixerunt impij iudei adinuicē: in originali legitur. Et dixerunt venite et cogitemus cōtra Jeremiam cogitationes: et est obstinatio iudeor̄ i xp̄m par illi quā habuerūt in Jeremiā. Cogitationes. i. vias quib⁹ illū occidam⁹ tāquā ꝓphetā falsa nobis denunciantē. Lex a sacerdote. da nihilominus docebit eā. Cōsilium a sapiente. i. a septuaginta senioribus ꝗs Moses instituit. Sermo a ꝓpheta. qui futura nobis denūciet Percutiamus lingua testimonia falsa intendentes. Attende

et sanabor: saluū me fac et saluus ero: qm̄ laus mea tu es. ecce ipi dicūt ad me vbi est verbū dñi? veniat & ego nō sū turbatus: te pastorē sequens: et diē hois nō desideraui tu scis. Quod egressum est de labiis meis: recta in cōspectu tuo fuit. Non sis tu mihi formidini: spes mea tu: in die afflictionis. Confundantur qui me persequuntur: & nō cōfundar ego. Paueant illi: et nō paueā ego. Induc super eos diem afflictionis: et duplici contritione contere eos. Domine deus noster.

¶Sabbato. Lectio Ieremię prophetę. Cap̄. xviii.

In diebus illis. Dixerunt impii iudei adinuicē. Venite cogitemus cōtra iustū cogitationes. Non enim peribit lex a sacerdote: neq; consilium a sapiente: neq; sermo a propheta. Venite ꝓcutiamus eū lingua: et nō attēdam⁹ ad vniuersos sermones ei⁹. Attēde

dñe ad me: & audi vocē aduersariorū meorū. Nunquid redditur p bono malū: quia foderūt foueā āiæ meæ: Recordare q̄ steterim in cōspectu tuo: vt loquerer p eis bonū: & auerterem indignationem tuā ab eis. Propterea da filios eorū in famē: & deduc eos in manus gladii. Fiāt vxores eorum viduæ absq; liberis: & viri earū interficiātur morte. Iuuenes eorū confodiant gladio in p̄lio. audiat clamor de domib⁹ eorū. Adduces enim sup eos latronē repente: quia foderūt foueam vt caperent me: & laqueos abscōderunt pedibus meis. Tu aūt dñe scis omne consilium eorū aduersum me in mortē. Ne ppitieris iniq̄tati eorū: & peccatū eorum a facie tua non deleant. Fiāt corruentes in conspectu tuo: in tempore furoris tui Domine deus noster.

ℂ Dominica in ramispalmarū. Beati Pauli ad Philippenses. Capitulo. ii.

FRatres. Hoc em̄ sentite i vobis: q̄uod & in christo Iesu. Qui cū in forma dei esset: non rapinam arbitratus est esse se æqualem deo: sed semetipsum exinaniuit formam serui accipiēs: in similitudinē hoīm fact⁹: & habitu inuēt⁹ vt hō. Humiliauit semetipsum factus obediēs vsq; ad mortem: mortē aut̄ crucis. Propter q̄ & deus

dñe. deprecatio est Hieremie. Audi ad punitē dū eos. Pro bono malū. q̄si dicat: certe redditur mihi ab his. Fouea aie mee. i. pniciēvite mee. In conspectu tuo. i. q̄ tibi sim obscur⁹ faciēdo q̄ illis erāt vtilitati. Clamor d̄ domib⁹. s. fame & gladio pereūtiū. Latronē. q̄ eos distrahat atq; disturbet: & i captiuitatē ducat. Ppitieris. relinquēdo ipunitā iniq̄tatē illor⁹. In tpe furoris. i. vindicte tue.

℣ Dominica in ramispalmarum.

FRatres. Hoc sentite i vob. Ex epla ad Philip. c. ii. Philippēses exēplo christi Paulus ad humilitatē hortat. Hoc sentite in vobis. s. q̄d chr̄s sentit i se. In forma dei. idest p essentiā deus. Nō rapinā. quasi rem alienā sibi vsurpans. Exinauit se. i. abiecit se. Formā serui. i. hois dei Factio geniti. In similitudinē. q̄ & si ver⁹ hō nō fuit in originali peto genit⁹. Habitu. i. figura

Idest figura: vt in greco habet. Usq; ad mortē. ⁊ nō quācunq; mortem: sed mortē crucis. s. ignominiosam. ppter qō i. ppter quā humiliatem. Exaltauit illū. in resurrectione ⁊ ascensione. Super omne nomē. i. qō sit christus deus ⁊ homo. Celestium. tres mūdi partes complectitur celum terras: inferos.

¶ Feria. v. sequēti.

DIxit Esaias. Dñs deus aperuit. Ex Esa. c. l. qō sine cōtrouersia de christi passione intelligendum est: in cuius psona dicit pphēta. Aperuit mihi aurem. insinuando futuram passionem. Non contradico. Dixit enim fiat voluntas tua. Retrorsum non abij. sed me querentibus obtuli. Corpus ⁊ genas: hoc ⁊ euangeliste testātur: sicut ⁊ que sequuntur. Non sum confusus. i. passus a patre repulsam. Ut petram. ad pcutiendum durissima que q̄. Qui iustificat me. scilicet pater q̄ est iustus quoniam vtriusq; eadē natura. Qui cōdēnet me. s. iuste alio q̄ iniuste cōdēnat? est. Cōterent. i. luent penas sceleris i me cōmissi. Serui sui. i. christi hoīs. q̄ vt ait Paulus formā serui accepit. In tenebris. s. ignorātie. exaltauit illū: & donauit illi nomē qđ est sup oē nomē: vt in noīe Iesu oē genu flectatur: cœlestiū terrestriū & infernorū. Et oīs lingua cōfiteat̄: quia dñs iesus christus in gloria est dei patris.

¶ Feria. vi. Lcō Esaię pphetę. Cap̄. l.

IN dieb? illis. Dixit Esaias. Dñs deus aperuit mihi aurē: ego aūt nō contradico: retrorsum nō abii. Corp? meū dedi pcutientib?: & genas meas vellētib?. Faciē meā non auerti ab increpātibus & cōspuētibus in me: dñs deus auxiliator me?: & ideo non sum confusus. Ideo posui faciē meam vt petram durissimā: & scio quoniā non cōfundar. Iuxta est qui iustificat me: quis cōtradicet mihi? Stemus simul! Quis est aduersarius meus? Accedat ad me. Ecce dominus deus auxiliator meus. Quis est qui cōdemnet me? Ecce omnes quasi vestimētum conterentur: tinea comedet eos. Quis ex vobis timens deum: audiens vocem serui sui? Quis ambulabit in tenebris: & non est lumen ei? Speret in nomine dñi: & innitatur super dñm deū suum.

Non est lumē ei: quasi dicat: nullus. Speret in noīe dñi. s. fois fidelis. Et innitatur: qr in illo est omne fundamentū ⁊ stabilitas.

¶ Feria. iij. sequenti.

DIxit Jeremias. Dñe demonstrasti mihi. Ex Jeremia cap. xi. quod totum ad christi passionē pertinet. Et sunt verba christi sub persona ꝓphete. Studia eorum. q̄ omnia mihi reuelasti futura. Lignū. subaudi venenatū puta tantum aut rhododapis nen. Tu autem dñe, subaudi attende oīoni mee. Vltionē tuā q̄ illoꝝ scelera vleiscaris. ⁊ hoc nō zelo vindicte: sz amore iusticie.

¶ Feria. iiij. sequenti.

DIcite filie sion. ex Esaia capit. lxij. ⁊ lxiij. Qui loci ō christo exponunt partim de eiꝰ aduētu: partim de eiusdē passione. Dicite filie sion. i. ecclie hoc est fidelibus congregationi. Venite ꝓ venturus est. Merces est eo. cuius sz opera sua. Vocabūt eos. s. angeli. ꝓpīus sctūs vocatiuus est. Tu autē. s. o ecclia. Ciuitas q̄sita. quā deus q̄siuit. Et nō derelicta. in potestate demonū. Quis est iste. Verba sunt angeloꝝ admirantiū christi ascensionem. De edom. idest idumea vbi regnauit Esau qui cognominatus est edom. hoc est ruber. De bosra. ciuis

¶ Feria. iiij. Lectio Jeremie prophete. Cap. xi.

IN dieb⁹ illis. Dixit Jeremias. Dñe demōstrasti mihi: & ego cognoui: tu oñdisti mihi studia coꝝ: & ego q̄si agn⁹ mansuet⁹ q portatur ad victimā: & nō cognoui: quia cogitauerunt sup cōsilia dicētes. Mittamus lignū in panē eius: & eradam⁹ eū de terra viuētiū, Et nomē eiꝰ nō memoret ampliꝰ. Tu aūt dñe deus sabaoth qui iudicas iuste: & probas renes & corda: videam vltiōem tuam ex eis. Tibi em̄ reuelaui causam meam. Dñe deus meus.

¶ Fer. iiij. Esa. pphete. Ca. lxii. & lxiij

HAec dicit dñs deus. Dicite filiæ sion. Ecce saluator tuus venit: Ecce merces eiꝰ cū eo: & opus illius corā illo. Et vocabunt eos pp̄lus sctūs: redēpti a dño. Tu autem vocaberis q̄sita ciuitas: & non derelicta. Quis est iste q venit de edom tinctis vestib⁹ de bosra. Iste formosus in stola sua: gradiens in multitudine fortitudinis suæ.

tate Arabie.vbi veſtes purpura inficiebantur. In ſtola ſua.i.veſte inſigni caſtitatis.hoc eſt i humanitate. Ego.chriſt⁹ reſpōdet. Pro pugnator.i.defenſor eor qui me ſequūtur. Quare.verba ſunt iterū angelorum:quib⁹ ſubditur chriſto reſponſum. Torcular calcaui:id eſt vuas torcularis per quas intelligimus paſſionis tormēta. Non fuit vir mecū. quia eſt ab oīb⁹ derelict⁹. Calcaui eos. hec ꝟba ad tp̄s alio⁹ ptinent: puta ad ātichriſtū. Dies vltiōis.cuius meminiſſe neceſſe ē. Retributionis i iudicio vniuerſali. Circūſpexi.hoc ēt ad ſupiora ptinet. De antichr̄o q̄dā hec oia itelligunt:ſz in pphetis sēp ordo ꝓmutat eax rerū quas futuras aut factas predicauit.

Ego qui loquor iuſticiam: & propugnator ſum ad ſaluādū. Quare ergo rubrum eſt indumētū tuum:& veſtimenta tua ſicut calcantiū in torculari? Torcular calcaui ſolus: & de gentibus non eſt vir meçū. Calcaui eos in furore meo: & conculcaui eos in ira mea. Et aſperſus eſt ſanguis eorū ſuper veſtimenta mea: & omnia indumenta mea inquinaui. Dies enim vltionis in corde meo: annus retributionis meæ venit. Circūſpexi & non erat auxiliator: quæſiui & nō fuit qui adiuuaret. Et ſaluauit mihi brachiū meū: & indignatio mea ipſa auxiliata eſt mihi. Et cōculcaui populos in furore meo: & inebriaui eos in indignatiōe mea: & detraxi in terrā virtutē eorū. Miſerationū domini recordabor. laudem domini ſuper omnib⁹ quæ reddidit nobis Dominus deus noſter.

℣ Lectio Eſaiæ pphetę. Cap̄. liii.

IN dieb⁹ illis.Dixit Eſaias.Dñe q̄s credidit auditui nr̄o:& brachium dñi cui reuelatū eſt. Et aſcēdit ſicut virgultū coram eo: & ſicut radix de terra ſitiēti. Et non eſt ſpecies ei neq⁹ decor. Et vidimus eū;& nō erat aſpectus

Jxit Eſaias. Dñe q̄s credidit auditui noſtro. Ex Eſa.c. liij. q̄ totū de chr̄i paſſione exponit.

Quis credidit. ꝓ credet q̄ eſt frequēs apō pphas. Auditui nr̄o. ꝓ ſmone quem a ſpū ſcō audiuim⁹. Brachiū dñi.i. filiꝰ ꝙ quē pr̄ oīat. q̄ſi dicat:pauci⁹. Et aſcēdet.i.naſcet Coꝝ eo.ſ.pr̄e. Quaſi ꝟgultū. i. frutex. De terra ſitiēti.i.de ꝟgine impolluta. Species.

& desiderauimus eū despectū & nouissimū virorū: virum dolorū & scientem infirmitatē. Et quasi abscōditus vultus eius & despectus. vnde neq; reputauimus eū. Vere languores nostros ipe tulit: & dolores nostros ipse portauit. Et nos reputauim⁹ eū quasi leprosum: & percussum a deo: & humiliatū. Ipe aūt vulneratus est propter iniquitates nostras: attritus est ꝓpter scelera nostra. Disciplina pacis nostræ super eū: & liuore eius sanati sumus. Omnes nos quasi oues errauim⁹: vnusquisq; in viā suam declinauit: & dominus posuit in eo iniquitatem omniū nostrum. Oblatus est quia ipse voluit: & non aperuit os suum. Sicut ouis ad occisionem ducetur: & quasi agnus coram tondente se obmutescet: & non aperiet os suū. De angustia & de iudicio sublatus est. Generationē illius quis enarrabit? Quia abscisus est de terra viuētium. Propter scelus populi mei percussi eum. Et dabit impios ꝓ sepultura: & diuites pro morte sua: eo q; iniquitatē non fecerit: nec dolus fuerit i ore eius: & dñs voluit cōterere eū in infirmitate. Si posuerit ꝓ peccato aiam suā: videbit semē longeuum: & voluntas dñi in manu eius dirigetur. pro eo quod tradidit in mortē animam suā: & cū sceleratis reputatus est. Et ipse peccata multorū tulit: & p trāsgressoribus rogauit vt nō perirēt.

cū illuderet a iudeis. Et desiderauim⁹. hoc fecerūt patriarche ⁊ p phete. Quasi abscōditus. ꝓ pudore. Nec reputauim⁹. s. saluatorē: qz erat reuera. Quasi leprosum. cū nō esset. Disciplina pacis nre. reconciliationis cū deo. Cuius liuore. i. sāguine decolori.

Iniquitatē olim. vt vn⁹ ꝓ oibus satisfaceret. Oblat⁹ est. i. ad passionē venit. De āgustia. s. morti ꝓ resurrectionē.

Et de iudicio. q̄ oēs descēdebāt ad īferos. Generationē ei⁹: qz diuinā. qz si legeret q̄re sensus esset manifest⁹. nā dixit ineffabilē ei⁹ gñationē: sed ait mortuus? respōdet ꝓpter scel⁹ ⁊c. Percussi eū. idest percuti permisi. Et dabit impios. mortuos autores: qđ factū est hierosolymis a Tito euersis. Si posuerit animam. sed ponet igit videbit. Semen longeuū. i. christianissimū ionge lateq; patentē ⁊ vsq; in seculi finē permanentē. Voluntas dñi per illū fiet.

¶ Feria quinta in cena domini.

FRatres cõuenientibus vobis. Ex.j. ꝓpauli epistola ad Corinthios cap̃.xj. Corinthios paulus instituit circa corporis christi cõmunionis viũm. Cõuenẽtibus in vnũ. ad sacramẽti eucharistie participationẽ. Nõ est. i. nõ ꝓtingit vobis. Dñicã cenã. q; ordinẽ ꝓturbatis. ꝓpresumit. idest ante sumit. s. quã veniat ad cõmunionẽ.

Ebrius ẽ. ex vino qõ ꝓsumpsit. Domos nõ habetis. in greco non particula nõ habet. q̃si dicat: nõ licet vobis facere ante cõionẽ. Cõtemnitis. nõ veniẽtes ẽẽ alijs. Cõfunditis. in eos confusionẽ hoc faciẽtes. Laudo vos. subaudi i alijs. A domino. q̃ mihi hoc reuelauit. Tradebat. a iuda proditore. Fregit. post verba cõsecrationis. Similiter calicẽ. idest vinum in calice.

Nouũ testamẽtum. quẽadmodũ vet⁹ i sanguine agni: ita et nouum in sanguine chri.

Annũciabitis. ipsam recolẽdo ⁊ memorando. Donec veniat. in fine seculi ad iudicandũ. ostẽsa deinde tanti sacramẽti institutione: demõstrat qualiter sit sumiendũ. Indigne. i.

Dicit dominus omnipotens.

¶ Feria.v. in cœna dñi. Ad Corinthios. i. Capitulo. xi.

FRatres. Conuenẽtibus ergo vobis in vnũ: iam non est dñicam cœnam mãducare. Vnusquisq; enim suã cœnã prẽsumit ad mãducandum. Et alius quidẽ esurit: alius autem ebrius est. Nunqd domos nõ habetis ad manducandũ & bibendũ? Aut ecclesiam dei cõtemnitis: & confunditis eos qui nõ habent? Quid dicã vobis? Laudo vos: in hoc nõ laudo. Ego enim accepi a dño quod & tradidi vobis: quoniã dominus iesus in qua nocte tradebatur: accepit panem: & gratias agẽs fregit: & dixit. Accipite: & manducate. Hoc est corpus meũ: quod pro vobis tradẽtur. hoc facite in meam commemorationem. Similiter & calicem: postquã cœnauit: dicens. Hic calix nouum testamentũ est in meo sanguine. Hoc facite quotiẽscunq; biberitis in meã cõmemorationẽ. Quotiẽscunq; enim mãducabitis panẽ hũc: & calicẽ bibetis: mortẽ dñi annunciabitis donec veniat. Itaq; quicũq; mãducauerit panẽ hunc: & biberit calicẽ dñi indigne

non obseruatis q̄ sunt obseruanda. Reus erit. accusandus veniet. Probet se. idest conscientiā suam examinet. Non diiudicans: id est discernens hūc cibum spiritalē ab alijs. Ideo. idest ex hac causa q̄ indigne accipiūt. Dormiunt. obeūt. iudicaremur. scilicet a dño per talem modum. Dum iudicamur. idest a dño sic castigamur. Damnemur. scilicet eternaliter.

reus erit corporis & sāguinis dñi. Probet aūt seipsum homo: & sic de pane illo edat: & de calice bibat. Qui ēm mādducat & bibit indigne: iudiciū sibi mādducat & bibit: non diiudicans corpus dñi. Ideo inter vos multi infirmi & imbecilles: & dormiūt multi. Q̄ si nosmetipos diiudicarem⁹: nō vtiq; iudicaremur. Dū iudicamur aūt a dño corripimur: vt nō cū hoc mūdo dānemur.

¶ Feria sexta sequenti.

In tribulatione sua. Ex Osee ppheta cap. vj. in quo ppheta demōstrat miserationem diuinam & impijs quibus hec misericordia concedi tur. Dicit igitur i tribulatiōe sua: idest peccatorum penitentia. Mane quod fuit sub Joāne baptista q̄ precessit christum vt lucifer solē. Venite. verba sunt ppetantium ad baptisma Joānis. Cepit. in captiuitatē duxit. Percussit. idē dicit sed alijs verbis. Post duos dies. quibus fuit christus in sepulchro. Suscitabit nos. quia illius resurrectio fuit causa nostre: vt ait Paulus. Quasi diluculum. quia est lux vera et sol iusticie. Imber temporaneus. idest opportunus ad terre fertilitatem. Serotinus. ideoq; magis desideratus. Quid faciam. dicit

¶ Feria.vi. in parasceue. Lectio Oseæ. Capitulo.vi.

Hæc dicit dñs. In tribulatione sua mane cōsurgent ad me. Venite & reuertamur ad dominū: q̄a ipse cœpit & sanabit nos: percutiet & curabit nos. Viuificabit nos post duos dies: & i die tertio suscitabit nos: & viuem⁹ in cōspectu eius: sciem⁹: sequemurq; : vt cognoscamus dominum. Quasi diluculū pparatus est egressus eius: & venit quasi imber nobis tēporaneus & serotinus terre. Quid faciā tibi

quib⁹ misericordia denegat. Ephraim ⁊ iuda. duas trib⁹ alloquit. Nubes matutina. q̄ dissoluit ⁊ dissipat a sole sine vtilitate. Dolaui in ꝓphetis. i. ꝑ ꝓphetas vos correxi. Et occidi eos. i. a vobis occidi permisi cū predicarent verba mea. Et iudicia tua. ꝑ q̄ punieris. Quasi lux. q⁹ manifesta erunt. Misericordiam volui. subaudi a te. Et scientiam dei. idest cognitionē. vos autem non cognouistis aut cognoscere voluistis.

IPsa dicit dominus ad Moysen et Aaron. Ex libro Exodi capitul. xij. In quo agitur de celebratione agni paschalis qui prefignabat christi passionem. Mensis iste. idest luna proxima equinoctio verno que fere contingit in mense Martio.

Primus erit. quod iudei adhuc obseruāt per intercalationes.

Vnusquisq⁹. scilicet paterfamilias. Tollat agnum. qui poterat esse quoq⁹ hedus/ vt paulopost dicturus est. Tolletis et hedū. non q̄ vtrūq⁹ deberēt sacrificare: ⁊ alterutrū. Ad vesperā. post occasum solis eio diei. Vtrūq⁹ postē. i. vtrūq⁹ ostium siue la-

ephraim: quid faciam tibi iuda? Misericordia vestra quasi nubes matutina: & quasi ros mane ꝓ transiens. Propter hoc dolaui in prophetis: & occidi eos in verbis oris mei: & iudicia tua quasi lux egrediētur. Quia misericordiam volui & non sacrificiū: & scientiam dei plusq⁹ holocaustum.

¶ Exodi. Capitulo. xii.

IN dieb⁹ illis. Dixit dñs ad Moysen & Aaron in terra egypti. Mēsis iste vobis est principiū mensiū. primus erit in mēsibus anni. Loquimini ad vniuersum cœtū filiorū israel: & dicite eis. Decima die mēsis huius tollat vnusquisq⁹ agnū ꝑ familias & domos suas. Sin aūt minor est numer⁹ vt sufficere possit ad vescendū agnū. assumat vicinū suū q̄ cōiunctus est domui sue. iuxta numerum animarum. quæ sufficere possint ad esum agni. Erit aūt agn⁹ absq⁹ macula. masculus anniculus. Iuxta quem ritum tolletis & hedum: & seruabitis eum vsq⁹ ad quartādecimā diem mensis huius. Immolabitq⁹ eum vniuersa multitudo filiorū israel ad vesperam: & sument de sanguine eius: ac ponent super vtrunq⁹ postem: & in superlimi-

nuam. Azymos panes.i.sine fermẽto. Lactucis aggrestibus.idest amaritudinib⁹:vt est in hebreo. Locum aqua.i.elixũ. Accingetis. quasi expediti ad fugã:hoc est p̃cincti ⁊ cũ baculis:q̃ est viatorum. Est enim phase.quod sequitur trãsitus dñi ab interprete adiectum est. Et nota q̃ hic phase nõ ponit ꝓprie sed ꝑ allusionẽ ad trãsitum angeli ꝓtriẽtis ꝑmos genita egyptiorum.

maribus domorũ:in quib⁹ comedent illum. Et edent carnes nocte illa assas igni: & azymos panes cũ lactucis aggrestibus. Nõ comedetis ex eo crudũ quid/nec coctum aqua: sed assum tãtũ igni.Caput cũ pedibus eius & interaneis vorabitis:nec remanebit quicq̃ ex eo vsq̃ mane. Si quid residuum fuerit: igne cõburetis. Sic autẽ comedetis illum.Renes vestros accingetis:& calciamenta habebitis in pedibus: tenentes baculos in manibus: & comedetis festinanter. Est enim phase. idest transitus domini.

¶ Sabbato sancto paschæ.

Genesis. Capitulo.i.

IN principio creauit deꝰ cœlum & terrã. Terra autem erat inanis & vacua:& tenebrę erãt super faciẽ abyssi: & spiritꝰ dñi ferebatur super aquas. Dixitq̃ deus. Fiat lux. Et facta ẽ lux. Et vidit deus lucem q̃ esset bona:& diuisit lucem a tenebris. Appellauitq̃ lucem diem:& tenebras noctem. Factũ q̃ est vespere:& manẽ dies vnus. Dixit quoq̃ deus. Fiat firmamẽtum in medio aquarũ: & diuidat aquas ab aquis. Et fecit deus firmamentum. Diuisitq̃

¶ Sabbato sequẽti.

IN principio creauit deus. Ex Genesis libro cap.i. In q̃ agit de creatione mũdi:q̃ ꝑtinet ad primũ articulũ fidei:in q̃ potissimũ instituebantur eo die cathecumini: cũ presertim illis tꝑoribꝰ esset manicheoꝝ secta frequẽs: q̃ dicebãt hec visibilia: nõ a deo: sed a demone fuisse creata:⁊ q̃ lectio quod ad contextum attinet est plena:nõ tangam nisi quosdam locos ambiguos. Inanis et vacua:idest nõ ornata vt nũc est. Ferebat sup aquas. in hebreo volitabat:in chaldeo insufflabat. Hieronymꝰ in hebraicis questionibꝰ incubabat aquis: siue fouebat aquas. Fiat lux.in hebreo sit lux. Dies vnꝰ. idẽq̃ ꝑmꝰ omnium dierꝝ. Aquas ab

aquas quę erāt sub firmamento ab his quæ erant super firmamentum. Et factum est vespere: & mane dies secūdus. Dixit vero deus. Cōgregentur aquæ q̄ sub cœlo sunt in locū vnū: & appareat arida. Factumq; est ita. Et vocauit deus aridā terrā: cōgregatiōesq; aquarum appellauit maria. Et vidit deus q̄ esset bonū & ait. Germinet terra herbā virentē: & facientē semen: & lignū pomiferū faciēs fructū iuxta genꝰ suū: cuiꝰ semē in semetipso sit sup terrā. Et factū est ita. Et ptulit terra herbā virentē & afferentē semen iuxta genꝰ suū: lignūq; faciēs fructū & hīs vnūquodq; sementē scd̄m speciē suā. Et vidit deus q̄ esset bonū: factūq; est vespe: & mane dies tertiꝰ. Dixit aut deꝰ. Fiāt luminaria in firmamēto cœli: et diuidāt diē ac nocte: et sint in signa et tpa et dies: et ānos: vt luceāt i firmamento cœli: et illuminent terrā. Et factū est ita. Fecitq; deꝰ duo magna luminaria: luminare maius: vt pesset diei et luminare minꝰ vt p̄esset nocti et stellas. Et posuit eas in firmamento cœli vt lucerent sup terram: et preessent diei ac nocti: et diuiderent lucem a tenebris. Et vidit deus q̄ esset bonum. Factumq; est vespere: et mane dies quartus. Dixit etiam deus. Producant aquæ reptile animæ viuentis: et volatile super terram sub firmamento cœli. Creauitq; deus cete grandia et omnem animam viuentem atq; motabilem quam produxerant aquæ in species suas: et omne volatile secundum genus suum. Et vidit deus q̄ esset bonū.

aquis. i. celum crystalinum ab inferioribus elementis: vnde in cāntico. aque oēs q̄ super celos sunt. Cuius semē. sicut nuclei in pomis ⁊ grana in sliqs ⁊ spicis: vnde possint reseminari. Eas in firmamento. i. in octaua sphera. Reptile idest aquatilia q̄ potius reptant quā gradiātur.

Cete grādia. puta balenas. orcas physeteras. Omne volatile. etiam aues ex aqua p duxit. Masculum et feminā. Hinc forte plato in sympolio accepit quod homo in vtroq; sexu est creatus primū deinde sectus in virūq; sexum. et adhuc secabilis: quoniam omnia mēbra habet duplicia.

benedixitq; eis: dicens. Crescite & multiplicamini: & replete aquas maris: auesq; multiplicentur super terram. Et factum est vespere: & mane dies quintus. Dixit quoq; deus. Producat terra animam viuentem in genere suo iumenta & reptilia: & bestias terræ secundum species suas. Factumq; est ita. Et fecit deus bestias terræ: iuxta species suas: & iumenta & omne reptile terræ in genere suo. Et vidit deus q; esset bonum: & ait. Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram: & præsit piscibus maris: & volatilibus cœli: & bestiis vniuersæ terræ: omniq; reptili quod mouetur in terra. Et creauit deus hominem ad imaginem & similitudinem suam: ad imaginem dei creauit illum: masculum & fœminam creauit eos. Benedixitq; illis deus: & ait. Crescite & multiplicamini: & replete terram: & subiicite eam: & dominamini piscibus maris: & volatilibus cœli: & vniuersis animantibus quæ mouentur super terram. Dixitq; deus. Ecce vobis dedi omnem herbam afferentem semen super terram: & vniuersa ligna quæ habent in semetipsis semen suum: vt sint vobis in escam: & cunctis animantibus terræ: omniq; volucri cœli & vniuersis quæ mouentur in terra: & in quibus est anima viuens: vt habeant ad vescendum. Et factum est ita. Viditq; deus cuncta quæ fecerat: & erant valde bona. Et factum est vespere: & mane dies sextus. Igitur perfecti sunt cœli & terra: & omnis ornatus eorum. Compleuitq; deus die septimo opus suum quod fecerat: & requieuit die septimo ab vniuerso opere quod patrarat.

Omnis ornatus eorum. cœli/ stelle/ sol/ et luna. Terre arborum et animalium.

¶ Lectio Exodi.
Capitulo. xiiii.

Actū est in vigilia. Ex lib. Exodi. c. xiiij. In q̄ posteaq̄ dixit pfectionē hebreox ex egypto: t maris rubri diuisionē: et egyptiox isequētiū ardorē: nūc q̄d decreuerit in hostib⁹ pdēdis. In vigilia matutina. quia nox in q̄tuor vigilias diuidebat. Per colūnā ignis t nubis. in q̄b⁹ hebreos p̄cedebat.

Exercitū. hoc est magnā ptē exercit⁹. Egyptiī. q̄ non erāt occisi.

Ad egyptios. i. ꝯ egyptios. Ἀπόνο q̄dā dicūt mare diuisū p̄ duodecim meat⁹ t vnāquā q̄ tribuū suum iter arripuisse: ego nescio vnde hoc acceperint.

Apprehendet se ptē mlieres. Ex Esaia ꝓpha. c. iiij. In quo posteaq̄ ꝓpheta p̄dixit vastationem et mala peructurā: nunc quid inde sequat ostēdit: dicens quod viris bello interemptis.

Septē mulieres ꝛc. cōsuevit hebrei numerum septenarium pro pluribus ponere.

IN dieb⁹ illis. Factum est in vigilia matutina: & ecce respiciens dñs sup castra ægyptiorum p̄ columnam ignis & nubis: interfecit exercitum eorum: & subuertit rotas curruū: ferebāturq̄ in p̄fundum. Dixerūt ergo ægyptii. Fugiam⁹ israelē: dñs em̄ pugnat p̄ eis cōtra nos. Et ait dñs ad Moysen. Extēde manum tuā sup̄ mare: & reuertant aquæ ad ægyptios sup̄ curr⁹ & equites eor⁹. Cumq̄ extēdisset Moyses manum cōtra mare: reuersum est primo diluculo ad priorē locum. Fugientibusq̄ ægyptiis occurrerunt aquæ: & involuit eos dñs in mediis fluctibus. Reuersæq̄ sunt aquæ: & operuerunt curr⁹: & equites cūcti exercitus Pharaonis: qui sequētes ingressi fuerāt mare: nec vnus quidem sup̄fluit ex eis. Filii autē israel perrexerunt p̄ mediū sicci maris: & aquæ eis erant q̄si p̄ murox a dextris & a sinistris. Liberauitq̄ dñs i die illa israel de manu ægyptiorum: & viderunt ægyptios mortuos sup̄ litus maris: & manum magnā quam exercuerat dñs cōtra eos. Timuit populus dñm: & crediderunt domino & Mosi seruo eius. Tunc cecinit Moses & filii israel carmen hoc domino: & dixerunt.

℣ Lectio Esaiæ prophetę. Capitulo. iiij.

IN dieb⁹ illis. Apprehendet septē mulieres virū vnum in die illa: dicētes.

Panem nostrum. idest nris manibus acquisitū/ & sic de vestibus. Nomen tuū. scz qđ vocamur vxores tue. Opprobrium nostrū. sterilitatis scz aut viduitatis. In die illa. scilicet tempore legis gratie. Germen dñi. i. christus dei filius. Fructus terre. idest virginis christi matris. Qui saluati sunt. idest crediderunt ex iudeis. In sion. idest in ecclesia. In vita. idest in libro viventi: in quo sancti cōscripti sunt. Si abluerit. Demnego immo quia abluet. sic enim in pluribus locis si reperitur. Filiarum sion. idest ecclesie. Iudicij et ardoris. idest iusticie et amoris: nam propter hec duo christus pro nobis passus est. Et creauit dominus. ad bonorum consolationem & protectionē: procreabit. Nubem. scilicet in vmbrā que pregat ab estu. Per diem quemadmodū filios israel precedebat per diem i columna nubis et fumi: et per noctem i flamma ignis: ad que hoc in loco alludit.

Panē nostrum comedemus & vestimētis nris operiemur: tm modo inuocetur nomen tuū sup nos: aufer opprobriū nrm. In die illa erit germē dñi in magnificētia & gl'ia fructus terre sublimis: et exultatio his q saluati sunt de isrl. Et erit ois qui relict' fuerit i sion & residuus in hierusalē sanct' vocabit' ois q scriptus est i vita i hierlm. Si abluerit dñs sordē filiarū sion & sanguinē hierusalē lauerit de medio eius in spiritu iudicij & spū ardoris. Et creabit dñs sup omnē locū mōtis sion & vbi inuocat' est nubē per diē & fumum & splēdorē ignis flāmātis in nocte. Sup oēm enim gloriā protectio & tabernaculū erit in vmbraculum die ab estu & i securitatē & ab scōnsionē & a turbine & a pluuia.

℣ Lectio Esaię pphete. ℟ Cap. lv.

HAec est hereditas seruorū dñi: et iusticia eorum apud me dicit dñs. O ēs sitientes venite ad aq̄s: et qui nō habetis argētū properate emite & comedite. Venite emite absq; argēto: & absq; vlla cōmutatiōe vinum et lac. Quare appenditis argentum nō in panibus: & laborem vestrum non in saturitate? Audite audientes me: & co-

Hec ē hereditas. Ex eodē Esaia cap. lviij. in calce capitis: quod ungitur esse principio capitis. lv. quod iam expositum

est supra feria sexta do minice quarte in qua dragesima. Dicte illic expositionem cum lectione. La Conbinenche

medite bonum: & delectabitur in crassitudine anima vestra. Inclinate aurem vestram & venite ad me: audite & viuet anima vestra. Et feriam vobiscum pactum sempiternum misericordias David fideles. Ecce testē populis dedi eum: ducem ac præceptorem gentibus. Ecce gentem quam nescie bas vocabis: & gentes q̄ nō cognouerunt te ad tē current ppter dñm deū tuū: & sanctū israel quia glorificauit te. Quærite dominū dum inueniri potest: inuocate eū dum prope est. Derelinquat impius viā suam: & vir iniquus cogitatiōes suas: & reuertatur ad dñm & miserebit eius: & ad deū nostrū quoniā multus est ad ignoscendū. Non em̄ cogitationes meæ cogitationes vestræ: neq; viæ vestræ viæ meę: dicit dñs. Quia sicut exaltant̄ cœli a terra sic exaltatæ sunt viæ meę a viis vestris: & cogitationes meæ a cogitationibus vr̄is. Et quōmodo descēdit imber: & nix de cœlo: & illuc vltra nō reuertet̄: sed inebriat terrā: & infundit eā: & germinare eā facit: & dat semē serenti: & panē comedēti: sic erit verbum meū qd̄egredie t̄ de ore meo. Nō reuertet̄ ad me vacuū: sed faciet q̄cūq; volui: & pſperabit̄ i his ad q̄ misi illud. Dicit dñs oīpotens.

In mee

¶ Ad Colossenses. Capitulo. iii.

FRatres. Si consurrexistis cū chr̄isto: quę sursum sunt querite: vbi est christus in dextera dei sedens. Quæ sursum sunt sapite: non quæ super terrā. Mortui enim estis: & vita vestra abscondita est cū chr̄o in deo. Cū enim christus apparuerit vita vestra: tūc & vos apparebitis cū ipso in gloria.

FRatres. Si cōsurrexistis cū chr̄isto: quæ sursum sunt querite: vbi est chr̄istus in dextera dei sedens. Quæ sursum sunt sapite: non quæ super terrā. Mortui enim estis: & vita vestra abscondita est cū chr̄o in deo. Cū enim chr̄istus apparuerit vita vestra: tūc & vos apparebitis cū ipso in gloria.

Ratres. Si pſurrexistis cū chr̄o. Ex epīa pauli ad Colosseñ. c. iij. in q̄ postea q̄ illos infidei veritate instituit: nunc hortat illos ad bona spiritualia optāda. Consurrexistis. p fidē et charitatē. Que sursū sūt. idest celestia. Vbi. s. i celo. Mortui estis. i. chr̄o i baptismate pſepulti. Abscōdita. q; mortui mūdo: viui aūt deo. Cū apparuerit i iudicio finali. Vita vr̄a. i. p quā viuitis. Apparebitis cū ipo. etiā de gloria

participes. ¶Dominica in resurrectione.

FRatres. Expurgate vetus fermētū. Expla Pauli ad Corinthios. j. c. v. qui fine pcedētis lectionis dixit aplus cauēdū esse ab inani gloria. qz modicū fermentū totā massam corrūpit: sic parua scintilla magnū excitat ignē: nūc; infert igit fratres expurgate cē. hoc est non resideat in vobis aliqs fomes veteris pcti. Nova conspersio. i. massa siue mixtura. Sicut estis azymi. i. p baptismū a pecto veteri mūdati. r alludit ad panes azymos quib⁹ in pascha vescebātur. Pascha nostrum. quod signabatur per agnū: sicut per azymos panes puritas nostre cōsciētie. Igitur ad has epulas apostolus Corinthios hortatur expulsis veteribus peccatis.

¶Dominica in resurrectiōe. Ad Corinthios. j. Capitulo. v.

FRatres. Expurgate vetus fermē-tum vt sitis noua cōspersio sicut estis azymi. Etenim pascha nostrum immolatus est christ⁹. Itaq; epulemur. Non in fermēto veteri: neq; in fermēto malicie & nequitiæ: sed in azymis sinceritatis & veritatis.

¶Feria secūda. Actuum. Cap. x.

IN dieb⁹ illis. Stans Petrus i medio plebis: dixit. Viri fratres vos scitis q; factū est verbum per vniuersam iudæā. Incipies em̄ a Galilæa post baptismū quod p̄dicauit ioānes. Iesum a nazareth: quomodo vnxit eū de⁹ spiritu sancto & virtute: q; pertransiit benefaciendo & sanando oēs oppressos a diabolo: qm̄ de⁹ erat cū illo. Et nos testes sumus oīum quæ fecit in regione

¶Feria secunda sequenti.

IN diebus illis. Stans Petrus in medio. Ex Actibus apostolorum. cap̄. x. in quo petrus accersitus a Cornelio centurione et rogatus ab illo et alijs compluribus: vt de christi religione illos doceret: inter cetera hec dicit. Vos scitis r cetera. Verbum. scilicet predicationis euangelice. Incipiens enim. scilicet verbum. A galilea. vnde incepit predicare posteaquam baptizatus est christus. nam ante non predicauit. Iesum a nazareth. ꝓstructio inusitata idiomati latino. quomodo sunt spū sco vnxit eū Iesū. sic in psal. cui⁹ participatio ei⁹. Pertrāsijt. s. per oēm iudeā. Testes sum⁹. qz omnib⁹ interfuimus.

non omni populo. qz ea q̄ transcēdūt naturā deus reuelat primo superioribꝰ ordinibus: z per illos inferioribꝰ. Nobis. scz testibus. quibus dixit: z eritis mihi testes in hierusalē z iudea. Iudex viuorū. qz pater oēm iudiciū dedit filio. Joānis. c. v. Oēs prophete. i. non solum nos sumus testes.

¶ Feria tertia sequenti.

Surgēs paulus z manu. Ex actibꝰ apostolorum. c. xiii. in quo narratur quomodo ꝓ Paulus apls venit Antiochiā cognomine pisidie: ad differentiā antiochie magne. vbi rogatꝰ a principibus synagoge hūc habet sermonē. Manu. sic enim fieri consuenit. vt ꝓ versiꝰ. Fert animus caūde fecisse silentia rixe maiestate manus. Nobis: scz q̄ estis ex genere Abraā christo predicante qꝫ missus est ad oues q̄ perierunt domꝰ israel.

Verbum salutis: id est christus saluator.

Qui habitabant. i. plebs. Et principes. idest maiores. Ignorantes. qz si dominū glorie cognouissent: nunquā crucifixissent filium. Voces prophetarum scilicet ignorantes. Impleuerunt. scilicet omnia que sunt de illa scripta. Cum consumassent. scilicet mali ex iudeis. Deponentes. scilicet boni.

iudeorum & hierusalē quō occiderunt suspēdētes in ligno. Hunc deꝰ suscitauit tertia die et dedit eū manifestū fieri nō omni pplo sed testibꝰ ꝓordinatis a deo. nobis q̄ māducauimꝰ et bibimꝰ cū illo postq̄ resurrexit a mortuis. Et ꝓcepit nobis ꝓdicare pplo et testificari qa ipse est q̄ cōstitutꝰ ꝑa deo iudex viuorū et mortuorū. Huic oēs pphete testimoniū phibēt: remissionē pctoꝝ accipere ꝑ nomē eiꝰ oēs qui credunt in eum.

¶ Feria. iii. Actuū Apl̄oꝝ. Cap. xiii.

IN diebus illis. Surgēs Paulꝰ et manu silentium indices ait. Viri fratres filii generis Abraā et qui in vobis timent deū. vobis verbum salutis huius missum est. Qui enim habitabant hierusalē et principes eius hunc ignorantes et voces prophetarum que per omne sabbatum legūtur iudicantes impleuerunt. Et nullam causam mortis inuenientes in eo petierūt a Pilato vt interficerent eum. Cumq; cōsummassent omnia q̄ de eo scripta sunt deponētes eū de ligno posuerūt in monumento.

Suscitauit eū. i. xp̄m hoiem. Per dies multos. s. p quadraginta. Ad plebē. i. apud multitudinē. Et nos. autoritate scripture p̄bat repro missionē abrae factā in filijs illoꝝ esse cōpletā per christū iesum.

¶ Feria quarta sequenti.

Aperiēs Petr⁹ os suū. Ex actibus aplorū cap. iij. Sed hec verba q̄ preponuntur: scilicet viri israelite & qui timetis deū audite. aliunde sumpta sunt & cōcinnatore diuini officij adiecta. Verba aūt Petri hec sunt. Deus Abraā. &c. quibus verbis Petr⁹ vitur ad populū stupētem ob miraculū illō quod claudum ambulare fecit: dicitq̄ nō in virtute propria id fecisset: sed in nomine iesu christi illius quē crucifixerant. Illo iudicante dimitti. i. dimitrēdū esse. id enim Pilatus censebat. Virū homicidam. scilicet barrabbam seditiosum illum atq̄ pinde homicidā. Deus per omnipotētiam suam suscitauit christum qua hō erat. Hunc quem videtis. scilicet claudum. Nomen eius scilicet christi. Confirmauit. idest in pedes suos stabiliuit. Sed nunc quid aliud restat: nisi vt penitentiam agatis.

Deus vero suscitauit eū a mortuis tertia die qui visus est per dies multos his qui simul ascēderant cū eo de Galilea in ierusalē qui usq̄ nūc sunt testes eius ad plebē et nos vobis annūciamus eā quæ ad patres nostros repromissio facta est quoniam hāc deus adimpleuit filiis vestris resuscitans Iesum christū dominum nostrum.

¶ Feria. iiij. Actū aplorū. Cap. iij.

In dieb⁹ illis. Aperiēs Petr⁹ os suū dixit. Viri israelite & qui timetis deū audite. Deus abraā: & de⁹ Isaac: & de⁹ Iacob: de⁹ patrū nr̄orū glificauit filiū suū iesum quē vos quidē tradidistis & negastis ante faciē Pilati iudicāte illo dimitti. Vos aūt sanctū & iustū negastis & petistis virū homicidā donari vob: autorē vo vite aūt occidistis quē de⁹ suscitauit a mortuis cui⁹ nos testes sum⁹ & nūc fr̄es scio q̄ p ignorātiā fecistis: sicut & p̄cipes vr̄i. De⁹ aūt. qui prænūciauit p os oīm pphetarū pati xp̄m suū impleuit sic. Pœnitemini igit & cōuertimini: vt deleātur vr̄a pcta.

¶ Feria quinta sequenti.

Angelus dñi. Exactibus Apostolor.cap.viij. In quo postes quã posuit predicationẽ Philippi apostoli in Samaria: nunc describit quomodo eunuchũ ethiopẽ baptizauit. Angelꝰ dñi. missus a deo. Contra meridianũ. quia Gaza meridionalis est ad hierosolymã: vnde Philippus profecturus erat. Hec est deserta. i. non Gazam que illo tẽpore extabat erat Palestine iudee emporiũ nobile. nã alia fuit Gaza vetus: de qua in Geneſi ⁊ iudicũ libro: ⁊ in pphetis q̃ fuit euersa: de qua hoc in loco. Candacis regine: huius meminit. Strabo vbi de ethiopia: dicitq; habuisse filiũ luscum. Legens Esaiã. ex quo videbatur hic iam didicisse litteras hebraicas: atq; inde cognouisse xp̃m venturũ. Ad currũ quo vehitur eunuchus. Tanquam ouis. quod est i Esaie cap.liij. qui locus nimiꝝ de christo intelligitur. Obmutescet. quia malum pro malo non reddidit. In humilitate quia per mortem abiectissimã peruenit ad hoc vt daretur sibi ius et potestas: quia pater omne iudicium dedit filio.

¶ Feria.v. Actuũ Apl'orũ. Capᵗ.viij.

In diebus illis. Angelus dñi locutꝰ est ad Philippũ dicens. Surge & vade contra meridianũ ad viã que descẽdit ab ierusalẽ in Gazam. Hec est deserta. & surgẽs abiit. & ecce vir ethiops eunuchus potẽs Candacis regine ethiopum. qui erat super oẽs gazas eius. venerat adorare in ierusalẽ. & reuertebatꝰ sedens super currũ suũ. legebatq; Esaiam prophetam. Dixit autem spiritus Philippo. Accede & adiunge te ad currũ istum. Accurrens autem Philippꝰ audiuit illum legentem Esaiam prophetam. & dixit. Putasne intelligis que legis? Qui ait. & quomodo possum intelligere: nisi aliquis ostenderit mihi? Rogauitq; Philippũ vt ascenderet: & sederet secum. Locus autem scripture quam legebat erat hic. Tanquam ouis ad occisionem ductus est: & sicut agnus coram tondente se sine voce sic nõ aperuit os suũ. In humilitate iudicium eius sublatum est. Generationem eius quis

Castrado
mondaba
sobre todos sabaçon

eterna: qua processit ex patre loquitur: aut quod multos christicolas creabit. Tolletur de terra. quis nisi granū frumenti mortuum fuerit: ipsum solum manet Joannis. xij. De aliquo alio. puta de messia in lege promisso. atq; Philippus arripiēs occasionē cepit illum docere. Rapuit Philippum: ex quo patuit eunucho fuisse missum a deo: ideo subdit quod

enarrabit? Quoniam tolletur de terra vita eius. Respondens autē eunuchus: Philippo dixit. Obsecro te: de quo pphēta dicit hoc? de se ipso? an de alio aliquo. Aperiens autem Philippus os suū & incipiens a scriptura ista: euāgelizabat illi iesum. & dum irēt per viā: venerunt ad quandā aquā & ait eunuchus. Ecce aqua. Quis prohibet me baptizari? Dixit autē Philippus. Si credis ex toto corde: licet. & respondens dixit. Credo filium dei esse iesum christum. & iussit stare currū & descenderunt vterq; in aquam Philippus et eunuchus: & baptizauit eū. Cū autē ascendissent de aqua spiritus dñi rapuit Philippū. & amplius non vidit eū eunuchus. ibat autē per viā suam gaudens. Philippus autē inuētus est in azoto. & pertrānsiens euangelizabat ciuitatibus cunctis: donec veniret cesaream. nomen domini nostri iesu christi.

¶ Fer. vi. Lectō bti Petri apli. Cap. iii.

Charissimi. Christus semel pro peccatis nostris mortuus est: iustus pro iniustis vt nos offerret deo: mortificatos quidem carne: vivificatos autem spiritu. In quo

ibat gaudēs. in azoto ciuitate Palestine q̄ nō obtēta a tribu iuda cui fuerat sorte data. Cesareā. ciuitatē quoq; Palestine iudee in ora maritima q̄ prius turris stratonis dicebat.

¶ Feria. vj. sequenti.

Christus semel p peccatis. Ex pria Petri epistola. ca. iiij. In quo Petrus fideles instrueret dicens: q̄ melius est benefacere quā malefacere: ponit exemplum de christo: qui mortuus est p peccatis non suis sed nostris. Mortificatos carne. idest insensibiles factos ad desideria carnis. Vivificatos spū. idest intelligētes spiritualia. In quo. predicatio Noe vocando ad penitentiam peccatores fuit figura predicationis christi: ideo dicit in q̄ idest ad figurandum

peccatoꝝ mortificationē in carne: ⁊ viuificationē in ſpiritu. In carcere. ligati conſuetudine peccandi. Predicauit. ſcilicet per Noe ſeruum ſuum. Expectabant dei patientiam. Per annos. ſcilicet centum viginti. vt ſcribitur Geneſis capitul. vj. Cū. i. quo tēpore medio Noe fabricabat arcam. Baptiſma per aquam ſcilicet. Eſt autem in hoc ſimilitudo qō Noe ⁊ familia ex diluuio euaſit in arca. noſ autem ex peccatis per baptiſma. Depoſitio carnis ſordium. quia nō tā corpus q̄ aiam abluit. Interrogatio bone conſciēcie. quia baptizandus interrogatur an credat i deū. Per reſurrectionē. qa ⁊ nos ſimiliter reſurgem⁹. Deglutiēs mortē. que antea nos deglutiebat. De qua prophetā. Ero mors tua o mors: ⁊ morſus tuꝰ inferne.

¶ Sabbato ſequēti.

& his qui in carcere erāt ſpiritu venies predicauit: qui credulꝰ fuerant aliquādo expectabant dei patientiā in diebꝰ Noe: cū fabricaretur arca: i qua pauci ideſt octo aiē ſaluę facte ſunt ſup aquā. Quod & nos nunc ſimilis formę ſaluos facit baptiſma: non carnis depoſitio ſordiū: ſed conſciētię bone interrogatio ideū. Per reſurrectionē ieſu xp̄i dn̄i nr̄i qui eſt in dextera dei patris.

¶ Sabbato. Lectio beati Petri ap̄li. i. Cap. ii.

CHariſſimi. Deponētes oēm malicia & oēm dolū: & ſimulationes & inuidias: & oēs detractiones: ſicut mō geniti infātes rationabile ſine dolo lac cōcupiſcite: vt i eo creſcatis in ſalutem: ſi tamen guſtatis q̄m dulcis eſt dn̄s. Ad quē accedentes lapidē viuum:

DEponētes oēm malitiā. Ex prima Petri epl̄a capitulo ſecūdo. In quo poſteaquam apoſtolus inſtituit fideles de regeneratione ſpirituali: nunc inſtituit eos de educatione conſequenti ipſam regenerationem. et quia vitia ſunt ejus abiicienda: quam virtutes inſeruntur. Deponentes ⁊ cetera. Simulationes. quas greci vocant hypocriſis. Detractiones. proximis detrahendo. Sicut modo geniti: ſcilicet innocentes ⁊ ſimplices: ſed non ignorantes ſed ratione vientes. Lac. ideſt doctrinam fidei facilem. Ad quem. ſcilicet chriſtum. Lapidem viuum. in ſe ⁊ effectiue. Reprobꝰ

batū.de quo psalmista Lapidem quē reprobauerunt edificantes. Et ipsi.s.vos. Superedificamini domos.i.in domoꝝ similitudinē: siue temploꝝ in quibus estis sacerdōtes. Scriptura. Ysaie cap.xxviij.ex translatione septuaginta. Lapidē summū.i.christū.de quo in psal. Hic factus est in caput anguli. Vobis honor.scilicet erit hic lapis. Non credentibus. scilicet erit lapis offensionis. Jn quo t positi sunt:idest fundati eē deberent:nunc autem sunt increduli. Populus acquisitionis. idest quem sibi sanguine suo acquisiuit. Non populꝰ. ante cōuersionem.

ab hoibus quidē reprobatum: a deo autē electū & honorificatum/& ipsi tā q̄ lapides viui/ superedificamini domos spirituales i sacerdotium sc̄m offerētes spirituales hostias:acceptabiles deo/ p ihesum xp̄m. Propter qđ cōtinet scriptura, Ecce pono i sion lapidē summum angulare: pbatum:electum:p̄ciosum: & ois qui crediderit in eum nō cōfundetur. Vobis igitur honor credētibꝰ: nō credētibus autē lapis quē reprobauerunt edificātes: hic factꝰ est in caput anguli,et lapis offensionis: & petra scādali:his qui offendunt verbo nec credunt in quo & positi sunt. Vos autē genus electum,regale sacerdotium: gens sancta:& pp̄lus acquisitionis: vt virtutes annuncietis eiꝰ qui de tenebris vos vocauit in admirabile lumē suū. Qui aliq̄n nō pp̄lus dei:nunc autē pp̄lus dei. Qui nō cōsecuti misericordiam: nunc autē misericordiam consecuti.

¶ Dñica in albis. Ioā.xx.i. Cap.v.

Charissimi. Oe qđ natū ē ex deo vicit mūdū,et hec ē victoria q̄ vincit mūdū fides nr̄a. Quis ē autē q̄ vincit mūdum nisi qui credit qm̄ ihesus est filius dei? Hic est qui venit per aquam

¶ Dominica in albis.

Omne quod natum est ex deo. Ex pria Joānis epla capitu.v. Jn quo agit de generatione diuini verbi:quia dixit oīe quod natū est.ꝛc.subdit. Hec est victoria.i. quod facit vincere.s. fides nostra quam de verbo habem⁹ incarnato. Filius dei generatione eterna. Per aquam t sanguinem. nam virunq; ex aperto latere exiuit: vt significaretur aquam

baptismatis habere vim omnē ex christi passione. Et spūs.s.sanctus dat huius rei testimoniū:quando missus est cecidit q̄ super discipulos:docuit q̄ illos oēm veritatē. Q̄m tres sunt. hec manifestatio est per apertā beatorū visionē. Unū sunt.in substantia ⁊ natura:que designantur per genus neutrū. Et tres sunt. que manifestant veritatē verbi. Spiritus.idest anima christi descendēs ad inferos. Aqua et sanguis.idest baptisma.vnū sunt:quia cōueniunt in assertione vnius veritatis. Testimoniū.quia i ore duorum vel trium.⁊c. ergo multomagis dei testimonio credemus. De filio suo.q̄ fecit in baptismate ⁊ transfiguratione:dicens.Hic est filius meus.⁊c. Habet testimoniū.i.effectū illius testionij. Cetera manifesta sunt.

¶Feria.iij.sequenti.

Si autem christus predicatur. Ex prima Corinthiorum epistola capitulo. xv. In quo agit de mortuorum resurrectione.quod probat ex christi ipsius resurrectione. Si christus predicatur.scilicet a me ⁊ ab alijs apostolis. consequentia tenet ex hoc quod impossibile est p̄dicationis opus tam diuinum esse inanem. Neq̄ christus resurrexit.sed resurrexit: igitur ⁊ mortui resurgent.et hec apostoli argumenta procedunt deducendo ad inconuenientia.scilicet quod christus non resurrexit. et quod fides Corinthiorum est inanis ⁊ apostolorum predicatio vana Estis in peccatis.quia per fidem non estis mundati:quod etiam est incō-

& sanguine ihesus christus. Nō in aqua solū:sed in aqua:et sanguine.et spiritus est qui testificatur:q̄m xps est veritas. Q̄m tres sunt qui testimoniū dant in cœlo.Pater:verbū: & spiritus sanctus. & hi tres vnū sunt.et tres sunt qui testimoniū dant in terra: spiritus: aqua:& sanguis.Si testimoniū hominū accipimus:testimoniū dei maius est.q̄m hoc est testimoniū dei q̄d maius est quia testificatus est de filio suo. Qui credit in filium dei:habet testimonium dei i se.

¶Feria.iiij.ad Corinthios.i.Cap̄.xv.

Fratres. Si autē christus p̄dicat̄ q̄ resurrexit a mortuis:quō q̄dā dicūt i vobis q̄ resurrectio mortuorum non est? Si autem resurrectio mortuorum non est.nec christus resurrexit. Si autē christus nō resurrexit: inanis est ergo p̄dicatio nr̄a :inanis

ueniens. sicut ꝛ quod sequitur quod mortui in christo perierunt. In christo sperantes sumus. idest expectantes hic tantum ab eo remunerari. Miserabiliores. qui sustinemus mala: ꝛ non fruimur bonis. Nunc autem. hic probat cōditionalem. scilicet quod si christus resurrexit. ex cōsequenti etiam mortui resurgent. In suo ordine. quia primus qui resurrexit fuit christus. et multa corpora sanctorum surrexerunt. sed in fine seculi omnes simul resurgent i momento ꝛ ictu oculi vt ait apostolus.

est & fides vestra. Inuenimur aūt et falsi testes dei. qm̄ testimoniū dixim⁹ aduersus deū. q̄ suscitauerit christum: quē nō suscitauit si mortui nō resurgūt. nam si mortui nō resurgūt: neq; christus resurrexit. Quōd si christus non surrexit vana ꝫ fides vestra. Adhuc enī estis in peccatis vestris. ergo et qui dormierūt in xpo perierūt. Si in hac vita tm̄ in xpo sperātes sum⁹ miserabiliores sum⁹ oīb⁹ hoīb⁹. Nūc aūt xps resurrexit a mortuis primitiꝫ dormiētiū. qm̄ quidē per hoīem mors & per hoīem resurrectio mortuorum. & sicut in adā omnes moriūtur ita & in christo omnes viuificabūtur. vnusquisq; autem in suo ordine primitiꝫ christus.

¶ Feria sexta. Ad Romanos. Ca. v.

Fratres. Cū adhuc essem⁹ infirmi xps scd'm tps p impiis mortuus est. Vix em̄ p iusto quis moritur. Nā p bono forsitā quis audeat mori. Cōmēdat aūtē suā charitatē deꝰ in nobis: qm̄ si cū adhuc pctōres essem⁹ scd'm

¶ Feria. vj. sequenti.

Quem adhuc esse imus. Epistola ad Romanos ca. v. In quo posteaquam apostolus ostendit virtutem fidei in iustificatione credentium: in hac ponit iustificationis motiuū: quod excludit a nobis dicens. vt quid christus cum essemus infirmi. scilicet ppē peccatū. Mortuus est secundum tēpus. scilicet trium dierum spacio. ꝓ iusto idest opus hois quātumcunq; iusti vix meretur vt quis pro eo velit mori: igitur multo minus peccatore hoc potest mereri. Cōmendat autem. idest cōmendabilem ostēdit. Ab ira. i. ab inferno. qa inde est peccatorem iustificare

quã ipsum a pena liberare. Cũ inimici essemus. per peccatũ ade. Reconciliati. per mortẽ. s. xpi. In vita. s. post gloriosam resurrectionem. Non solum autem. in greco non solum id autem. sed salui erimus in futuro. Sed ꝛ gloriamur. subaudi nunc in presenti.

¶ Dominica secunda post pascha.

Christꝰ passus ẽ p nobis. Ex pma Petri epla cap. ij. In quo ad patientiã christianos hortatur. nam dixerat: si hoc ẽm vocati estis. idest vt iniuriam patienter toleretis: ꝛ hic infert christus passus est. ꝛc. Vestigia eius. idest imitãtes illũ. Qui peccatũ non fecit. in hoc imitari non possumus. Tradebat se. offerendo se querentibus ad mortem iniustam. In corpore suo penam p nobis sustinendo.

Peccatis mortui. idest non peccando.

Justicie: idest christo nos iustificanti. Cuius liuore. Ex Esaia sumptum est. Episcopum. idest speculatorem.

Feria quarta sequenti

tꝰ xꝰ p nobis mortuꝰ est: multo igitur magis iustificati nunc in sanguine ipsiꝰ saluerimꝰ ab ira p ipm. Si ẽm cũ inimici essemꝰ reconciliati sumꝰ deo p mortẽ filii eius; multo magis reconciliati saluerimꝰ in vita ipsiꝰ. Nõ solũ autẽ sed gloriamur in deo. Per iesum christum dominum nostrum.

¶ Dñica. ii. post pascha bti Pe. i. Ca. ii.

Charissimi. Christꝰ passus est pro nobis; vobis relinquẽs exẽplum vt sequamini vestigia eius. Qui pctũ nõ fecit nec inuentus est dolꝰ in ore eius. Qui cũ male diceret nõ maledicebat: cũ pateret nõ cõminabatur Tradebat autẽ iudicanti se iniuste: qui pcta nra ipse pertulit in corpe suo sup lignum: vt peccatis mortui iustitie viuamus: cuius liuore sanati sumus. Eratis enim sicut oues errantes: sed cõuersi estis nunc ad pastorem & episcopũ animarum vestrarum.

¶ Feria. iiii. ad hebreos. Cap. xiii.

Fratres. Obedite ꝓpositis vris & subiacete eis. Ipsi enim puigilãt:

Obedite ꝓpositis vris. Ex epla Pauli ad hebreos cap. xiii. In quo aplus docet quõ hebrei se debent habere circa ꝓlatos. Ipi

quasi rationē pro animab⁹ vestris red
diturī: vt cum gaudio hoc faciāt & nō
gemētes. Hoc enim non expedit vo
bis. Orate p nobis. Confidim⁹ enim
quia bonā cōscientiā habem⁹ in om
nibus bñ volētes cōuersari. Amplius
aūt deprecor vos hoc facere: vt quā ce
lerius restituar vobis. Deus aūt pacis q̄
eduxit de mortuis pastorē magnum
ouiū in sanguine testamenti æterni (do
minum nostrū Iesum christum) aptet
vos in omni bono vt faciatis eius vo
luntatem: faciēs in vobis quod placeat
coram se p iesum christū. Cui est glo
ria in sæcula sæculorum. Amen.

¶ Feria. vi. Actuum Apo
stolorum. Capitu. iiii.

IN diebus illis. Multitudinis autem
credentium erat cor vnum: & ani
ma vna. Nec quisquā eorum quæ
possidebat aliquid suum esse dicebat:
sed erant illis omnia cōmunia. Et virtu
te magna reddebant apostoli testimo
nium resurrectionis Iesu christi domi
ni nostri: & gratia magna erat in om
nibus illis. Neq; enim quisq̄ egens
erat inter illos. Quotquot enim pos
sessores domorū aut agrorū erant ven
dentes afferebant precia eorum quæ
vendebant: & ponebāt ante pedes apo
stolorum. Diuidebantur autem singu
lis prout cuiq̄ opus erat.

enim. reddit rationem
quare debeāt obedire
illis. Cum gaudio.
cum viderint vos sibi
obsequētes. Nō expe
dit vobis. scilicet quod
illi laborent et vos nō
obediatis. Orate p
nobis. idest adiuuate
nos precib⁹ vris apud
deum. Bene volētes
cōseruari. idest deside
rantes bonam cōuer
sationem omnium.
Restituar vobis. aberat
eñ ab hierosolymis.
Deus pacis. bene pre
catur illis in clausula
epistole. Eduxit pa
storē. i. a mortuis suscis
tauit. Testamēti eter
ni. q̄ sanguine christi
confirmatum est.

¶ Feria. vj. sequenti.

MUltitudinis au
tem credentiū.
Ex actib⁹ apl̄oz. c. iiii.
in quo describit credē
tium sancta cōmunio
a primo ī genere. Cor
vnū. q: inuicem cōne
ctebantur charitate.
Virtute magna. quia
faciebāt miracula vir
tute diuina. Gratia
magna. idest amor q̄
facit omnia cōmunia.

vnde sequitur. neq; quisquã erat egẽs: quia omnia erant omnium. Que sequuntur per se patent.

¶ Dominica tertia post pascha.

OBsecro vos tanquam aduenas. Exprime ꝑ petri epistolã. ca. secũdo. et continuatur epistole ꝓcedenti: cuius initium est. Deponẽtes omnẽ maliciam. Itaq; inducit hoc in loco spostolus fideles ad diffusionem fidei per exemplũ sancte conuersationis: dicens. Obsecro vos. Aduenas ⁊ peregrinos. scilicet a ciuitate celesti. A carnalibus desideriis. sicut peregrini q̃ non immorantur in voluptatibus q̃ occurrunt in via: sed properant in patriam.

Conuersationem bonam. nõ ad propriam laudem: sz ad dei gloriã. ideo subdit vt glorificent deum. In die visitationis. idest cum diuina gratia illos cõuertent. Omnia creature humane. scilicet habenti a deo regiminis autoritatem. ideo subdit siue regi / siue missus a rege. Quasi liberi. scilicet libertate vera q̃ est a vitijs. ⁊ nõ sub prẽ textu libertatis nõ obediẽdo superioribus. que sequuntur patent vsq; ad verbum dyscholis. Sunt enim dyscholi homines morosi

¶ Dominica tertia. Beati Petri apostoli prima. Capitu. ii.

CHarissimi. Obsecro vos tanquã aduenas & peregrinos abstinere vos a carnalibus desideriis que militant aduersus animam. Conuersationem vestram inter gentes habentes bonam (vt in eo quod detractant de vobis tanquam de malefactoribus ex bonis operibus vos considerantes ¶glorificent deum in die visitationis. Subiecti estote omni humane creature propter deum. Siue regi quasi præcellenti: siue ducibus tanquam ab eo missis: ad vindictam malefactorũ: laudem vero bonorum. Quia sic est voluntas dei: vt benefacientes obmutescere faciatis imprudentium hominum ignorantiã. Quasi liberi: & non quasi velamen habẽtes malicie libertatem: sz sicut serui dei. Oẽs honorate: fraternitatẽ diligite. Deũ timete: regẽ honorificate. Serui subditi estote in omni timore dominis. Nõ tãtũ bonis & modestis: sed etiam dyscholis. Hæc est

et difficiles: et quibus mala est conuersatio: quod olys particula in compositione in malum sonat semper. Gratia dei. i. res grata deo.

¶ Feria quarta sequenti.

NOn enim in manu facta. Ex epistola Pauli ad Hebreos. ca. ix. In quo posteaquam multa de sacerdotio veteris legis dixit: cõparat illud christi sacerdotio. Manu facta. quale fuit tabernaculũ Moysis et Salomonis templum.

enim gratia: In christo Iesu domino nostro.

¶ Feria quarta. Ad hebrẽos. Capitulo. ix.

FRatres. Non enim in manu facta sancta Iesus introiuit exemplaria verorum: sed ipsum cœlum: vt appareat nũc vultui dei pro nobis. Neq; vt sæpe offerat semetipsum: quẽ admodũ pontifex intrat in sancta per singulos ãnos in sanguine alieno. Alioquin oportebat eum pati frequenter ab origine mundi. Nũc autem semel in consummatione sæculorum ad destitutionem peccati per hostiã suã apparuit. Et quẽadmodum statutum est hoĩbus semel mori: post hoc aũt iudicium: sic & christus semel oblatus est ad multorũ exhauriẽda peccata. Secundo sine peccato apparebit omnibus expectantibus se in salutem.

Verorum. quia templa fiunt ad celi similitudinem. Pro nobis. scilicet mediator. At sepe offerat se. sed semel oblatus est: vt dicit ad multorum exhaurienda: hoc est tollenda peccata multorum: quie non omnes sunt digni. Post hoc iudicium. scilicet extremum erit. Sine peccato. nam in primo aduentu venit in similitudinem peccati. nam quod faber dicit: quod christus in primo aduẽtu sine peccato apparuit: aliud est apparere et aliud esse. vnde et Esaias dixit cum sceleratis reputatus est: et quasi peccator inducitur in

¶ Feria.vi. Ad Romanos. Capitulo.xiiii.

FRatres. Nemo nr̃m sibi viuit: & nemo nostrum sibi viuit. Ex epistola Pauli ad Roma-

corpore mystico. ¶ Feria sexta sequenti.

nos.cap.xliij. In quo ostēdit quomodo maiores habere se debeant ad minores. Et ponit ratio q̄ accipitur ex parte eius ad quem pertinet de seruo alterius iudicare/ hoc est de ꝓximo. is autem est christus: cui omnes viuimus aut morimur. Nemo. quia nos nō sumus domini vite aut mortis nostre. In hoc. i. hoc dominū est morte sua ꝓsecutus: vt sit dñs nr̄ꝝ redēptionē. Tu aūt. ponit rō q̄ accipit ex parte eiꝰ q̄ iudicat temere de alio. In māducādo. s. ea q̄ sūt i lege Mosi phibita. In nō edēdo. reputādo illū insanū qr̄ nō edit i lege phibita. Ante tribunal. vbi de his iudicamur. Scriptū ē. Esa. xlv. Itaq; ꝓclusio est intenti. ¶ Dñica. iiij. post pascha.

OMne datū optimū. Ex epla Jacobi. c. j. In quo remouet errorē dicentiū q̄ bonum meriti nō est a deo: sed ab ipso hoīe. Datū optimū. i. bonū meritu. Et oē donū perfectū. i. bonū gr̄ie. A patre luminū. cui oīa sunt aperta sicut in lumine diei claro. Immutatio ꝛ obumbratio. Sicut nobis qui semper immutamur et aliquando dies: aliquando nox. Genuit nos. per modum adoptionis. In verbo. idest per filium. Initium creature. scilicet quantū ad gratiam. Scitis. ꝓ scire debetis.

nemo sibi moriꝰ. Siue enim viuimꝰ: domino viuimus. Siue morimur: domino morimur. Siue ergo viuimus: siue morimur: domini sumus. In hoc enim christus mortuus est: & resurrexit: vt & mortuorū & viuorum dominetur. Tu autem quid iudicas fratrem tuū in mandducando: & quare spernis fratrem tuū in nō ēdendo? Omnes enim stabimus ante tribunal dei. Scriptum est enim. Viuo ego dicit dominus: quoniam mihi flectetur omne genu: & omnis lingua confitebitur deo. Itaq; vnusquisq; nostrū pro se rationem reddet deo.

¶ Dominica quarta. Iacobi Apostoli. Capitulo. i.

FRatres. Oñe datum optimum: & omne donum perfectum desursum est: descendens a patre luminū. Apud quē nō est trāsmutatio: nec vicissitudinis obūbratio. Volūtarie genuit nos verbo veritatis: vt simꝰ initiū aliq̄d creaturę eiꝰ. Scitis fratres

mēl dilectissimi. Sit autem oīs homo velox ad audiendū: tardꝰ aūt ad loquēdum: & tardus ad irā. Ira enim viri iustitiam dei non operatur. Propter qđ abiicientes omnem immundiciam & abundantiā malicię: in mansuetudine suscipite insitum verbum. Quod potest saluare animas vestras.

¶ Feria. iiii. Ad Thessalonicenses primo. Capitulo. v.

FRatres. Omnes enim vos filii lucis estis: & filii diei. Non sumus noctis: neqꝫ tenebrarum. Igitur non dormiamus sicut & cæteri: sed vigilemus: & sobrii simus. Qui enim dormiūt nocte dormiunt: & qui ebrii sunt: nocte ebrii sunt. Nos autem qui diei sumus: sobrii simus: induti loricam fidei & charitatis: & galeam spem salutis; quoniam non posuit nos deus in iram: sed in acquisitionem salutis per dominum nostrum Iesum christum: qui mortuus est pro nobis. Vt siue vigilemus siue dormiamꝰ: simul cum illo viuamus. Propter quod consolamini inuicē & ædificate alterutrū in christo iesu domino nostro.

Sit aūt. ꝓcepta mortalia ꝓponit q̄ satis patent ꝙ se. Insitū verbum. i. quod mētibus inserendum est.

¶ Feria. iiij. sequēti. OMnes enī vos. Ex epla prima ꝓpauli ad Thessalon. ca. v. In quo posteaq̄ posuit incertitudinem diei iudicij: facit illos cautos circa illius expectationē: et qꝛ paulo ante dixit fratres non estis in tenebris: nunc dicit filij lucis estis. i. christi qui est lux ☞a. Sicut ceteri. scz infideles. Qui dormiūt. scz noctis ⁊ ignorantie filij ⁊c. Diei sumus. subaudi filij. Loricā fidei. idest armaturam que corpus munit. per quā intelligimus fidē charitate iformatam. Spem salutis. ⁊ sic tetigit tres virtutes q̄ sunt ꝓprie christianorum. In iram. idest i damnationē eternam. In acquisitionē salutis. i. saluationem.

¶ Feria. vi. Ad Colossenses. Capitulo primo.

FRatres. Gratias agimus deo & pa

¶ Feria. vj. sequēti. GRatias agimus deo. Ex epistola

Pauli ad Colossenses cap. j. In quo apostolus inducit Colossenses ad tenendū firmiter euangelium. Et primo captat illorū benivolentiam cū dicit se orare pro ipsorū felici consumatione. Vos fecit: scz tam iudeos q̄ gentiles. Sortis sanctorū. et hoc per baptismi gratiam. De potestate tenebrarū. i. diaboli. Dilectionis. qz p̄ diligit filiū: r p illū nos. In q̄ idest p quē. Primogenitꝰ. i. āte oīa alia creata genitus. p naturā cū sint alia p creationem. In ipo cōdita. i. per ipm. qz verbo dñi oīa creata sunt. Sive throni. quattuor angelorum ordines nominat: per quos et alios quinq; intelligit. Caput ecclesie. in corpore mystico. Principiū. idest primus qui resurrexit ad vitam immortalem. Complacuit. scilicet deo inhabitare in ipso. idest in christo homine. Alio patent.

¶ Dominica quinta post pascha.

Estote factores verbi. Ex epistola Jacobi apostoli capitul. j. In quo apostolus inducit fideles ad acquiescendum veritati ipsam opere adimplēdo. Fallētes vos. quia illuā in pernicie

tri qui dignos nos fecit in partem sortis sanctorum in lumine. Qui eripuit nos de potestate tenebrarum: & transtulit in regnum filii dilectionis suæ: in quo habemus redemptionem & remissionem peccatorum. Qui est imago dei invisibilis primogenitus omnis creaturæ. Quoniam in ipso condita sunt vniuersa in cœlis & in terra visibilia & invisibilia. Sive throni: sive dominationes: sive principatus: sive potestates: omnia per ipsum & in ipso creata sunt. Et ipse est ante omnes: & omnia in ipso constant. Et ipse est caput corporis ecclesiæ: qui est principium primogenitus ex mortuis: vt sit in omnibus ipse primatum tenens. Quia in ipso complacuit omnē plenitudinem inhabitare: & per eum reconciliari omnia in ipsum pacificans per sanguinem crucis eius: sive quæ in cœlis sunt: sive quæ in terra.

¶ Feria quinta: Iacobi Apostoli. Capitulo primo.

Charissimi. Estote factores verbi & nō auditores tantū: fallētes vosmetipos. Quia si quis auditor est

verbi & non factor: hic comparabitur viro consideranti vultum natiuitatis suæ in speculo. Considerauit enim se & abiit: & statim oblitus est qualis fuerit. Qui autem perspexerit in lege perfectæ libertatis: & permanserit in ea non auditor obliuiosus factus: sed factor operis: hic beatus in facto suo erit. Si quis autem putat se religiosum esse non refrenans linguam suam: sed seducens cor suum: huius vana est religio. Religio munda & immaculata apud deum & patrem: hæc est. Visitare pupillos & viduas/ in tribulatione eorum: & immaculatum se custodire ab hoc sæculo.

¶ Feria secunda rogationum. Iacobi apostoli. Capitu. v.

CHarissimi. Cõfitemini alterutrũ peccata vestra: & orate pro inuicem: vt saluemini. Multũ enim valet deprecatio iusti assidua. Helias homo erat similis nobis passibilis: & oratione orauit: vt non pluueret super terram: & non pluit annos tres: & mẽses sex. Et rursum orauit in cœlũ: & dedit pluuiã: & terra dedit fructũ suũ. Si quis autẽ ex vobis errauerit a veritate:

vestram redundat. In speculo. quia tametsi videt se non tamẽ perfecte sed vmbratice: & sic sermo est vmbra rerũ & nõ res ꝟa. Legẽ libertatis. i. euãgelij. qz lex vetus seruituris erat. Et permãserit operando. ea que inde didicit. Religiosum. idest christianum verum. Non refrenans. iactando se quod satis est illi si crediderit & si non fuerit operatus. Seducẽs cor suum. idest seipsum fallens. Visitare pupillos. et que sequunt. hec autẽ sunt opera christiani.

¶ Feria. ij. rogationũ.

COnfitemini alterutrũ. Ex epistola Jacobi apostoli cap. v. In quo inducit fideles ad penitẽue sacramẽtum: per quod remittuntur pcta mortalia. Alterutrum. i. nõ tãtũ deo: sed etiã alteri homini. Pro inuicẽ. i. vicissim. i. alter p altero. Depcatio iusti. ergo iusti nõ est accepta. Helias. qõ dixit, pbat Helie exẽplo sũpto ex. iiij. Regũ. ca. xvij. Et nõ pluit. qõ fa[illegible] ctũ ẽ ppt pcz Achab & Jezabel vxoris illi⁹. Rursum orauit. Ex eodem libro. capit. sequenti. A veritate. fide: siue fidei: siue morum.

operit multitudinē peccatorum.scilicet vt dixerimus quod non videbantur a deo.

℣ Feria quarta sequenti.

OBsecro vos primū. Ex prima epistola Pauli ad Timotheū cap.ij. In quo Timotheū instituit quod orare debeat pro subditis:imo ꝛ p oībus. Ut quietā.i.pro temporū quiete ꝛ tranquillitate. Pietate.i.religione. Castitate q̄ connexa est religioni. Vergilius.ꝛ casta maneāt in religione nepotes.

Hoc bonum. scz orare pro omnib⁹. Veritatis. scilz euangelice vult omnes venire. Vnus deus.scz est qui oēs creauit et vult illos saluos esse. Vnus mediator. q̄ nos deo reconciliat. Testimonij cōfirmatū est per apl̄oz p̄dicationem:et miraculoz operationē.

In fide ꝛ veritate. fidei q̄ pertinent ad fidei veritatem.

℣ In vigilia ascensionis.

VNicuiq; nostrū data est grātia. Ex epistola Pauli ad Ephesios capitu. iiij. In quo ostendit quod omnes fideles sunt vnum corpus mysticum: cuius caput est christus. Secundum & cōuerterit quis eum:scire debet: q̄m qui conuerti fecerit peccatorē ab errore vię suæ:saluabit animā eius a morte: & operit multitudinē peccatorum.

℣ Feria.iiij.Ad Timotheū.i. Cap.ij.

CHarissimi. Obsecro vos primū omnium fieri obsecrationes:orationes:postulatiōes:gratiarū actiones pro oībus hominib⁹: & pro regibus: & oīb⁹ qui in sublimitate sunt constituti: vt tranquillam & quietā vitam agamus in omni pietate & castitate.Hoc enim bonū est & acceptum coram saluatore nostro deo:qui oēs homines vult saluos fieri: & ad agnitionem veritatis venire.Vnus est enī deus: & vnus mediator dei & hominū: homo christus iesus:qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus.cuius testimonium temporibus suis confirmatum est: in quo positus sum ego prædicator apostolus. Veritatem dico non mentior)doctor gentium in fide & veritate.

℣ In vigilia ascensionis. Ad Ephesios. Capitu.iiij.

FRatres. Vnicuiq; nostrū data est gr̄a secundum mensuram dona-

mensurã alijs.scilicet plus:ꝛ alijs minus.. Dicit subaudi scriptura. Ex Esaia.capᵒ.lxvij.Captiuitatẽ.i.illos qui in limbo inferoꝝ erãt detenti.Dedit dona.in die pentecostes dedit dona spũs sancti.ꝛ cotidie dat quibus vult.Quid est.i.qualiter intelligendũ. Descẽdit hoiem assumptur⁹.Impleret omnia.que de illo per prophetas scripta erãt.

tiõis christi.Propter quod dicit, Ascẽdens in altum captiuã duxit captiuitatẽ:dedit dona hoĩb⁹. Quod autẽ ascẽdit quid est:nisi quia & descendit primum in inferiores partes terre? Qui descendit ipse est:& qui ascendit super oẽs cœlos:vt adimpleret oĩa. et ipse dedit quosdã quidẽ apostolos: quosdã autem prophetas:alios vero euangelistas alios pastores & doctores ad consumationem sanctorum in opus ministerii in ędificationem corporis christi:donec occurramus oĩes in vnitatẽ fidei:& agnitionis filii dei:in virum perfectum:in mensuram ętatis plenitudinis christi domini nostri.

Dedit.s. distribuendo diuersa dona.Cõsumationẽ sanctoꝝ.i. perfectionẽ fidelium. Corporis christi.s. ecclesie cuius caput est christus. In vnitatẽ fidei.i.qui sumus in illi⁹ fide vniti.In virũ perfectũ.qa oẽs in etate christi sumus suscitandi.

¶In die ascensionis.

PRimũ quidẽ sermonẽ facit.ex initio aptice historie quã Lucas euãgelista scripsit quam Theophilo mittit quẽ dicũt fuisse episcopum Asiaticũ. Primum sermonem. euãgelium dicit quod scripsit incipiẽs a sacerdotio zacharie:ꝛ terminauit in ascẽsione dñi. Usq; in diem.s.ascensionis. Precipiẽs. qđ esset facturi. Prebuit se viuum. post resurrectionem vsq; ad ascensionem:: qui fuerunt dies quadraginta.

¶In die ascensionis.Lectio Actuum apl̃orũ.Ca.i.

PRimum quidem sermonem feci de omnib⁹ o Theophile que cœpit iesus facere & docere: vsq; in diẽ qua p̃cipiẽs apl̃is per spiritũ sanctum quos elegit:assumptus est. Quibus & prebuit seipsum viuum post passionem suam in multis argumẽtis:

Argumentis.idest

figuris vt modo horzolanus Magdalene: nunc peregrinus duobus discipulis. Cõuescens. idest simul cũ illis comedens. Promissionem patris. de missione scilicet spiritus sancti. Joãnis capitulo. xiiij. Spiritu sancto. quem non cõferebat Joannis baptisma. Qui conuenerant. scilicet cum illo manducantes et bibentes. Regnum israel. nam adhuc nõ sentiebant spiritualiter. Virtutem spiritus sancti. ad predicãdum euãgelium meũ.

Intuerentur. admirantes illius ascensionem. Viri. angeli in specie virorum: Sic veniet. in fine seculi ad iudicãdum homines. scilicet in forma humana: vt nunc vidistis ascendentem.

per dies quadraginta apparens eis: et loquens de regno dei: & cõuescens precepit eis ab hierosolymis ne discederent: sed expectarẽt promissionem patris: quã audistis inquit per os meũ. Quia Ioannes quidem baptizauit aqua: vos autem baptizabimini spiritu sancto: nõ post multos hos dies. Igitur qui conuenerant interrogabãt eũ dicentes. Domine si in tempore hoc restitues regnum israel? Dixit autẽ eis. Non est vestrum nosse tẽpora vel momenta: quæ pater posuit in sua potestate. Sed accipietis virtutem superuenientis spiritus sancti in vos: & eritis mihi testes in hierusalẽ: et in oi iudea et samaria. et vsq; ad vltimum terre. et cum hoc dixisset videntibus illis eleuat⁹ est: et nubes suscepit eum ab oculis corũ. Cumq; intuerentur in cœlum euntem illum: ecce duo viri astiterunt iuxta illos in vestibus albis: qui et dixerunt. Viri galilei quid statis aspicientes in cœlum? Hic iesus qui assumptus est a vobis in cœlum: sic veniet quemadmodum vidistis eum euntem in cœlũ.

¶ Dominica post ascensionem.

Estote prudentes vigilate. epla petri. j. cap. iiij. i q̃ postea q̃ apls fidelis

¶ Dominica post ascensionem. Beati Petri apostoli. Cap. iiij.

Estote prudẽtes: & vigilate in oronib⁹. Ante oia autẽ mutuã i vobismetipis charitatẽ

ordinauit in seipsos ⁊ in ꝓximos nūc hortatur illos ad timorē instantis iudicij: ⁊ mentis puritatē in ordinē ad seipsos ⁊ ad ꝓximos. Operit. ne videantur a deo vt supra dicit in epistola Jacobi. Hospitales. hospitio excipientes hospites vestros. Sine murmutatione. sine expensa. Accepit grām. s. a dño: hoc est gratis. Boni dispēsatores. qui gratis dant gratis dandum accepere. Si quis loquitur. scilicet verba exhortatoria. Sermones dei. nō sibi sed deo deferendo. Si quis ministrat. scilicet quoq; nō ad se sed ad deū referat qui sibi talia dedit ad distribuendum pauperibus.

cōtinuā habētes: quia charitas operit multitudinē peccatorū. Hospitales inuicē sine murmuratione. vnusquisq; sicut accepit gratiā in alterutrū illā administrātes: sicut boni dispēsatores multiformis gratię dei. Si quis loquitur. quasi sermones dei. Si quis ministrat: tāq; ex virtute quā administrat deo: vt in omnibus honorificetur deus: per iesum christum dominum nostrum.

¶ Feria. vi. post octauas ascensionis.

Ad hebreos Capitul. ii.

Fratres. Vidimus christum propter passionem mortis gloria et honore coronatū: vt gratia dei pro omnibus gustaret mortem. Decebat eum ꝓpter quē oīa et per quē oīa: qui multos filios in gl'iam adduxerat: autorē salutis eorū per passionē consummari. Qui em̄ sāctificat et qui sctificātur ex vno oēs. Propter quam causam

¶ Fe. vj. post oct. ascē.

Vidimus iesum xp̄m ꝓpt̄ passionē. Ex epla ꝑpauli ad hebreos cap. ij. vbi da sup̄ citauerat testimoniū ex ꝓpheta minuisti eū paulomin⁹ ab ā gelis: nunc vero exponit verba de christo: dicēs. Vidim⁹ iesum propter passionem. idest ex merito passionis. Ut gratia dei: hoc est non ex nostris meritis. Decebat. conueniens erat vt deus per passionem filij nos perduceret in gloriam. Propter quem. i. adquem̄ omnia referuntur. Et p quem. qui est causa efficiens. Adduxerat. idest adducere volebat. Consummare idest vsq; ad consummationem perducere. Autorem salutis. idest iesum christum. ⁊ hoc per illius passionem. Ex vno. idest ex eodē patre. sed christus per generationem: homines alij per creationem.

non confunditur eos vocare: dicens. Narrabo nomen tuum fratribus meis: in medio ecclesię laudabo te. & iterum. ego ero fidens in eum. & iterum. ecce ego et pueri mei: quos dedit mihi deus. Quia ergo pueri communicauerunt carni et sanguini et ipse similiter participauit eisdem: vt per mortem destrueret eum qui habebat mortis imperium: id est diabolum. et liberaret eos qui timore mortis per totam vitam obnoxii erāt seruituti. Nusquā enim angelos apprehendit: sed semen abrae apprehendit. Vnde debuit per omnia fratribus assimilari: vt misericors fieret: et fidelis pontifex ad deum vt repropitiaret delicta populi. In eo enim in quo passus est ipse et tentatus potens est et eis qui tentatur auxiliari. Vnde fratres sanctivocationis celestis participes: considerate apostolum pōtificem cōfessionis nostrę. Iesum christum dominum nostrum.

Non confunditur. id est non erubescit. Dicens psalmus. xxj. qui de christo etiā in sensu literali debet intelligi. Et iterum. Esaie capitulo. viij. Pueri mei de quib⁹ Joānis. xvij. hominibus inquit qs dedisti mihi. Quia ergo pueri cōmunicauerunt. scilicet in natura passibilitatis. Nusquam angelos. id est naturam angelicam assumpsit sicut hūanā Vt repropiciaret. faciendo deū propicium per sui corporis oblationē In eo. id est in natura humana. Et tentatus a demone in deserto. Apostolum. id est christum a patre missum. Apostolus enim missus interpretatur.

¶ In vigilia pēthecostes.

TEntauit deus Abraā. Ex Genesi. cap. xxj. in quo exponit quo pacto deus tentauit Abraam an sibi in filio occidendo obtemperaret. In mōtem visionis. id est vnde poterat videri tota

¶ Sabbato in vigilia pentecostes. Gēnesis. Capit. xxii.

TEntauit deus Abraā: et dixit ad eū. Abraā Abraā. At ille rīdit. adsum. Ait illi. Tolle filium tuū vnigenitū quē diligis Isaac: & vade in terram visionis: atq; ibi offeres eū in

holocaustū, super vnū mōtiū quē mō strauero tibi. Igitur Abraam de nocte consurgēs strauit asinum suum: ducēs secum duos iuuenes: & Isaac filiū suū. Cunqꝫ cōcidisset ligna in holocaustū abiit ad locum quē preceperat ei deꝰ. Die autē tertio eleuatis oculis: vidit locum procul. Dixitqꝫ ad pueros suos. expectate hic cum asino: ego & puer illucusqꝫ properantes: postquā adorauerimꝰ reuertemur ad vos. Tulit quoqꝫ ligna holocausti: & imposuit super Isaac filiū suū. Ipse vero portabat ignē & gladiū in manibus. Cunqꝫ duo pergerent simul: dixit Isaac patri suo. Pater mi? At ille respondit. Quid vis fili? ecce inquit ignis & ligna: vbi est victima holocausti? Dixit autē Abraā. Deꝰ prouidebit sibi victimā holocausti fili mi. Pergebātergo pariter: vt venerūt ad locū quē ostenderat ei deꝰ: in quo edificauit altare: & de super ligna cōposuit. Cunqꝫ alligasset Isaac filium suum: posuit eum in altare super struē lignorum. extenditqꝫ manum & arripuit gladium: vt immolaret filiū suū. & ecce angelus dñi clamauit de cœlo: dicens. Abraā Abraā. Qui respōdit adsum. Dixit ei. Nō extēdas manum tuā super puerū: nec facias illi quicquā. Nunc cognouiꝫ timeas deum: & non pepercisti filio tuo vnigenito propter me. Leuauit Abraam oculos suos: viditqꝫ post tergum arietem inter vepres hęrentē cornibus: quem assumens obtulit holocaustum pro filio. Appellauitqꝫ nomē loci illius: dominus videt. Vnde vsqꝫ hodie dicitur in mōte dominus videbit. Vocauit autem angelus domini Abraam secundo de cœlo: dicens. Per memetipsum iura-

adiacens regio q̄ nunc est iuxta Ierusalē sed postea fuit vbi adiectus: mōs aūt ille vocabat moria. Die tertio ītermissis tēporis sufficiebat ad veniendum de berſabee ad montem moria: hoc est ad ierusalē. Deus prouidebit. hoc ītā ꝓphetice dictū est: qm̄ deus prouidit de hostia cedēda pro filio. Vnde hodie dicit. in ꝓuerbiū circūfert per ora hebreoꝝ quotiēscūqꝫ sūt ī aliq̄ āgustia: in monte dominꝰ videbit. Vocauit se

cundo. quia facta fuerat promissio Abraã quam nunc iterum iuramento confirmat. Per memetipsum. quia nihil est deo maius per quod iurare possit. Abierunt ad Bersabee. vnde fuerãt profecti ad ,montẽ moria.

¶Lectio altera.

Scripsit Moyses canticum. Ex Deuteronomio capit. xxxj. In quo prophetam populum israeliticum in legis iam traditę obseruatione. q̃ Iosue suum successorem hortatur: q̃ quid facere debeat admonet. Scripsit canticum. qõ ponitur capõ. sequenti: scilicet audite celi que loquor. Verba legis. supra scripte. Leuitis. qui erant de tribu leui ad quos id officiũ pertinebat. Arce federis. nõ cõstat vtrũ intra aut extra arcã ponerẽt. In testimonium. ne pretendas legis ignorantiã. Cõtentiose egistis. vt patet in exodo, q̃ i libro numerorum.

ui: dicit dominus: quia fecisti hãc rem: et non pepercisti vnigenito filio tuo: benedicã tibi et multiplicabo semen tuum sicut stellas cœli & velut arenã q̃ est in littore maris, possidebit semen tuum portas inimicorum suorum: et benedicentur in semine tuo oẽs gẽtes terrę: quia obedisti voci meę. Reuersusq̃ est Abraã ad pueros suos: abierũtq̃ Bersabeę simul. & habitauit ibi.

¶Lectio libri Deuteronomii.
Capitulo. xxxi.

Scripsit Moyses canticum: et docuit filios israel. Precepitq̃ dominus Iosue filio Nun: & ait. Confortare et esto robustus. Tu enim introduces filios israel in terram quã pollicitus sum eis: et ego ero tecum. Postquam ergo scripsit Moyses verba legis huius in volumine atq̃ compleuit precepit leuitis qui portabant arcam fœderis domini: dicens. Tollite librũ istum: et ponite illum in latere arcę fœderis domini dei nostri: vt sit ibi contra te in testimonium. Ego enim scio contentionem tuam: et cervicem tuã durissimam. Adhuc viuente me et ingrediente vobiscum, semper contentiose egistis cõtra dñm: quanto magis cũ mortuꝰ fuero? Congregate ad me oẽs maiores natu per tribus vestras atq̃ doctores. & loquatur audiẽtibꝰ eis

sermones istos: & inuocabo cōtra eos cœlū & terrā. Noui enī q̄ post mortē meā iniq̄ agetis: et declinabitis cito de viaquā p̄cepi vobis. & occurrent vobis mala in extremo tempore quādo feceritis malū in conspectu dñi: vt irritetis eum per opera manuū vestrarum: Locutus est ergo Moyses audiente vniuerso cœtu filiorū israel verba carminis huius: & ad finē vsq̄ cōpleuit.

¶ Lectio Esaię prophetę. Cap. iiii.

APprehēdent septē mulieres virū vnū in die illa: dicētes. Panē nr̄m comedemus & vestimentis nr̄is operiemur: tantūmō inuocet̄ nomen tuū sup nos: aufer opprobriū nr̄m. in die illa erit germē dñi in magnificētia & glia: & fructus terre sublimis: & exultatio his q̄ saluati fuerint de israel. & erit oīs q̄ relict⁹ fuerit in siō & residuus in ierusalē. Sanctus vocabit̄ oīs q̄ scriptus est in vita in ierusalē. Si ablouerit dñs sordē filiarū sion: & sanguinē ierusalē lauerit de medio eius: in spū iudicii & spū ardoris. & creabit dñs sup oēm locū mōtis sion: et vbi inuocatus est nubē p diē et fumū et splendorem ignis flammātis in nocte. Super omnem enim gloriam protectio: et tabernaculum erit in vmbraculum diei ab estu: in securitate et absconsione a turbine et a pluuia.

¶ Lectio Baruch prophetę. Cap. iii.

AVdi israel mandata vitę: & auribus p̄cipe: vt habeas prudentiam. Quid est israel q̄ in terra inimicorum

Sermones istos. s. cantici insequentis. hoc est audient celi. Loui enim. per spiritum propheticū. In extremo tp̄e. cū vestrum messiam hoc est christum vīm occidetis.

¶ Lectio tertia.

APprehendent mulieres septē. sed iam exposita est in parte superiori in vigilia resurrectionis domini.

¶ Lectio quarta.

AVdi israel mandata vite. Ex Baruch Jeremie prophete scriba capitulo tertio. in quo Baruch populum israel ad sapiētie desiderium hortatur. Mandata. idest ad vitam inducentia. Prudentiam. idest rerum diuinarum sapiētiam. Inimicorum.

ideſt in captiuitate. Cū mortuis. i. peccatoribus. In inferno. i. cū idolatris. Dereliquiſti. hec eſt hoc cauſa. & eſt reſpōſio ad queſtionē. In pace. relinquētes autē viā dei: bellis oppreſſi ſunt. Et victus. i. verus cibus paſtū. Lumē oculoꝝ. vidēdo aptā ſalutis viā. Et pax. i. ḡes. Quis. q̄ſi dicat: nemo ex infidelibꝰ. Locū eiꝰ. i. ſapiētie ſiue prudētie. Principes gētiū. q̄ oēs erāt idolatre & deum ignorātes. Beſtias p venationem illaꝝ. In auibꝰ celi. p aucupiū. Theſau. q̄a phecputāt ſe poſſe dñari. Nō eſt finis. q̄a ex ſolonis ſētētia diuitiaꝝ nullꝰ eſt terminꝰ. Fabricāt i vaſa & pecunias. Nec eſt inuētio. q̄a nō cōſequūtur q̄ volūt prcuēti. Ceciderunt lumē. ſcintillā aliquam veri boni. Diſciplinā ignorauerunt obcecati voluptatibus Filij eorum. non bene a patribus inſtituti

In terra chanaan. vbi antequam ab hebreis poſſideretur erat dei cultus ignotus. Filij agar. i. deſt iſmaelite. omnes inquam hi viam vite ignorauerunt. O iſrael ſub audi conſidera. Quā

tuorū es? Inueteraſti i terra aliena: coinquinatꝰ es cū mortuis. Deputatꝰ es cū iis: qui ſūt apd̄ iferos: quia dereliquiſti fontē vite et ſapiētie. Si in via dñi ambulaſſes: inhabitáſſes vtiq; in pace ſup terrā. Diſce vbi ſit ſapiētia: & vbi ſit fortitudo: & vbi prudentia: vt ſcias ſimul vbi ſit lōgitudo vite & victꝰ: vbi ſit lumē oculorū & pax. Quis inuenit locum eiꝰ: et quis ītrauit in theſauros eiꝰ? Vbi ſūt principes gētiū: & q̄ dñant̄ feris q̄ ſūt ſup terrā. Qui i auibꝰ celi ludūt: q̄ argētū theſaurizāt et aurū: i q̄ cōfidūt hoīes: & nō ē finis acquiſitionis eorū. Qui argētū fabricāt, & ſoliciti ſūt: nec eſt inuētio operū illorū. exterminati ſūt et ad iferos deſcēderūt: & alii i loco illorū ſurrexerūt. Iuuenes viderūt lumē: & habitauerūt ſup terrā. Viā autē diſciplinę neſcierūt, neq; ītellexerūt ſemitas eiꝰ: neq; ſuſceperūt eā filii eorū. a facie ipſorū lōgę facta eſt. Nō eſt audita i terra chanaā: neq; viſa ē i themā. Filii quoq; agar; qui exquiſierūt prudētiā: quę de terra eſt: negociatores terrę & theman. & fabulatores et exquiſitores prudentię & intelligentię: viam autem ſapientię neſcierunt: neq; inuenerunt ſemitas eius. O iſrael q̄ magna eſt

domus dei: & ingens locus possessionis eius. Magnus est & nō habet finē: excelsus & immēsus. Ibi fuerunt gigātes nominati: illi qui ab initio fuerunt statura magna cietes bellum. Nō hos elegit dñs: neq; viā disciplinæ inuenerūt: propterea perierūt. Et qm̄ nō habuerunt sapiētiā: interierūt ꝓpter suā insipientiā. Quis ascēdit in cœlū & accepit eā: & eduxit eā de nubib9? Quis transfretauit mare/ & inuenit illā: & attulit eā sup aurū electū? Non est q sciat viā eius: neq; qui exquirat semitas ei9. Sed qui scit vniuersa nouit illam: & adinuenit eam prudētia sua. Qui præparauit terram in æterno tēpore: & replenit eam bipedibus & quadrupedib9. Qui emittit lumen & vadit: & vocauit illud: & obedit illi in tremore. Stellę autem dederunt lumen in custodiis suis: & letatę sunt. Vocatæ sunt: & dixerūt: Adsumus. Et luxerunt ei cū iocunditate: qui fecit illas. Hic est deus noster: & non estimabitur alius aduersus eū. Hic adinuenit omnē viam disciplinę: & dedit illam Iacob puero suo: & israel dilecto suo. Post hæc sup terrā visus est: & cum hominibus cōuersatus est.

℣ Lectio Actuum apostolorum. Capitulo. xix.

IN dieb9 illis. Factū est cum apollo esset Corinthi: & Paulus peragratis superioribus partibus veniret magna. i. quā late patens. Magnus est. scz deus. Fuerūt gigantes. ad supiora refert. s. ad terrā chanaan et theman. Nō hos. sed te o israel elegit. Accepit eā. s. sapiētiam. Sup aurū electū. ꝙst dicat: nullius: qz a deo tm̄ reuelata est ꝑ filiū suū. In eterno tpe. i. in etnū duratura. Lumē. s. solis ⁊ lune p solē. ⁊ aliarū quoq; stellarū. Dixerunt s dñs mus. reb9 inanimatis dat sermonē. p ꝓpopeiā. Luxerūt ei. i. ei9 imperio. Aduersꝰ est. idest q ei aduersat. In terris visus est. qz non est ioquutus iā p prophetas sed per scipm̄ suscepta carne humana predicans que ante dixerat per prophetas.

℣ Alia lectio.

FActum est cum apollo esset Corinthi. Ex actib9 apostoloꝝ Capitulo. xix. In quo Lucas describit pauli predicationē Ephesi. Apollo. pauli coauditor in eunc

gelij ꝓdicatiõe. Ephe
sium. ciuitatẽ minoris
Asie siue Jonie. Spi
ritũsanctum. scz in si-
gno visibili:qz tunc sic
dabat baptizatis. Au
diuim⁹.mirũ est q̃ isti
dicũt cũ i forma baptis
mi nominet: sed in ba
ptismo Joãnis nõ ex-
primebãtur noia triũ
personaꝝ. Duodecim.
qui sic baptizati sunt.

Suadẽs. suasiõibus
oratorijs ad cuãgelij
fidem inducens. Lete
ra patent.

¶ In festo spiri-
tussancti.

Dum cõpleretur
dies pẽtecostes.
Ex actib⁹ apl̃oꝝ.ca.ij.
In quo Lucas ponit
spũsancti missionem:
quemadmodũ christ⁹
ꝓmiserat. Pẽtecos-
tes.idest quinquage-
sime a die videlicet re
surrectionis. In eo lẽ
loco.i.in cenaculo vbi
erãt ille cẽtum viginti
aie:de q̃bus i capite su
periori dixit. Venien
tis spũs.i. vẽt⁹ violẽs.

Replenit. subaudi
splendore. Lingue.
quia donum linguaꝝ

Ephesum:& inueniret quosdã discipu
los:dixitq; ad eos.Si spũmsanctũ acce
pistis credẽtes? At illi dixerũt ad eum.
Sed neq; si spũssanctus est audiuimus.
Ille vero ait. In quo ergo baptizati
estis? Qui dixerunt. In Ioãnis baptis
mate.Dixit aũt Paulus. Ioãnes bapti-
zauit baptismo pœnitẽtiæ populũ:di
cens. In eũ qui venturus est post ipm
vt crederẽt:hoc est in Iesum.His audi-
tis: baptizati sunt in nomine domini
Iesu. Et cum imposuisset illis manus
Paulus: venit spiritussanct⁹ super eos:
& loquebant̃ linguis & ꝓphetabant.
Erant autẽ oẽs viri fere duodecim. In-
trogressus aũt synagogam:cum fidu-
cia loquebatur per tres menses dispu-
tans & suadens de regno dei.

¶ In die sancti spiritus. Le-
ctio Actuũ apostolorum.
Capitulo secundo.

IN diebus illis. Dum complerẽtur
dies pẽtecostes: erant oẽs pariter in
eodẽ loco. Et factus est repẽte de cœ
lo sonus tanquam aduenientis spiritus
vehementis: & replenit totam domũ
vbi erant sedentes. Et apparuerunt il-
lis dispertite linguę tãq; ignis: seditq;
supra singulos eorum. Et repleti sunt
omnes spiritusancto: & cœperunt lo-
qui variis linguis: prout spiritussanc-
tus dabat eloqui illis. Erant autem in
hierusalẽ habitãtes iudæi viri religiosi

tum illis dandū erat. Ex omni natione.q; cōuenerāt ratione festi. Cōfusa est.admiratione rei. Galilei. quoꝝ erat lingua distincta ab alijs. Parthi.enumerat regiōes vnde iudei venerāt.s.parthiā/ mediā mesopotamiā.i. syriā inter duo flumia hoc ē tigrim ⁊ euphra tē. Pōtū.cui annexa est bythinia. Pāphilia.ptermina cilicie. er he oēs erāt i asia. Egyptus ꝙ partim i asia partim i aphrica. Lyb ca cyrenē.i. regionē cy renaicam q̄ est int egyptū ⁊ aphricā ꝓpie dicta. Proselyti.i.cōuersi de gentilitate ad iudaismū. Cretes. ex insula creta. Arabes. ex triplici arabia.

ex omni natione que sub coelo est. Facta aute hac voce conuenit multitudo & mēte cōfusa est:qm̄ audiebat vnusq; q; linguā suam illos loquentes. Stupebant autem oēs & mirabantur:dicentes. Nōne ecce omnes isti qui loquuntur galilæi sunt? Et quomodo nos audiuim⁹ vnusquisq; linguā nostram in qua nati sumus? Parthi:& medi:& elamitæ;& qui habitant mesopotamiā: iudeā:& cappadociā: pontum:asiam: phrygiam:pāphiliam: ægyptum:& partes libyæ:que est circa cyrenem:& aduenæ romani:iudei quoq; & proselyti:cretes & arabes: audiuimus eos loquentes nostris linguis magnalia dei.

¶ Feria.ii. Actuū apl̄oꝝ. Capi.x.

IN diebus illis. Aperiens Petrus os suum dixit. Viri fratres & patres: nobis præcepit dominus prædicare populo & testificari: quia ipse est qui constitutus est a deo iudex viuorum & mortuorum. Huic omnes prophetæ testimonium perhibent:remissionem peccatorum accipere per nomen eius:omnes qui credunt in eum. Adhuc loquente Petro verba hæc:cecidit spūssanctus sup oēs qui audiebāt verbū. Et obstupuerūt ex circūcisiōe

¶ Feria.ii.sequēti.

HDenēs Petr⁹ os suū. Ex actibus apostoloꝝ capit. x. In quo post Cornelij conuersionem ponit Petri predicationem. Predicare ⁊ testificari. quando dixit eritis mihi testes. Viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ. id est bonoꝝ ⁊ maloꝝ. Omnes ꝓphete.non solū nos q̄ illū audiuimus. Cecidit spūssanctus in signo visibili. Ex circūcisiōe.i.iudei

ad fidem cõuersi. In nationes: idest in gẽtiles. Nunquid aquam. quasi dicat: ex quo spiritussanctus preuenit baptismum quis prohibet eos baptizari? In nomine iesu christi. quia in primitiua ecclesia sic baptizabantur.

¶ Feria tertia sequenti.

CUm audissent apostoli. Ex actibus Apostolorum. ca. viij. In quo posuit predicationem Philippi: nunc ponit profectionem Petri & Joānis in samariam quesiam crediderat. Spiritũsanctum. qui baptizatis nõdum venerat. quẽ tamen illis superuenientibus acceperũt per manuum impositionem.

¶ Feria. iiij. sequẽti.

DIligite iusticiã. Ex libro Sapientie. capitulo primo. Sunt qui dicant libriũ illum esse philonis iudei. Ambrosius Salomonis eẽ putat. cui omnes fere refragantur. Et est hoc libri initium: in quo autor hortatur auditores ad iusticiam / sapientiãq; amplectendam. Sẽtite de dño: idest bñ de illo sentite. Simplicitate. idest innocentia. fideles qui venerãt cũ Petro: quia & in nationes' gr̃a spiritussancti effusa est. Audiebãt enim illos loquẽtes linguis & magnificãtes deum. Tunc respõdit Petrus. Nunquid aquam quis prohibere potest: vt non baptizent hi qui spiritũsanctũ acceperunt: sicut & nos? Et iussit eos baptizari in nomine domini nostri Iesu christi.

¶ Feria tertia. Lectio Actuum Apostolorum. Capitu. viii.

IN diebus illis. Cũ audissent apostoli qui erant hierosolymis: quia recepit samaria verbũ dei: miserunt ad eos Petrum & Joānem. Qui cũ venissent: orauerunt p ipsis vt acciperẽt spiritũsanctum. Nondũ enim in quẽquã illorum venerat: sed baptizati tantum erant in nomine dñi Iesu. Tunc imponebãt manus super illos: & accipiebãt spiritum sanctum.

¶ Feria. iiij. Lectio libri Sapientie. Capitulo. i.

IN diebus illis. Dixit Salomon filiis israel. Diligite iusticiã: qui iudicatis terram. Sentite de domino in bonitate: & in simplicitate cordis quẽrite illum: quoniam inuenitur ab iis

Nõ tentãt.i.qõ possunt assequi ratiõe humana expectãt à deo. Separant quẽadmodũ ꝛ bone cõiungũt. Probata virtus.s.a deo. In sipientes.i.p ignorãtiã peccãtes. In maliuolã.i. mala appetentem. Spũs vispline.i.autor sapiẽtie in vispulo. Effugiet fictũ.i.q nõ querit rem sed apparẽtiã rei. Auferet se.ab effectu alioq̃ est vbiq̃. Sine itellectu.i. sine ratiõe. Et corripiet.i. punict ab iniqtate. qz peccatũ sequẽs est pena pcedẽtis. Spũs sapiẽtie.subaudi dator. Maledictũ.i. hoiem obstinatũ in pctis. A labijs suis.i. blasphemijs lingua ppetrat. Lingue auditor. ergo multomagis opex spectator. Repleuit. qz vbiq̃ est. Cõtinet oia. habet per amorẽ intra se cõnexa. Sciẽtiã vocis.q̃ est iter illa vona. Lectio alia.

PEr manus apostolorũ. Ex actibus apostolorũ. ca. v. In quo Lucas posuit Petri predicationẽ ꝓpriã ꝛ mira q̃ faciebat nũc ponit omnium in cõe tam p̃dicationẽ q̃ miracula. In plebe: qz principes ꝛ sacerdotes obstinatores erãt. In porticu salomõis. vbi erat maior hoium cõcursus. Cõiũgere illis.s.ficte timẽtes ananie penã. Magnificabat.

qui non tentant illum: apparet eis qui fidem habent in illum. Peruerse enim cogitationes separant a deo: probata autem virtus corripit insipientes. Quoniam in maliuolam animã nõ introibit sapientia: nec habitabit in corpore subdito peccatis. Spiritus enim disciplinæ effugiet fictum: & auferet se a cogitationibus quæ sunt sine intellectu: & corripientur a superueniente iniquitate. Benignus est enim spiritus sapientiæ: & non liberabit maledictum a labiis suis: quoniam renum illius testis est deus: & cordis eius scrutator est verus: & linguæ illius auditor. Quoniam spiritus domini repleuit orbem terrarum: & hoc quod cõtinet omnia scientiam habet vocis.

Lectio Actuum Apostolorum. Capitulo. v.

IN diebus illis. Per manus apostolorum fiebãt signa & prodigia multa in plebe. Et erant vnanimiter omnes in porticu Salomonis. Cæterorũ autem nemo audebat se cõiungere illis: sed magnificabat eos populus. Ma

propter mirabiles infirmorum curationes. Quæ autē sequuntur ex dictis manifesta sunt. ¶Feria quinta sequenti.

Philippus descēdens. Ex actibus apostolorum.c.viij. In quo Lucas posteaq̄ descripsit gesta stephani diaconi.hic prosequit facta Philippi apostoli.

Ciuitatem samarie. q̄ fuit metropolis decem tribuum israel: quia ibi erant semiiudei quoniam partem legis acceperant: hoc est quinq̄ libros Moysi. Intendebāt. idest attente audiebāt maxime videntes miracula que ab illo fiebant curando paralyticos ꝛc.

¶Feria.vj. sequēti.

Aperiens Petrus os suum. Ex actibus apostolorum capit.ij. Sed hec verba aperiēs Petrus. ex superioribus sunt. Et probat Petrus per autoritates sacre scripture quod ieſus quē iudei crucifixerunt: est messias in lege promissus. Israelite.iudeos alloquit faciēs illos alterōs. Probatum in vobis.per miracula q̄ in p̄senti vestra fecit.

gis autem augebatur credentium in dñō multitudo virorū ac mulierum: ita vt in plateis ejicerēt infirmos: & ponerent in lectulis & grabatis: vt veniente Petro: saltem vmbra illius obumbraret quemq̄ illorum: & liberarētur omnes ab oībus infirmitatibus suis. Cōcurrebat autē & multitudo vicinarum ciuitatum hierusalem: afferentes ægros & vexatos a spiritibus immundis qui curabantur omnes.

¶Feria.v. Lectio actuū apostolorum. Capitu.viij.

In diebus illis. Philippus descendens in ciuitatem Samariæ: predicabat illis christum. Intendebant autem turbe his q̄ a Philippo dicebant vnanimiter audiētes: & videtes signa q̄ faciebat. Multi em̄ eorum q̄ habebāt spiritus immūdos: clamātes voce magna exibāt. Multi aūt paralytici & claudi curati sunt. Factum est em̄ gaudiū magnum in illa ciuitate.

¶Feria.vj. Lectio Actuū apostolorum. Capitulo.ij.

In diebus illis. Aperiens Petrus os suum: dixit. Viri israelitæ audite verba hæc. Iesum nazarenū virum approbatum a deo in vobis virtuti

bus: & pdigiis: & signis quæ fecit per illū deus in medio vestri sicut scitis hūc definito cōsilio & præscientia dei traditum per manus iniquorū affigentes interemistis. Quē deus suscitauit solutis doloribus inferni: iuxta quod impossibile erat teneri illū ab eo. Dauid enī dicit in eū. Prouidebam dñm coram me semper: quoniā a dextris est mihi ne cōmouear. Propter hoc lætatum est cor meū: & exultauit lingua mea: insuper & caro mea requiescet in spe. Quoniam non derelinques animam meam in inferno: nec dabis sanctum tuum videre corruptionē. Notas mihi fecisti vias vitæ: replebis me iucūditate cum facie tua.

℣ Sabbato in vigilia pēthecostes. Iohelis pphetæ. Capitulo. ii.

HAec dicit dñs deus. Effundam spiritū meum super omnē carnē: & pphetabunt filii vestri & filiæ vestræ. Senes vīi somnia somniabūt: & iuuenes vestri visiones videbūt. Sed & super seruos: & ancillas in diebus illis effundā de spiritu meo: & dabo pdigia in cœlo & in terra: sanguinem & ignem & vaporē fumi. Sol conuertet in tenebras: & luna in sanguinē anteqū veniat dies domini magnus & horribilis. Et enim omnis quicūq; inuocauerit nomen domini saluus erit.

℣ Lectio libri Leuitici. Cap. xxiii.

Per illum. i. per hominē christū. Definito consilio. idest certa quadā dei predestinatione pro mūdi salute. Doloribus iferni. q̄ nec ipse neq; patres sē serunt dolores cū ad illos descēdit. Ab eo: idest ab inferno. Dauid enī dicit psal. xv. Ne cōmouear. ne vlla ex parte perturber. Requiescet in spe. scz resurgēdi. Animam meā. in morte separatam a corpore. Sanctum tuū. idest corpus sine anima.

℣ Sabbato in vigilia trinitatis.

EFfundā spiritū meū. Ex Joele pphā. c. ij. in q̄ postea: ꝙ pphetā pdixit pplo bona tpalia hic pmittit bona spiritualia: qđ est complenum in missione spiritussancti.

Super carnem. i. hominē. Filij. iuuenes t senes. omnē etatem et sexū designat. Somnia. idest reuelationes in somnis. Super seruos. modo sint baptizati. Et dabo.

hec signa precedent iudiciū vniuersale: et quod in sensu litterali fie debeat intelligi: testis est Petrus Actuum secūdo. qui citat hec verba prophete.

¶ Alia lectio.

LOquutus est dñs ad Moysen: dicens. Ex Leuitico cap. xxiij. In quo agitur de oblatione primitiarū: quod erat in die festi quinquagesime. Manipulos spicarum. etiā si nondum fuerit metendi tempus. Libamenta offerētur. cum paucis que sequūtur: pretermittuntur vsq; locum illum numerabitis ergo ab altero die sabbati: i quo celebrabatur pascha vsq; ad septem hebdomadas integras: quibus conficiuntur quinquaginta dies. Sacrificium nouum. idest de frugibus. Decimis duab⁹. ille autē decime erant partes Ephi. sed amphibologia est an quilibz panis haberet duas decimas an singuli singulas. In vsum eius. scz sacerdotis.

¶ Alia lectio.

DIxit Moses ad filios israel. Septē hebdomadas. Ex Deutero. cap. xvj. et est materia eadē cū precedenti lectione. Septē hebdomadas que vt

IN dieb⁹ illis. Loquutus est dñs ad Moysen: dicens. Loqre filiis israel: & dices ad eos. Cū ingressi fueritis terrā quā ego dabo vobis: & messueritis segetē: feretis manipulos spicarū primitias messis vestræ ad sacerdotē: qui eleuabit fasciculū corā dño: vt acceptabilis sit p vobis altera die sabbati & sanctificabit illum. Numerabitis ergo ab ipo die in quo obtulistis manipulos primitiarū: septē hebdomadas plenas: vsq; ad alterā die expletionis hebdomadę septimę: & sic offeretis sacrificiū nouū dño: ex oīb⁹ habitaculis vr̄is. panes primitiarū duos de duab⁹ decimis similę fermentatę: quos eleuabit sacerdos corā dño. Cūq; eleuauerit eos sacerdos cū panib⁹ primitiarum corā dño: cedēt in vsum eius. Et vocabitis hūc die celeberrimū atq; sanctissimū. Omnę opus seruile nō facietis i eo. Legitimū sempiternum erit in cunctis habitaculis & generationibus vestris. Dicit dñs oīpotens.

¶ Lectio libri Deuteronomii. Capitulo. xvi.

IN dieb⁹ illis. Dixit moyses ad filios isrl. Septē hebdomadas nūerabis

ab ea die qua falcē in segetē miseris: & celebrabis diē festū hebdomadarum dño deo tuo oblationē spontaneā manus tuę: quā offeres iuxta bñdictionē dñi dei tui: et epulaberis corā dño deo tuo tu et filius tuus: et filia tua: et seruus tuus: et ancilla tua: et leuites qui est intra portas tuas: et aduena: et pupillus ac vidua qui morat vobiscū i loco quē elegerit dñs deus tuus vt habitet nomē eius ibi. & recordaberis qm̄ seruus fueris i ęgypto custodiesq; ac facies q̄ tibi p̄cepta sunt Solēnitatē q̄q; tabernaculorū celebrabis p septē dies q̄n collegeris de area et torculari fruges tuas: et epulaberis i festiuitate tua: tu et filius tuus et filia: & seruus tuus: et ancilla tua: leuites quoq; et aduena pupillus ac vidua: et qui intra portas tuas sunt septē dieb⁹ dño deo tuo festa celebrabis: in loco quē elegerit dñs. Benedicetq; dñs deus cūctis frugibus tuis: et in oñi opere manuū tuarū: eritq; in leticia dicit dñs omnipotens.

¶ Lectio libri leuitici. Cap. xxvi.

IN diebus illis. Dixit dominus ad Moysen. Loquere filiis israel. Si in p̄ceptis meis ābulaueritis: et mādata mea custodieritis et feceritis ea: dabo vobis pluuias temporibus suis: et terra gignet germen suum: et pomis arbores replebuntur. Apprehendet messium tritura vindemiam: et vindemia supra dixim⁹ cōficiūt dies quinquaginta: in q̄ fine celebrabat festum oblationis. In segetem. quando messuisti manipulos primiciarum: sed mirum est quod dicit cum eo tempore nondum frumenta sint matura ad metendum. Epulaberis. et addit octo hominum genera: cū quibus epulaturus ē.

Quod fueris seruus: atq; proinde grat⁹ & memor libertatis adepte. Solemnitatem tabernaculorū. que celebrabat mense septembri & ita colligitur quod hec tria sunt festa illorum precipua.

¶ Lectio alia.

LOquere filiis israel. Si in preceptis. Ex Leuitico capitulo. xxvj. In quo promittit bona hebreis si precepta sua seruauerint & contra mala si neglexerint. Temporibus suis. quia intempestiue potius nocent: quam prosunt. Tritura; vindemiam.

quia messis collectio prę multitudine ꝛ copia cōtinuabit vindemie. Absq; pauore ab hostib⁹ vris. Pactum meum. qđ pepigi cum Abraā. Vetustissima veteꝝ. i. fruct⁹ anni p̄teriti pertinges fruct⁹ futuri itaq; noui excludent veteres. Tabernaculū meū. i. ero habita bo vobiscū vt possit mefamiliarit⁹ sulet.

¶ Lectio alia.

Angelus dñi descēdit. Ex daniele ꝓpheta cap. iij. In quo ponitur liberatio triū pueroꝝ ex fornace ignis ꝛ ipoꝝ hymnus et liberatione. Et socijs eius. s. Ananie ꝛ Misaele. Uno ore. spū sācto dictante illis verba et verboꝝ modulatione. Amen gloꝛie. scilicet te

mia occupabit sementem'. & comedetis panem in saturitate: et absq; pauore habitabitis in terra vestra. Dabo pacē in finibus vestris: dormietis & nō erit qui exterreat. Auferam malas bestias a vobis: & gladius non transibit terminos vr̄os. Persequmini inimicos vr̄os et corruēt corā vobis. Persequnt̄ quinq; de vr̄is cētū alienos: et cētū ex vobis decē millia. Cadent inimici vestri in conspectu vestro gladio. Respiciam vos et crescere faciam. Multiplicabimini: & firmabo pactum meum vobiscum. Et comedetis vetustissima veterum: et vetera nouis ꝓsuperuenientibus proiicietis. Ponā tabernaculū in medio vr̄i: et nō abiiciet vos vltra aīa mea. Ambulabo inter vos & ero vester deus: vosq; eritis ppl's me⁹. Dicit dñs oms.

¶ Lcō Danielis ꝓphetę. Cap. iii.

IN diebus illis. Angelus domini descēdit cum Aazaria & sociis ei⁹ in fornacem: et excussit flammā ignis de fornace: et fecit mediū fornacis quasi ventum roris flantem. Flamma autem diffusa est super fornacem cubitis q̄draginta nouē & incēdit q̄s repsit iuxta fornacē de chaldęis ministros regis qui eū incēdebāt. & nō tetigit eos omino ignis nec contristauit: neq; quicquam molestię intulit. Tunc hi tres quasi ex vno ore laudabant & glorificabant: et benedicebant deum in fornace: dicentes. Benedictus es dñe deus patrum nostrorum: et laudabilis & gloriosus et superexaltatus in sęcula. & benedictum nomen glię

tuę sanctum: & superexaltatum in omnibus seculis. Benedictus es domine in templo sancto glorię tue: et superlaudabilis et superglorioſus in ſęcula. Benedictus es in throno regni tui et superlaudabilis & superexaltatus in ſęcula. Benedictus es qui intueris abyſſos: et ſedes super cherubin: et laudabilis et superexaltatus in ſęcula. Bñdictus es in firmamento cœli: et laudabilis et glorioſus in ſęcula. Benedicite omnia opera domini domino: benedicite cœli domino. Benedicite angeli domini domino: hymnum dicite et superexaltate eū in ſęcula. Benedicite aquę omnes quę super cœlos ſunt dño: benedicite oēs virtutes domini domino. Benedicite ſol et luna dño: hymnū dicite et superexaltate eū in ſęcula. Benedicite ſtelle cœli dño: benedicite ymber et ros dño. bñdicite oīs ſpūs dei dño: hymnum dicite et superexaltate eū in ſcła. Bñdicite ignis et eſtꝰ dño: bñdicite frigꝰ et eſtas dño. Bñdicite rores et pruina dño: hymnū dicite & superexaltate eū in ſcła. Bñdicite glacies et nives dño: bñdicite noctes et dies dño. Bñdicite tenebre et lumē dño: hymnū dicite et superexaltate eū in ſęcła. Bñdicite frigꝰ et æſtas dño: bñdicite pruina et nives dño. Benedicite fulgura et nubes dño: hymnū dicite et superexaltate eū in ſecula. Benedicat terra dñm: benedicite mōtes et colles dño. Benedicite oīa naſcentia terrę dño: hymnū dicite et superexaltate eū in ſęcula: Benedicite maria et flumina domino: benedicite fontes dño. Benedicite cete et oīa quę mouentur in aquis dño hymnū dicite et superexaltate eū in ſecula. Benedicite omnes volucres cœli dño: benedicite beſtie et vniuerſa pecora domino. Bñdicite filii hoim dño: hymnū dicite et superexaltate eū in ſęcula. Benedicite iſrael domino: benedicite ſacer-

tragramaton. i. quatuor literaꝝ. In tẽplo. ad humanitatẽ chriſti referri pōt: in qua deꝰ habitat. In throno. et hoc ad virginẽ deipara. Abyſſos. i. ſpūs dānatos ꝛ inſides angelis. Firmameto. i. celo empyreo. cetera patẽt ad finẽ vſq.

dotes dñi dño. Benedicite serui dñi dño: hymnum dicite & superexaltate eum in secula. Benedicite spirit⁹ & animę iustorum domino. Benedicite sancti & humiles corde domino: hymnum dicite & superexaltate eum in secula. Benedicite Aanania Azaria Misael domino: hymnum dicite & superexaltate eum in secula.

¶ Lectio alia.

Conuenit vniuersa ciuitas. Ex actibus Apostolorū cap. xiiii. In quo posteaquam posuit apostoli ꝑauli predicationē factā in Antiochiā pisidie. Hoc i loco ponit cōtradictionē ꝓncipū synagoge aduersantiū paulo. Uniuersa ciuitas. s. ānochēsiū. Repletizelo s. inuidie. ⁊ nō amoris. Blasphemātes. i. malē dicētes ⁊ detrahētes. Uobis primū. qa xp̄s ꝓncipaliꝫ venit ꝓpter oues israel. Conuertimur ad gentes. quarū vocatione futura ē scriptura sacra. ꝓcepit dñs. cū dixit eritis mihi testes in ierusalem. In lucē gētiū. Esaie. xlix. Sanisi sunt. s. de sua cōuersione ⁊ salute. ꝓordinati. i. a dō ꝓdestinati. Excusso puluere. sicut dixerat saluator. Matthei. x. Uenerunt iconium. q̄ est ciuitas.

¶ Lectio Actuū Apostolorū. Ca. xiii.

IN dieb⁹ illis. Cōuenit vniuersa ciuitas audire verbū dñi. Uidētes autē turbas iudei repleti sunt zelo: & cōtradicebāt: his q̄ a Paulo dicebāt blasphemātes. Tūc cōstāter Paulus & Barnābas dixerunt. Uobis oportebat prīmū loq verbū dei: sed qm̄ repellitis illud: & indignos vos iudicastis vitę ęternę, ecce cōuertimur ad gētes. Sic em̄ p̄cēpit nobis dñs. Posui te in lucē gētiū vt sis in salutē vsq; ad extremum terrę. Audiētes autē gētes gauisi sunt: & glificabāt verbū dñi: & crediderūt quot quot erāt p̄ordinati ad vitā ęternā. Disseminabat autē verbū dñi p vniuersā iudeā. Iudei aūt cōcitauerūt religiosas mulieres & honestas: & primos ciuitatis: & excitauerūt p̄secutionē in Paulū & barnabā: & eiecerūt eos de finibus suis. At illi excusso puluere pedum in eos: venerunt iconium. Discipuli autē replebantur gaudio & spiritu sancto.

¶ Dñica in trinitate.

¶ Dñica i trinitate. Apocalyp. Ca. iiii.

IN dieb⁹ illis. Vidi hostiū aptū in cœlo: & vox p̃ma quā audiui tāq̃ tube loq̃ntis mecū: dicēs. Ascēde huc & ostēdā tibi q̃ oportet fieri cito. Post hec statim fui ī spū: & ecce sedes posita erat ī cœlo: & supra sedē sedēs. & q̃ sedebat similis erat aspectu lapidis iaspidis & sardinis, & iris erat ī circuitu sedis similis visioni smaragdine. & ī circuitu sedis sedilia viginti quattuor: & supra thronos viginti quattuor seniores sedētes circūamicti vestimētis albis: & ī capitib⁹ eorū coronas aureas. & de throno p̃cedebāt fulgura: & voces & tonitrua. & septē lāpades ardētes ante thronū q̃ sunt septē spūs dei. & ī cōspectu sedis tāq̃ mare vitreū simile crystallo. et in medio sedis & ī circuitu sedis q̃tuor aīalia plena oculis ante et retro. & aīalia primū simile leoni: et secūm aīal simile vitulo: & tertiū aīal hīs faciē q̃si hoīs: & quartū aīal simile aq̃le volāti. & quatuor aīalia: & singula eorū habebāt alas senas: & ī circuitu & intꝰ plena sūt oculis. et requiē nō habebāt die ac nocte: dicēntia. Sctūs. Sctūs. Sctūs. Dīus deꝰ omꝑs qui erat: et qui ēst: & qui vēturus est. & cū darent illa animalia gloriā: & honorem: et benedictionē sedenti sup thronum viuenti in secula seculorum: procidebant viginti quatuor seniores ante sedem in throno: & adorabant viuentem in secula seculorum. Amen.

VIdi ostiū aptū in celo. ex apocalypsi cap̃ iiij. Inquo ponit reuelatio facta ioanni ꝗs de rebus q̃ ptinēt ad fidem ecclie vniuersalē. a primo describitur dei maiestas reuelātis. Vox quam audiui. hec vox erat angeli. Que oportet fieri. ex dei ordinatione. Iaspidis ⁊ sardinis. lapilli sunt preciosi. Iris arcus celestis. Smaragdine. qui est vnꝰ ex coloribꝰ iridis. Viginti quatuor seniores. tale cōsortium ad maiestatem p̃fidētis p̃tinet. De throno. s. dei. Septē lāpades. et q̃d p̃ illas intelligat ipse subdit q̃ sunt septem spūs sci dona. Mare vitreū. q̃ q̃ significat sacramentū baptismi. Quatuor aīalia p̃ q̃ intelligūtur quatuor euangeliste. Alias senas. a. quodlibet aīal alas sex Qui erat. per hoc designat dei eternitas. Procidebant. s. adorantes deum viuētem in secula seculorū id est vitam eternam.

¶ Feria.iiij. sequenti.

BEspondēs autē ꝑPetr⁹. Ex actibus apl̄oꝝ cap̄.v. In quo posteaq̄ Lucas posuit increpationem apl̄oꝝ qui dicebantur cōcitare plebē inducēdo nouā doctrinā. hic ponit respōsum ꝑPetri ⁊ apl̄oꝝ. Exaltauit p resurrectionē ⁊ ad celū ascensionē. ꝑPenitētiam.i.tēpus penitēdi. Sumus testes. quia interfuimus. Diſſecabant.i.fremebāt. Honorabilis.i.q̄ habebaē ab oibus honorī. Ad breue.s.tēp⁹. vt in apostolorum absentia loqueretur. Theodas. cui⁹ rei etiā Joseph⁹ meminit. Esse aliquē. i.magnū ꝑPersī⁹ sese aliquē credēs. Occis⁹ est.a fudo.s. Syrie pfide. Judas galileus. alter exēplū ad hoc inducit. In diebus ꝓfessionis. quibus dsc̄p ibat in ciuitatē suā vt ibi profiteretur nomē suū ⁊ familie. Et nūc applicat hec exempla ad negocium presens hoc. Consilium hoc

¶ Feria quarta Actuum Apostolorum. Capitulo.v.

IN diebus illis. Respondens autē Petrus et apostoli: dixerūt ad plebē. Obedire oportet deo: magis quā hominibus. Deus patrum nostrorum suscitauit iesum: quē vos interemistis: suspendentes in ligno. Hunc principē et saluatorem dexaltauit dextera sua ad dandam pœnitentiam ysrael et remissionem peccatorum. & nos sum⁹ testes horum verborum et spirit⁹ sanctus quem dedit deus omnibus obedientibus sibi. Hec cum audissent dissecabantur: & cogitabant interficere illos. Surgens autem quidam in concilio phariseus nomine Gamaliel legis doctor: honorabilis vniuersę plebi jussit foras ad breue homines fieri. Dixitq̄ ad illos. Viri israelitę attendite vobis super omnibus istis: quid acturi sitis. Ante hos enim dies extitit Theodas dicens se aliquem esse. Cui consensit numerus virorum circiter quadringentorum: qui occisus est: & omēs qui credebant ei dissipati sunt: et redacti ad nihilum. Post hunc extitit iudas galileus in diebus professionis: & auertit populum post se: et ipse periit: et omēs quotquot consenserunt ei dispersi sunt. & nūc itaq̄ dico vobis: discedite ab omnibus istis: & sinite illos. Quoniam si est hominib⁹ cōsilium hoc aut opus:

dissoluetur. Si vero ex deo est: non poteritis dissoluere: ne forte & deo repugnare videamini. Consenserunt autē illi: & conuocantes apostolos: cesis denunciauerunt ne omnino loquerētur in nomine iesu: et dimiserunt eos. & illi quidē ibāt gaudentes a conspectu concilii: qm̄ digni habiti sunt pro nomie iesu cōtumeliā pati. Omni aūt die nō cessabāt in templo: & circa domos docentes & euangelizantes iesum xp̄m.

In festo corporis christi Ad Corinthios. i. Capitul'. xi.

FRatres. Ego em̄ accepi a domīo quod et tradidi vobis. Quoniā dominus iesus in qua nocte tradebatur. accepit panē: et gratias agēs fregit & dixit. Accipite et manducate. Hoc est corpus meum: quod pro vobis tradetur. Hoc facite in meam commemorationem. Similiter et calicem postq̄ cenauit: dicens. Hic calix nouū testamētum est in meo sanguine. Hoc facite quotiēscūq; biberitis in meā commemorationem. Quotiēscunq; enim manducabitis panem hunc: & calicem bibetis: mortem domini annunciabitis donec veniat. Itaq; quicū q; manducauerit panem: & biberit calicem dñi indigne reꝰ erit corpis & sanguinis dñi. Probet aūt seipsum hō: & sic de pane illo edat: et de calice bibat:

idest doctrina. Dissoluet. sicut hoc q̄s dixi. Cōsenserūt illi. s. gamalieli. Cesis. i. verberatis Aplīs puta pugnis ⁊ alapis. Gaudentes. tametsi vulnerati. ¶ In festo corpis xp̄i.

EGo em̄ accepi a dño. Ex prima epīa ꝓpauli ad Corinthios cap̄. xj. In quo aplus ostēdit hui⁹ sacramenti dignitatem. A dño. s. dño reuelāte. Jesus. a quo est sacramentorum institutio. Tradebatur a iuda ꝓditore. Fregit. nō ante consecrationē. itaq; p prolepsim hoc dicit. Hoc est corpus meū. verba sunt consecrationis. Nouū testamētum. in quo promittūtur bona spiritualia sicut in veteri tēporalia. Annunciabitis representando ipsam p hoc sacramentum. Donec veniat. ad iudicium vltimū. Itaq; hortatur ad hoc sacramentum digne accipiendum. Reus erit. idest punitur: ac si christum occideret. Probet se.

ideſt conſciẽtiam ſuã examinet. Et ſic.ſcilicet digne accipiẽdo.

Non dijudicans. ideſt diſcernens ab aliis cibis.

¶ Dñica prima poſt trinitatem.

DEus charitas eſt. Ex epiſtola Joannis prima capi. iiij. In quo apoſtolus hortat fideles ad charitatẽ proximi dicens. quia qui fratrem diligit eſt ex deo ⁊ dei filius ⁊ qui non diligit ⁊ ceta. In hoc dei exemplo idem facit: q̃ nos dilexit. Viuamꝰ per eum. vita gratie. Propiciationẽ. ꝺa ſic fecit nos ꝺo amicos ex inimicis p̃ peccatum. Nemo vidit. nihilominus tamẽ in nobis habitat. Vidimus. humanitatẽ chriſti oculis corporalibus. Deus in eo manet. ſcilicet per gratiam In die iudicij. quia hec dilectio dat nobis ſecuritatem. Sicut ille eſt. beneſaciens in celo iuſtis et iniuſtis: ita ⁊ nos de mundo. Timor non eſt

15 Qui enim mãducat: & bibit indigne iudicium ſibi manducat & bibit non diiudicans corpus domini.

¶ Dominica prima poſt feſtum Trinitatis. Ioannis primo. Capitulo. iiii.

CHariſſimi. Deus charitas eſt. In hoc apparuit charitas dei in nobis: quoniam filium ſuum vnigenitum miſit deus in mundum: vt viuamus per eum. In hoc eſt charitas non quaſi nos dilexerimus deum: ſed quoniam ipſe prior dilexit nos: & miſit filium ſuum propiciationẽ pro peccatis noſtris. Chariſſimi: ſi dilexit nos deus: & nos debemus alterutrum diligere. Deum nemo vidit vnq̃. Si diligamus inuicem deus in nobis manet: & charitas eius in nobis perfecta eſt. In hoc cognoſcimus: qm̃ in eo manemus & ipſe in nobis: qm̃ de ſpiritu ſancto ſuo dedit nobis: & nos vidimus & teſtificamur: qm̃ pater miſit filiũ ſuũ ſaluatorem mundi. Quiſquis cõfeſſus fuerit: qm̃ ieſus eſt filius dei: deꝰ in eo manet: & ipſe in deo. Et nos cognouimus & credidimus charitati: quã habet deus in nobis. Deus charitas eſt: & qui manet in charitate in deo manet: & deꝰ in eo. In hoc enim perfecta eſt charitas dei nobiſcum: vt fiduciam habeamus in die iudicii: quia ſicut ille eſt: & nos ſumus in hoc mundo. Timor non eſt

nō est in charitate: sed pfecta charitas foras mittit timorē: qm̄ timor pœnā habet. Qui aūt timet nō est pfect⁹ in charitate. Nos ergo diligam⁹ deū: qm̄ ipse prior dilexit nos. Si quis dixerit: quoniā diligo deū: & fratrē suum oderit: mēdax est. Qui em̄ non diligit fratrem suū quem videt deū quē non videt quomodo potest diligere? Et hoc mandatum habem⁹ a deo: vt qui diligit deum diligat & fratrem suum.

¶ Feria. iiii. Beati Pauli ad Romanos. Capitulo. vi.

FRatres. Non regnet peccatū in vestro mortali corpe: vt obediatis cōcupiscētiis ei⁹. sed neq; exhibeatis mēbra vestra arma iniq̄tatis peccato: sed exhibete vos deo tanq̄ ex mortuis viuētes: & mēbra vestra arma iusticię deo. Peccatum em̄ vobis non dominabitur. Nō enim sub lege estis: sed sub gratia. Quid ergo? Peccauim⁹: quoniā non sumus sub lege: sed sub gratia? Absit. An nescitis quoniā cui exhibetis vos seruos ad obediendum: serui estis eius cui obedistis: siue peccati ad mortem: siue obeditionis ad iusticiā? Gratias aūt deo: q̄ fuistis serui peccati: obedistis autem ex corde in eam formā doctrinę in quam traditi estis. Liberati autem a peccato: serui aūt facti estis iusticiæ. Per iesum christum dominum nostrum.

bemus facere amādo bonos ⁊ malos amicos ⁊ inimicos. Alia patent.

¶ Feria quarta sequenti.

NOn regnet peccatū. Ex epistola Pauli ad Romanos capitu. vi. In quo induxit fideles ad dimittendū peccatū: hic ostendit dimittēdi modum. Vt obediatis. q̄ qui est subdit⁹ peccato trahitur ab appetitu irrationali. Mēbra vestra. que sunt instrumēta bene aut male operādi. Arma iusticie. i. bonor⁹ operum instrumēta. Nō dominabitur. i. fomes inclinans ad peccandum.

Sub lege mosaica. q̄ gratiam nō cōferebat.

Peccauimus: quasi dicat: nō peccauimus.

An nescitis. quasi dicat: scire debetis. Siue peccati. quia qui facit peccatum serui⁹ est peccati. In formā doctrine. scilicet catholice p̄ christū ⁊ apostolos diuulgate.

¶ Feria. vi. sequēti.

Non cesso gras. Ex epistola Pauli ad Ephesios. c. j. vbi post ea q̄ p̄misit salutationē in p̄ncipio epl'arū dici solitā: agit deo gratias de illoꝝ cōuersione ad fidē ⁊ mutua charitate. In agnitionem ei⁹. i. vt illum cognoscatis. Que sit spes. idest credētes q̄d sperare debeāt. Que diuitie. vnde nobis det p̄mia. In nos. ad nobis benefaciendum. In christo. idest per christū. E ñie nomē. vltra quattuor ordines spirituum quos noiauit: vsq̄ ad vltimā hierarchiā. Sub pedibus ei⁹. cū data ē illis ois potestas in celo et in terra. Matthei vlti. Sup ecclesiā. tā militantē q̄ triumphantē.

Corpus ipsius. s. mystici. Qui oīa. ordo est. Plenitudo eius adimpletur. idest perficitur p eum: q̄ omnia in omnib⁹ operatur. i. per christum.

¶ Dominica secūda post trinitatem.

Nolite mirari si odit vos mūd⁹. Ex epl'a Joan. j. c. iij. In quo posteaq̄ induxit fideles ad charitatem: nūc deterret illos ab odio. Si odit vos,

¶ Feria. vi. Beati Pauli ad Ephesios. Capitulo primo.

FRatres/Non cesso/gratias agens pro vobis/memoriam vestri faciens in oratiōibus meis: vt deꝰ pater domini nostri Iesu christi pater gloriæ det vobis spiritum sapientiæ/ & reuelationis in agnitionem eius: illuminatos habere oculos cordis vestri: vt sciatis quæ sit spes vocationis eius: & quæ diuitiæ glorie hereditatis eius in sanctis: & quę sit supereminens magnitudo virtutis eius in nos qui credimus secundū operationem potentiæ virtutis eius quam operatus est in christo suscitans illū a mortuis: & constituens eū ad dexteram suam in cœlestibus supra omnē principatū: & potestatem: & virtutem: & dominationē: & omne nomen q̄d nominatur: non solū in hoc seculo: sed etiam in futuro: & oīa subiecit sub pedibus eiꝰ & ipm dedit caput supra omnē ecclesiā: q̄ est corpus ipsius & plenitudo eius: q̄ oīm in omnibus adimpletur.

¶ Dñica. ij. Beati Ioānis apostoli. i. Capi. iij.

CHarissimi. Nolite mirari si odit vos mūdꝰ. Nos scimꝰ q̄m trans

Quia opera mā li maligna sunt ꝛ sine charitate. De morte ad vitā. et hoc per charitatem. In morte. idest in peccato. Homicida est. sui ꝛ alterius quē odit. Vitā. q̄ conferꝛ p gr̄am. Cognouim⁹. per experientiā. Pro fratribus. s. corporalē p spiritualibus illoꝝ. Qui habuerit. duos ponit casus: i quo eleemosyna de necessitate faciēda est: qđ si nō fecerit: nō erit in eo charitas.

latī sum⁹ de morte ad vitā: qm̄ diligimus fratres. Qui nō diligit, manet in morte. Oīs q̄ odit fratrē suum, homicida est. Et scitis qm̄ oīs homicida: nō habet vitā ꝯrnā in semetipō. In hoc cognouim⁹ charitatē dei: qm̄ ille p nobis aīam suā posuit: & nos debem⁹ p fratribus aīas ponere. Qui habuerit substātiam hui⁹ mūdi: & viderit fratrē suū necessitatē habere: & clauserit viscera sua ab eo, quomodo charitas dei manet in eo? Filioli mei non diligamus verbo tantū nec lingua: sed opere & veritate.

℣ Feria. iiii. Beati Pauli ad Colossenses. Capit. iii.

Fratres. Mortificate mēbra vestra quæ sunt sup terrā: fornicationē: immundiciā: libidinē: concupiscentiā malā & auaritiam: quę est simulacrorum seruitus. Propter hæc enim venit ira dei super filios incredulitatis. in quibus & ambulastis aliqñ cū viueretis in illis. Nunc aūt deponite & vos oīa: irā: indignationem: malitiam: blasphemiam: turpem sermonē de ore vestro. Nolite mentiri inuicē expoliantes vos veterē hoīem cū actib⁹ suis: & induentes nouū: eū qui renouat in agnitionē

℣ Feria. iiij. sequēti.

Mortificate mēbra vra. Ex epistola pauli ad Colos. cap. iii. In quo apls inducit Colossēses ad conseruandā vite sanctimoniā per fugā vitiorum. Super terram. idest q̄ sunt ad presentem vitā pertinentia. Idoloꝝ seruitus. q̄ auar⁹ magis colit pecuniam q̄ deū. Propter q̄. s. vitia superiora. Ira dei. i. vindicta. Incredulitatis. i. qui nō credit credenda. Vos abulasti. s. ad cōuersionē. Nūc deponite. s. vitia spūalia. Mentiri inuicē. decipientes vos. Veterē hoīem. idest vitia illa gēntilitatis vīe ante conuersionē. Nouum hominem.

qui est renouat⁹ p baptismū ⁊ dei cognitionē. Ymaginē ei⁹.i.partē rationalē q̄ est dei imago.nā irrationalis similis est bestijs. Masculus ⁊ femina.q̄ nō est distinctio ex parte mētis:sed corpis. In oib⁹ christ⁹.sine distinctiōe sexus ⁊ nationis. ¶Feria.vj.sequēti.

Hec est annūciatio.Ex epla.i.Joānis.c.j.In quo posito prohemio accedit ad institutionem fideliū ijs verebus que maxime ad fidē pertinent. Annūciatio: idest euāgeliū.

Audiuimus ab eo. scz a verbo incarnato.

Lux est. Joannis.ix. Ego sum lux mundi.

In tenebris. scilicet culpe ⁊ ignorātie. Mētimur.scz verbo. Veritatem non facim⁹. scz opere. nā veritas etiā in operibus est. Ethi.cor.vi.ij. In luce ambulamus.iuste viuendo. Societatē habemus.scz i charitate viuētes. Emūdat nos. p sacramēta. Seducimus nos.quia nō sum⁹ i societate cū deo.

Confiteamur.scilicet nos esse peccatores.

Peccauimus.in ꝓterito. Mendacē eum facim⁹.quia sepe in scriptura dicit: qō nemo immunis est a culpa.

¶Dñica tertia post trinitatem.

dei secūdum imaginem eius q creauit eū:vbi nō est masculus & fœmina:gētilis & iudeus: circūcisio & ꝓpūtium: barbarus & scytha:seruus & liber.Sed omnia & in omnibus christus.

¶Feria.vi.Beati Ioānis apostoli.i. Capitulo.i.

Charissimi. Hæc est annunciatio quā audiuimus ab eo: & annunciamus vobis:quoniā deus lux est:& tenebræ in eo nō sunt ylle.Si dixerimus quoniā societatem habemus cum eo:& in tenebris ambulam⁹:mētimur:& non facimus veritatē. Si autem in luce ambulam⁹ sicut & ipse est in luce: societatem habemus ad inuicem: & sanguis iesu filii eius emundat nos ab omni peccato. Si dixerimus: quoniā peccatum non habemus: ipsi nos seducimus: & veritas in nobis nō est.Si cōfiteamur peccata nostra: fidelis est & iustus vt remittat nobis peccata nostra: & emundet nos ab iniquitate.Si dixerimus:quoniam non peccauimus:mendacem facimus eū: & verbum eius in nobis non est.

¶Dominica.iii.Beati Petri apostoli.i. Capitulo.v.

Hūmiliamini sub potēti manu dei. Ex epla petri. j. c. v. in q̄ post eaq̄ instituit seniores: hic istituit iuniores ꝫ maxime ad humilitatē ⁊ obediētiā. Oēm solicitudinē nō qō sint negligētes: sed qō a deo sit oē bonū putātes. Sobrij. in victu ⁊ vestitu. Circuit. parans vobis insidias in quas incidatis. In fide. charitate informata. Et fraternitati. i. fratribꝰ vestris q̄ sunt p omnē mundū dispersi: q̄ eadē patiunt. Vis gfe. scz largitor. In modicū passos. q: pena tē poralis breuis est.

¶ Feria. iiij. sequēti.

OMne qōcūq̄ facitis. Ex epistola Pauli ad Colossē. c. iij. In quo loco apostolꝰ iducit ad pfectionē opis. In noīe chri sti. oīa in eiꝰ gloriā referētes. Patri p ipm. q: mediator est inter nos ⁊ deum in oibus.

In dño. idest ilicitis et honestis: nā in turpibus nō licet. Amari esse. idest duri ⁊ difficiles. Obedite parentibus. quos debere honorari etiam in preceptis legis ostradidit. Ut non pusillo animo fiant. siue fugam arripientes: siue non potētes vobis obtemperare propter seuitiam vestram.

CHarissimi. Humiliamini sub potēti manu dei: vt vos exaltet ī tpe visitationis. Omnē solitudinē vestram proicientes in eū: qm̄ ipsi cura est de vobis. Sobrii estote & vigilate: quia aduersarius vester diabolus tanq̄ leo rugiens circuit quērēs quē devoret: cui resistite fortes in fide: scientes eandem passionem ei quæ in mundo est: vestrę fraternitati fieri. Deus autem omnis gratiæ qui vocauit nos in æternam suam gloriā in christo Iesu modicum passos: ipse perficiet: cōfirmabit: solidabitq̄; Ipsi gloria & imperiū in sęcula sęculorum.

¶ Feria quarta. Beati Pauli ad Colossenses. Capitu. iii.

FRatres. Omnē quodcunq̄ facitis in verbo aut in opere: oīa in nomine dn̄i iesu chr̄i facite: gratias agētes deo & patri per ipsum. Mulieres subdite estote viris: sicut oportet in dño. Viri diligite vxores vestras: & nolite amari esse ad illas. Filii obedite parentibus per omnia: hoc em̄ placitū est in dño. Patres nolite ad indignationē puocare filios vestros: vt nō pusillo animo fiant. Serui obedite p oīa

Ad oculum.idest tantum in presentia sed etiã in absentia. Placẽtes.idest vt illis placeant. Timentes dominum.idest placentes deo et non hominibus. Ex animo.i.voluntarie ⁊ non coacti.

¶ Feria sexta sequenti.

Reportãtes finẽ fidei. Ex epla Petri.j.capi.j. Pendet autẽ lectio ex superioribus.nã dixerat in quẽ nunc quoq; videntes creditis. Credentes autem exultabitis letitia inenarrabili ⁊ glorificata. tunc sequitur reportantes finem fidei. scilicet salutẽ animarum. In quot vel quale. scilicet salus illa per christũ esset vẽtura. Passiones et glorias.vt Esaie.capitulo. liij. Non sibimetipsis. scilicet prophetis. Vobis prenunciãdo que vestris temporibus erant futura. Spiritusancto. i die pentecostes.

In quem. scilicet spiritũsanctum cũ trinitate. Propter qđ. idest qr estis filij dei p adoptionẽ. Succincti lumbos.i. casto corpore ⁊ mẽte. In reuelationem idest per reuelationem. Cõfigurati.idest cõformati. Secũm eum.scz deum. dominis carnalibus: nõ ad oculũ seruientes quasi hoĩb9 placẽtes: sed in simplicitate cordis timẽtes dñm. Q đcunq; facitis ex aĩo operamini: sicut dño & non hoĩb9: scientes q a dño accipietis retributionem hereditatis. Per iesum christum dominũ nostrum.

¶ Feria.vi. Beati Petri apostoli.prima. Capitulo.i.

Charissimi. Reportãtes finem fidei vestre salutẽ animarum. De qua salute exquisierunt atq; scrutati sunt pphetæ: qui de futura in vobis gr̃a pphetauerũt: scrutantes quot vel quale tps significaret eis spũs christi pnunciãs eas q̃ in christo sunt passiones & posteriores glorias. Quib9 reuelatũ est qa nõ sibimetipsis: vobis aũt ministrabãt ea q̃ nũc nũciata sunt vobis per eos: qui euãgelizauerũt vobis spũsancto misso de celo: i quem desiderant angeli prospicere. Propter quod succincti lumbos mentis vestre sobrii: perfecti: sperate in eam quæ offertur vobis gratiam: in reuelationem Ihesu christi: quasi filii obedientiæ: non configurati prioribus ignorantiæ vestre desideriis: sed secundum eum qui

Scriptū est. Leuitici. xix. Et si patrē inuocatis. i. quia inuocatis. Incolatus vestri. ideſt vite ⁊ alludit ad illud pſalmiſte. Incolatus meus prolongatus eſt. ¶ Dominica quarta poſt trinitatem.

Exiſtimo enī q̄ nō ſunt. Ex epiſtola ad Romanos cap. viii. dixit in ſuperioribꝰ: q̄ō per adhęſionem ad chriſtū: cōſequimur vitam eternā. nūc qualis illa ſit vita oſtēdit: et quantum hac pſtat.

vocauit vos ſanctum: vt & ipſi ſancti in omni conuerſatione ſancti ſitis. Quoniam ſcriptum eſt. Sancti eritis: quoniam ego ſanctus ſum. Et ſi patrem inuocatis eum qui ſine acceptione perſonarum iudicat ſecundum vnuſcuiuſq̄ opus; in timore incolatus veſtri tempore conuerſamini.

¶ Dñica. iiii. Beati Pauli ad Romanos. Capit. viii.

Fratres. Exiſtimo enim q̄ non ſint condignæ paſſiones huius temporis ad futurā gloriā quæ reuelabitur ī nobis. Nam expectatio creature reuelationē filiorum dei expectat. Vanitati enī creatura ſubiecta eſt non volēs: ſed ꝓpter eū qui ſubiecit eā in ſpe. Quia & ipſa creatura liberabit a ſeruitute corruptiōis in libertatē gloriæ filiorū dei. Scimus enī q̄ oīs creatura ingemiſcit & parturit vſq̄ adhuc. Non ſolū aūt illa: ſed & noſipſi primitias ſpiritus habentes: & ipſi intra nos gemimus adoptionē filiorum dei expectātes redēptionem corporis noſtri. In ieſu chriſto domino noſtro.

¶ Feria. iiii. Beati Pauli ad Romanos. Capitulo. v.

Cōdigne. i. equales. Huius temporis. i. vite temporalis. Spectatio creature. i. hominis. Reuelationē. ideſt beatitudinem. et hoc per patientiam laborum. Vanitati. deſt morti ⁊ paſſionibus. Non volēs. quaſi dicat: velit nolit: ⁊ hoc ꝓ peccatū adam. Ꝓpter eū qui. i. deum patiētes. In ſpe. ſ. reſurrectiōis. A ſeruitute. i. a mortalitate. Ingemiſcit. eſt in cōtinuo dolore. Et parturit. i. labore ſolui deſiderat.

Vſq̄ adhuc. ideſt in hac vita. Nos ipſi. ſcilicet apoſtoli q̄ primi ſpiritū ſanctum accepimus. Gemim⁹. ſcz in tribulatiōibus. Expectātes adoptionem. i. ꝑmiſi adoptionis noſtre i filios dei. Et redemptionem.

idest liberationem a corruptione. ¶Feria quarta sequenti.

SIcut p vnius delictum. Ex epla Pauli ad Roma.c.v. In quo apls cõparat peccatũ ad donũ christi. ⁊ primo quãtũ ad peccatũ Adã. deinde quantũ ad peccatũ in lege. Vnius delictũ. scz primi parentis. Per vnius iusticiã. i. christi. Inobedientiã vnius. qui non obediuit deo ⁊ p̃varicat⁹ est. Obedientionẽ vni⁹. i. chr̃i q̃ factus est obediẽs p̃r vsq; admortẽ. Subintrauit. i. successit. Vt abũdaret delictũ. qz ante legem licebat hoc vel illo modo agere. sed post legẽ non licet sine pcto transgredi. Superabũdabit et gr̃a. p christũ. Cetera patent.

¶Feria. vj. sequẽti.

PAtiẽtes estote. Ex epla Jacobi apli. c.v. In q̃ iustos cõsolat: ne i tribulationib⁹ deficiãt. Ad aduentũ dñi. cũ accipietis laborũ vestrorum mercedẽ. Ecce agricola. exẽplo agricole exspectandum esse dicit.

Tẽporaneũ. i. suo tẽpore. Et serotinũ. i. postea prouenientem. Appropiquabit. idest prope est merces vestra. Ingemiscere in alterutrum. scilicet vidẽtes alteri⁹ labores. Nõ iudicemini. i. cõdemnemini impatientie.

FRatres. Sicut per vnius delictum in omnes homines in condemnationem: sic & per vnius iustificiam in omnes homines in iustificationem vitæ. Si enim per inobedientiam vnius hominis peccatores constituti sunt multi: ita & per vnius obeditionem iusti constituentur multi. Lex autem subintrauit vt abundaret delictum. Vbi autem abundabit delictum superabundabit & gratia. Vt sicut regnauit peccatum in mortem: ita & gratia regnet per iusticiam in vitam æternam. Per iesum christum dominum nostrum.

¶Feria. vi. Beati Iacobi apostoli. Capitu. v.

CHarissimi. Patientes estote vsq; ad aduentum domini. Ecce agricola expectat speciosum fructum terræ patienter ferens donec accipiat temporaneum & serotinum. Patientes estote & vos confirmate corda vestra: quia aduentus domini appropinquabit. Nolite ingemiscere fratres in alterutrum: vt non iudicemini.

Judex assistit.i.ppe est christus qui vos liberabit. Exēplū accipite. scilicet prophetas. Exitus mali.idest mortis que non est malum culpe sed pene. Longanimitatis.idest spei. Bīficamus eos. idest beatos dicimus. Finem eius.quia ꝙ ipse mortem subiit.

¶ Dominica quinta post trinitatem.

Ecce iudex ante ianuā assistit. Exēplū accipite fratres exitus mali et longanimitatis:et laboris: et patientię prophetas:qui locuti sunt ī nomine dñi. Ecce beatificamus eos qui sustinuerūt. Sufferentiā Iob audistis & finē ei⁹ vidistis Quī misericors est deus & miserator.

¶ Dominica quinta beati Petri Apostoli.i. Capitul'.iii.

Charissimi. Oēs vnanimes in oratione estote cōpatientes cōfraternitatis amatores:misericordes: modesti:humiles. Nō reddentes malū pro malo:nec maledictum pro maledicto: sed econtrario benedicentes. Quia in hoc vocati estis:vt benedictionē hereditate possideatis. Qui enī vult vitā diligere & videre dies bonos;cōerceat līguā suā a malo & labia eius ne loquantē dolū. Declinēt autē a malo et faciat;bonum: inquirat pacē & sequatur eam: quia oculi dñi super iustos:& aures ei⁹ in preces eorū. Vultus autē dñi super facientes mala. & quis est qui vobis noceat si boni ęmulatores fueritis? Sed & si quid patimini propter iusticiam beati. Timorem autem eorum ne timueritis; vt non conturbemini.

Omnes vnanimes i oratione. Ex epistola Petri prima.cap.iij. In quo apostolus informat fideles ordinando eos ad proximum.illudvero quod dicit in oratione in clausula superiori est:vbi dicitur: vt non impediantur orationes vestre. Compatientes. scilicet inuicē alter alterum. In hoc .i.ad hoc vt bene dicatis etiā maledicentib⁹ vobis. Qui enim vult. hoc sumptum est ex psalmo.xxxiij. Oculi super iustos. respiciēs eos fauorabiliter. Aures eius sup. parate ad audiendum. Vultus domini.scilicet iratus ad illorum punitionem. Emulatores boni.idest virtutis ꝙ bonitatis. Beati. scilicet eritis. Timorem eorū.idest terrorem quo vos tentāt a bono depellere. Cōturbemini.

impatienter aduersa sustinendo. Sãcificate dñm. i. firmate.

¶ Feria quarta sequenti.

ARbitramur eñ iustificari. Ex epla ꝑ Pauli ad Romanos caꝑ. iij. v. liij. In qb⁹ ꝓparat legẽ veterẽ legi euãgelice. Arbitramur, ꝛc. quasi dicat: nõ: quia fides sine operibus mortua est. Deus tantũ. quia est etiã gentium. Deus est. s. indeoꝝ et gentiliũ. Circũcisionẽ .i. iudeos. Pꝛepuciũ .i. gentiles: ꝛ vtrosq; p fidẽ christi venturi aut qui iam venit. Legem statuimus .i. cõfirmamus veterẽ per nouã. Patrẽ nostrũ. a quo per carnem iudei descendebant. Habet gloziam. scilicet apud homines. quod obediuit deo. Et qui operat ꝙ illud qd cõceditur alicui sicut merces operis tradit ꝙ modũ debiti: vita aũt eterna cõcedit ꝙ viã gꝛe. igit nõ ꝓpter legis opera. Qui non operatur. id est legis opera non facit.

¶ Feria. vj. sequenti.

ACcedam advos in iudicio. Ex Malachia ꝓpheta capi. iij. In quo prophecia ponit christi aduentum in iudicium finale. Testis velox.

Dominum autem christum sanctificate in cordibus vestris.

¶ Feria. iiij. beati Pauli ad Romanos. Caꝑ. iij. & iiij.

FRatres. Arbitramur enim iustificari hominẽ per fidẽ sine operibus legis. An iudeorũ deus tantum? Nõne & gentiũ? Imo & gentiũ. Qm̃ quidẽ vnus est deus qui iustificat circũcisionẽ ex fide: & pꝛepuciũ per fidẽ. Legẽ ergo destruimus per fidẽ? Absit. Sed legẽ statuimus. Quid ergo dicimus inuenisse Abraã patrẽ nr̃m secundũ carnẽ? Si enim Abraã ex operibus legis iustificatus est: habet gloriã sed non apud deum. Quid enim scriptura dicit? Credidit Abraam deo: & reputatum est illi ad iusticiam. Ei autem qui operatur non imputatur secundum gratiam: sed secundum debitum. Ei autem qui non operatur: credenti aũt in eum qui iustificat impiũ: reputatur fides eius ad iusticiam.

¶ Feria sexta Lectio Malachie prophete. Capitul'. iii.

HAec dicit dominus deus. Accedã advos i iudicio & ero testis velox:

quia breui tẽpore terminabitur. ⁊ de quibus sit prolaturus sentẽtiã subdit: quia de ijs que sunt capitalioza. Mittã Heliam. hoc ex capite sequenti sumptũ est. qui ante dñi aduentũ ad hoc in vita reseruatus predicabit contra antichristum. Corda patrum ad filios. idest incredulos reducent ad fidem parentum fidelium. Ne forte veniã. imo sine forte. qđ est frequẽs i sacris literis. aut dicit hoc ppt xpis icertitudinẽ. anathemate. i. eterna separatiõe. qa vltra nõ inhabitabit.

maleficis & adulteris & periuris: & q̃ calumniantur mercedẽ mercenarii: & humiliãt viduas & pupillos: & colaphizant capita populorũ: & opprimunt peregrinos: nec timuerũt me: dicit dominꝰ exercituũ. Ecce ego mittã vobis Heliã pphetam anteq̃ veniat dies dñi magnꝰ & horribilis. & conuertet corda patrũ ad filios: & cor filiorũ ad patres eorum: ne forte veniam: & percutiam terram anathemate.

¶ Dñica. vi. bti Pauli ad Romã. Ca. vi.

Fratres quicũq; baptizati sumꝰ. in xp̃o iesu in morte ipsius baptizati sumꝰ. Cõsepulti em̃ sumꝰ cũ illo p̃ baptismũ in mortẽ: vt quõ xp̃s resurrexit a mortuis per gloriã patris: ita & nos in nouitate vite ambulemus. Si enim cõplantati facti sumus similitudine mortis eius: simul & resurrectionis erimus. Hoc scientes quia vet⁹ homo noster simul crucifixus est: vt destruatur corpus peccati vt vltra non seruiamus peccato. Qui enim mortꝰ

¶ Dñica. vj. post trinitatem.

Quicũq; baptizati sumꝰ. ex epla Pauli ad Romã. ca. vj. Quia dixit paulo ãte qõvbi abũdauit dlictũ superabũdauit ⁊ gratia: diceret quispiam ergo perstandum est in peccatis. hunc apostolus errorem remouet: dicens. Quicũq; baptizati. ⁊c. In morte ipsius. ex qua baptismus habet efficatiam. Consepulti. sed ille surrexit ad vitam. et nobis surgendum est a peccatis ad vite renouationem. Complantati ex mala terra in bonam. Vetus homo noster. qui per baptismum surrexit in nouum hominem. Crucifixus est. idest mortuus vnde surgat nouꝰ. Mortuus.

est.s.peccato. Justificatus est.s.per baptismū. Mortuꝰ est peccato. ide est ꝓpter peccatū delendū. Semel quia mors illa fuit sufficiens ad delenda oīm peccata. Ita ꝛ vos similitudinem applicat.

¶ Feria quarta sequenti.

HAbemus gratiā ex epla Pauli ad hebreos. caꝑ. xij. ꝛ. xiij. ꝛ pdct lectio ex superioribus: itaq; regnum immobile suscipiētes subdit per quid possimus illud acquirere: dicēs. Habemus gratiam. id est facile habere possumus. Metu ꝛ reuerentia: que sunt religionis instrumēta. Ignis cōsumens. scilicet malos purgans vero bonos. Charitas fraternitatis. idest amor fraternus. ꝛ tangit tria in ꝗbus debet ostēdi charitas vera, quorū primum est hospitalitas. Angelis hospitio rece. vt Abraam ꝛ Loth Gene. xviij. ꝛ. xix. Mementote vinctorum. i. eorum qui sunt in carcere vincti quod est secundum. Et laborātium. scilicet in paupertate quod est tertium. in corpore morantes: quia indigentia vestri corporis debet vos mouere de indigentia aliorum. Honorabile connubium: quoniam est libidinis repressiuum. Torus immaculatus, idest legitimus.

est iustificatus est a peccato. Si em̄ mortui sumus cum christo: credimus: quia etiā simul viuemus cū illo. Scientes ꝙ christus resurgens a mortuis iam non moritur: mors illi vltra non dñabitur. Quod enim mortuꝰ est peccato: mortuus est semel. Quod autem viuit: viuit deo. Ita et vos existimate vos mortuos quidem esse peccato. viuentes autē deo in christo iesu domino nostro.

¶ Feria quarta Pauli ad hebrēos. Capitulo. xii. & xiii.

FRatres. Habemus gratiam per quam seruiamus placentes deo: cum metu & reuerentia. & enim deus noster ignis consumens est. Charitas fraternitatis maneat in vobis: & hospitalitatē nolite obliuisci. Per hanc enim placuerunt quidam angelis hospitio receptis. Mementote vinctorum tanquam simul vincti: & laborantium tanquam & ipsi in corpore morantes. honorabile connubium omnibus: et torus immaculatus. Fornicatores enim & adulteros iudicabit deus. Sint

mores sine auaritia: cõtenti pntib⁹. Ipe em̃ dixit non te desera nec derelinqua: ita vt cõfidẽter dicam⁹. Dn̄s mihi adiutor est: nõ timebo quid faciat mihi hõ. Mementote prepositorũ vestrorũ qui vobis locuti sunt verbũ dei. Quorum intuentes exitũ cõuersationis imitamini fidem. Ihesus christ⁹ heri et hodie ipse & in secula seculorũ. Amen.

¶Fer. vi. b̃ti Ioã. apli. i. Cap. ii.

Charissimi. Hec scribo vobis: vt nõ peccetis. Sed si quis peccauerit: aduocatũ habem⁹ apd̃ p̃em ihesũ xp̃m et ipse est ꝓpiciatio ꝓ pctis nr̄is. Nõ ꝓ nr̄is aũt tm̃: sed etiã ꝓ totius mũdi. & in hoc scim⁹ qm̃ cognouim⁹ eũ si mãdata eius obseruem⁹. Qui dicit se nosse eũ & mãdata eius nõ custodit: mẽdax est: & in eo veritas non est. Qui autem seruat verbum eius vere in hoc charitas dei perfecta est. In hoc scim⁹ quoniam in ipso sumus. Qui dicit se in christo manere: debet sicut ille ambulauit & ipse ambulare. Charissimi: non mandatum nouum scribo vobis sed mandatum vetus quod habuistis ab initio: mandatum vetus est verbũ quod audistis. Iterum mandatum nouum scribo vobis: quod est verum: & in ipso: & in vobis. Quoniam tenebre transierunt & lumen verum iam lucet.

Ipe em̃ dixit Josue ꝓmo. Dn̄s mihi adiutor ex ps̃a. ¶Prepositorũ. i. prelatorum.

¶Feria. vi. sequenti.

Hec scribo vobis ex epla. j. Joan. cap̃. ij. In quo ex predictis in capite superiori infert intẽtũ. Si qs peccauerit ex hũana fragilitate. Justũ. i. q ꝓ vere penitẽtib⁹ interpellat. ¶Propiciatio. nã seipsum obtulit ꝓ nr̄a expiatione. In hoc scim⁹. s. p experiẽtiã. Genosse deũ argumẽtũ ẽ a cõtrario. In hoc scim⁹. i. p expiẽtiã cognoscim⁹. et ipe ambulare. s. imitãdo illũ. Mandatũ nouũ. s. antiquũ tã ex lege naturali q̃ ex lege diuina i quib⁹ iubemur ꝓximos diligere sicut nosmetipos. Mãdatum nouũ ideſt in lege euãgelica renouatũ. Qd̃ est verum. i. verificatum. In ipso. i. christo qui passus est pro nobis. Et in vobis. quia dixit mandatum nouũ do vobis. ꝛc.

¶Dominica septima post trinitatem.

HUmanū dico ꝓpt infirmitatē. Ex epla pauli ad Rom. cap. vi. In q posteaq̄ induxit romanos ad pcā dimittēda: nūc inducit illos ad bene viuendū. & primo ex operis facilitate: & quia paulo ante dixerat: liberati a peccato serui facti estis iusticie: nunc infert dicēs. Humanū dico. i. nihil difficile ꝑcipio: sed rōni consonū. & qō ab hois fragilitate ꝓcedit. qō ꝓbat ediuersō. quia quēadmodum actiones vitiose sunt in potestate nostra: & ille que per virtutē. Ita nunc. post cōuersionem vestram. In sanctificationem. idest vsq̄ ad sanctitatis consumationem.

¶Feria. iiij. sequenti.

NIhil nūc damnatiōis. Ex epistola ad Romanos capitulo. viij. In quo posteaquam ostendit cessationem legis veteris factam per christum: nunc dicit adherendum esse christo legis gratie autori. Nihil damnationis. idest nulla damnationis causa. Lex spiritualis quemadmodū est euangelica. A lege peccati. idest ab obligatione peccati actualis. Et mortis. quia tollit omnem penam debitam pro peccato. Nam quod impossibile. declarat modum huius liberationis.

¶Dominica septima beati Pauli ad Romanos. Capitul. vi.

FRatres. Humanū dico ꝓpter infirmitatē carnis vestrę: (sicut enī exhibuistis membra vestra seruire immūdicię & iniquitati ad iniquitatē: ita nūc exhibete mēbra vestra seruire iusticię in sanctificationē. Cū enī serui essetis pcti liberi fuistis iusticię. Quē ergo fructum habuistis tunc in illis in quibus nūc erubescitis? Nam finis illorum mors est. Nūc vero liberati a peccato: serui autem facti deo. habetis fructum vestrum in sanctificationem: finem vero vitam ęternā. Stipendia enī peccati mors. Gratia autē dei vita ęterna. In christo iesu domino nostro.

¶Feria quarta beati pauli ad Romanos. Capit. viii.

FRatres. Nihil nūc dānationis est his qui sunt in xp̄o iesu: qui nō secūdū carnē ābulāt. Lex enī spūs vitę in xp̄o iesu liberauit me a lege peccati & mortis. Nā q̄ impossibile erat

Legi veteri. quia non purgabat a peccatis animę: sed carnis. Infirmabatur. idest erat in perfecta. Per carnem. quia non mundabat nisi corpus. Similitudinem carnis. que fuit passibilis tamen non peccatrix. De peccato. idest de seipso facto hostia pro peccato. Damnauit peccatum. idest delenit. Prudentia carnis. idest qua quis carnalia querit Mors est. idest admortem ducit. Prudentia spiritus: pax. idest requies.

legi in quo firmabatur per carnē: deus filiū suū mittens in similitudinē carnis peccati: & de pctō dānauit peccatū in carne vt iustificatio legis impleretur in nobis: qui non scdm carnem ambulam⁹ sed secundū spiritū. Qui em̄ scdm carnē sunt: quę carnis sunt sapiūt. Qui vero secundum spiritum: quæ sunt spiritus sentiunt. Nam prudentia carnis mors est. Prudentia aūt spūs vita & pax. In christo iesu dño nostro.

¶ Feria sexta. Beati Pauli ad Romanos. Cap̄. viii.

FRatres. Sapientia carnis inimica est deo. Legi em̄ dei non est subiecta: neq; enī potest. Qui autem in carne sunt: deo placere non possunt. Vos autem in carne non estis sed in spiritu: si tamen spiritus dei habitat in vobis. Si quis autem spiritum christi non habet: hic non est eius. Si autem christus in vobis est: corpus quidem mortuum est propter peccatum: spiritus vero viuit propter iustificationem. Quod si spiritus

¶ Feria sexta sequenti.

SApientia carnis inimica est deo. Ex eadem epistola: et coniungitur lectio epistole superiori. Sapientia carnis. sapientia hic/et prudentia superius improprie accipiuntur. Inimica deo. quia repugnans illius preceptis. Neq; potest. quia nemo potest duobus dominis seruire. Non estis. idest esse debetis. Si habitat in vobis. idest cum baptismo spiritum sanctum accepistis. et cū fide spiritum. Non habet. quia perdidit gratiam. Non est eius. scilicet membrum. Mortuum est. idest mortis necessitati subiectum. Quod si spiritus eius. idest dei.

Habitat in vobis perseuerando in fide ⁊ gratia: qui suscitauit illum etiã suscitabit corpora vestra. ⁊ hoc ꝓpter spiritũ habitantẽ in vobis.

¶ Dominica octaua post trinitatem.

DEbitores sumus non carni. Hec lectio superiori continuatur: et est conclusio pendens ex superioribus: et patet lectio. Spiritu dei aguntur. quia nemo venit ad me discit saluator: nisi pater meus traxerit illum. iterum in timore. sicut in veteri lege que fuit lex timoris. Adoptionis filiorum. scilicet ꝙ gratiam. In quo. scilicet spiritu. Clamamus. clamare possum⁹. Abba quod interpretatur pater. scilicet quia sumus adoptionis filij. Spiritus. s. sanctus tertia in diuinis persona. Testimoniũ reddit. s. quod sumus dei filij: per reuelationem Apostolo factam atq; etiam alijs compluribus. Si filij. consequens est quod si sumus filij: erimus heredes: non quasi filio naturalis quem constituit heredem vniuersorum sed glorie: quia adoptiui.

eius qui suscitauit iesum a mortuis habitat in vobis: qui suscitauit iesum christum a mortuis: viuificabit & mortalia corpora vestra propter inhabitantem spiritum eius in vobis.

¶ Dominica. viii. beati Pauli ad Romanos. Capitul'. viii.

FRatres. Debitores sumus: non carni: vt secundum carnem viuam⁹. Si enim secundum carnem vixeritis: moriemini. Si autem spiritu facta carnis mortificaueritis: viuetis. Quicunq; enim spiritu dei aguntur: hi filii sũt dei. Non enim accepistis spiritum seruitutis iterum in timore: sed accepistis spiritum adoptionis filiorũ dei: in quo clamamus abba pater. Ipse enim spiritꝰ testimoniũ reddet spũi nr̃o ꝙ sumus filii dei. Si aũt filii & heredes: heredes quidẽ dei: coheredes aũt christi.

¶ Feria quarta beati Pauli ad Corinthios. i. Cap̃. i.

FRatres. Non enim misit me christus baptizare: sed euangelizare.

¶ Feria quarta sequenti.

NOn misit me xp̃s baptizare. Ex. j. epla ad Corinthios cap̃. j. Apls in superiori pte dixit se paucos admodũ baptizasse. cui

ſationē nūc reddit: q nō tam ad baptizandū quā ad docēdū missus est quod est maioris officij: tamen si ad vtrunq; missi sunt apostoli. In sapientia verbi. idest mundana que verbis exquisitis peragitur. Euacuet crux christi. idest fides passionis eius. que videtur gentib⁹ stultitia: quia non argumentis sed fide continetur. Verbū crucis. i. predicatio passionis.

Non in sapientia verbi vt non euacuetur crux christi. Verbū enim crucis pereuntibus quidem stultitia est: his autē qui salui fiunt. idest nobis virtus dei ē. Scriptum est enim. Perdā sapientiam sapientū: & prudentiā prudentiū reprobabo. Vt sapiens: vbi scriba: vbi inquisitor huius seculi? Nōne stultam fecit deus sapientiam huius mundi? Nam quia in dei sapientia non cognouit mundus per sapientiam deum: placuit deo per stultitiam predicationis saluos facere credentes. Quoniam' & iudei signa petunt: & greci sapientiam quērunt. Nos autem predicamus christum crucifixum: iudeis quidem scandalum: gentibus autem stulticiam. Ipsis autē vocatis iudeis atq; grecis christum dei virtutem & dei sapientiam. Quia quod stultum est dei sapientius est hominibus. Et quod infirmum est dei: fortius est hominibus.

Pereuntib⁹. idest infidelibus. Virtus dei est. quia per crucē diabolus deuictus est

Scriptum est. Esaie. xxix. Sapientiā. ingenio humano adinuentam de rebus diuinis. sicut prudentiam que est de agibilibus. Vbi sapiens. quasi dicat: nusquam est in rebus ab homine adinuentis. Vbi scriba. idest legisperitus. Inquisitor seculi. idest rerum secularium. Huius mūdi. quasi dicat: immo fecit. In dei sapientia. idest cognitione creaturarum que sunt dei speculum. Mūdus: idest mundi sapientes. Per stulticiam predicationis. idest quā isti putabant stultitiā. Signa petunt. qualia fuerunt cū illis traderetur lex. Sapientiā non diuinā. sed qualē ipsi inuenerūt. Iudeis scandalum. idest offendiculum. Stulticiam. opinione ipsorum. Vocatis. idest electis tam ex iudeis q; gentilibus. Dei virtutem. scilicet esse christum.

¶ Feria sexta sequenti.

Videre vocationē. Ex prima epistola Pauli ad Corinthios capitulo primo. Et continuatur principium huius lectionis cū fine precedentis. vbi ostēdit qō modus docendi per sapientiā verboꝝ non conuenit fidei catholice. Vocationem. idest modum vocationis. Sapientes. potentes nobiles. sed illiterati. et paupes ꝛ rustici. Stulta mūdi: idest quos mūdus stultos putat. Infirma mūdi. idest que mundus putat infirma. Fortia. idest qui putantur fortes. Ea que non sunt. idest q̄ ab his putantur nullius esse momenti. Ea que sunt. idest existimantur esse magna. Non omnis caro. idest nullꝰ homo. ex modo loquendi apud hebreos. Ex ipso. idest ex ipsius virtute. Sapientia. scilicet nostra. q̄d est christus. Scriptū est Jeremie capitulo nono. Qui gloriāt̄ ꝛc. Dñica. ix. post trinitatē

¶ Feria sexta beati Pauli ad Corinthios. i. Cap̄. i.

Fratres. Videte vocationē vestrā quia non multi sapientes secundum carnem: non multi potētes: non multi nobiles: sed quę stulta sunt mundi elegit deus vt cōfundat sapientes. Et infirma mundi elegit deus vt confundat fortia. & ignobilia mūdi: & contemptibilia elegit deus: & ea quę non sunt vt ea quę sunt destrueret vt non glorietur omnis caro in cōspectu eius. Ex ipso autem vos estis ī christo iesu: qui factus est in sapientia nobis a deo: & iusticia & sanctificatio & redemptio: vt quēadmodum scriptū est: qui gloriatur in domino glorietur.

¶ Dominica nona. Pauli ad Corinthios. i. Cap̄. x.

Fratres. Non simus cōcupiscentes malorꝝ sicut & illi cōcupierūt. Neq; idolatræ efficiamini sicut quidam ex ipsis quemadmodum scriptum est.

On simꝰ cōcupiscētes. excepta. i. ad Cor. ca. x. ꝛ pēdet lcō ex supiozibꝰ: dixerat nāq;, hec aūt in figura facta sunt nrī: ꝛ tūc infert: vt nō simꝰ cōcupiscentes malozꝝ: sicut illi fuerūt. s. hebrei: post tot bīficia a deo accepta. Idolatrie. vt hebrei fuerunt circa lationē legis. Scriptum est.

Exodi:xxxij. Surrexerunt.ludere in vituli cultu. Fornicati sunt.cū Feminis ex madian.vt habetur Numeri.xxv.a serpentibus.vt scribi tur Numeri.xxj. Sicut quidam eorum murmurauerunt. vt patet in plurib⁹ scripture locis. Ab exterminatore.scilicet angelo antea quā ingrederētur terram promissionis. In quos fines deuenerunt.id-est sumus in vltima mundi etate. Stare.scilicet in deo. Ne cadat ex tentatione. Nisi humana. idest que non potest omnino ab homine euitari. Id quod potestis.subaudi vincere. ℘ prouentum.idest meritū augmentum ⁊ fructum ex tentatione.

Sedit populus mādūcare & bibere:& surrexerūt ludere. Neq; fornicemur: sicut quidā ex ipsis fornicati sunt:& ceciderunt vna die viginti tria milia. Neq; tentemus christū:sicut quidā eorū tentauerunt:& a serpentibus perierūt. Neq; murmurauerītis: sicut quidā eorū murmurauerunt & perierunt ab exterminatore. Hec aūt oīa in figura cōtingebant illis. Scripta sunt aute ad correctionē nostrā in quos fines sęculorum deuenerūt. Itaq; qui se existimat stare: videat ne cadat. Tētatio vos nō appreheudat nisi hūana. fidelis aūt deus est: qui nō patietur vos tētari super id qđ potestis. Sed faciet cū tentatione etiam prouentum vt possitis sustinere.

℣Feria quarta beati Pauli ad Corinthios.i. Cap̄.xv.

FRatres. Non omnis caro eadē caro:sed alia hominū alia pecorum alia volucrum: alia piscium . & corpora cœlestia: & corpora terrestria. Sed alia quidem cœlestium gloria:

℣Feria quarta sequenti.

DOn omnis caro. Ex prima ad Corinthios epistola capitulo decimoquinto. In quo Apostolus disputat de resurrectione mortuoꝝ in ꝓpriā cuiuscūq; aiam ⁊ corpꝰ ⁊ pēdet lectō ex fine superioris lectiōis. dixit aūt deꝰ dat vnicuiq; secundū propriū corpꝰ. ⁊ tunc infert. Non omnis caro eadem caro.quia sunt diuersarum specierum sicut ⁊ ipsa animalia. Celestia que conueniunt in corporalitate salutem. Celestium gloria.

ideſt pulchritudo. Si reſurrectio. non eſt omnino ſimile. quia in reſurrectione erit identitas numeralis: in his autem non eſt huiuſmodi idẽtitas. Seminatur. ponit differentias inter corpora mortuorum ⁊ reſurgentium. Si eſt corpus animale. ideſt quia eſt. Scriptum eſt. Geneſis. ij. In animam viuentem. ideſt vitam animalem. Spiritũ viuificantẽ. ſ. alios. Sed non prius. ſicut patet de Cain ⁊ Abel. de Iſmacle ⁊ Iſaac. ⁊ Jacob ⁊ eſau.

¶ Feria ſexta ſequenti.

SIcut in Adam omnes moriuntur. Ex eadem epiſtola ⁊ capite: ⁊ quia paulo ante dixit: quod ſi chriſtus reſurrexit: et mortui reſurgent: tũc infert ſicut in Adam. ꝛc. In ſuo ordine. quia primus fuit chriſtus tempore et dignitate. reliqui oĩes ſimul tempore: ſed dignitate differenter. Qui ſunt chriſti. ideſt ipſius membra. Deinde. ſcilicet poſt reſurrectionem. Regnum deo. ideſt fideles quibus prefuit in hac vita. Euacuauerit. quia remanebunt ordines angelorum ſed indiſtincti. Oportet regnare. Ex alia autẽ terreſtriũ. Alia claritas ſolis: alia claritas lunę: & alia claritas ſtellarũ. Stella enim a ſtella differt in claritate: ſic & reſurrectio mortuorũ. Seminat in corruptiõe: ſurget in incorruptiõe Seminatur in ignobilitate: ſurget in gloria. Seminatur in infirmitate: ſurget in virtute. Seminatur corpus animale: ſurget ſpirituale. Si eſt corpꝰ animale: eſt & ſpirituale: ſicut ſcriptũ eſt. Factus eſt primus homo Adã in animã viuentẽ: nouiſſimus adam in ſpiritu viuificantẽ. Sed non prius quod ſpirituale eſt: ſed quod animale: deinde quod ſpirituale. In chriſto ieſu domino noſtro.

¶ Feria ſexta beati Pauli ad Corinthios. Cap. xv.

FRatres. Sicut in adam oĩes moriuntur: ita et in chriſto omnes viuificabuntur. Vnuſquiſq; autẽ in ſuo ordine primitię chriſtus. Deinde hi qui ſunt chriſti: qui in aduentum eius crediderunt. Deinde finis cum tradiderit regnum deo & patri: cum euacuauerit omnem principatum: & poteſtatem: & dominationem: & virtutem. Oportet autem illum regnare do

psal.cix.Donec ponat.idest non solū vsq; ad inimicoꝝ subiectionem sed ex modo loquendi sacre scripture deinceps multomagis. Sub pedib⁹ ei⁹.Ex psal.viij.Destruetur mors.quia restat vita immmortalis.Qui subiecit ei oīa.quia xp̄s qua hō est patri subiicitur. Omnia in omnibus.idest quod potestas ⁊ dignitas oīb⁹ insit a deo.

nec ponat omnes inimicos sub pedibus ei⁹.Nouissime autem inimica destruetur mors,)Omnia enim subiecit sub pedibus eius. Cum autē dicat oīa subiecta sunt ei:sine dubio preter eum qui subiecit ei omnia,Cū aūt subiecta illi fuerint omnia:tūc & ipse filius subiectus erit illi:qui sibi subiecit oīa: vt sit deus omnia in omnibus.In christo ie su domino nostro.

¶Dominica.x.beati Pauli Ad Corint.i.Ca.xii.

FRatres.Scitis quoniā cum gentes essetis ad simulacra muta: prout ducebamini euntes. Ideo notum vobis facio:q; nemo in spiritu dei loq̄ns dicit anathema iesu. Et nemo potest dicere dñs iesus:nisi in spiritu sancto. Diuisiones vero gratiarū sunt: idem autem spiritus. & diuisiones ministrationum sunt:idem autem dñs. & diuisiones operationum sunt:idē vero deꝰ q operat oīa in oībus. Vnicuiq; aūtē datur manifestatio spiritus ad vtilitatem. Alii quidē per spiritum datur sermo-

¶Dominica.x.post trinitatem.

SCitis quoniam cum gentes essetis. Ex epistola prima ad corinthios ca capitulo duodecimo.

In quo disputat de gratia que continetur in sacramentis:dicens de spiritualibus idest gratijs:nolo vos ignorare. Gentes essetis.idest more gentilico viueretis. Prout ducebamini. in greco quo pacto ducebamini seducti. Anathema iesu blasphemando illius nomen:quod gentiles faciebant. Dominus iesus. confitendo illum dominum ⁊ saluatorem. Idem spiritus. quia in deo coniuncte in fidelibus diuise. Idem dominus. cui omnia ministrant. Ad vtilitatem.scilicet ecclesie. manifestando euangelium. et prosequitur alia spiritus sancti dona. scilicet sermonem : scientie:

fidē:gratiā sanitatū. Et reliqua. ¶Feria.iiij.sequenti.

SCimus quoniam si terrestris. Ex secunda ad Corinthios epistola capitulo quinto. In quo apostolus commendat ministerium noui testamenti ex premio fidei. Terrestris domus. idest corpus terrenum moriatur habemus domum. perstat in translatios ne. Non manu factam. scilicet corpus glorificatum quod est immortale. Ingemiscimus cupientes. qō alibi dixit. cupio dissolui ⁊ esse cum christo. Vestiti. scilicet corpore hoc mortali. Et non nudi. idest spoliati eo: quia cupimꝰ immortalitatē ⁊ nolumꝰ perdere hanc mortalitatem. sed nisi granū frumenti cadens. ⁊c. Ingemiscimus de dissolutione corporis et anime. Mortalitas a vita. scilicet per gloriam superuenientem.

In hoc ipsum. idest vt habemus vtrunq; appetitum. Pignꝰ spiritus. idest gratiam vt spiritualem illā vitam appetamus. Audentes ⁊ scientes: idest quia hoc scimus ⁊ audemus. Per fidem. parenthesis est. Per speciem. videntes rem sicuti est. Audemꝰ sapientię: alii autē sermo scientię secundum eundē spiritū. Alteri fides in eodem spiritu: alii gratia sanitatū in vno spiritu. Alii operatio virtutum. alii prophetia. Alii discretio spirituum: alii genera linguarum: alii interpretatio sermonum. Hæc autem omnia operatur vnus atq; idem spiritus: diuidens singulis prout vult.

¶Feria quarta beati Pauli ad Corinthios. ii. Cap̄. v.

FRatres. Scimꝰ qm̄ si terrestris domus nostra huius habitatiōis dissoluatur, q; ędificationē ex deo habemus domū nō manufactā: sed ęternā in cœlis. Nā & in hoc ingemiscimꝰ habitationē nostrā: quę de cœlo est superindui cupientes. Si tamen vestiti & non nudi inueniamur. Nā & qui sumus in hoc tabernaculo ingemiscimꝰ grauati: eo q; nolumus expoliari: sed superuestiri vt absorbeatur quod mortale est a vita. Qui aut̄ efficit nos in hoc ipsum deus qui dedit nobis pignus spiritus. Audentes igitur semper & scientes: quoniā dū sumus in hoc corpore peregrinamur a dño. Per fidem enim ambulamus & & non per speciem. Audemꝰ

Inquã peregrinari a corpore sub. quã a dño. Placere illi. quo modo cunq; velimus nolimus. Omnes enim. necessitatem ponit resurrectionis. Timorẽ dñi. i. timendum esse. Manifesti sumus. quia scrutãs corda. In conscientijs vestris. ideſt cuius vos conscij estis.

¶ Feria sexta sequenti.

autem & bonam voluntatem habemus magis peregrinari a corpore & pñtes esse ad dominum. & ideo contendim9 siue absẽtes situe pñtes placere illi. Oẽs em̃ nos manifestari oportet ante tribunal xp̃i: vt referat vnusquisq; p ꝓpria corpis ꝓut gessit siue bonũ siue malũ. Scientes ergo timorẽ dñi: hoib9 suademꝰ: deo aũt manifesti sumꝰ. Spero aũt & in cõscietijs vestris manifestos nos esse. Per iesum dñm nostrum.

¶ Fer. vi. bti Pauli ad Rom̃. Cap. viii.

FRatres. Spe em̃ salui facti sumus. Spes aũt quę videt: non est spes. Nã quod videt quis: quid speratꝰ Si aũt quod nõ videmus speramꝰ: per patientiã expectamus. Similiter aũt & spiritus adiuuat infirmitatẽ nostram. Nam quid oremus sicut oportet nesciimꝰ: sed ipse spiritus postulat p nobis gemitib9 inenarrabilib9. Qui autem scrutatur corda: scit quid desideret spiritꝰ: quia scd̃m deũ postulat p sanctis.

¶ Dominica vndecima. beati Pauli ad Corinthios prima. Capitul. xv.

FRatres. Notũ vobis facio euãgeliũ quod prędicaui vobis: quod

SPe enim salui facti sumus. Ex epla ad Rom̃. ca. viij. vbi apl's incepit exhortari ad patientiã & tollerantiã passionũ. ad quã maxime ꝓfert spes. Ideo subdit spe salui facti sumꝰ. Spes que videtur. ꝺa nõ videmꝰ deũ clare: sed sumus in expectatione vidẽdi: sed cũ videmꝰ iam nõ est spes. Per patientiã. que est conĩuncta spei. Spũs adiuuat. dirigendo nos ad xp̃m. Sicut oportet. i. vt cõueniẽs est ad salutẽ. Postulat ꝓ nobis. i. postulare nos facit. Quid desideret spiritus. de angelo cuiq; nostrũ attributo quedam intelligunt.

¶ Dominica. xj. post trinitatem.

DIcũ vobis facio Ex epla ad corinthi. j. ca. xv. In quo agitur de resurrectiõe mortuoꝝ. & imprimis

cõmendat euangelij excellentiã. In quo ſtatis. erepti ꝛ non iacẽtes. Qua ratione. quia nõ humana: ſed diuina. Fruſtra. i. ſine effectu. Quod accepi. ſ. a deo. Secundũ ſcripturas. ſ. prophetaꝝ de illo. Cephe. ideſt petro quia ſyriſce dictus eſt cephas. grece vero ꝛ latine petrus. de quo viſu Luce vlti. Undecim. Joan. xx. Quingentis. in galilea Matthei vlti. Jacobo. õ hoc nõ legit apõ euãgeliſtas. Apłis oĩb⁹ in die aſcẽſionis. Mihi tãquã abortiuo. ideſt poſt aſcenſionem vocato. de quo Actuũ ix. Vocari apoſtolus. ſed quicquid ſum gratia dei ſum. quia ex me perſecutore tantũ. Vacua non fuit. ideſt ſine operibus.

¶ Feria. iiij. ſequenti.

Deſcitis qm̃ corpora vr̃a. ex prima ad Corithios epła cap̃. vj. In quo agit de affinitate corporis humani ad corpus xp̃i. ꝛ hoc per baptiſmũ ꝛ fidem Membra chriſti. ſcz ſubtrahẽdo me ab ipſo. Meretricis. p carnis libidinem. Meretrici non legitime vxori. Inquit ſcriptura Geneſis. ij. In carne vna. pprie autẽ cum vxore: cum meretrice autẽ quodã mõ. Unus ſpũs eſt ſcõm amorẽ.

& accepiſtis in quo & ſtatis: per quod & ſaluamini: qua ratiõe prędicauerim vobis: ſi tenetis: niſi fruſtra credidiſtis. Tradidi em̃ vobis in primis: quod & accepi: qm̃ chriſtus mortuus eſt p peccatis noſtris ſcd̃m ſcripturas. Et quia ſepultus eſt: & quia reſurrexit tertia die ſecũdũ ſcripturas: & quia viſus eſt cephę: & poſt hoc vndecim. Deinde viſus eſt pluſquã quingẽtis fratribus ſimul: ex quibus multi manent vſq; adhuc: quidã autẽ dormierũt. Deinde viſus eſt Iacobo: deinde apoſtolis oĩbus⁹. Nouiſſime autẽ oĩm: tanquã abortiuo viſus eſt & mihi. Ego enim ſum minimus apl̃orũ qui nõ ſum dign⁹ vocari apl̃s qm̃ perſecutus ſum eccleſiã dei. Gratia autẽ dei ſum id quod ſum: & gratia ei⁹ in me vacua non fuit.

¶ Feria quarta. beati Pauli ad Corinthios prima. Ca. vi.

Fratres. Neſcitis qm̃ corpora veſtra mẽbra chriſti ſunt? Tollẽs ergo mẽbra chriſti: faciã mẽbra meretricis. Abſit. An neſcitis: quoniam qui adhęret meretrici: vnum corpus efficitur? Erũt (inqt) duo in carne una. Qui autẽ adhęret domino: vn⁹ ſpiritus eſt.

NOTA

Fugite fornicationē. de qua victoria in sola fuga est. Extra corp⁹ est.q⁹ maculāt solāt animā. In corpus suū.q⁹ tam corp⁹ q̄ animam coinquinat. Templū spūssancti.per fidē ⁊ baptismū. Non estis vestri. idest proprij iuris sicut membrū non est sui iuris:sed totius corporis est magis q̄ suum. ¶Feria sexta sequenti.

Fugite fornicationē.Omne eñ peccatū:quodcūq; fecerit homo:extra corpus est: qui autē fornicat in corp⁹ suū peccat. An nescitis quoniā membra vestra templum sunt spiritussancti qui in vobis est quē habetis a deo: & non estis vestri? Empti eñ estis precio magno.glorificate & portate deū in corpore vestro.

¶Feria.vi. Beati Pauli ad Corinthios.i. Capitulo.v.&.vi.

FRatres. Scripsi vobis in epistola ne cōmisceamini fornicariis.Nō vtiq; fornicariis huius mundi: aut auaris:aut rapacibus:aut idolis seruientibus : alioqui debueratis de hoc mundo exisse. Nunc autem scripsi vobis non cōmisceri. Si is qui frater inter vos nominatur est fornicator: auarus: aut idolis seruiens: aut maledicus: aut ebriosus:aut rapax:cum huiusmodi nec cibum sumere. Quid enim mihi de his qui foris sunt iudicare? Nonne de his qui intus sunt iudicatis? Nam eos qui foris sunt: deus iudicabit. Auferte malum ex vobisipsis. Audet aliquis vestrum habens negociū aduersus alterū iudicari apud iniquos & nō

Scripsi vobis in epła. Exprima apostoli epła ad Corinthios cap. partim quinto partim sexto:⁊ q⁹ forte esse in alia quadam epistola scripserat: ne cōmiscerentur fornicarijs ⁊ illi putabant quod intelligeret paulus de fornicatiōe spirituali/ hoc est idolatria:nūc dicit illō intelligendū esse de oñibus criminosis. Fornicarij huius mūdi.i. peccatorib⁹ in rebus mūdanis. Rapacib⁹. scilicet alieni inuasoribus. Mundo exisse. idest mori potiꝰ q̄ talia fecisse. Non commisceri. aliquo modo: et numerat cū q̄b⁹ nō. Qui foris sunt.idest infidelib⁹: qui nō sunt in foro ecclesie. Iudicare debetis. Auferte malum. idest malos homines. Negociū. idest litē. quasi dicat: non bene facitis si il-

lum conuenitis apud iudices iniquos ⁊ non potius apud iustos? Sancti iudicabunt. idest erunt ⁊ futuro iudici assessores. iuxta illud Matth. xix. Sedebitis super sedes iudicantes. In vobis. i. p vos in die iudicij. De minimis. i. his paruis mūdi rebus. Angelos. qui ce ciderunt cū lucifero. Cōtēptibiles. i. minoris estimationis: q̄ tales sunt prudētiores ī agi bilib⁹: sapientiores ad maiora seruate. Dico scz hoc q̄ sequit: scilicet qō sunt īter vos lites. Judicia int̄ vos. nō sequētes preceptū euangelicū. Iniuriā. quia deterius est iniuriā facere q̄ pati: vt inquit Plato.

¶ Dominica. xij. post trinitatem.

HAbemus. Ex epistola secūda ad Corinthios. cap. iij. In quo posteaq̄ ostēdit se nō egere hominum commendatione: nunc dicit oia deo accepta ee referēda. Cogitare qō minus est q̄ dicere. A nobis. scilicet quasi ex nobis. Nō littera. sicut hebreis. Sed spiritu. scz infuso: quo lex euāgelica cōstat. Ministratio mortis. cuius modi erat vetus lex. In lapidibus. i. tabulis lapideis. Fuit in

apud sanctos? An nescitis quoniā sancti de hoc mūdo iudicabunt? Et si in vobis iudicabit mūdus: indigni estis q̄ de minimis iudicetis? Nescitis qm̄ angelos iudicabimus: quāto magis secularia? Secularia igit̄ iudicia si habueritis: cōtemptibiles q̄ sunt in eccl'ia illos cōstituite ad iudicandū. Ad verecūdiā vestrā dico. Sic nō est inter vos sapiēs quisq̄ q̄ possit iudicare īter fratrē suū: sed frater cū fratre iudicio cōtendit: & hoc apud infideles. Iā quidē oīno delictū est ī vobis q̄ iudicia habetis inter vos. Quare non magis iniuriā accipitis? Quare nō magis fraudem patimini? Sed vos iniuriam facitis & fraudatis: & hoc fratribus.

¶ Dominica. xij. Beati Pauli ad Corinthios. ij. Capitu. iij.

FRatres. Fiduciā talē habem⁹ per christū ad deū: nō q̄ sufficiētes simus aliq̄d cogitare a nobis q̄si ex nobis: sed sufficiētia nr̄a ex deo est. Qui & idoneos nos fecit ministros noui testamēti: nō l'ra sed spiritu. Littera enim occidit: spūs autem viuificat. Quod si ministratio mortis l'ris deformatā in lapidibus fuit in gloria:

gloria.idest gloriosa. Faciem Mosi.q̃ erat cornuta:vt legitur Exodi.xxxiij. Euacuatur.scz per euangelicã legem. Non magis.quasi dicat: multomagis erat in gloria. Damnationis. que inducebatur per legem Mosi. Ministerium iusticie. quod est in lege euangelica. ¶Feria quarta sequenti.

ita vt non possent intendere filii israel in faciem Mosi propter gloriam vultus eius quæ euacuatur: quomodo nõ magis ministratio spiritus erit in gloria:Nam si ministratio donationis est in gloria: multomagis abundat ministerium iusticię in gloria.

¶Feria.iiii.Beati Pauli ad Corinthios.ii. Capitulo.iiii.

FRatres.Non prædicamus nosmetipos sed iesum christũ dñm nostrum:nos aũt seruos vestros per iesum. Qm̃ deꝰ qui dixit de tenebris lucẽ splẽdescere: ipse illuxit in cordibus nostris ad illuminationẽ sciẽtiæ charitatis dei ĩ facie christi iesu. Habemus aũt thesaurũ istum in vasis fictilibus:vt sublimitas sit virtutis dei:& nõ ex nobis. In oĩbus tribulationẽ patimur:sed nõ ãgustiamur. Aporiamur: sed nõ destituimur.Persecutionem patimur:sed non derelinquimur.Deicimur:sed nõ perimus.Sẽp mortificationẽ iesu chri in corpe nro circũferen-

Non p̃dicamus nosmetipsos. Ex epla Pauli. ij. ad Corinth.c.iij. In quo qz superꝰ vocauit euãgeliũ suũ: et hic vocat euangeliũ chri: putaret aliqs esse duo euãgelia:ideo dicit. Non predicamus. scilz tanquã autores euangelii. Seruos vestros. scilicet administrando vobis doctrinam christi. Qui dixit.idest dicendo fecit.Genesis.j. Illuxit. idest lucem spũalem infudit. Ad illuminationẽ sciẽtie. i. ad manifestationez noticie diuine. In facie iesu chri melius in greco in psona chri. Thesaurũ istum.i.illuminationẽ dei. In vasis fictilibꝰ.i.in hoc corpe mortali. Sublimitas.i.hoc magnum quod facimus. Non angustiamur.i.defatigemur. Aporiamur.i.indigemus:quia grece aporia est indigentia. Non derelinquimur.scilicet a deo. Deicimur.scilicet in periculum. Mortificationem iesu.i. compassionem.

Manifestetur. scilicet in iudicio.

¶Feria.vj.sequẽti.

SEmper nos qui viuimus. Ex eadem epistola et capite et continuat lectio cũ fine superioris epistole: ꝛ est eadem epistole sentẽtia. Ergo mors. scilz christi animando nos ad tolerãdos labores. Vita. scz christi conferẽdo spem resurrectionis. Habentes. ordo est nos credim⁹ et loquimur habentes ꝛc. Scriptum est. psalmo.cxv. Omnia propter vos. subaudi facimus ꝛ patimur. Vt gratia abundãs. scz a nobis in vos. Per multos. qui ex nostro opere agant deo gratias. Nõ deficimus. scz in sustinendis laboribus. Qui foris est. idest homo carnalis. Qui intus est. i. spiritualis. In presenti. s. corpore subiecto corruptioni. Pondus eternum. i. rẽ magnã hoc est gloriam eternam.

¶Dominica. xiij. post trinitatem.

tes: vt & vita Iesu in corporibus nostris manifestetur.

¶Feria.vi. Beati Pauli ad Corinthios. ii. Capitulo. iiii.

FRatres. Semper nos qui viuim⁹ propter iesum in mortem tradimur: vt & vita Iesu manifestetur in carne nostra mortali. Ergo mors in nobis operatur: vita autem in vobis. Habentes autẽ eũdem spiritum fidei: sicut scriptum est. Credidi propter qđ loquutus sum: & nos credimus: propter quod loquimur. Scientes quoniã qui suscitauit Iesum: & nos cum iesu suscitabit: & constituet nobiscum. Omnia enim propter vos: vt gratia abundans per multos in gratiarum actione abũdet in gloriam dei. Propter quod nõ deficim⁹. Sed licet is q foris est homo corrũpatur: tamẽ is qui intus est renouatur de die in diem. Id enim quod in præsenti est momentaneum & leue tribulationis nostræ: supra modum in sublimitate æternum gloriæ pondus operatur in nobis: non contemplantibus nobis quæ videntur: sed quæ non videntur. Quæ videntur temporalia sunt: quæ autem non videntur æterna sunt.

¶Dominica. xiij. Beati Pauli ad Galathas. Capitulo. iij.

Abrae dicte sunt promissiones. Ex epistola Pauli ad Galatas cap̃.iij.in quo declarat qõ hereditas eterna non dat̃ per legẽ Mosi sed per christi fidẽ. Semini eius.que impleta sunt in christo: ideo dicit semini ꝛ non seminibus. Hoc testamentũ:idest promissiones per modum testamenti. Que.scilicet lex. Et est ordo que lex facta est ꝛc. Non irritum facit.i.non tollit pmissionem abrae factam. Ex lege hereditas.subaudi datur. Nõ ex pmissione. sed datur ex pmissione:ergo non ex lege. Quid igit lex:subaudi aliqs diceret quid profuit?

Fratres. Abrãæ dictæ sunt promissiones & semini eius. Non dicit ex seminibus quasi in multis: sed quasi in vno: & semini tuo qui est christus. Hoc autem dico testamẽtum cõfirmatum a domino: quę post quadringentos & triginta annos facta est lex: non irritũ facit ad euacuandam promissionem. Nam si ex lege hæreditas: iam non ex promissione. Abraæ autem per repromissionem donauit deus. Quid ergo lex? Propter transgressionem posita est: donec veniret semen: cui promiserat: ordinata per angelos in manu mediatoris. Mediator autem vnius non est: deus autem vnus est. Lex ergo aduersus pmissa dei? Absit. Si enim data esset lex que posset viuificare: vere ex lege esset iustitia. Sed conclusit scriptura omnia sub peccato: vt promissio ex fide Iesu christi daretur credentibus.

¶ Feria. iiij. Beati Pauli ad Romanos. ❡ Cap̃.vij.

Fratres. Mortificati estis legi per corpus christi: vt sitis alterius qui

Propter transgressionem.i. punitionem delictorum. Semen. idest christus de semine abrae. Cui promiserat.i.in quo erat promissio cõplenda. Per angelos. q; lex nõ fuit data a deo Mosi nisi per angelum. vt habetur Actuum. vij. In manu mediatoris.i.in potestate chri ad mutandũ eã p voluntate sua. Vnius.sed duos.i.dei ꝛ hoim. Viuificare. i. vitã eternã dare. Scriptura.i.lex mosi.

¶ Feria.iiij.sequenti.

Mortificati estis legi. Ex epistola ad Romanos cap̃.vij. In quo agitur de lege Mosaice cessatione

per aduentū legis euangelice. Mortificati legi.scz mosaice. Viri alterius.ideſt eiusdē chri. Fructificetis. opera noue legis faciēdo. Eſſemus in carne.ante conuerſionem. Mortiideſt opera morte digna. Nunc autem ſub lege euangelica. Lex peccatum eſt:ideſt nunquid infertur ex verbis noſtris:qz fuit peccandi occaſio. Peccatum non cognoui. ſcilicet eſſe malum. Neſciebam. ſubaudi peccatum eſſe. Non concupiſces. Exo.xx. Occaſione.itaqz non fuit lex peccatum ſed occaſio peccandi. Omnem concupiſcentiam:ideſt augmentauit in me incentiuum peccādi. Nam peccatum.i.concupiſcentia. Occaſione accepta. per legē vt dictum eſt. Seduxit trahēdo me ad peccato conſentiendum. Occidit me. ſcz inducendo ad opus. Quod bonum eſt. ſcilicet in ſe. Factum eſt mors. ideſt mortis cauſa: ſed non idcirco malum: ideo dicit abſit. Peccatum. ideſt concupiſcentia. Vt appareat peccatum.ideſt malū. Per bonum. ideſt per legē que diſtinguit malum a bono. Operatum eſt mihi in mors

ex mortuis reſurrexit: vt fructificetis deo. Cū enim eſſemus in carne: paſſiones peccatorum quæ per legem erant operabantur in mēbris noſtris: vt fructificarent morti. Nunc autē ſoluti ſumus a lege mortis in q̄ detinebamur: ita vt ſeruiamus in nouitate ſpiritus: & non in vetuſtate litteræ. Quid ergo dicemus? Lex peccatum eſt? Abſit. Sed peccatum non cognoui niſi p legem. Nam concupiſcentiā neſciebā niſi lex diceret: Nō cōcupiſces. Occaſione aūt accepta: peccatū per mandatū operatum eſt in me oēm cōcupiſcentiā. Sine lege em̄ peccatū mortuū erat. Ego autem viuebā ſine lege aliquādo: ſed cū veniſſet mādatū: peccatū reuixit. Ego aūt mortuus ſum. Et inuentū eſt mihi mandatū q̄d erat ad vitam: hoc eſſe ad mortē. Nā pctm̄ occaſiōe accepta per mādatū ſeduxit me: & p illud occidit. Itaqz lex q̄dē ſancta: & mādatū ſanctū & iuſtū & bonum. Q̄d ergo bonum eſt: mihi factum eſt mors? Abſit. Sed peccatum vt appareat peccatū: per bonum operatū eſt mihi in mortem.

¶ Feria. vi. Beati Panli ad Romanos. Capitu. vii.

dem.i.induxit me ad peccatum. ¶Feria.vj.sequẽti.

Scimꝰ qz lex. Ex eadẽ epla ꝛ capite ad Romanos. ꝛ cõtinuat lectioni pcedẽtis eple. vbi aplus ꝓbat qđ dixit per testimoniũ legis naturalis. Lex spiritalis.i.ordinãs ad rõnis instinctũ. Ego carnalis.i.sequẽs appetitũ irrationalẽ. Venũdatꝰ.s.a pmo parẽte.

FRatres. Scimus quia lex spiritalis est. Ego autem carnalis sum venundatus sub peccato. Quod eñ operor non intelligo. Non enim qđ volo bonũ hoc ago: sed quod odio malum illud facio. Si autem quod nolo illud facio: consentio legi quoniam bona est. Nunc autem iam nõ operor illud: sed quod habitat in me peccatum. Scio enim quia non habitat in me: hoc est in carne mea bonum. Nam velle adiacet mihi: perficere autem bonum non inuenio. Nõ enim quod volo bonum hoc facio: sed ꝙ nolo malum hoc ago. Si autẽ ꝙ nolo illud facio: iam non ego operor illud: sed quod habitat in me peccatum. Inuenio igitur legem volenti mihi facere bonum: quoniam mihi malum adiacet. Condelector enim legi dei secũdum interiorẽ hominẽ. Video autem aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meę: & captiuantem me in lege peccati: quæ est in membris meis. Infœlix ego homo: quis me liberabit de corpore mortis huius? Gratia dei per Iesum christum dñm nostrum.

Qđ operor.s. ꝙ appetitũ nõ intelligo ꝙ rationem qz ignorat ois flagitiosus q̃ opat. Qđ volo.ꝙ rationem. Hoc ago.appetitu obstante. Qđ odio.s. ꝙ rationẽ. Cõsentio legi. i quãtũ nolo. repugno autẽ in quãtũ facio. Nõ operor. s.qđ dicta: ratio. Peccatũ.i. pcti ꝓcupiscẽtia. Habitat bonũ.i.inclinatio ad bonũ. Velle adiacet.i. volitio boni ꝙ rationẽ. Non inuenio. impediente appetitu. Inuenio legẽ mihi. scz volẽti facere bonũ rationi consonũ. Malũ.i. inclinatio ad pctm. Cõdelector legi.i.ꝓsentio ꝙ rõnẽ. Aliã legẽ.i.inclinationẽ ad malũ. Legi mẽtis .s. naturali q̃ iducit ad bonum. Mortis huius.nõ dicit simpliciter de corpore: sed addit mortis alioqui corporis immortalitas appetibilis est. Gra dei. scilicet liberabit.

EPISTOLAE

¶ Dominica.xiiij.post trinitatem.

Spiritu ambulate. Ex epistola Pauli ad Galatas.ca.v. quia superius dixit non esse viuẽdum scõm carnẽ sed scõm spiritũ: nũc infert. Spũ ambulate ꝛc. Caro aduersus spiritũ.vnde cõflatur bellũ illud plusq̃ ciuile. Quecunq; vultis.per rationem. Faciatis.obstante appetitu. Sub lege.i.seruitute legali subiecti. Manifesta.qz sunt sensibilia. Predico vobis, anteaquã veniat dei iudicium:quia tũc non erit penitentie locus. Fructus autem. enũcratis multis peccatorũ generib9: enumerat opera spiritus.

Aduersus huiusmodi.immo hec omnia legi cõsentiunt. Qui sunt christi. scilz imitatores. Crucifixerũt carnem.idest in his cõcupiscentie vitia mortua sunt cum carne.

¶ Feria.iiij. sequenti.

Nolite iugũ ducere. Ex epistola ad Corinthios secũda.capitu. vj. In quo apostolus hortat Corinthios:vt deuitẽt infidelium cõsuetudinẽ.

¶ Dñica.xiiij. Beati Pauli ad Galatas. Capitu.v.

Fratres.Spiritu ambulate & desideria carnis non perficietis. Caro enim cõcupiscit-aduersus spiritum: spiritus autem aduersus carnẽ. Hæc enim sibi inuicem aduersantur: vt non quæcunq; vultis illa faciatis. Quod si spiritu ducemini: non estis sub lege. Manifesta autem sunt opera carnis:quæ sunt fornicationes: immũditiæ/ impudicitiæ /luxuriæ/ idolorũ seruitus:veneficia/inimicitiæ/ contentiones/æmulationes/iræ/rixæ/dissensiones/sectę/inuidię/homicidia/ebrietates/commessationes: & his similia. Quæ prædico vobis sicut prædixi: quoniam qui talia agunt: regnum dei non consequuntur. Fructus autẽ spiritus est:charitas:gaudium:pax:patiẽtia:lõganimitas:bonitas: benignitas: mansuetudo:fides:modestia:continentia:castitas. Aduersus huiusmodi non est lex. Qui autem sunt christi carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis.

¶ Feria.iiij. Beati Pauli ad Corinthios.ij. Capitulo.vi.

a bobus iugo subditis. Que participatio antitheton est. i. cõtra posi tũ: opponũtur nãq; iusticia iniquitati. lux tenebris. xp̃s belial. fidelis infideli. templũ idolis. Templũ dei. i. in quibus deus inhabitat. Sicut dicit de⁹. Leuitici. xxvj. Ponã tabernaculũ meũ in medio vr̃i ꝓ quo aplꝰ dicit: hic inhabitabo in illis. Propter qđ. i. quia ita est. Dicit dn̄s. Esaie lij. Exite de medio, tria tangit in hac admonitione. Primum quod eorum peccata deseramus. secundum, vt peccatorum occasionem fugiamus. tertium ne dissimulemus eorum mala: sed potius reprehendamus. Has ꝓmissiones. hoc iam ex capitulo septimo est. hortaturq; Corinthios ad mundationem peccatorum tam spiritualium q̃ corporaliũ.

FRatres. Nolite iugũ ducere cũ infidelibus. Que em̃ participatio iusticie cũ iniquitate? Aut q̃ societas luci ad tenebras? Que aũt cõuẽtio xp̃i ad belial. Aut que pars fideli cũ infideli? Qui aũt cõsensus tẽplo dei cũ idolis Vos em̃ estis templũ dei viui: sicut dicit deus. Q̃m̃ inhabitabo in illis: & inambulabo inter eos: & ero illorũ de⁹: & ipsi erunt mihi populus. Propter quod exite de medio eorum: & separamini dicit dominus. Et immundum ne tetigeritis: & ego recipiam vos. Et ero vobis in patrem: & vos eritis mihi in filios & filias dicit dominus omnipotens. Has igitur promissiones habẽtes charissimi mundemus nos ab omni iniquinamento carnis & spirit⁹: perficientes sanctificationem in timore dei. Per iesum christum dominum nostrum.

¶ Feria sexta beati Pauli ad Corinthios. i. Ca. vi.

FRatres. An nescitis qa iniq regnũ dei nõ possidebũt? Nolite errare

Feria sexta sequenti.

AN nescitis quia iniqui. Ex epistola ad Corinthios. j. cap̃. vj. ℟ continuatur epistole superiori que legebatur feria sexta post dominicam. xj. post trinitatem. vbi dixit quare non magis fraudem ꝓpatimini. et tunc infert. An nescitis quia iniqui. quasi dicat: videtur quod nesciatis. Nolite errare. suos errores remouet.

p̃ior est: quod credebant per fidem ꝛ baptismum etiam sine operib⁹ peccata deleri. Molles. libidinis molliciem exercentes. Martialis. fortitan ꝛ posset vincere mollis otho. Fuistis hec. idest his vitijs detenti. Omnia licent. idest possum facere modo non sit contra legem.

Non omnia expediunt. idest sunt vtilia ad finem consequendum. vt licet vxorẽ ducere: sed alicui nõ est vtile. vt philosopho. Sub nulli⁹ potestate. vt sim puta sub imperio vxoris. exemplũ est a simili de ventre ꝛ esca. ꝙa licet comedere sed nõ expedit aliquãdo. Destruet. post corpor resurrectionem quando erit venter sed nõ erit illius vsus. Corpus domino. scilicet ordinat dñs corpori. quia suscitabitur ab illo. Dñm suscitauit. i. christũ atq; ex consequenti nos q̃ q; suscitabit.

neq; fornicarii: neq; idolis seruiẽtes: neq; adulteri: neq; molles: neq; masculorũ cõcubitores: neq; fures: neq; auari: neq; ebriosi: neq; maledici: neq; rapaces regnũ dei possidebunt. Et hæc aliquãdo quidã fuistis: sed abluti estis: sed sanctificati estis: sed iustificati estis in noĩe dñi nostri iesu christi: & in spiritu dei nostri. Omnia mihi licẽt: sed non omnia expediunt. Omnia mihi licent. Sed ego sub nullius redigar potestate. Esca ventri: & venter escis: deus autem & hunc & hanc destruet. Corpus autem non fornicationi sed domino: & dominus corpori. Deus vero & dominum suscitauit: & nos suscitabit: per virtutẽ suam.

¶ Dñica. xv. post trinitatem.

Si spũ viuimus Ex epla Pauli ad Galatas cap̃. vj. Misi q̃ p̃mittit clausula ex fine capitis superioris. q̃ etiã pendebat ex epla que legebat in dñica precedẽti vnde inferebatur quod hic legimus. Si spiritu. ꝛc. Inuicem prouocantes. scilicet ad riram. i. contentiones. Preoccupatus. ab aliqua passione carnali. Qui spirituales estis. idest liberi a tali passione

¶ Dñica. xv. bti Pauli ad Gala. Ca. vi.

Fratres. Si spũ viuim⁹: spũ & ambulem⁹. Non efficiamur inanis gl̃ie cupidi: inuicẽ prouocãtes inuicẽ inuidẽtes. Fres: et si p̃occupat⁹ fuerit hõ in aliquo delicto: vos qui spũales estis: huiusmodi instraite in spiritu lenitatis.

Cõsiderans.ex plurali facit transitũ ad singularẽ. Sed potius ita distingue vt hec verba iungenda sint inferioribus. Aliter alterius.p inuicẽ. Se esse aliquid.i.per se sufficientẽ sine alterius adiutorio. Se seducit.i.decipitur falsa de se opinione. In semetipso.i.nõ pẽdebit ex alterius iudicio sed cõscientia sua teste viuet. Onus suũ.i.penã sui peccati.

Cõsiderãs teipsum ne & tu tẽteris. Alter alteri9 onera portate: & sic adimplebitis legẽ xpi. Nã si qs existimat se aliquid esse cũ nihil sit: ipe se seducit. Op9 aũt suũ pbet vnusquisq3: & sic in semetipso tm gl'iam habebit: & nõ in altero. Vnusquisq3 enim on9 suũ portabit. Cõmunicet autẽ is qui catherizat verbo ei qui se cathezizat in oib9 bonis. Nolite errare: deus nõ irridet. Quę em̃ seminauerit hõ: hęc & metet. Qm̃ q seminat i carne sua: de carne & metet corruptionẽ. Qui autẽ seminat in spũ: de spũ & metet vitã ęternã. Bonũ aũt faciẽtes nõ deficiamus: tpe em̃ suo metemus: nõ deficiẽtes. Ergo dũ tẽpus habemus: operemur bonũ ad oẽs: maxie autem ad domesticos fidei.

¶ Fer. iiii. bti Pauli ad Timo. Ca. vi.

Charissime. Quicunq3 sunt sub iugo serui: dominos suos omni honore dignos arbitrẽtur: ne nomen domini & doctrina blasphemetur. Qui autẽ fideles habent dños nõ contemnant quia fratres sunt: sed magis seruiant quia fideles sunt & dilecti: qui beneficii participes sunt: hec doce & exhortare. Si quis aliter docet est quale illud vergilij qsq3 suos patimur manes. Qui catheziza tur.i.instituitur ad fidẽ. In bonis. & nõ inuitemur illũ in malis. Error.e.circa hoc. Non irridetur.i.nõ decipit. Que seminauerit.i.secundũ opera sua mercedem recipiet. Cetera patent.

¶ Feria. iiij. sequenti.

Quicunq3 sũt sub iugo. Exepta.i. ad Timotheum. capi. vi. In quo apostolus inducit Timotheum ad ea faciẽda que ad pontificem pertinent.

Dominos suos etiã infideles. vt Paulinꝰ episcopus Nolensis qui seruiũt infideli domino pro filio cuiusdam vidue. Blasphemetur a dño infideli. Fratres sunt in christo sub eadẽ fide. Beneficij. idest baptismi eiusdem. Si qs aliter. scilz quã a me dictũ.

Secandum pietatem.idest religionem christianam. Superbus. subaudi est talis.idest inobediens. Nihil sciens.idest ignarus. Et languens.idest stupidus ⁊ insensatus. Conflictationes.contro uersie. A veritate priuati. scilicet vite : iusticie ⁊ doctrine. Pietatem.idest religionis predicationem faciẽdam esse propter lucrum Questus magnus.id est satis magnum lucrum predicatori. Pietas,idest pietatis exercitatio cum sufficientia rerum necessariarum.

¶Feria sexta sequenti.

Nihil intulimus in hunc. Ex eadem epistola ⁊ capite. et continuatur lectio superiori epistole. nã dixit cum sufficientia quasidicat:nihil aliud curantes:et tunc infert nihil intulimus.ꝛc. Quibus tegamur. id est vestes. Diuites fieri.scilicet ex officio predicationis. In tentationẽ.quia diuitie pleriscꝫ sunt instrumẽta peccãdi.Cupiditas.in greco nõ est simpliciter cupiditas : sꝫ pecunie siue argẽti amor hoc é philagyria. Dolorib9. qa ob diuitias multi perierũt. O homo dei priuatim hortatur

& non acquiescit sanis sermonibus domini nostri iesu christi:& ei que secundum pietatem est doctrine: superbus: nihil sciens sed languens circa quęstiones & pugnas verborum : ex quibus oriuntur inuidię:contẽtiones blasphemię:suspitiones:malę conflictationes hominum mẽte corruptorũ. et qui a veritate priuati sunt:existimãtium quęstum esse pietatem.Est autem quęstus magnus pietas cum sufficientia.

¶Feria sexta beati Pauli ad Timotheum.i. Ca.vi.

Charissime. Nihil intulimus in hunc mundum haud dubium: quia nec auferre quid possumus. Habentes autem alimenta : & quibus tegamur:his contenti simus.Nam qui volunt diuites fieri : incidunt in tentationem:& in laqueum diaboli : & desideria multa inutilia & nociua:que mergunt homines in interitum & perditionem. Radix enim omnium malorum est cupiditas. quam quidem appetentes errauerunt a fide : & inseruerunt se doloribꝫ multis. Tu autẽ o hõ dei hæc fuge. Sectare vero iusticiam:

Timotheum ad hec fugienda. Coram multis testib⁹. quod fecit in predicatione sua sepe ⁊ quando est ad pontificatum assumptus. Viuificat. idest in quo viuunt. Sub pontio pilato. quando dixit christus. Ego ad hoc veni in mundum vt testimonium perhibeã veritati. Bonam confessionem. scilicet precipio. Mandatum. scilicet predicatiõis euãgelice. Inaduentũ. scilicet i articulo mortis tue. Suis temporibus in die iudicij. Ceters patent.

pietatẽ: fidẽ: charitatẽ: patientiã: & mãsuetudinẽ. Certa bonũ certamẽ fidei. Apprehẽde vitã ęternã in qua vocat⁹ es: & cõfessus bonã cõfessionẽ coram multis testib⁹. Precipio tibi corã deo qui viuificat oĩa & christo iesu qui testimoniũ reddidit sub pontio Pilato: bonam confessionem: vt serues mandatũ sine macula vsq; in aduentũ dñi nostri iesu christi: quẽ suis tẽporibus ostendet beat⁹ & solus potens: rex regũ & dñs dominantiũ. qui solus habet immortalitatẽ: & lucẽ habitat inacceſſibilem quem nullus hominum vidit: nec videre potest. Cui honor & imperium sempiternum. Amen.

¶ Dominica. xvi. Beati Pauli ad Ephesios. Capitulo. iii.

FRatres. Obsecro vos ne deficiatis in tribulationibus meis pro vobis: quæ est gloria vestra. Huius rei gratia: flecto genua mea ad patrẽ domini nostri iesu christi: ex quo omnis paternitas in cœlis & in terra nominatur: vt det vobis secundum diuitias glorię suę: virtutem corroborari per spiritum eius in interiori hoĩe: habitare xp̃m per fidẽ i cordib⁹ vr̃is.

¶ Dominica. xvj. post trinitatem.

OBsecro vos ne deficiatis. Epła ꝑauli ad Ephesios capitulo tꝛio. vbi in originali habetur propter quod peto ne deficiatis. idest quia confidentiam habeo per christum exaudiri ozo. In tribulationibus meis. quas sustineo pro vobis. Deficiatis. scilicet territi. Gloria vestra. scilicet si non deficiatis. Huius rei. scilicet ne deficiatis. Omnis paternitas. ꝺa est prima qua pater per naturã genuit filiũ. Virtutem scilicet patiẽtie. Corroborari. i. vt corroboremini. Christũ habitare. i vt xp̃s habitet.

In charitate.q̄ est ꝓpria christianoꝝ virtus. Cōprehēdere.i. cognoscere. Longitudo latitudo sublimitas ꝛ ꝓfundū.oēs dimensiones numerat per quas intelligit deū oīa cōtinentē:qui tū nō cōprehenditur. Scire etiā.i.vt sciatis. Supereminentē.i.que vincit cognitionē. Hoc negaret Thomas qū charitas dei vincit scientiā. Plenitudinē.i.donis q̄ dāt cū charitate.

Ei aūt.repete ab inferioribꝰ sit glia. Superabundanter.idest abūdantius.

Feria.iiij.sequenti.

Videte neq̄s vos decipiat.ex epla ad Coloss.ca.ij. In q̄ aplus hortat illos ne decipiāt a pseudoaplis per philosophiam.qz rōes physice repugnāt fidei. Inanē fallaciā.i. sophistica argumenta ab hoibꝰ iuēta ex pncipijs naturalibꝰ ꝛ non ex fide. Corpaliter qa xp̄ūs assumpsit naturā hūanā hoc ē corpꝰ et aiam. In illo.i.p illū. Repleti.s.gīa.in expoliatiōe carnis.i. ꝓputij ablatiōe. In circuncisione xp̄i.i.p baptismū qū succesit circūcisiōi. Surrexistis ad vitam gīe. Operationis dei.i. quā deꝰ operatur. Et vos cū mortui.ordo ē in charitate radicati & fundati:vt possitis cōprehendere cū omnibus sanctis quę sit latitudo:longitudo: sublimitas & profundū. Scire etiā supereminētē scientię charitatē christi: vt impleamini in omnē plenitudinē dei. Ei aūt qui potens est oīa facere superabundāter quā petimus aut intelligimus secundū virtutē quę operatur in nobis: Ipsi gloria in ecclesia & in christo iesu in omnes generationes seculi seculorum. Amē.

Feria quarta beati Pauli ad Colossēs. Cap̄.ii.

Fratres. Videte ne quis vos decipiat per philosophiam: & inanē fallaciā secundū traditiones hominū secundum elementa mundi: & non secundum christum: quia in ipso inhabitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter: & estis in illo repleti qui est caput omnis principatus & potestatis. In quo & circuncisi estis:circumcisione nō manufacta in expoliatione corporis carnis:sed in circūcisiōe x p̄i: cōsepulti & in baptismo:in quo & surrexistis per fidem operationis dei:qui suscitauit illum a mortuis. Et vos cum

& cōuiuificauit vos cū illo.i.a pctis vos erexit:& resurgēs quēadmodum ille resurrexit:qa resurrectio xpi fuit nre resurrectiōis causa.

¶Feria sexta sequenti.

Quicūq; iniuriā facit. Ex epla ad Colossenses partim.iij. parcim.iiij.capitibus.nā in fine capitis tertij verba sunt qui iniuriā.facit.&c.nā quia supra dixerat:quomodo se inuicē deberent habere diuerse hominū cōditiones:tunc infert q̄ q̄sq; sui operis mercedem accipiet. Domini quod iustum est.iniustum est quarti capitis: & quia dixit in capite superiori ō seruis in dominos: nunc de dominis in seruos. In celo.cui daturi est rōnem. Oīoni.hoc ad oīones ptiner. Ostiū sermonis .i. libertatē ad p̄dicādū euāgeliū. Vinctus sū.i.in carcere ne p̄dicē verbū dei.qō factū ē epheſi vñ scribit. Vt manifestē illud.iūge ei qō dixit apiat nobis ostiū. Qui foris.i. extra eccliam. Tps redimētes.i.oportunitatē hoc faciēdi captātes Sale cōdit⁹.i. gratus audiētib⁹ nō molest⁹ & ē cōdit⁹ penultima lōga a cōdio.is. At sciatis qa cuiusq; psone inspiciendi est conditio.

¶Dominica.xvij.Beati Pauli ad Ephesios.Capitulo.iiij.

mortui essetis in delictis: & p̄putio carnis vestrę:conuiuificauit cum illo donans vobis omnia delicta. Per iesum christum:dominum nostrum.

¶Feria.vi.beati Pauli ad Colo. Capitulo.iii.&.iiij.

Fratres. Quicunq; iniuriam facit:recipiet id quod iniique gessit & non est personarū acceptio apud deum. Domini quod iustū est & equum seruis p̄state: scientes quoniā & vos dominū habetis in celo. Orationi instate vigilantes in ea in gratiarū actione:orantes simul & pro nobis: vt det⁹ aperiat nobis ostium sermonis ad loquendum mysterium christi. Propter quod etiam vinctus sum vt manifestem illud:ita vt oporteat me loqui. In sapientia ambulate ad eos qui foris sunt: tempus redimentes. Sermo vester semper in gratia sale sit conditus:vt sciatis quomodo oporteat vos vnicui q̄q; respondere.

OBsecro vos ego vinctus in domino. Ex epla ꝑpauli ad ephesios capitulo quarto. Inquo Ephesios apostolus instituit in moribus christianis Vinctus. nam quo tempore hanc scripsit epistolam in vinculis erat. In domio. idest ꝓpter domini obsequiū. Vocatione. qua vocati estis. idest pie t iuste vt fideles decet. Supportantes inuicem. id est mutuos defectus tolerantes. Unitatem spiritus. idest ecclesie quam facit spiritus sanctus. Unū corpus. scilicet mysticum sub. sitis. Vocationis vestre ad fidem christi. In vna spe. scilicet vite eterne. Unus dominus. sub. est cui omnes seruitis. Unus deus t pater. scilicet per creationem. Super omnes per excellentiam. Et per omnia. per gubernationem. Cetera patēt.

¶ Feria quarta quatuor temporum.

ECce dies veniūt. Ex Amos prophēta capitulo nono. In quo ad literā ponitur templi reedificatio: per quam intelligimus euangelij predicationem. Dicit igitur ecce dies veniunt: idest euangelij diuulgatio. Arator messorem. et calcator vue mittentem semen. per quod significatur acceleratio publicationis euangelij que propagabitur indies. Dulcedinem. scilicet euangelice doctrine. et per montes intelligit apostolos. per colles doctores. Captiuitatem. liberando eos a potestate diaboli.

FRatres. Obsecro vos ego vinct⁹ in domino vt digne ambuletis vocatione qua vocati estis: cum omni humilitate & mansuetudine: cū patientia supportātes inuicem in charitate. Soliciti seruare vnitatem spirit⁹ in vinculo pacis. Vnum corpus & vn⁹ spiritus: sicut vocati estis in vna spe vocationis vestrę. Vnus dominus: vna fides: vnum baptisma: vnus deus: & pater omnium qui super omnes est: & per omnia: & in omnibus nobis: qui est benedict⁹ in secula seculorum.

¶ Feria. iiii. quatuor tēporū. Lectō Amos prophetę. Cap̄. ix.

HAec dicit dn̄s. Ecce dies veniūt: et cōprehēdet arator messorē: & calcator vuę mittentē semen: & stillabunt montes dulcedinem: & omnes colles culti erunt. Et conuertent captiuitatem pop̄uli mei israel: & ędificabunt

ciuitates desertas: & habitabunt in eis. Et plãtabunt vineas & bibent vinum earũ: & facient hortos: & comedẽt fructus eorũ. Et plantabo eos sup humũ suã: & nõ euellam eos vltra de terra sua quã dedi eis. Dicit dñs omnipotens.

℣ Lectio libri Neemiæ. Cap̃. viii.

IN diebus illis. Cõgregatus est omnis populus quasi vir vnus ad plateam quę est ante portam aquarũ. Et dixerunt Esdræ scribæ: vt afferret librum legis Mosi quẽ præcepit dominus israeli. Attulit ergo Esdras sacerdos librum coram multitudine virorum ac mulierum: cunctisq; qui poterant intelligere in die prima mensis septimi. Et legit in eo ĩ platea quę erat ante portam aquarum: a mane vsq; ad medium diem: in conspectu virorum & mulierũ & sapientiũ. Et aures omnis populi erãt erectæ ad librũ. Stetit autem Esdras scriba super gradum ligneum quẽ fecerat ad loquendum. Et aperuit Esdras librum coram omni populo: & benedixit Esdras domino deo magno. Et respõdit oĩs populus. Amen amen. Eleuãtes autem manus suas incuruati sunt: & adorauerũt deũ proni in terra. Porro leuitæ silentiũ faciebant in pplo ad audiendã legẽ. Populus aũt stabat ĩ gradu suo: & legerũt in libro legis dei distincte: & aperte ad intelligendũ. Dixit aũt Neemias sacer

Ciuitates desertas. cultu diuio destitutas. et ita expone q̃ sequũtur de christi cultu.

℣ Alia lectio.

COngregat⁹ est oĩs pp̃s. Ex Neemia. ca. viij. In q̃ posteaq̃ in superioribus posuit ciuitatis ierusalem instaurationẽ: hic describit populi cõgregatio: vt p̃careturdñm ne ꝓpter peccata populi iterum euerteretur. Quasi vir vn⁹. idest vnanimiter.

Porta aquarũ. que alio nomine vocat̃ porta fontis. libri legis de quo Esdre. viij. Mensis septimi. ĩ quo erat festum tubarũ. vt habet Leuitici. xxiij. Et legit. obscurioza declarãdo. Erecte. vt attentius audirent. Gradum ligneũ. quasi cathedrã siue sedẽ: sed hic nõ sedebat: sed stabat pedib⁹ insistens: & interponunt hic quidã assessores: quos p̃termisit: quia non faciunt ad rem. In gradu suo. idest in cuneis inferioribꝰ q̃ Esdras.

Nolite lugere.lugebant ꝛ flebant cum audirent verba legis. Bibite mulsum. idest vinum melle conditum. Gaudium domini.id est gaudentes spiritualiter. In domino est fortitudo nostra. idest confortatio.

¶ Feria sexta sequenti.

COnuertere israel ad dñm. Ex Osee propheta. c.xiiij. In quo ꝓmissa decē tribuū punitione subdit diuine misericordie ꝓ mulgationem. Quoniam corruisti. idest a statu gratie cecidisti. Verba: scz duplicia in peccatoꝝ cōfessione.

Accipe bonum:idest sacrificiū de bonis ꝛ facultatibꝫ nostris. Vitulos labiorum. idest sacrificia laudis ex ore nostro. Assur. i. rex Assyriorū.quasi dicat: non cōfugiemus alio petituri salutem. Super equum. quasi dicat:non aliunde petemus auxilium q̄ a te. Pupilli.i.eius qui nō habet patrē:cuius modi erat israel ante christi aduentum. Sanabo hoc: dicit propheta in persona chri. Spōtanee.idest antequam ipsi diligant me.

Quasi ros. vnde Esaie.lv. Rorate celi desuper ꝛ nubes pluant iustum. Radix eius.i. dos & Esdra scriba:& leuitæ interpretantes vniuerso populo. Dies sanctificatus est dño deo nostro: nolite lugere:& nolite flere. Et dixit eis. Ite & comedite pinguia & bibite mulsum: & mittite partes eis qui nō preparauerūt sibi:quia sanctꝰ dies domini est:& nolite contristari. Gaudium etenim domini est fortitudo nostra.

¶ Feria sexta. Lectio Oseę prophetæ. Capitulo.xiiij.

HAec dicit dñs deus. Conuertere israel ad dominū deū tuum: quoniā corruisti in iniquitate tua. Tollite vobiscū verba: & conuertimini ad dominū: & dicite ei. Omnē aufer iniquitatem: & accipe bonū:& reddemus vitulos labiorū nostrorū. Assur non saluabit nos. Super equum non ascendemꝰ:nec dicemus vltra dii nostri opa manuū nostrarū: quia eiꝰ q̄ in te est misereberis pupilli. Sanabo contritiones eorum:diligā eos spōtanee:quia auertit furor meꝰ ab eis. Ero quasi ros israel:germinabit q̄si lilium: & erumpet radix eiꝰ vt libani. Ibūt rami eius: & erit quasi oliua gloria eiꝰ: & odor eius vt libani. Conuertent se

dentes in vmbra eius: viuent tritico & germinabunt quasi vinea. Memoriale eius sicut vinū libani. Effraim quid mihi vltra idola? Ego exaudiā & dirigam eum: ego vt abietem virētem ex me fructus tuus inuentus est. Quis sapiēs & intelliget ista: intelligēs & sciet hæc? Quia recte viæ domini: & iusti ambulabunt in eis.

℣ Sabbato. Lectio libri Leuitici. Capitulo. xxiii.

IN diebus illis. Loquutus est dominus ad Mosen: dicens. Decimo die mēsis huius septimi: dies expiationum erit celeberrimus: & vocabit̄ sanctus. affligetisq; animas vestras in eo: & offeretis holocaustum dño. Omne opus seruile non facietis in tēpore diei huius: quia dies propitiationis est: vt ꝓpicietur vobis dñs deus noster. Omnis aīa quæ afflicta non fuerit die hac: peribit de populis suis: & quæ operis quippiam fecerit: delebo eam de populo suo. Nihil ergo operis facietis in eo. Legitimum sempiternum erit vobis in cunctis generationibus & habitaculis vestris. Sabbatum requietionis est: affligetisq; animas vestras. Die nono mensis a vespere vsq; ad vesperam celebrabitis sabbata vestra. Dicit dominus omnipotens.

℣ Lectio libri Leuitici. Capitulo. xxiii.

ecclie q̄ est chr̄s. Et libani. siue thuris siue mōtis phenicee: nā virtū ꝙ significat. In vmbra eius. s. chr̄i. Viuēt tritico. i. eucharistie sacramēto. Quasi vinea. vñ saluator. Joā. xv. Ego sū vitis. Vinū libani. qō generosum est ꝓpe montem illū. Exaudiā. orationes eius.

Dirigam. in viam salutis. Ego vt abietem. subaudi faciam eum. Fructus tuus. Ex tertia ad secundā personam facit transitum. Quis sapiens. paucitatem credentiū admiratur ꝓpheta. Quia recte. et vide raritatem credentium.

LOquut⁹ est dominus ad Mosen. Ex Leuitico capitulo. xxiij. vbi agitur de festo expiationis: quo tempore descendit Moses de monte portans secundas tabulas. Affligetis animas. scilicet ieiuniis et vigiliis. Offeretis holocaustum. de quo in libro Numerorum Capitulo. xxix.

Die nono mensis septimi. hoc est prídie eius diei q̄ est expiationis: et hoc q̄ festa hebreox frequēter incipiebāt a vespere diei p̄cedēus. Cetera vsq; ad finem epistole per se manifesta sunt. ¶ Alia lectio.

QVintodecimo die mēsis. Ex Leuitici. c. xxiij. vbi agit de festo tabernaculox: qō referebat tp̄us illud quo filij isr̄ vagabant in deserto in desertis habitātes. Celebrabitis festas. i. dies festos religiose obseruādos. Fructus arboris pulcherrime. nō p̄stat q̄ sit arbor hec: sūt q̄ dicāt esse citrū: sed neq; adhuc q̄ sit citr⁹ inter viros doctos cōstat satis cum in eo genere sint cōplures species. Spathulas palmarū. has greci vocāt spadices. et sūt silique ille in q̄bus nascunt palmule siue dactyli. Ligni dēsarum frōdiū. neq; arbor hec que sit manifestū est: nisi ad quācunq; referat que modo sit frondosa. Umbraculis. i. scenis: vnde et scenopegia dicuntur. idest tabernaculorū fixiones.

¶ Alia lectio.

OMine de⁹ nr̄. Ex Michea p̄pheta. c. vij. Vbi denūciat populo cōsolationem post reditum captiuitatis ex Babylonia. In virga. sicut pastores virga siue baculo vt̄untur. Solos in saltu. idest in solitudine sal

IN dieb⁹ illis. Loquutus est dominus ad Moseu: dicēs. Quintodecimo die mēsis septimi: quādo cōgregaueritis oēs fruct⁹ terre vestre celebrabitis ferias dñi septē diebus. Die primo & die octauo erit sabbatū. id est requies. Sumetisq; vobis die primo fructus arboris pulcherrimae: spathulasq; palmarū: & ramos ligni densarū frondiū: & salices de torrēte: & lætabimini coram dño deo vestro. Celebrabitisq; solēnitatem eius septem dieb⁹ per annū. Legitimū sempiternū erit in generationibus vestris. Mense septimo festa celebrabitis: & habitabitis in vmbraculis septem diebus. Omnis qui de genere est israel manebit in tabernaculis: vt discant posteri vestri q̄ in tabernaculis habitare fecerim filios israel cū educerē eos de terra ægypti: ego dominus deus vester.

¶ Lectio Micheę p̄phetæ. Cap̄. vii.

DOmine de⁹ noster: Pasce populū tuū in virga tua: gregē hereditatis tuę habitātes solos i saltu

tuos. Juxta dies antiquos.i. sicut fecisti in exitu israel de egypto. Videbūt gētes.i. finitimi perturbabunt de nostra ꝓsperitate. Surde erunt.i. audire nolent. Similis tui. quasi dicat: nemo. Aufers iniquitatem per pene medicinam. Non immittet. ex secūda persona transit ad tertiam. Ꝓiciet in ꝓfundum. idest faciet eas nō apparere ad punitionem. Dabis virtutē. iterum reuertitur ad secundam personam. Veritatem Jacob. idest promissiones factas patribus nostris.

iuxta dies antiquos. Videbūt gētes & cōfundent super oēm fortitudine sua. Quoniā quis deus similis tui q̄ aufers iniqtatē: & trāsfers reliquariū hęreditatis tuæ? Nō immittet vltra furorem suum: qm̄ volens misericordiā est. & reuertetur & miserebit nostri. Deponet iniquitates nr̄as: & ꝓiciet in ꝓfundū maris oīa peccata nostra. Dabis veritatem Iacob: misericordiā Abraā: quæ iurasti patribus nostris a diebus antiquis: Domine deus noster.

¶ Lectio Zachariæ prophetę. Capitulo. vii.

IN dieb9 illis. Factū est verbū dn̄i ad me: dicēs. Hęc dicit dn̄s exercituū. Sicut cogitaui: vt affligerē vos cum ad iracūdiā me ꝓuocassent pr̄es vr̄i: & nō sum misert9. sic cōuersus cogitaui in dieb9 istis: vt bn̄ faciā hierl'm & domui iuda. Nolite timere. Hęc ergo sūt verba q̄ facietis. Loq̄mini veritatē vnūsq̄sq; cū ꝓximo suo. Veritatē & iudiciū pacis iudicate in portis vestris. Et vnusquisq; malū cōtra amicū suū ne cogitetis in cordib9 vr̄is: & iuramētū mendax ne diligatis. Oīa em̄ hęc sūt q̄ odi: dicit dn̄s. Et factū est verbū dn̄i exerci

¶ Alia lectio.

FActum est verbū domini. Ex zacharia prophęta. in quo agitur de promissione reedificationis hierusalem / et quod deus miserebitur israel. Sicut cogitaui. quia tunc erat illis iratus: nunc vero placatus & respicit ad tēpus messie potiꝰ quā ad hierusalem restitutionem. Verba: idest opera ex verbis meis. Judicat. sine personarū acceptione. In portis vestris. q: i portis ciuitatū reddebat ius. Unusquisq; ne cogitetis. soloecismus est in sermone latino.

Jeiuniū quarti.ſ.mēſis in quo capta fuit hieruſalē. Jeiuniū quinti, in quo templū ⁊ ciuitas cōbuſta ſunt. Jeiuniū ſeptimi. in die expiationis. Jeiuniū decimi.qñ rumor captiuitatis iudeoꝝ puenit ad eos q̄ erāt in babylone. Erit i gaudiū.i.puertet i ꝓſperitatē. ¶Alia lcſo.

ANgelus dñi deſcēdit cū azaria.ex Daniele cap.iij.ſed iā expoſita eſt ſupra i ſabbato poſt dñicā in qua dragesima ⁊ meminit iterum in vigilia trinitatis.

¶Ex epiſtola pauli. Alia lectio.

TAbernaculū ſactum eſt. Ex epiſtola ad hebreos cap. ix. In quo tabernaculum ⁊ ſacerdotium veteris legis comparat chriſto: in cuius figura fiebant illa. Tabernaculum ꝓimum erat illa pars vnde ingrediebantur in templū.

Candelabra. immo vnum erat cādelabrū habens ſeptem lucernas ex oleo ardentes.

Et menſa et propoſitio. ideſt ſeptem panes in menſa propoſiti. Dicit ſancta.quoniam interior dicebatur ſancta ſanctorum.

Poſt velamētum. ideſt cortinā intermediam. Aureum thuribulū ⁊c. Exodi.xxv. tuū ad me:dicēs.Hæc dicit dñs exercituū:ieiuniū quarti:& ieiuniū qnti:& ieiuniū ſeptimi: & ieiuniū decimi erit domui iude i gaudiū & lętitiā:& i ſolēnitates ꝓclaras. Veritatē tm̄ & pacem diligite.Hæc dicit dñs exercituum.

¶Lectio Danielis ꝓphetę. Cap.iii.

IN diebus illis. Angelus dñi deſcendit cum Azaria & ſociis eius in fornacē: & excuſſit flammā ignis de fornace: & fecit mediū fornacis quaſi vētū roris flantē.Flāma aūt diffuſa eſt ſuper fornacē cubitis quadraginta nouem: & incēdit quos reperit iuxta fornacē de chaldæis miniſtros regis quicam incēdebāt. Et nō tetigit eos oīno ignis:nec cōtriſtauit: nec quicq̄ molestiæ intulit.&c.vt ſupra.

¶Ex epiſtola beati Pauli ad Hebræos. Capitu.ix.

FRatres. Tabernaculum factum eſt primum in quo erant candelabra:& menſa:& propoſitio panum:quæ dicitur ſancta. Poſt velamē tum autem: erat ſecundum tabernaculum quod dicitur ſanctorum:aureum habens thuribulum: & arcam teſtamenti circunte ctam ex omni parte au

to: in qua ẽrat vrna aurea habẽs manna: & virga Aaron: quæ fronduerat: & tabulę testamenti. Supra quæ erãt cherubin gloriæ obumbrantia propitiatorium: de quibus non est modo dicẽdum per singula. His vero ita compositis: in priori quidem tabernaculo semper introibãt sacerdotes sacrificiorum officia consummantes. In secundo vero semel in anno solus pontifex: non sine sanguine: quem offerret pro sua: & populi ignorantia. Hoc significante spiritusancto nondum propalatam esse sanctorum viam: adhuc priori tabernaculo habente statum. Quæ parabola est temporis instantis. Iuxta quam munera & hostiæ offeruntur: quæ non possunt iuxta conscientiam perfectum facere seruientem solũmodo in cibis: & in potibus: & in variis baptismatibus: & iusticiis carnis: vsq; ad tẽpus correctionis impositis. Christus autem assistens pontifex futurorum bonorum peramplius: & perfectius tabernaculũ non manufactum. idest non huius creationis: neq; per sanguinem hircorum aut vitulorum: sed per proprium sanguinem introiuit semel in sancta: æterna redemptione inuenta.

¶ Dominica. xviii. Beati Pauli ad Corinthios prima.

Capitulo. i.

Habẽs mãna. Exo. xvi. Virgã Aarõ. Numeri xvij. Sup q̃. supradicta. Cherubin gl̃ie. s. dei cui ãgeli seruiunt.

Obumbrãtia. s. aliis suis. In pori tabernaculo. q̃ pars dicebatur sancta. Semp introibãt. i. q̃tidie. Cõsummãtes. scz per incẽdium. In secũdo. i. intra sancta sanctor. Nõ sine sanguine. scz in ãno semel. alias aũt sine sanguine ĩtrabat. Significante spiritusancto. s. q̃ via gueniẽdi ad celestia: nõdum erat patefacta. Priori tabernaculo. idest veteri legi manẽte. Que parabole. i. figura. Tẽporis ĩstãtis. i. pẽsentis hoc est nouc legis. Iuxta quam. scz parabelam. Perfectũ facere. scilicet a peccatis mũdando. Seruiẽtẽ in cibis ⁊ potib⁹. in lege iussis. Et baptismatibus. i. ablutionibus a lepra. Christ⁹ aũt. hec clausula iam fuit enarrata dominica in passione.

¶ Dñica. xviij. post trinitatem.

Gratias ago deo meo semp. Ex epla.j.ad Corint.c.j. In quo posita salutatione aggredit epla materiã. dicitq; in ꝑmis se agere gra deo ꝛc. In gras dei.i. ꝓpter gram. Diuites facti.i. abundantes. In illo.i. ꝓ illũ. In oi ẏbo ꝛ sciẽtia. q; baptizati accepto spũsancto hec accipiebãt. Testimoniũ cõfirmatũ.i. firmiter iudicatũ. alioq; nõ esset recta sciẽtia si a chri testimonio discordaret. Expectanti b̃.s.i. diẽ iudicij. Sine crimine.i. pcto mortali.

¶ Feria.iij. sequenti.

Nescitis q; tẽplũ dei estis. Ex prima ad Corithios epla cap̃.iij. Ma̅ postea q̃ dixit quod decipiẽs fideles ꝓ falsam doctrinã in maius crimẽ incurrit quã si templũ materiale incẽderet: tũc infert. Tẽplum dei.i. in quo deus spũaliter habitat. Tẽplũ violauerit. corrũpendo ꝛ violãdo ꝓ falsam doctrinã. Disperdet illũ in eternũ. Se seducat. arrogando sibi sapiẽtiam.

Sapiẽs i hoc seculo. i. sapiẽtia humana ad inuẽta. Ut sit sapiẽs. s. sapiẽtia diuina. Scriptum est. Job cap̃.v. In astutia.i. in sophismatĩ argute excogitatis. Et iterũ psalmo. xciij. Nemo gloriet.

FRatres. Gras ago deo meo semp pro vobis in gratia dei quæ data est vobis: in chro Iesu. Quia in omnibus diuites facti estis in illo in omni verbo & in oi sciẽtia. Sicut testimonium christi confirmatũ est in vobis: ita vt nihil desit vobis in vlla gratia expectantibus reuelationẽ dñi nostri iesu christi. Qui cõfirmabit vos vsq; in finem sine crimine. In die aduẽtus domini nostri Iesu christi.

¶ Feria.iiij. Beati Pauli ad Corinthios. i. Capitulo. iii.

FRatres. Nescitis quia templum dei estis: & spiritus dei habitat in vobis. Si quis autem templũ dei violauerit: disperdet illum deus. Tẽplum enim dei sanctum est: quod estis vos. Nemo se seducat. Si quis videtur inter vos sapiẽs esse in hoc sęculo: stultus fiat vt sit sapiẽs. Sapientia enim huius mundi: stultitia est apud deũ. Scriptum est enim. Comprehendam sapientes in astutia eorum. Et iterum. Dominus nouit cogitationes sapientium: quoniam vane sunt. Itaq; nemo glorietur in hominibus: sed in omnibus Iesus christus.

cõclusio est principaliter intents: sed in omnibus Iesus christus: hoc a conciunatore officij adiectum est. ¶ Feria sexta sequenti.

NOn enī in sermone. Ex. j. ad Corinth. epla. c. iiij. v. Nam in fine prioris capitis aplus pollicitus est se venturum ad illos ad dignoscendū inter illos q̄ nitebantur inflati sermone ⁊ nō in veritate doctrine: deinde subiungit. Non enim in sermone. idest i verbis inanibus: sed i veritate. In virga. idest vt castigem vos acriter increpando. An in charitate. idest clementer admonendo: et de quo sit increpaturus ostendit. Inter gentes. idest gentiles qui viuunt sola nature lege. Inflati estis: idest superbi et dedignātes huiusmodi scelera castigare. Congregatis vobis. i. simꝫ vobiscum. Tradere sathane. idest extra fidelium cōmunionem eiicere. In interitum carnis. idest vt faciat penitentiam in carne/ sicut in carne peccauit. In die domini. idest in die mortis.

¶ Feria. vi. Beati Pauli ad Corinthios. i. Cap. iiii. & v.

FRatres. Nō enim in sermone est regnū dei: sed in virtute. Quid vultis? In virga veniam ad vos: an in charitate & spiritu mānsuetudinis? Omnino audit fornicatio inter vos: & talis fornicatio qualis nec inter gentes ita vt vxorem patris sui aliquis habeat. Et vos inflati estis: & non magis luctum habuistis: vt tollatur de medio vestrum qui hoc opus fecit. Ego quidem absens corpore: præsens autem spiritu iam iudicaui vt præsens eum: qui sic operatus est. In nomine domini nostri Iesu christi: congregatis vobis & meo spiritu cum virtute domini Iesu: tradere huiusmodi hominem sathane in interitum carnis: vt spiritus saluus sit in die domini nostri Iesu christi.

¶ Dominica. xix. Beati Pauli ad Ephesios. Capi. iiii.

FRatres. Renouamini spū mentis

¶ Dominica. xx. post trinitatem.

REnouamini spū. Ex epla ad Ephesios. c. iiij. In quo q: dixerat deponēdā esse veterē cōuersationē: ⁊ veterē hoīem hoc est veteris hominis peccata. nūc dicit renouādos esse: et induēdū nouū

hominē.i.christū per imitationē. Scōm deū.quantū ad humanam naturā. In ☧itate.qz non fuit in illo dolus. Mendaciū.qđ veritati opponit. Inuicē mēbra.ex quo alter alterum defraudare nō debet. Irascimi.ex psalmo. Nolite peccare.igit̄ ira potest esse citra peccatum:modo sit a ratione modificata. Sol nō occidat. qz vt Horatius ait. Ira furor brevis ē: que si durat vertit in odiū. Qui furabatur. ante cōuersionē. Magis laboret. vnde habeat necessaria nō modo sibi:sed etiam vnde alijs largiri possit.

¶ Feria.iiij. sequenti.

STatet tenete traditiones. Ex epistola ad Thessalonicenses. cap̄.ij.et.iij.constat ēm ex fine priora ꝛ principio sequētis capitis. Itaqꝫ inducit illos ad perseuerandum in bonis operib⁹. State.i. perseuerate. Traditiones.p̄cepta. ☩Per sermonem.in presentia. ☩Per epistolam in absentia. Ipse aūt dē⁹. bene precatur illis. Orate pro nobis.ꝛ qđ debeant orare pro eo subdit. Vt sermo dei. idest euangelium quod predicam⁹. Currat ꝛ clarificetur.scz per oēs gentes.quēadmodū ꝛ apud vos cucurrit et clarificatū est. Liberemur ab importunis.i. pseudoapostolis: ꝛ perturbātib⁹ verbum dei.

vestræ:& induite nouū hominem qui secundū deum creatus est in iustitia & sanctitate veritatis. Propter qđ deponentes mendacium: loquimini veritatem vnusquisqꝫ cū proximo suo:quoniam sumus inuicē mēbra. Irascimini & nolite peccare. Sol nō occidat super iracundiā vestram. Nolite locū dare diabolo. Qui furabat iam nō furetur. Magis aūt laboret operādo manibus suis quod bonū est: vt habeat vnde tribuat necessitatem patienti.

¶ Feria.iiij. Pauli ad Thessalonic.ij. Cap̄.ij.&.iij.

FRatres. State & tenete traditiōes quas didicistis: siue p sermonē siue p epistolā nostram. Ipse aūt dñs noster iesus christus & deus & pater noster qꝫ dilexit vos: & dedit cōsolationem æternā: & spem bonā in gr̄a exhortet corda vestra:& confirmet in oī ope & ☩mone bono. De cętero fratres orate p nobis:vt sermo dei currat & clarificet: sicut & apud vos:& vt liberemur ab iportunis & malis hoībus.

Nō oium.qz nōdū adhuc oēs gētes p me crediderūt. Fidelis dē⁹. in suis ꝓmissis adimplēdis. Custodiet a malo.i.a ꝑsecutione ob ac ceptā fidē. De vobis.i.de vra obediētia nobis exhibita. Dñs aūt dirigat.ad iplēdū sua mandata. In charitate dei.scz erga ꝓximos. Et in patiētia chri.erga persecutores vestros.

Non enim omniū est fides. Fidelis autem deus est qui cōfirmabit vos: & custodiet a malo. Cōfidimus aūt fratres: de vobis in dño quęcunqz ꝑcipimus & facitis & facietis. Dñs autem dirigat corda & corpora vestra ī charitate dei & patientia christi.

¶Feria.vi. Ad Romanos. Capitu.xiii.

Fratres! Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit. Nō est enim potestas nisi a deo. Quæ autem sunt a deo ordinata sunt. Itaqz qui resistit potestati dei ordinationi resistit. Qui aut resistunt ipsi sibi damnationē acquirunt. Nam principes nō sunt timori bonī opis: sed mali. Vis aūt non timere potestatē: bonū fac: & habebis laudē ex illa. Dei enim minister est tibi in bonū. Si aūt malefeceris: time. Non enim sine causa gladium portat. Dei em̄ minister est: vindex in iram ei qui malum agit.

¶Dominica.xx. Beati Pauli ad Ephesios. Capi.v.

Fratres. Videte quomodo caute ambuletis: non quasi insipientes sed vt sapientes: redimētes tēpus. quoniā dies mali sunt. Propterea

¶Feria.vj. sequēti.

Omnis aia potestatib⁹. Ex epla ad Romanos.c.xiij.in q̄ apls eos instruit: et primo quomodo se debeāt habere miores erga maiores. Potestatibus.i.ꝓlatis: quoniā prelatio illa est a deo. Boni opis sed malis qz sicut p illoz̄ officia reprimēt mali: ita etiā ꝓmouent boni. Potestatē.i. iusticie ꝓsidē.

Time.s. iudicē illum. Eladiū portat q̄ punit crimiosos. In ira quod principi.i. in punitionē & vindicta ex eo q̄ malū agit.

¶Dominica. xx. post trinitatem.

Videte qm̄ caute ābuletis. Ex epistola ad Ephesios c.v. in quo iducit illos ad imitandum christi sapientiā. Caute ambuletis. maloz cōmercia fugiētes. Redimētes tps.i. habita opportunitate bonis operibus insistendo. Ma-

li sunt.i.bene agẽdi facultatẽ impediẽtes. Fieri iprudẽtes.i.de futuris iprouidi. Uolũtas dei.q̃ vult oẽs hoies saluos fieri ex illoꝝ bonis opibus. Inebriari vino.qđ rationem excecat. Spũsancto.qui nõ habitat nisi in sobriis. Loquẽtes vobisinetipsis idest inuicem.et quid loqui debeãt expmit.scz psalmos.hymnos ⁊ cãtica spiritualia.

In timore christi.q̃ timor est charitati annexus.

¶Feria.iiij.sequẽti.

ONunciam⁹ vobis. Ex epistola Pauli secunda ad Thessalonicenses capitulo.iij. Et cõtinuatur lectio epistole superiori que legebatur feria quarta post dominicã.xix.itaq; nunc instituit Ephesios ad malã cuitationem.

Subtrahatis vos: euitando illius consortium. Juxta illud psalmographi. cum peruerso peruerteris.

Quã acceperunt. verbo scilicet et opere.

Imitari nos.⁊ in quo debeant imitari ostendit. Inq̃eti.i.ociosi: sz laborãtes. Laborantes.vt ex labore nostro victum quararemus.

Habuerim⁹ potestatẽ: s.accipiẽdi a vobis necessaria. Formã dare mus.i. exẽplũ qđ vos

nolite fieri imprudẽtes sed intelligẽtes quæ sit voluntas dei. Et nolite inebriari vino in quo est luxuria: sed implemini spiritusancto: loquentes vobismetipsis in psalmis: hymnis: & cãticis spiritualibus: cantãtes & psallentes in cordibus vestris domino. Gratias agẽtes semper pro omnibus in nomine domini nr̃i iesu christi deo & patri: subiecti inuicem in timore christi.

¶Feria quarta. Beati Pauli ad Thessalonic.ii. Capitu.iii.

FRatres. Denunciamus vobis in nomine domini nostri iesu christi: vt subtrahatis vos ab omni fratre ambulante inordinate: & non secundum traditionem quam acceperunt a nobis. Ipsi enim scitis quemadmodũ oporteat imitari nos. Quoniã non inquieti fuim⁹ inter vos: neq; gratis pãnem manducauimus ab aliquo: sed in labore & fatigatiõe nocte ac die operantes: ne quem vestrum grauaremus. Non quasi non habuerimus potestatem: sed vt nosmetipsos formam daremus vobis ad imitandum nos. Nam & cũ essemus apud vos: hec denunciabam⁹ vobis quoniã si quis nõ

imitaremini. Inquiete.i.negocioſe: ſed in rebus que nō ad rem ſed ad curioſitatem pertinent. Cum ſilētio operantes: ideſt quieti et pacifici. Panem ſuū.i.ſuo labore acquiſitum. Deficere: ideſt deſtruere: nam actiuum eſt. ¶ Feria ſexta ſequenti.

Recipe diuitibus huius ſeculi. Ex epiſtola Pauli ad Timotheū.ca.vj. Et eſt clauſula totius epiſtole: in qua Timotheum docet quomodo inſtituere debeat diuites. Sublime ſapere.ideſt i ſuperbiam erigi. In incerto.quia ſunt imperio fortune ſubiecti. Preſtat abunde. tam in preſenti temporalia. ℣ in futuro eterna. Bene agere. repete a ſuperioribus precipe. In bonis operibus. que ſunt vere diuitie. Tribuere ⁊ cōmunicare.bona ſua temporalia. Theſaurizare. quod in euangelio ſalua tor precipit.

vult opari: nec manducet. Audiuimus enim inter vos quoſdam ambulantes inquiete: nihil operātes: ſed curioſe agentes. His autem qui eiuſmodi ſunt: denūciamus & obſecramus in' domino ieſu chriſto: vt cū ſilentio operantes ſuū panem mānducent. Vos autem fratres nolite deficere bñfaciētes. In chriſto Ieſu domino noſtro.

¶ Feria.vi. Beati Pauli ad Timotheū.prima. Capitulo.vi.

Chariſſime. Precipe diuītib⁹ huius ſæculi non ſublime ſapere: neq; ſperare in incerto diuitiarum: ſed in deo viuo qui preſtat nobis omnia abūde ad fruendū: bene agere: diuites fieri in oīb⁹ operib⁹ bonis. Facile tribuere: cōmunicare: theſaurizare ſibi fundamentū bonum in futurū: vt apprehendant vitam æternam.

¶ Dominica.xxi. Beati Pauli ad Epheſios. Capitul'.vi.

Fratres. Confortamini in domino: & in potentia virtutis eius. Induite vos armaturam dei: vt poſſitis ſtare aduerſus inſidias diaboli: quia

¶ Dominica.xxj. poſt trinitatem.

Confortamini i dño. Ex epiſtola ad Epheſ.ca.vj. In quo apoſtol⁹ inſtituit Epheſios in moīb⁹: exhortādo illos ex ſpe et confidentia quā habere debēt poſt fidē acceptam. Armatura dei.quia arma militie noſtre ſunt carnalia ideo

spiritualia hoc est virtutibus. Aduersus carnem & sanguinem. idest homies mortales. Principes.potestates.rectores.i.demones nobis insidiantes. Spiritualia nequitie.idest malos spiritus. In celestibus.i.in hoc aere caliginoso. In die malo.idest in presenti vita.vbi est tentationis pugna. In omnibus.scz ꝓsperis & aduersis. Succincti lũbos. s. cingulo castitatis. In veritate.i.nõ hypocrisi. Lorica iusticie. idest oĩu virtute/ que est ꝓpria armatura. In preparatione euãgelij.i.ad predicãdum christi euangelium.

non est nobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem: sed aduersus principes & potestates: aduersus mundi rectores tenebrarum harum: contra spiritualia nequitiæ in cœlestibus. Propterea accipite armaturam dei: vt possitis resistere in die malo: & in omnib⁹ perfecti stare. State ergo succincti lumbos vestros in veritate: & induti loricam iusticiæ: & calciati pedes in præparatione euangelii pacis. In omnib⁹ sumentes scutum fidei: in quo possitis oĩa tela nequissimi ignea extinguere. Et galeam salutis assumite: & gladiũ spiritus quod est verbum dei.

¶ Feria.iiii.ad Timotheũ. prima. Capitulo.i.

CHarissime. Finis præcepti est charitas de corde puro: & conscientia bona: & fide non ficta. A quibus quidam aberrantes: cõuersi sunt in vaniloquium: volentes esse legis doctores non intelligentes: neq; quæ loquuntur: neq; de quibus affirmant. Scimus autẽ quia bona est lex:

¶ Feria qrta sequẽti. FInis ꝑceptu est charitas. Ex prima epistola Pauli ad Timotheũ. cap.j. In quo apostol⁹ precipit non esse intẽdendum legalib⁹ obseruantijs & genealogijs indeterminatis: q̃ nihil conferũt ad diuine legis cõplemẽtum: sed magis impedisũt: dicit igitur quod finis precepti est charitas. De corde puro quantum ad appetitum. Consciẽtia. quantum ad intellectum. Fide non ficta: idest vera & nõ simulata.quia ous confessio fit ad salutem. Conuersi sunt in vaniloquium.asserendo quod necesse est legalia obseruari. Legis doctores.cum non fuerint discipu

ti. Legitime vtatur.puta moralibus semper cerimonialibus vsq; ad christum. Lex nō est posita iusto.quia iustus nō cohibetur timore pene. Non subditis.i.rebellibus. Plagiarijs.i.qui vēdūt liberos pro suis qō capitale crimen est. Sane doctrine.et q̄ sit doctrina sana subdit:q̄ est scōm euangeliū:cui concordat omnis veritas.quod euāgelium creditū est mihi subaudi predicā dum iudeis ⁊ gentilibus. Gratias ago ex hoc.i. qō mihi credita est euangelij p̄dicatio.

si quis ea legitime vtatur. Scientes hoc quia iusto lex non est posita: sed iniustis & non subditis:impiis & peccatoribus:sceleratis & contaminatis:patricidis:matricidis:homicidis: & fornicariis:masculorū concubitoribus:plagiarijs:mendacibus:periuris. Et si qd aliud sane doctrinæ aduersatur: quæ est secundum euangelium gloriæ beati dei quod creditum est mihi. Gratias ago ei qui me confortauit: In christo iesu domino nostro.

¶ Feria.vi. Beati Pauli ad Timotheum.i. Capitulo.ii.

CHarissime. Veritatem dico non mentior:doctor gentium in fide & veritate. Volo ergo viros orare in omni loco: leuātes puras manus sine ira & disceptatiōe. Similiter & mulieres in habitu ornato cum verecundia & sobrietate:ornātes se non in tortis crinib⁹ aut auro:aut margaritis:vel veste preciosa:sed quod decet mulieres) promittētes pietatē per opera bona. Mulier in silentio discat cū omni sub-

¶ Feria.vj. sequēti.

VEritatem dico. Ex prima ad Timotheū epla. ca.ij. In quo dicit se predicatorem ⁊ apostolum hoc est a deo missum: quod sibi nō arrogasse nunc dicit.sed reuera de eo gloriatur.

In fide ⁊ veritate. id est in ijs que pertinēt ad fidē ⁊ mores ī quibus consistit veritas.

In omni loco.i. non solū in ecclesia. Leuātes.per qō significatur mēris eleuatio. Disceptatiōe.cū primis cōtrouersia. Similr mulieres. subaudi orare volo. Cū verecundia.q̄ ppie est seminarū virtus ⁊ puerox. In tortis crinib⁹.i.calamistratis. Pietatē.i.pietatis opa in sumptus pauperū huiusmodi vestium p̄cia distribuēdo. Discat.i.non doceat.

Esse silētio. viro nō cōtradicendo. Adam primus. atq; pinde mulieri preferendus. Saluabitur aūt. non docendo: sed per pīs educande industriam. ¶ Dominica. xxij. post trinitatem.

CONfidimus in dño iesu. Ex epla ad philippenses. ca. j. paucis verbis immutatis: in originali sic est confidens hoc ipm: quia qui cepit ꝛc. In quo loco apostolus philippenses facit beniuolos cum dicit se de illis bene sperare. Usq; i diē christi. iudicium finale intelligit. Sētire: scilicet de bono principio bonum finem sperare: cum presertim vos diligam. Socios. qz gaudetis de victoria mea in euāgelij predicatione. In oīni scientia. nam crescēte charitate crescit sciētia. Ut pbetis. i. eligatis ꝛ approbetis melioza. Syncerī. i. mūdi in vobis. Sine offensa. in pximis. Fructu iusticie. idest bonis opibus.

¶ Feria. iij. sequēti.

QUanifeste est magnum pietatis. Ex epistola ad Timotheum prima. partim ex calce capitis terti: partim ex capite. iiij. vbi agitur de Timothei istitutione ad ecclesiā pertinere. iectione. Docere aūt mulieri nō pmitto: neq; dominari i virū: sed esse in silētio. Adam em primꝰ formatꝰ est: deinde Eua: & Adā nō est seductus: mulier aūt seducta in ꝓuaricatione fuit. Saluabitur autē per generationē filiorum: si permāserit in fide: & dilectione: & sanctificatione cum sobrietate.

¶ Dñica. xxii. Beati Pauli ad Philippenses. Capitulo. i.

FRatres. Confidimus in dño iesu: quia q cepit in vobis opꝰ bonum: perficiet vsq; in diē christi iesu. Sicut est mihi iustū hoc sentire pro oībus vobis: eo q habeā vos in corde & in vinculis meis: & in defensione & confirmatione euāgelij socios gaudij mei oēs vos esse. Testis enim mihi est deꝰ quomodo cupiā oes vos esse ī viscerib⁹ christi iesu. Et hoc oro vt charitas vr̄a magis ac magis abundet in oī sciētia & in oī sensu: vt pbetis potiora: & sitis syncēri & sine offensa in diem christi: repleti fructu iusticie per iesum christū in gloriam & laudem dei.

¶ Feria. iiij. Beati Pauli ad Timotheum. i. Capitu. iij. & iiij.

CHarissime. Manifeste est ma-

gnū pietatis sacramētū qđ manifestū est in carne: iustificatū est in spū: apparuit angelis: p̄dicatū est gētib⁹: creditū est in mūdo assumptū est ī gloria. Spiritus aūt manifeste dicit: quia in nouissimis tēporibus discedēt quidā a fide: attēdētes spiritibus erroris & doctrinis dęmoniorū in hipocrisi loquētiū mēdaciū & cauteriatā habētiū suā cōscientiā: p̄hibētiū nubere: abstinere a cibis quos deus creauit ad p̄cipiendū cū gratiarū actione fidelib⁹: & iis qui cognouerunt veritatē. Quia oīs creatura dei bona est: & nihil reiiciendū: qđ cū gratiarū actione percipitur. Sanctificatur aūt per verbū dei & oratiōe. Hec proponens fratribus bonus eris minister christi iesu: nutritus verbis fidei: & bonę doctrinę quā assecutus es. Ineptas aūt aut anes fabulas deuita. Exercē aūt teipsum ad pietatē. Nā corpalis exercitatio ad modicū vtilis ē: pietas aūt ad omnia vtilis est: promissionem habens vitę quę nunc est & futurę.

¶ Feria.vi. beati Pauli ad Timo.i. Cap.iiii.&.v.

O Harissime. Fidelis sermo & oīm̄i

pietatis sacramentum.s.de verbi incarnatione. Iustificatum in spiritu.scilicet sancto iusticiam christi testificante. Apparuit angelis.quod antea per experientiam non cognouerunt. Assumptum in gl̄ia.cū resurrexit a mortuis. Spūs.s.sanctus. Nouissimus tēporibus.s.antichristi. Spūs erroris.i.ducentibus in errorem. In hypocrisi.i.sanctitate simulata. Cauteriatā cōscientiā.i. diaboli cauterio inustam. P̄rohibentiū nubere. quasi hoc sit malū. Abstinere a cibis.quasi illicitis. Sanctificatur enim. ratio cur est bona. Hec p̄ponēs. quod nuptie non sunt male nec cibi illiciti. Occulta quia talia non faciūt ad nostram fidem. Ad pietatem. idest ad religionē. Exercitatio corporis.per ieiuniū ⁊ vigilias. Ad modicum. scilicet ad subiciendū menti carnem.

¶ Feria.vj. sequenti.

Fidelis sermo. Ex prima epla ad Timotheū.partim cap̄.iiij.partim.v. ⁊ cōtinuatur epistole superioi. vbi inducens Timotheū ad virtutis exercitum dicit. Fidelis sermo.idest verus ⁊ dignus acceptione: quia vtilis capientibus.

Speramus in deū. q̄ retribuet nobis laborū mercedē. Adolescētiam contemnat. erat enim in ea etate sed hortatur illum vt opera senis faciat. In verbo. idest doctrina.

In conuersatione. idest vite sanctimonia.

Attende lectioni. sacre scilicet scripture: vt possis alios exhortari t docere. Data est per prophetiam. nam ꝑaulo reuelatum est hunc vtilem futurum ecclesie atq; ideo ordinandum. ꝑresbyterii. idest episcopatus. Hec meditare. idest doctrinam.

In his esto. scilicet opere exequendo. Seniorem. posuit modū dicendi generalem: nunc personas diuersarum conditionū in specie. Vere vidue. quoniā que fornicatur non est in hoc ordine. Filios aut nepotes. q̄ indigent illis educatione. ꝑarentib⁹. si parentes habet.

¶ Dñica. xxiij. post trinitatem.

acceptiōe dignus. In hoc enī laboramus maledicimur & diiudicamur: qa speramus in deū viuū qui est saluator omnium hominum. Maxime fideliū Precipe hec & doce. Nemo adolescētiam tuam contemnat: sed exemplum esto fideliū: in verbo: in conuersatiōe in charitate: in fide: in castitate. Dū venio attēde lectioni: exhortationi & doctrinę. Noli negligere gratiam quæ est in te: quæ data est tibi per prophetiam cum impositione manuum presbyterii. Hæc meditare: in his esto: vt profectus tuus manifestus sit omnibus. Attende enim tibi & doctrinę: insta in illis. Hoc enim faciens & teipsum saluum facies: & eos qui te audient. Seniorem ne increpaueris: sed obsecra vt patrem. Iuuenes vt fratres. Anus vt matres. Iuuenculas vt sorores in omni castitate. Viduas honora quæ vere viduæ sunt. Si qua autem vidua filios aut nepotes habet: discat primum domum suam regere. & mutuam vicem reddere parentibus. Hoc enim acceptum est coram deo.

¶ Dominica vigesima tertia. Beati Pauli ad Philippēses. Capit. iii.

IMitatores mei estote. Epla ad philippēses cap̄. iij. In quo posteaquā apostolus posuit se in exemplū Philippēsibus: nūc inducit illos ad se imitandū. Formā nostrā. idest precepta que illis tradidi. Multi ambulant. s. viam peruersam. Flēs dico. subaudi esse. Interitus. i mors eterna. Et gloria. quoniā in eo gloriatur. In celis est. per spem ꝛ fidem. Expectamus ventu-rū. scilicet ad iudiciū. Reformabit. scilicet in resurrectione. Humilitatis nre. i. corrup-tionis. Corpori claritatis sue. i. sicut ꝛ ipse cum glorioso corpo-re resurrexit. Secun-dum operationem. i. virtutē operādi. Sub-iicere sibi. etiā ad ni-hilū redigendo.

FRatres. Imitatores mei estote: & obseruate eos qui ita ambulant: sicut habetis formam nostram. Multi enim ambulant quos sepe di-cebam vobis. Nunc autem & flens di-co inimicos crucis christi: quorum fi-nis interitus: quorū deus venter est: & gloria in confusione ipsorum qui ter-rena sapiunt. Nostra autem conuersa-tio in cœlis est. Vnde etiam saluatorē expectamus dominum nostrū iesum christum qui reformabit corpus hu-miliatis nostre: cōfiguratum corpori claritatis sue: secundū operationē vir-tutis sue qua possit etiā subiicere sibi omnia: in christo iesu dño nostro.

¶ Feria. iiii. ad Timotheū. ii. Cap̄. ii.

CHarissime. Fidelis sermo. Nā si cōmortui sum⁹: & cōuiuem⁹. Si sustinebim⁹: & cōregnabim⁹. Si negauerim⁹: & ille negabit nos. Si nō credim⁹: ille fidelis permanet: negare se-ipsum nō pōt. Hec cōmone testificās coram deo. Noli verbis contendere.

¶ Feria quarta sequenti.

FIdelis sermo nam si commor-tui. Epla ad Timo-theum scōa cap̄. ij. In quo loco veris predi-catoribus gloria pro-mittitur. Fidelis ser-mo. i. verus est quē di-co. Cōmortui propter euangelij predica-tionē. Cōuiuimus. scilicet cum eo. Si sustinebim⁹. s. labores

Si negauerimus. s. illum. Si non credimus. s. ab illo puniendos nos esse. Fidelis in veritate iusticie. Seipsum. i. iusticiā suam: ꝛ est idem. Testificans. idest testem illum inuocans. Cōtendere ver-

bis.s.cū falsis predicatorib⁹ ad subuersionē audiētiū.qui loquacioribus magis credunt.Exhibere deo.subaudi ꝛ nō hominib⁹ vt faciūt hypocrite. Inconfusibilē.scilicet faciens que in confusionem tuam redundent. Profana.procul a religione. Proficiunt. immo officiūt ꝛ nocent. Serpet.idest tendat ad corruptionem veritatis. Resurrectionē factam.accepti eo eo quod saluator dicit.Joānis.v.qui credit ei qui misit me vitā eternā habet:ꝛ i iudiciū nō veniet.Stat sez i resurrectiōe spes. Signaculū hoc.quod subditur. Qui sunt eius.subaudi serui. Ab iniquitate.qua negatur mortuorum resurrectio. In magna domo.comparat vasa vtensibilia:hominib⁹ bonis ꝛ malis.

¶Feria.vj.sequenti.

IMitatores mei estote. Ex epla ad Philip.cap.iij.sed iam exposita est in dominica superiori.

¶Dñica.xxiiij.post. trinitatem.

ON cessam⁹ p nobis.Ex epla ad colossen.cap.j. In quo apostolus ostēdit se benuolū colossensibus: dū orat p illorū felici consumatione. Agnitionem voluntatis dei oī

Ad nihil em̄ vtile est nisi ad subuersionē audiētiū. Solicite cura autē teipm̄ probabilē exhibere deo: operariū incōfusibilē:recte tractantē verbū veritatis. Profana aūt & vaniloqa deuita.multū em̄ proficiūt ad impietatē: & sermo eorū vt cācer serpet/Ex quib⁹ est Hymeneꝰ & Philetus:qui a veritate exciderūt dicētes resurrectionē iā factā: & subuertērūt quorūdā fidē.Sed firmū fundamētū dei stat habens signaculū hoc. Cognouit dñs qui sunt eiꝰ.& discedat ab iniquitate oīs qui inuocat nomen dñi. In magna aūt domo nō solū sunt vasa aurea & argentea: sed etiā lignea & fictilia.& quedā quidē in honorē:quedā in cōtumeliā.Si quis ergo emūdauerit se ab istis: erit vas in honorē sanctificatum: & vtile domino ad omne opus bonum paratum.

¶Fer.vi.bti Pauli. ad Philip. Ca.iii.

FRatres.Imitatores mei estote & obseruate eos qui ita ambulant. & cetera.vt supra.

¶Dñica.xxiiii.Pauli.ad Coloss.Ca.i.

FRatres. Non cessamus p vobis orantes & postulātes:vt impleamini agnitione volūtatis dei oī

tis eius.idest diuinam voluntatem cognoscatis. Ambuletis digne. tendentes in patriam.In scientia dei.per contemplationē.In omni virtute.scilicet morali quantum ad appetitum. Confortati.scilicet p gratiam.Longanimitate.idest tolerantes mala ex spe certa.

¶Feria sexta sequenti.

sapientia & intellectu spirituali:vt ambuletis digne deo per oia placētes.In omni opere bono fructificātes & crescentes in scientia dei.In omni virtute cōfortati secundū potentiam claritatis eius in omni patiētia & lōganimitate cū gaudio.In christo iesu dño nostro.

¶Feria.iiii.beati Pauli ad Hebreos.Capit.iii.&.iiii.

FRatres. Videte itaq; ne forte sit in aliquo vestrum cor malum incredulitas discedi a deo viuo:sed adhortamini vosmetipsos p singulos dies:donec hodie cognominetur:vt non obduretur quis ex vobis fallacia peccati. Participes enim christi effecti sumus: si tamen initium substantię eius usq; ad finem firmum retineamus:dum dicitur.Hodie si vocem eius audieritis:nolite obdurare corda vestra: quēadmodum in illa exacerbatione. Quidam enim audiētes exacerbauerūt:sed non vniuersi qui p fecti sunt a egypto per Moysen. Quibus aūt infensus est quia

VIdete. itaq; epla ad Hebreos partim.iij. partim. iiij capitib9: & quia ex psalmo Paulus adduxerat illud. Quadraginta annis proximus fui generationi huic.&c.nūc subdit.Videte ffes ne sit in vobis cor malū.i.voluntas mala.Adhortamini vosmetipsos.cōsciētias vras examinādo. Donec hodie cognominet.in greco p vos nec est dū. & hodie ꝺr totū tēpus ab aduētu xp̄i primo ad scōm.Ut nō obduretis. alludit ad illud quod in eodē psalmo dicitur. Nolite obdurare corda vestra.Initiū substantie .i.fidei que est substantia rex sperandarum. infra.cap.xj. ideo subdit hodie vt supra expositum est.idest tempore gratie. In illa exacerbatione.de qua in eodem psalmo. Quidam.non tamen omnes.sed illi qui volebant reuerti in egyptum. Quibus infensus est

quasi dicat: illis tñ qui audientes verba exploratoꝝ volebant retrocedere. ꝓstrata sunt. i. in penã sue rebellionis. qñ non introierũt in terrã a deo promissam. Incredulí. i. qui deo per Mosen nõ crediderunt. Relicta pollicitatione. i. predicta dei promissione. Nobis nunciatum est. scilicet de requie eterna: sicut illis de temporali. Nõ admixtꝰ fidei. dã nõ crediderũt: quẽadmodũ dixit. s. econtrario si introibunt.

¶ Dñica. xxv. post trinitatem.

ECce dies veniũt dicit dñs. Et suscitabo Dauid. ꝛc. Ex Jeremia ppheta cap. xxiij. In quo describit cõiũctio dei veri ꝛ hominis: cuꝰ vera hũanitas ostẽditur cum dicit. Dauid germen iustũ. i. ppagatũ ex illius semine. Regnabit regno non de hoc mũdo sed de quo matthei vlti. Data ẽ mihi potestas in celo ꝛ in terra. Saluabitur iuda. i. ois qui deũ cõfitetur. nã iuda confessio interpretat. Jsrael qõ interpretatur visio dei: qõ potius ad eccle siã trĩũphantẽ ptinet. Justus nr̃. i. iustificãs noster. quia dei ꝓpriũ est iustificare. Qui eduxit filios israel. de egypti terra. Et adduxit semen domus israel de aquilone. Et congregauit eos de omnibus regionibus in quas eiecerat eos illuc. Et habitabunt super humum suam. Et dabo eis cor vt timeant me. Et faciam eis pactum sempiternum. Et non auertam a tergo eorum. Et benefaciam eis. Et dabo timorem meum in cordibus eorum. Et non recedent a me. Et letabor super eis benefaciens eis. Et plantabo eos in terra ista in veritate. In toto corde meo. Et in tota anima mea. Hec dicit dñs. Sicut adduxi super populum istum omne malum hoc grande. Sic ego adducam super eos omne bonum. Et possidebunt agros. Et possessores erunt in terra ista. Quam ego dabo patribus eorum. Et possidebunt eam in sempiternum. Et ero eis in deum. Et ipsi erunt mihi in populum. Et non addam vltra vt auferam populum meum israel de terra quam dedi eis. Dicit dñs. Ecce dies veniũt dicit dñs. Et suscitabo Dauid germen iustum. Et regnabit rex. Et sapiens erit. Et faciet iudicium. Et iustitiam in terra. In diebus illis saluabitur iuda. Et israel habitabit confidenter. Et hoc est nomen quod vocabunt eum. dominus iustus noster. Propter hoc ecce dies veniunt dicit dñs. Et non dicent vltra viuit dñs. qui eduxit filios israel de terra egypti. Sed viuit deus qui eduxit et adduxit semen domus israel de terra aquilonis. Et de cunctis regionibus ad quas ejeci eos. Et habitabunt in terra sua. Ad ephesios. iij. Fratres. Hoc dico. Et testificor in dño. Jam non ambulare vos. Sicut et gentes ambulant in vanitate sensus sui. Tenebrati habentes intellectum. Alienati a vita dei. Per ignorantiam que est in illis. Propter excecationem cordis ipsorum. Qui desperantes. Semetipsos tradiderunt impudicitie. In operationem immunditie omnis. In auaritiam. Vos autem non ita didicistis. Si tamen illum audistis. Et in ipso edocti estis. Sicut est veritas in iesu. Deponere vos secundum pristinam conuersationem. Veterem hominem. Qui corrumpitur secundum desideria erroris. Renouamini autem spiritu mentis vestre. Et induite nouum hominem. Qui secundum deum creatus est in iustitia. Et sanctitate veritatis. Propter quod deponentes mendacium. Loquimini veritatem vnusquisque cum proximo suo. Quoniam sumus inuicem membra. Irascimini et nolite peccare. Sol non occidat super iracundiam vestram. Nolite locum dare diabolo. Qui furabatur iam non furetur. Magis autem laboret operando manibus suis quod bonum est. Vt habeat vnde tribuat necessitatem patienti. Omnis sermo malus de ore vestro non procedat. Sed si quis bonus ad edificationem fidei. Vt det gratiam audientibus. Et nolite contristare spiritum sanctum dei. In quo signati estis in die redemptionis. Omnis amaritudo. Et ira. Et indignatio. Et clamor. Et blasphemia tollatur a vobis cum omni malitia. Estote autem inuicem benigni. Misericordes donantes inuicem. Sicut et deus in christo donauit vobis. Estote ergo imitatores dei sicut filii carissimi. Et ambulate in dilectione. Sicut et christus dilexit nos. Et tradidit semetipsum pro nobis oblationem et hostiam deo in odorem suauitatis. Fornicatio autem. Et omnis immunditia. Aut auaritia nec nominetur in vobis. Sicut decet sanctos. Aut turpitudo. Aut stultiloquium. Aut scurrilitas. Que ad rem non pertinet. Sed magis gratiarum actio. Hoc enim scitote intelligentes. Quod omnis fornicator. Aut immundus. Aut auarus. Quod est idolorum seruitus. Non habet hereditatem in regno christi et dei. Hoc autem dico. Et testificor in dño. Jam non ambulare vos. Sicut et gentes ambulant in vanitate sensus sui. Tenebrati habentes intellectum. Alienati a vita dei. Per ignorantiam que est in illis. Propter excecationem cordis ipsorum. Qui desperantes. Semetipsos tradiderunt impudicitie. In operationem immunditie omnis. In auaritiam. Vos autem non ita didicistis. Si tamen illum audistis. Et in ipso edocti estis. Sicut est veritas in iesu. Deponere vos secundum pristinam conuersationem. Veterem hominem. Qui corrumpitur secundum desideria erroris. Renouamini autem spiritu mentis vestre. Et induite nouum hominem. Qui secundum deum creatus est in iustitia. Et sanctitate veritatis. Propter quod deponentes mendacium. Loquimini veritatem vnusquisque cum proximo suo. Quoniam sumus inuicem membra. Irascimini et nolite peccare. Sol non occidat super iracundiam vestram. Nolite locum dare diabolo. Qui furabatur iam non furetur. Magis autem laboret operando manibus suis quod bonum est. Vt habeat vnde tribuat necessitatem patienti. Omnis sermo malus de ore vestro non procedat. Sed si quis bonus ad edificationem fidei. Vt det gratiam audientibus. Et nolite contristare spiritum sanctum dei. In quo signati estis in die redemptionis. Omnis amaritudo. Et ira. Et indignatio. Et clamor. Et blasphemia tollatur a vobis cum omni malitia. Estote autem inuicem benigni. Misericordes donantes inuicem. Sicut et deus in christo donauit vobis. Estote ergo imitatores dei sicut filii carissimi. Et ambulate in dilectione. Sicut et christus dilexit nos. Et tradidit semetipsum pro nobis oblationem et hostiam deo in odorem suauitatis. Fornicatio autem. Et omnis immunditia. Aut auaritia nec nominetur in vobis. Sicut decet sanctos. Aut turpitudo. Aut stultiloquium. Aut scurrilitas. Que ad rem non pertinet. Sed magis gratiarum actio. Hoc enim scitote intelligentes. Quod omnis fornicator. Aut immundus. Aut auarus. Quod est idolorum seruitus. Non habet hereditatem in regno christi et dei.

quasi dicat: illis tñ qui audientes verba exploratoꝝ volebant retrocedere. ꝓstrata sunt. i. in penã sue rebellionis. qñ non introierũt in terrã a deo promissam. Incredulí. i. qui deo per Mosen nõ crediderunt. Relicta pollicitatione. i. predicta dei promissione. Nobis nunciatum est. scilicet de requie eterna: sicut illis de temporali. Nõ admixtꝰ fidei. dã nõ crediderũt: quẽadmodũ dixit. s. econtrario si introibunt.

¶ Dñica. xxv. post trinitatem.

ECce dies veniũt dicit dñs. Et suscitabo Dauid. ꝛc. Ex Jeremia ppheta cap. xxiij. In quo describit cõiũctio dei veri ꝛ hominis: cuꝰ vera hũanitas ostẽditur cum dicit. Dauid germen iustũ. i. ppagatũ ex illius semine. Regnabit regno non de hoc mũdo sed de quo matthei vlti. Data ẽ mihi potestas in celo ꝛ in terra. Saluabitur iuda. i. ois qui deũ cõfitetur. nã iuda confessio interpretat. Jsrael qõ interpretatur visio dei: qõ potius ad eccle siã trĩũphantẽ ptinet. Justus nr̃. i. iustificãs noster. quia dei ꝓpriũ est iustificare. Qui eduxit filios israel. dragintaannis? Nonne illis qui peccauerunt quorum cadauera prostrata sũt in deserto? Quibus autem juravit nõ introire in requiẽ ipsius nisi illis qui increduli fuerunt: & videmus quia non potuerunt introire propter incredulitatem. Timeam? ergo ne forte relicta pollicitatione introeundi in requiem ei? existimetur aliquis ex vobis deesse. Etenim & nobis nũciatum est quemadmodum & illis: sed non profuit illis sermo auditus non admixtis fidei ex his que audierũt. Ingrediemur enim in requiem qui credidimus in dominum iesum christum.

¶ Dñica. xxv. Lectio Hiere. prophetę. Capũ. xxiii.

ECce dies veniunt dicit dominus: & suscitabo Dauid germen iustum: & regnabit rex & sapiens erit: & faciet iudicium & iustitiam in terra. In diebus illis saluabitur iuda: & israel habitabit confidenter. Et hoc est nomen quod vocabunt eum. dominus iustus noster. Propter hoc ecce dies veniunt dicit dominus: & nõ dicent vltra viuit dóminus: qui eduxit filios israel de terra egypti sed viuit deus qui eduxit et adduxit semen domus israel de terra aquilonis. Et de cunctis regionibus ad quas ejeci eos. Et habitabunt in terra sua. Ad ephesios. iij. Fratres. Hoc dico. Et testificor in dño. Jam non ambulare vos. Sicut et gentes ambulant in vanitate sensus sui. Tenebrati habentes intellectum. Alienati a vita dei. Per ignorantiam que est in illis. Propter excecationem cordis ipsorum. Qui desperantes. Semetipsos tradiderunt impudicitie. In operationem immunditie omnis. In auaritiam. Vos autem non ita didicistis. Si tamen illum audistis. Et in ipso edocti estis. Sicut est veritas in iesu. Deponere vos secundum pristinam conuersationem. Veterem hominem. Qui corrumpitur secundum desideria erroris. Renouamini autem spiritu mentis vestre. Et induite nouum hominem. Qui secundum deum creatus est in iustitia. Et sanctitate veritatis. Propter quod deponentes mendacium. Loquimini veritatem vnusquisque cum proximo suo. Quoniam sumus inuicem membra. Irascimini et nolite peccare. Sol non occidat super iracundiam vestram. Nolite locum dare diabolo. Qui furabatur iam non furetur. Magis autem laboret operando manibus suis quod bonum est. Vt habeat vnde tribuat necessitatem patienti. Omnis sermo malus de ore vestro non procedat. Sed si quis bonus ad edificationem fidei. Vt det gratiam audientibus. Et nolite contristare spiritum sanctum dei. In quo signati estis in die redemptionis. Omnis amaritudo. Et ira. Et indignatio. Et clamor. Et blasphemia tollatur a vobis cum omni malitia. Estote autem inuicem benigni. Misericordes donantes inuicem. Sicut et deus in christo donauit vobis. Estote ergo imitatores dei sicut filii carissimi. Et ambulate in dilectione. Sicut et christus dilexit nos. Et tradidit semetipsum pro nobis oblationem et hostiam deo in odorem suauitatis. Fornicatio autem. Et omnis immunditia. Aut auaritia nec nominetur in vobis. Sicut decet sanctos. Aut turpitudo. Aut stultiloquium. Aut scurrilitas. Que ad rem non pertinet. Sed magis gratiarum actio. Hoc enim scitote intelligentes. Quod omnis fornicator. Aut immundus. Aut auarus. Quod est idolorum seruitus. Non habet hereditatem in regno christi et dei.

Quasi dicat: beneficiū illū antiquū de liberatione ex egypto oblitterabit: ⁊ frequētabit memoria recentioris beneficij: hoc est de restitutione regni israel. de quo dicitur in psalmo dispersionis israelis congregabis. De terra aquilonis. i. a septentrione ⁊ ab omibus alijs mundi partibus: quia gentium vocatio ad omēs pertinet. In terra sua. i. in eccl'a militāte primū. ⁊ postea in triumphante.

minus qui eduxit & adduxit semē domus israel de terra aquilonis: & de cunctis terris: ad quas ejeceram eos illuc. & habitabunt in terra sua dicit dominus omnipotens.

¶ Feria. iiij. beati Pauli ad Thessalo. ii. Capit. i.

FRatres. Gratias agere debemus deo semper pro vobis ita vt dignum est. Quoniam supercrescit fides vestra & abundat charitas: vnius cuiusq; omnium vestrum in invicem: ita vt et nosipsi in vobis gloriemur in ecclesiis dei p patientia vestra & fide: in omnibus persecutionib⁹ et tribulationibus vestris: quas sustinetis in exemplum iusti iudicij dei: vt digni habeamini in regno dei: pro quo & patimini. Si tamē iustum est apud deū retribuere retributionem his. qui vos tribulant: & vobis qui tribulamini requiem nobiscum: in revelatione domini nostri iesu christi: de cœlo cum angelis virtutis ei⁹: in flamma ignis dātis vindictam his qui non noverunt deum: & qui non obediūt euāgelio domini nostri Iesu christi. Qui pœnas dabunt in īteritu ęternas;

¶ Feria. iiij. sequenti.

GRatias agere debem⁹ deo semp. Excepta ad Thessalonicēses scōa capit. j. in quo loco reddit illos benivolos: cū dicit se deo gr̄as agere qō illoz fides crescat. Ita vt dignū est subaudi fieri. In vos glorie mur. i. de vobis. In ecclesijs dei. ꝓponendo vos alijs in exemplū. In exēplū iusti iudicij dei. i. per hoc sē sibiliter apparebit iudiciū dei esse iustū patiētiam vestrā premiādo. Retribuere. idest rependere malum ꝓ malo. In revelatione. i. quādo veniet ad iudiciū. in quo omnia revelabuntur hoim opera. Cū angelis. executorib⁹ diuini iudicij. Dantis vindictā. i. facientis vltionē.

A facie dñi.i.ex sententia egredient ex eius ore. ¶Feria.vj.seqnti.
Non lateat vos quia vnus dies. Ex Petri apli scōa epla.cap.
iij.quia in superioribus mentionē fecit de die iudicij:nūc de tē
pore tollit dubitationē. Sicut mille anni.s. apud nos. Et est sumptū
ex psalmo.lxxxix.Mille inquit anni ante oculos tuos quasi dies he
sterna. Nō tardat pro
missum.i. pmissi retri
butionē. Quidā existi
māt. negantes futurū
iudicium. Patiēter a
git.iudiciū differēdo.
Propter vos vt iusti
merēdo,pficiāt ⁊ mali
p penitētiā redeāt.
Dies dñi.i. iudicij vlti
mi. Ut fur.i.repēte. Ce
li transiēt. p ignis con
flagitationē. Caloze.i.
eodē igni. Cū igitur.
ex dictis infert qō so
liciti esse debem⁹ de il
la die tremēda. Qua
les.quasi dicat: solici
tos ⁊ patos. Nouos
celos.nō alios sed hos
renouatos. Esaie.lxv.
Ecce ego creo celos
nouos:⁊ terrā nouā.
Justicia habitat.i.ha
bitabit. Hec expectan
tes.s.iustā retributionē.
In pace.s.cōsciētie. Lō
ganimitatē.i. dilatio
nem. Arbitramini sa
lutem.idest augmen
tum premij ⁊ meritive
stri reputate.

a facie dñi & gloria virtutis eius: cū ve
nerit glorificari in sanctis suis: & admi
rabilis fieri in oīb⁹ qui crediderunt
iesum christum dñm nostrum.

¶Feria.vi.bti Petri apli.ii. Cap.iii.

Charissimi. Nō lateat vos quia vn⁹
dies apud dñm sicut mille anni:
& mille anni sicut dies vn⁹. Non
tardat dñs promissa: sicut quidam existi
mant: sed patienter agit propter vos:
nolens aliquos perire: sed oēs ad pœ
nitentiā reuerti. Aduenietautē dies dñi
vt fur: in quo cœli magno impetu trā
sient. Elementa vero calore: soluentur:
terra autē & ea quę in ipsa sunt, opera
exurentur. Cū hęc igitur omia dissol
uēda sint q̄les oportet vos esse in sctis cō
uersatiōib⁹ & pietatib⁹: expectātes & p
perātes in aduētū diei dñi. Per quē cœli
ardētes soluent̄: et elemēta ignis ardo
re tabescent. Nouos vēro cœlos: & no
uam terram: & promissa ipsius expe
ctamus in quib⁹ iusticia habitat. Pro
pter quod charissimi hęc expectantes
satagite immaculati & inuiolati apud
eum inueniri in pace. Et domini no
stri iesu christi longanimitatem salu
tem arbitramini.

BEATI PAVLI.

¶ In dedicatione ecclesie.

VIdi ciuitatem sanctam hierusalē. Ex Apocalypsi Joānis.c. xxi. Et notandū q̄ dedicatio ecclesie celebrat̄ in die qua que libet diœceseos ecclesia consecrata est: celebratur quoq̄ metropolitane ecclesie consecrationis dies. Et quibusdam quoq̄ sancti Petri in vrbe Roma dedicatio. et comparatur ecclesia hec militās illi hierusalē celesti. ideo dicit Joannes. Vidi hierusalem nouam. id est societatē sanctorū gloriosam. Sponsam ornatam dotib⁹. que comitātur corpora glorificata. Dei cū hominibus. p nuptias spirituales. Que prima abierunt. quia omnia que sunt perpessi in ecclesia militante: cessabunt in triūphanti. Qui sedebat. scilicet de⁹ trinus ⁊ vn⁹.

¶ In dedicatione Ecclesie. Lectio libri Apocaly. Capi. xxi.

IN diebus illis. Vidi ciuitatem sanctam hierusalē nouam descendentem de cœlo a deo paratā sicut sponsam ornatam viro suo: & audiui vocē magnam de throno dicentem. Ecce tabernaculum dei cum hominibus: & habitabit cum eis: & ipsi populus eius erunt: & ipse deus cum eis erit eorum deus. Et absterget omnē lachrymam ab oculis eorum: & mors vltra non erit: neq̄ clamor: neq̄ dolor erit vltra: quia prima abierunt. Et dixit: qui sedebat in throno. Ecce noua facio omnia.

¶ Noua facio omnia. scilicet celos: terrā: cū aliis elementis: atq̄ proinde electos meos.

¶ FINIS.

EPISTOLAE

Epistole sanctorum propric incipiuntur.

¶ In vigilia sancti Andree.

BEnedictio dñi super caput. Ex ecclesiastico partim. xliiij. partim. xlv. capitibus. sed paucis verbis immutatis: nam in originali est. Benedictionem omniũ gentiũ dedit illi dñs: ⁊ testamentũ suũ cõfirmauit sup caput Jacob. ⁊ sic auctor de iacob loquit cui Jsaac pr̃ bñdixit ptermisso Esau altero filio. Dedit illi hereditatẽ abdicato Esau. In tribub⁹ duodecim. hoc facit ad ãdreã cui cũ ceteris aplis salvator dicit. sedebit⁊ vos duodecim iudicantes duodecim trib⁹ israel. Oĩs carnis. i. omniũ hoium. Magnificauit eũ. hoc de Mose dicit: qui corã Pharaone mirabilia fecit illa de quib⁹ i Exodo. Mõstra. i. egypti plagas. In cõspectu regũ. scz Pharaonis i egypto aliorũ: deinde in deserto ⁊ terra chanaan. Gloriã suã. i. visionẽ p essentiã. Exodi. xx. In fide ⁊ lenitate. qz fuit fidelis erga deũ ⁊ mitis erga hoies. Elegit eũ. vt illo duce populũ ex egypto liberaret: ⁊ deinde per eũ legem traderet. Excelsum fecit. hoc de Aaron Mosi fratre dicitur. sed omnia que dicta sunt de patriarchis ⁊ Mose ⁊ Aaron ad Andream referri possunt.

¶ Epistolæ propriæ Sanctorum incipiuntur.

¶ In vigilia sancti Andree. Lectio libri Sapiẽtiæ. Eccl. Cap. xliiij. & xlv.

Benedictio domini super caput iusti. Ideo dedit illi hæreditatem: & diuisit illi partẽ in tribubus duodecim: & inuenit gratiam in conspectu omnis carnis. Magnificauit eum in timore inimicorũ: & in verbis suis monstra placauit. Glorificauit illũ in cõspectu regum: & ostendit illi gloriã suã. In fide & lenitate ipsius sanctũ fecit illũ: & elegit eũ ex oĩ carne. Et dedit illi cor ad pcepta & legẽ vitę & disciplinę. & exaltum fecit illũ. Statuit ei testamentũ eternũ: & circũcinxit eũ zona iusticię & indiuit eum dñs stola gloriæ.

¶ In festo sancti Andree.

Corde creditᷣ ad iusticiam. Ex epla ad Romanos. c. x. Et quia pauloante dixit. si cõfitearis ore tuo ꝛ corde crediderís salus eris: nũc infert. Corde creditur ad iusticiam ꝛc. Scriptura. Esaie. xxviij. Non est distinctio. quantum ad iusticiam: ad quã omnes tenentur. Dives in omnes. vt oẽs saluos esse velit. Omnis qui. ex Johele cap. ij. Et hic ꝓcedit gradatim ꝑ colorẽ q̃ dr̃ grecis clima: latinis gradatio. Mõ credideri̇t? qr fides supponenda est chriano. Mõ audierũt. qr fides supponit auditũ. Sine p̃dicãte. qr auditꝰ q̃ discipline sensus est. vt ait Aristoteles. doctore indiget. Nisi mittant. ab eo. s. q̃ habet autoritatem ꝛ põt tã grande mysteriũ revelare. Sicut scriptum est. Esaie liij. Euãgelizantium. idest p̃dicatoꝝ. Esaias dicit in eodem capite.

Ergo fides. ex superiorib9 colligitur. Per verbũ christi. qui hoc mortalib9 revelauit. Non audierunt. q̃si dicat. nõ possunt excusare se. In oẽm terrã. ex psalmo. xviij. q̃ de ãdreas dici possunt.

¶ In festo sancte Barbare virginis.

¶ In die sancti Andree. Beati Pauli ad Romanos. Capitulo. x.

Fratres. Corde enim creditᷣ ad iusticiam: ore autẽ confessio fit ad salutẽ. Dicit enĩ scriptura. Omnis qui credit in illũ: non cõfundetur. Non enim est distinctio iudæi & græci. Nam idem dñs omnium: dives in omnibus qui invocant illum. Oĩs enĩ quicunq; invocaverit nomen dñi salvus erit. Quomodo ergo invocabũt: in quẽ non crediderũt? Aut quomodo credent ei: quẽ nõ audierũt? Quomodo autẽ audient sine p̃dicãte? Quomodo vero p̃dicabũt: nisi mittant? Sicut scriptum est. Quã speciosi pedes euãgelizantiũ pacẽ: euãgelizantiũ bona. Sed nõ oẽs obediunt euãgelio. Esaias autem dicit. Dñe quis credidit auditui nostro? ergo fides ex auditu: auditꝰ autem per verbum christi. Sed dico: Nũquid nõ audierunt? Et quidẽ in omnẽ terram exiuit sonus eorum: & in fines orbis terræ verba eorum.

¶ In festo sanctæ Barbaræ virginis. Ecclesiastici. Capitulo. li.

Confitebor tibi domine. Ex Ecclesiastico. cap. lj. In quo auctor operis deum laudat agitq; illi gratias p bñficijs ab illo acceptis: q̃ omnia possunt accõmodari huic virgini in martyrio posite. Cõfitebor tibi. p laudabo te. Protector in malis. Adiutor. in bonis. A perditione: quam eram subitura sine tua gra. Lingue inique. qui me criminabantur falso. Astãtium. cum plecterer p pter tuam fidem. A rugientibus. i. fremẽtib9 in me preparatis. Ad escam. i. carnes meas ad deuorandum. A pressura flãme. quã mihi parabãt vt exurerẽt. Estuata. ab estuo. as. ex absoluto fecit participiũ quasi ab actuo. Vetris inferi. i. eor9 q̃ descendũt ad inferos. A lingua iniusta repere a superioribus liberasti me. Usq; ad mortẽ. i. per oẽm vitã meã. Appropinquãs erat. nisi me liberasses Qui adiuuaret. s. ex hoib9. Nõ erat. subaudi q̃ adiuuaret. Memorata sũ. ex actiuo fecit deponens xbũ pro memini tue mie. De manu angustie. p eo qõ est angentiũ me. in originali est de manibus gentium.

¶ In festo. s. Nicolai.

Confitebor tibi dñe rex: & collaudabo te deũ saluatorẽ meum. Cõfitebor nomini tuo: qñ adiutor & protector factus es mihi: & liberasti corp9 meũ a perditione: a laqueo linguæ iniquę: & a labiis operãtiũ mẽdaciũ. Et in cõspectu astantiũ factus es mihi adiutor. Et liberasti me secundũ multitudinẽ misericordię tuę a rugientibus p̃paratis ad escã: de manib9 quærentiũ animã meam: & de portis tribulationum q̃ circũdederunt me: a pressura flãmæ q̃ circũdedit me: & in medio ignis nõ sum æstuata. De altitudine vẽtris inferni: & a lingua coinquinata: & a verbo mendacii: a rege iniquo: & a lingua iniusta. Laudauit vsq; ad mortẽ aĩa mea dñm: & vita mea appropinquans erat inferno deorsum. Circũdederũt me vndiq; & nõ erat q̃ adiuuaret. Respiciẽs erã in adiutorium hoĩum: & nõ erat. Memorata sum misericordiæ tuæ dñe: & cooperationis tuę q̃ a sæculo sunt: quoniã eruis sustinentes te dñe: & liberas eos de manu angustiæ domine deus noster.

¶ Sancti Nicolai episcopi.

Ad Hebreos. Capi. vii.

Plures facti sunt sacerdotes. Ex epla ad Hebreos. cap. vij. In quo sacerdotiũ Aaron sacerdotio christi cõparauit: sed illi⁹ fuit sacerdotiũ tẽpozariũ: christi aũt eternũ. Ex quo infert q⁹ post Aaron successiue alij sacerdotes fuerũt. Morte pmanere. qz mozales erãt. Hic autẽ. i. christus post resurrectionẽ. Sempiternum. ad illud qõ dicit psal. cix. Tu es sacerdos in eternum.

Fratres. Plures facti sũt sacerdotes scdm legẽ. Idcirco q⁹ morte phiberẽtur pmanere: hic autẽ eo q⁹ maneat ĩ æternũ sempiternũ habet sacerdotiũ. Vnde & saluare ĩ ppetuũ potest accedẽtes p semetipm ad deũ sepuientes ad interpellãdũ p nobis. Talis enĩ decebat vt nobis esset põtifex: sanct⁹: ĩnocẽs & ĩpollutus: segregat⁹ a pctoribꝰ: & excelsior coelis fact⁹. Qui non habet necessitatẽ quotidie (quẽadmodum sacerdotes) prius p suis delictis hostias offerre: deinde p populi. Hoc enim fecit semel se offerendo: Dominus noster Iesus christus.

Accedens per semetipsum. ex eo qõ homo coniunctus est nature diuine. Interpellandum p nobis. nostrã humanitatẽ patri repsentans. Põtifex sanctus. ab instanti cõceptionis sine peccato. Segregat⁹ a peccatoribus. quantũ ad contagionem: alioqui cum peccatoribus versabatur. Excelsior celis. quantũ ad naturã diuinam. Pro suis delictis. quia sine peccato qõ faciebat Aarõ & illius successores. Pro populi. scilicet delictis: & quia Nicola⁹ fuit sacerdos secũdum hunc ordinem iuste de illo legitur: quod de christo dictum est.

¶ In conceptione beatæ Mariæ. Prouerbiorum. Capitul. viij.

Dominꝰ possedit me ĩ initio viarũ suarũ anteq̃ quicq̃ faceret a principio. Ab eterno ordinata sũ: & ex antiquis anteq̃ terra fieret.

¶ In conceptione virginis Marie.

Dominus possedit me. Ex libro Prouerbiorꝰ salomonis cap. viij. In quo Salomon inducit loquentẽ sapientiam increatam: hoc est verbũ diuinũ. in quo & per qõ oia fecit: q̃ oia possunt de virgine deipara dici: & illi accõmodari. Viarum suarũ. idest operũ suorum: qz vt diximus per eã cuncta operatus est. Quicq̃ faceret.

ideſt ꝓduceret. Concepta.ideſt intra genita in mẽte diuina. Erũperant.ſcz de cauernis terre ſcaturientes. Cõſtiterant. mole ſua impendẽtes. ℘parturiebar.tranſlatio eſt a feminis ſub tẽpus pariendi ꝓ gignebar. Cardines orbis.i.polos circa quos mũdus voluitur. Aderã.qr oĩbus his creãdis interfuit. Cingebat abyſſos.profunditates aquarũ vallo cingebat.ne egrederẽt fines ſuos. Ethera firmabat.vnde pars illa celi firmamentũ dicit. Librabat.ideſt ad libellam dirigebat.ideſt ſi niuel. Terminum ſuum.ideſt littora prætendebat. Fundamẽta terre.ideſt centrum cui omnia innectunt. ℘er ſinguios dies. eternaliter. Ludẽs.i. quaſi ꝓ ludũ ⁊ ociũ fabricans oĩs. Cũ filiis hominum.ꝓ participationẽ:nã in deo eſt per eſſẽtiam. Audite me. hoĩes ad ſe capeſſendã hortatur. Ad poſtes oſtij.nã poſtes ſũt value q̃ claduntur ⁊ aperiuntur. oſtiũ vero quo ingredimur ⁊ egredimur quaſi dom⁹ os. Alia patent.

¶ In feſto ſcĕ Leocadie virginis.

QUi gloriatur in dño. Ex.ij. ad Corinthios epiſtola.

Nondum erant abyſſi: & ego iam cõcepta eram. Nedũ fontes aquarũ eruperant: necdũ montes graui mole cõſtiterant. Ante omnes colles ego parturiebar. Adhuc terram nõ fecerat & flumina: & cardines orbis terre. Quãdo præparabat cœlos aderam: quando certa lege & gyro vallabat abyſſos: quando æthera firmabat ſurſum: & liberabat fontes aquarũ. Quando circumdabat mari terminum ſuum: & legem ponebat aquis: ne tranſirent fines ſuos. Quando appendebat fundamenta terræ: cũ eo eram cuncta cõponens. Et delectabar per ſingulos dies. Ludens coram eo oĩ tẽpore: ludẽs in orbe terrarũ: & deliciæ meæ eſſe cũ filiis hominum. Nũc ergo filii audite me. Beati qui cuſtodiũt vias meas. Audite diſciplinam & eſtote ſapientes: & nolite abiicere eam. Beatus homo q audit me: & qui vigilat ad fores meas quotidie: & obſeruat ad poſtes oſtii mei. Qui me inuenerit inueniet vitam: & hauriet ſalutem a domino.

¶ Leocadie virginis. Beati Pauli ad Corinthi.ii. Capi.x.

FRatres. Qui gloriatur: in dño glo-

cap̃ x.et.xj.atq; oia in deũ esse referẽda ostẽdit: neq; aliũde gloriam esse petendã. Cõmendat.idest laudat gloriando de bonis. Cõmendat.cõmendabilem facit p miracula. Sustineretis.idest dissimularetis si in aliquo vobis videor insipiens. Emulor vos.quia est ambiguum ad bonũ ꝛ malum:ideo subdit dei emulatione. Despondi vos.s.quo tempore nuptias vestras cũ christo per fidem ꝛ baptismum cõciliaui. Exhibere. idest exhibendã christo. Virginem castam. idest vos quasi virginem integram ꝛ virtutibus ornatam:ꝛ hoc facit ad festum hujus virginis.

rietur. Nõ enim qui seipsum cõmendat/ille probatus est/sed quẽ deus cõmendat. Vtinam sustineretis modicũ quid insipientiæ meæ: sed & supportate me Aemulor enim vos dei æmulatione. Despondi enim vos vni viro: virginẽ castam exhibere christo.

¶ Eulaliæ virginis. Lectio libri Sapientiæ. Capitu.viii.

Sapientia vincit maliciam. Attingit ergo a fine vsq; ad finem fortiter: & disponit omnia suauiter. Hanc amaui & exquisiui a iuuentute mea. Et quæsiui insponsam mihi eam assumere: & amator factus sum formę illius. Generositatem illius glorificat contubernium habens dei: sed & dominus omnium dilexit eam. Doctrix enim est disciplinæ dei.

¶ Damasi pappæ. Ecclesia. Capitulo.xliiii.&.xlv.

¶ Jn festo sancte Eulalie ỽginis.

Sapientia vincit maliciam. Ex libro Sapiẽtie.ca.viij.sz premittitur ex fine capitis septimi clausula paucis verbis immutatis. nam p eo quod est in originali sapientiam non vincit malicia: peruersor inuertit verba dicens: sapiẽtia vincit maliciã. Attingit fortiter. acrimonia sua oia penetrãdo. Suauiter.i.cũ modestia ꝛ moderatione. Hanc amaui.verba sunt autoris siue is sit Salomon siue ꝑPhilon.ꝛ possunt esse hujus ỽginis verba mutatis mutãdis. Generositatẽ.ordo est ꝛ sententia homo habens cõtubernium dei.idest familiaritatem Glorificat.idest laudat. Generositatem illius.sz sapientie. Dilexit illam.q; facit deo amabiles. ¶ Jn festo Damasi pappe.

Ecce sacerdos magn⁹. Ex libro Eccl̃ici.c.xliij.et.xlv.sed clausula prima aliũde siue a cõcinnatore adiecta:qm̃ sub his ꝟbis nõ est i tota scriptura sacra. Sacerdos magn⁹.i.põtifex siue papa vt fuit Damas⁹. Recõciliatio.qr̃ dei iratã nobis pciliauit:aut fuit ires narcha i.pacificator iter iratos. Jureiurãdo.ad illud videt alludere qd̃ ei psal.cix. Jurauit dominus tu es sacerdos ꝛc. Benedictionem omniũ gentium. hoc de Jsaac legitur in sensu litterali. Omnium gentiũ.quia omnes benedicent illum.

Super caput eius.in originali super caput Jacob. Testamẽtum. idest pactum quod pepigit cum Abraam.

Magnificauit illum. hoc iam de Mose loquitur autor Ecclesiasticus:sed omnia hec in superioribus exposita sunt.

¶ In festo sancte Lucie virginis.

Confitebor tibi domine rex: et collaudabo te ꝛc. In festo Barbare virginis iã exposita est hec epistola.

¶ In annunciatione beate Marie virginis.

Equum⁹ est dñs

Ecce sacerdos magn⁹ qui in diebus suis placuit deo:& inuentus est iustus: & in tempore iracundię factus est recõciliatio. Nõ est inuẽtus similis illi qui cõseruaret legem excelsi. Ideo iureiurãdo fecit illũ dñs crescere in plębẽ suam. Bñdictionẽ oium gentiũ dedit illi: & testamẽtũ suũ confirmauit super caput eius. Cognouit eum in bñdictionibus suis: conseruauit illi misericordiã suã: & inuenit gratiam coram oculis dñi. Magnificauit illum in cõspectu regũ:& dedit illi coronã glorię. Statuit illi testamẽtũ sempiternum:& dedit illi sacerdotium magnum: & beatificauit illũ in gl̃ia. Fungi sacerdotio:& habere laudẽ in nomine ipsius:& offerre illi incẽsum dignũ in odorem suauitatis.

¶ Lucie virginis. Ecclesiast. Capitulo.li.

Confitebor tibi domine rex: & collaudabo te saluatorem meũ. &c. vt supra.

¶ Cõmemoratio annũciationis beatæ Marię virginis. Esaię prophetę. Cap̃.vii.

In diebus illis. Loquutus est dñs

ad Achaz. In feria quarta post dñicā tertiā aduētue: hec pphetia exposita est. ¶In festo dominici abbatis.

IUstꝰ cor suū tradidit. Ex ecclīastici cap. xxxix vbi legit nō iustꝰ sed sapiēs. Diluculo. i. iā inde ab adolescentia. Deprecabit. p sapiētie acqsitiōc. Pro oblictis. i. delictoꝝ venia. Si voluerit. immo volet. qđ petitio est iusta. Et ipe recipiēs. spūs sapientie. Mittet eloqa. docēs ignorātes. Cōfitebit dño. ad ipm dc qđ bonū est referēdo. Et ipe. s. dñs. Cōsilias vit. s. obscura clarꝰ sibi reuelādo. Ipse. s. sapiēs a deo illuminatꝰ. Doctrine sue. i. sibi a dño reuelate. Mti. nō dicit omnes: quia sapiētia plerisq; est odiosa. Non delebitur. quia veritas in eternū manet. Nō recedet. inter homines in hoc seculo durabit. r apud deum in altero seculo premijs acceptis. ¶In festo Thome. apostoli.

IAm nō estis hospites. Ex epistola Pauli ad Ephesios capitul. ij. in superiore parte apostolus egit de vocatione gentium nūc ex eo infert. Ergo non estis hospites. idest extraneis

ad Achaz: dicens. Pete tibi signū a domino, &c. vt supra

¶Dominici abbatis & confessoris. Lectio libri Sapientie. Eccle. Cap. xxxix.

IVstus cor suum tradidit ad vigilandum diluculo ad dominum qui fecit illum: & in conspectu altissimi deprecabitur. Aperiet os suum in oratione: & pro delictis suis deprecabitur Si enim dominus magnus voluerit: spiritu intelligentie replebit illum: & ipse tanquam imbres mittet eloquia sapientie sue: & in oratione confitebitur domino. & ipse diriget consilium eius & disciplinam: et in absconditis suis cōsiliabitur. Et ipse palam faciet disciplinam doctrine sue: & in lege testamenti domini gloriabitur. Collaudabunt multi sapientiam eius: & usq; in seculum non delebitur. Non recedet memoria eius: & nomen eius requiretur a generatione in generationem.

¶Thome apostoli. Lectio bti Pauli ad Ephesios. Capitul. ii.

FRatres. Iam non estis hospites & aduene: sed estis ciues sanctorum:

sed in numerꝫ sanctorꝫ recepti. Domestici dei.i.familiares. Superedificati.i.fundamento ecclesie impositi. Angularí lapide. de illo intelligit qui in edificando tẽplo Salomonis cũ non cõueniret in alijs locis:tandẽ ad duos parietes cõnectendos mirũ in modũ cõgruit.per qõ significabatur christus qui fecit vtraqꝫ vnũ.i.iudeos ⁊ gentiles, de hoc lapide legitur i psalmo: cxvij. Lapidem quẽ reprobauerunt edificantes hic factus est in caput anguli. constructa scilicet ex iudeis⁊ gentibus. Coedificamini.cum alijs fidelibus.

¶In festo sancti Isidori.

OPtatiui et datus est mihi sensus. Ex libro sapientie capitul.vij. In quo posteaquã autor ostẽdit quod habuit per naturam: nunc infert quid habuit ex sapientia sibi diuinitꝰ infusa.dicit igitur.

& domestici dei. Superedificati supra fundamentũ apl'orũ: & prophetarũ. ipõ ihũ mõ angulari lapide christo iesu in quo omnis edificatiõ cõstructa crescit in templum sanctum in domino. In quo & vos coedificamini in habitaculum dei in spiritu sancto.

¶Sancti Isidori. Lectio libri sapientie. Capitul'. vii.

OPtaui & datus est mihi sensus. & inuocaui: & venit in me spiritus sapientie. & preposui illã regnis & sedibꝰ: & diuitias nihil esse dixi in cõparationẽ illius. Nõ cõparaui illi omnẽ lapidẽ preciosum: quoniã omne aurũ in cõparatione illius arena est exigua, & tanquã lutũ estimabitur argentũ in conspectu illius. Super salutẽ & speciẽ dilexi illã: & ppposui p luce hĩe illã: qm̃ extinguibile est lumẽ illi⁹

ꝑopter quod optaui.scilicet donum sapientie. Sensus. idest vt bene de omni resentirem. Regnis in sedibus.scilicet regalibus.

Diuitias.lapidem preciosum aurum.argentum quę omnia sonum bona sunt:neqꝫ animi bonis comparanda. Superi salutem et speciem.idest pulchritudinem:que sunt nature bona. neqꝫ comparãda sapientie. ꝑro luce. que sic dirigit in spiritualibus sicut lux in corporalibus. Inextinguibile.idest eterna et incorruptibilis est sapientia que est de rebus diuinis. Innumerabilis honestas.

Vdest nimius honor: qui est virtutis premium quod sequitur illam: quasi vmbra corpus sequitur. Letatus sum. Ordo est. quoniam ista sapientia antecedebat me ideo letatus sum. Ignorabam. scilicet anteaquam ipsam haberem. Sine fictione. idest via recta qui a deooptimo doctore. ¶ In festo Stephani prothomartyris.

Venerunt autē mihi oīa bona pariter cū illa: & innumerabilis honestas per manus illius. & letatus sum in omnibus quoniā antecedebat me ista sapiētia: & ignorabā quoniā omniū bonorum mater est. Quā sine fictione didici: et sine inuidia cōmunico. & honestatem illius non abscondo.

¶ Stephani prothomartyris. Lectio Actuum apostolorum. Capī. vi.

IN diebus illis. Stephanus plenus gratia: & fortitudine faciebat prodigia & signa magna in populo. Surrexerunt autem quidam de synagoga que appellatur Libertinorū et Cyrenensiū et Alexandrinorū: et eorū qui erāt a Cilicia et Asia disputantes cum Stephano: & non poterant resistere sapiētie & spiritui qui loquebatur. Audientes autem hec: dissecabantur cordibus suis: et stridebant dentibus in eum. Cū autem esset Stephanus plenus spiritu sancto: intendens in cœlum: vidit gloriam dei: et iesum stantem a dextris. & ait. Ecce video cœlos apertos: et filium hominis stantem a dextris virtutis dei. Exclamantes autem voce magna continuerunt aures suas;

Stephanus plenus gratia. Ex actibus apl'oꝝ. capī. vj. ꝛ. vij. vbi Lucas prosequitur hystoriā de beato primo christi teste. Prodigia. i. miracula contra naturam. Libertinorum. glossa dicit a regione hos fuisse dictos. qđ si ita est ab Eleutheropoli vrbe iudee dictos esse oportet: que interpretatur ciuitas liberoꝝ. Cyrenensiū. a cyrenis vrbe Aphrice nobili.

Asia. s. ppie dicta.

Qui loquebatur. subaudi in eo. Audientes hec. Ex capite septimo. quod posteaquam audierunt Stephanum longa oratione perorantem.

Dissecabantur. id est rumpebantur nimia ira. Voce magna. ne verba Stephani audirentur. Continuerunt aures. ne talia audirent.

Testes qui lapidabant illū. Qui vocabat saulus. q postea ex persecutore factus est apostolus. ¶ In festo Joānis euāgeliste.

BEnedictus deus ⁊ pater. Ex epistola ad Ephesios cap. j. In quo illos ad gratiarū actionē inducit ex beneficijs que a deo acceperūt. De⁹ ⁊ pr̄. duas exprimit psonas. ⁊ tertiā cū dicit q̄ bn̄dixit nos. nā bn̄dictio spūs scti donū est. In xp̄o .i. per xp̄m: quia per illum quasi per mediatorē ꝓueniunt nobis dona. Elegit nos in ipso. i. in filio qui ē patris sapientia p quam nos elegit. Ante mūdi constitutionem. id est ab eterno: cuius effectus facta est hoc tpe. In conspectu eius. nā in conspectu hominū possunt videri tales ⁊ non esse: cuiusmodi sunt hypocrite. In charitate. sine quanullum est meritū. Per iesum christū. cuius fratres nos sumus per adoptionē i ipsum patrem relati. Voluntatis sue. a qua dependet electio ⁊ p̄destinatio. Gratificauit nos. i. gratos sibi fecit.

In filio. i. per filiū suum. Redemptionem ⁊ remissionē peccatorum. ⁊ hoc per eius passionem. & impetū fecerūt vnanimiter in eū. & eiicientes eū extra ciuitatē lapidabāt. Et testes deposuerūt vestimēta sua secus pedes adolescētis q vocabat Saulus: & lapidabāt Stephanū inuocātē: & dicētē. Dñe iesu accipe spm̄ meū. Positis aūt genibus clamauit voce magna: dicēs. Dñe ne statuas illis hoc peccatū. & cū hoc dixisset: obdormiuit in dño.

¶ In natali scti ioānis euāgeliste. Lcō epistole beati Pauli Apostoli. ad Ephesios. Capit. i.

FRatres. Benedict⁹ de⁹ & pr̄ dñi nr̄i iesu xp̄i q bn̄dixit nos in oi bn̄dictione spūali in celestib⁹ i xp̄o: sicut elegit nos in ipso āte mūdi cōstitutionē: vt essem⁹ sancti & imaculati in conspectu eius in charitate. Qui p̄destinauit nos in adoptionē filiorū p iesum christum in ipsum secundū propositum voluntatis sue in laudem gloriæ & gratiæ suæ: in qua gratificauit nos in dilecto filio suo in quo habemus redemptionem per sanguinem eius remissionem peccatorum; secundum diuitias gratie eius q̄ supabundauit in nobis. Per iesum christum dominum nostrum.

¶Ad missam matorem.

QVi timet deum faciet bona. Ex ecclesiastico capitulo.xv. In quo ponitur acquisite sapientie fructus ⁊ primo quibus conceditur hoc est deum timentibus. Continens iusticie. idest iusticiam tenens. Apprehendet illam. scilicet sapientiam. Obuiabit. idest inueniet illam sibi se offerentem. Honorificata: ⁊ ipsa honesta ⁊ honestos faciens. A virginitate. idest tãquam sponsa spõsum. Pane vite. de quo saluator non in solo pane viuit homo. In illo. scilicet deo firmiter inherendo. Continebit illũ. scilicet ne cadat. Os eius. ad docendum populum. Stola glorie. veste sacerdotali. apud Romanos stola vestis erat matronarum insigne castitatis. Cetera patent.

¶Ad missam matorẽ. Eccle. Cap̃. xv.

QVi timet deum faciet bona: & qui continens est iusticie apprehendet illam: et obuiabit illi quasi mater honorificata. Cibauit illum pane vite & intellectus: & aqua sapientie salutaris potauit illum. & firmabitur in illo: & non flectetur: & cõtinebit illum & non confundetur: & exaltabit illum apud proximos suos. In medio ecclesie aperuit os eius: & impleuit eum dominus spiritu sapientiæ et intellectꝰ: & stolam glorie induit eũ. Et nomine eterno hereditabit illum dominus deus noster.

¶Sanctorum innocentium. Lectio Apocalypsis beati Ioannis Apostoli. Cap̃. xiiii.

¶In festo sanctorũ innocentium.

IN diebus illis. Vidi supra montem sion agnum stantem: & cum eo cẽtũ quadraginta quatuor milia habentes nomen eius: & nomẽ pr̃is eiꝰ

VIdi supra mõtem sion. Ex apocalypsi Ioannis. cap̃. xiiij. in quo describit quo pacto ioãnes vidit agnũ. i. christum stipatum multitudine sanctoꝝ. Montẽ siõ. per quẽ intelligitur ecclia triũphans. Centum quadraginta quatuor. hoc ẽ ex qualibet tribu duodecim milia. Nomen eius. scilicet agni. Et patris eius. scilicet dei patris.

& ex consequenti spiritus sancti. Citharedorum. idest vocum non confusarum: sed certa harmonia consonantiū. Canticū nouum. quasi ex nouo testamento concinnatum. Ante sedem. scilicet magistestatis dei. Quatuor animalia et seniores. de quibus supra dictū est. Empti sunt de terra. scilicet de sāguine christi & suo. Virgines, nō solum integritate corporis sed etiā continentes et coniuges hoc nomine censent. Primitie deo. i. primi qui pro nomine dei et christi sanguinem fudērunt atq; ideo gratiores.

¶ In festo Thome archiepi Cantuariensis.

Iustus si morte p̄occupat⁹. Ex libro Sapiētie cap̄. iij. In quo ponit preemi nētia iustor̄ q̄ morte immatura sunt rapti. Preoccupatus. antequam ad senectutē p̄ueniat. In refrigerio. i. in quiete a p̄sētibus malis. Senectus. quasi dicat: satis diu vixit: & pie sāctēq; vixit. Sensus hois. i. sapientia illius. Ita immaculata. siue illa sit brevis siue lōga. Placēs deo. vnde subdit placita erāt deo aia illius. Translatus. est. de miseriis mundi scriptū in frontibus suis. & audiui vocē de cœlo tanquā aquarū multarum: & tanquam vocem tonitrui magni. & vocem quam audiui sicut citharedorum citharizantiū in citharis suis. & cantabant quasi canticum nouum ante sedem: et ante quatuor animalia et seniores. & nemo poterat dicere canticum: nisi illa cētum quadraginta quatuor milia: qui empti sunt de terra. Hi sunt qui cū mulieribus non sunt coinquinati: virgines enim sunt. Hi sequūtur agnum quocunq;ierit. Hi empti sunt ex omnib⁹ primitie deo et agno: & in ore ipsorum non est inuentum mendaciū. Sine macula enim sunt ante thronum dei.

¶ Thome archiepiscopi. Lectio libri Sapientie. Cap̄. iii.

Iustus si morte preoccupatus fuerit: in refrigerio erit. Senectus enim venerabilis est non diuturna: neq; numero annorum computata. Cani sunt autem sensus hominis: et ætas senectutis vita immaculata. Placens deo: factus dilectus: et viuens inter peccatores translatus est. Raptus es ne

malicia mutaret intellectum illius: aut ficti deciperet animam illius. Consummatus in breui: expleuit tempora multa. Placita enim deo erat anima illius. Propter hoc properauit educere illum de medio iniquitatum: quoniã gratia dei: et misericordia est i sanctos illius: et respectus in electos illius.

¶ Translatio sancti Iacobi. Ecclesiastici. Capñ. xliiii. & xlv.

BEnedictio domini super caput iusti. Ideo dedit illi hereditatẽ: et dimisit ei partem in tribubus duodecim: et inuenit gratiam. & cetera: vt supra.

¶ Siluestri pappe. Beati Pauli ad Hebreos. Capitul'. vii.

FRatres. Plures facti sunt sacerdotes secundum legem. Idcirco q̃ morte prohibẽtur permanere. Iesus autem eo q̃ maneat. &c. vt supra.

¶ Hilarii episcopi et doctoris.

Lectio libri Sapientie. Capitulo. vii.

OPtaui & datus est mihi sensus. & inuocaui et venit in me spiritus sapientie. &c. vt supra.

¶ Mauri ab batis. Ecclesiastici. Capitulo. xiiii. &. xv.

ad requiẽ vt dixit. Malicia. i. tormẽta ꝛ aduersitates q̃ cogũt hoies aliquãdo degenerare. Fictio. i. simulatio putans esse bonũ quod est malũ. In breui. subaudi tempore. Tẽpora multa. i. opera multorum temporũ. De medio iniquitatũ. in quas vicendo poterat incidere. Gratia dei i presenti vita ꝛ futura.

¶ In trãslatione beati Jacobi. apostoli.

BEnedictio dñi super caput iusti. Exposita est supra in vigilia bti Andree apostoli.

¶ In festo Siluestri pape.

PLures facti sunt sacerdotes. exposita est supra i festo bti Nicolai episcopi.

¶ In festo sancti Hilarii episcopi.

OPtaui ꝛ datus est mihi sensus. Exposita est supra in festo sancti Jsidori episcopi.

¶ In festo mauri ab.

Beatus vir qui in sapientia. Ex ecclesiastico capitul. xiiij. ℟. xv. In quo agitur de virtutum exercitio in ordine ad deum. In sapientia. que est rerum diuinarum contemplatio. Meditabitur, idest exercebit se. In sensu. i. sensate. Circunspectionē dei. i. qō deus oia circunspicit.

Cibauit illū. hoc interpositis multis verbis infertur capit. xv. sed iam expositum est in festo sancti Joannis apostoli ad missā maiorem.

℣ In festo Marcelli pape ℟ martyris.

Ecce sacerdos magn⁹. q̄ exposita est supra in festo Damasi pape.

℣ In festo Antonij abbatis.

Dilectus deo et hominibus. Ex Ecclesiastico. cap. xlv. ℟ loquitur de laudib⁹ moysi: que possunt accommodari diuo Antonio. In benedictione. idest in omni bono. In gloria sāctorum. scilicet videndo diuinam essentiā.

Glorificauit illum. hec iam exposita sunt in vigilia sancti Andree.

Beatus vir qui in sapientia morabitur. & qui in iusticia meditabitur: & in sensu cogitabit circunspectionē dei. Cibauit illū pane vitę & intellectus: et aqua sapiētię salutaris potauit illū: & firmabitur in illo et non flectetur: et cōtinebit illum & non cōfundetur: et exaltabit illum apud proximos suos, et nomine eterno hereditabit illū dn̄s deus noster.

℣ Marcelli pape & martyris. Ecclesiastici. Cap̄. xlii.

Ecce sacerdos magnus qui in diebus suis placuit deo: & inuentus est iustus. &c. vt supra.

℣ Antonij abbatis. Eccle. Cap̄. xlv.

Dilect⁹ deo & hoīb⁹: cui⁹ memoria in bn̄dictiōe est. Simile fecit illū in gloria sanctorū: et magnificauit eum in timore inimicorum: et in verbis suis monstra placauit. Glorificauit eum in conspectu regum: et iussit illi cōtare coram populo suo: et ostendit illi gloriam suam. In fide & lenitate ipsius sanctum fecit illum: & elegit eum ex omi⁹ carne. Audiuit enim vocem ipsius: et induxit illum in nube: & dedit illi cor ad precepta: & legem vitę & disciplinę.

BEATI PAVLI.

¶In festo prisce virginis ⁊ martyris.

SApientia vincit malicia. Hec iã exposita est supra in vigilia Eulalie ✠ginis ⁊ martyris. ¶Fabiani ⁊ Sebastiani martyr. Sancti per fidẽ vicerũt regna. Ex Ecclesiastico capꝫ.xl.in superiori parte enumerauit cõplures viros ex iudicibus regibus ⁊ prophetis.tunc infert:

¶Prisce virginis & martyris Lectio libri Sapientie. Capꝫ.viii.

SApientia vincit maliciam: attigit ergo a fine vsq; ad finem fortiter & cetera. vt supra.

¶Fabiani & Sebastiani martyrum Lectio epistole beati Pauli ad Hebreos. Capitul.xi.

FRatres. Sancti per fidem vicerũt regna: operati sunt iusticiam: adepti sunt repromissiones. Obturauerunt ora leonum: extinxerunt impetum ignis: effugauerunt aciem gladii. Conualuerũt de infirmitate: fortes facti sunt in bello: castra verterunt exterorum: acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos. Alii autem distenti sunt: non suscipientes redemptionem: vt meliorem inuenirent resurrectionem. Alii vero ludibria & verbera experti: insuper & vincula & carceres. Lapidati sunt: secti sunt: tẽtati sũt:

Qui per fidem. qꝫ est opus fortitudinis.

Iusticiam. cui relique omnes virtutes cõnexe sunt. Repromissiones. scilicet factas patriarchis. Ora leonum. quod de Daniele scribitur Danielis. vj. Impetum ignis. vt in tribus pueris Danielis. iij.

Aciem gladii. quod sepe fecerunt duces: iudices: ⁊ reges israel ⁊ iuda. De infirmitate. vt in Ezechia rege. Esaie. xxxviij. Castra exterorum. idest alienigenarum. vt Josue ⁊ Dauid. Mortuos suos. vt mulier Sarepteana per orationem Helie. et sunamitis ꝑ Heliseum. Distenti sunt. in tormentis positi. Redemptionẽ. scilicet a pena. Resurrectionem. in futura gloria. Lapidati sunt. vt Naboth. iij. Regum. xxj. Secti sunt. vt Esaias propheta serra lignea. Tentati sunt. ad idolatriam. In melotis. idest vestibus ex pelle mel-

aut forte ouium. Mon erat mundus. quem odio habebant & fugiebant. Cetera patent.

¶ In festo agnetis virginis et martyris.

QUi gloriatur in domino. Ex.ij.ad corinthios epistola capitulo.x.&.xj.atq; omnia in deum esse referenda ostendit:neq; alibi de gloriam esse petendam. Commendat idest laudat gloriando de bonis. Commendat. commendabilem facit per miracula. Sustineritis. idest dissimularetis si in aliquo vobis videor insipiens. Emulor vos. quia est ambiguum ad bonū & malum. ideo subdit dei emulationē. Despondi vos. scilicet quotempore ad nuptias vestras cum christo per fidem & baptismum conciliaui. Exhibere. idest exhibendum christo. Virginem castam. idest vos quasi virginē integram & virtutibus ornatam. et hoc facit ad festum huius virginis.

in occisiõe gladii mortui sunt:circuierunt in mellotis: et i pellibus caprinis. Egentes:angustiati:afflicti. quibus dignus nonerat mundus. In solitudinibus errantes:& in montibus:& in speluncis et in cauernis terre. Et hi omnes testimonio fidei probati inuenti sunt. In christo iesu domino nostro.

¶ Agnetis virginis & martyris. Beati Pauli ad Corinthios.ii.Ca.x.

FRatres. Qui gloriatur in domino glorietur. Non enim qui seipsum commendat: ille probatus est:sed quē deus cōmendat.. Vtinā sustineritis modicum quid insipientię meę: sed et supportate me Aemulor enim vos dei emulatione. Despondi enim vos vni viro virginem castam exhibere christo.

BEATI PAVLI.

¶ In festo Vincentijs martyris.

Memor esto dominum nostrum. Ex epistola secunda ad Timotheum capit. partim. ij. partim. iij. Imprimis itaq; gloria ecclestis predicatoribus promittitur per christum resurgentem: qui est causa nostre resurrectionis. Euangelium meum. idest quod ego predicaui vobis.

Ad vincula. idest carcerem in quo nūc sum. Male operans idest nocens & criminosus. Nō est alligatum. quia etiam in carcere docebat. Propter electos. idest electorum salutem. Fidelis seruus. idest verus est. Tu autem. Timotheum hortatur: vt firmiter perstet in euangelij veritate.

Meam doctrinam. scilicet intelligendo. Institutionem. idest mores quos instituj. Propositum. de

¶ Vincentii martyris. Pauli ad Timo. ij. Ca. ij. & iij.

CHarissime. Memor esto dīm nostrū ihesum christū resurrexisse a mortuis ex semine Dauid scdm euangelium meū: in quo laboro vsq; ad vincula quasi male operans. Sed verbum dei non est alligatum. Ideo omnia sustineo propter electos: vt & ipsi salutem consequantur: quę est in christo ihesu cum gloria cœlesti. Tu autē assecutus es meā doctrinā: īstitutionē: propositum: fidem: longanimitatem:

fidei predicatione. Fidem. scilicet articulorum. Longanimitatem. idest premij spem.

Dilectionem.scilicet dei ⁊ proximi. Patientiam. in aduersis ⁊ persecutionibus tolerandis. Antiochie.que est pisidie ciuitas. nã alia est ad Orientem que magna cognominatur Iconio ⁊ Listris. de quibus in actibus apostolorum capitulo.xiiij.

¶In festo Illefonsi Archiepiscopi.

OPtatiui ⁊ dat⁹ est mihi sensus. Iã expositã est supra i festo scti Isidori epi.

¶In festo Balbile ⁊ trium puerox.

IUstox aĩe in manu dei sunt. Ex libro Sapientie ca.iij. In quo ostenditur qõ mors iustox: ⁊ si vulgo putat ignominiosa.apud deũ est gloriosa. In manu dei.in cuius manus cõmendamus spũ nostrũ. Tormentũ malicie.in originali tormentum est mortis. hoc est pene quã mali patiẽtur apũ inferos. Mori.i. aiam cũ corpore illox extingui. Exitus illox.i. mors esse misera. Ab itinere iusto.i.a via recta nihil illis ꝓficiẽte abierũt in interitũ opinione illox. Illi aũt qui sic putantur exterminati. In pace.idest in requie et gloria. In paucis. quia non sunt multa huius vite mala illorum bonorum que expectantur cõparatione. Tentauit eos.idest experiri voluit an essent ipso digni.

dilectionem:patientiã: persecutiones: passiones.qualia mihi facta sunt antiochie: Iconii Listris. Quales psecutiones sustinui:et ex oĩb⁹ eripuit me dñs. & oẽs qui volunt pie viuere in christo iesu persecutionem patientur.

¶Illefonsi episcopi. Lectio libri Sapientie. Capitul.vii.

OPtaui:& datus est mihi sensus. Et inuocaui:& venit in me spiritus sapientie. &c.vt supra.

¶Balbile & trium puerorum. Lectõ libri Sapientie. Cap.iii.

IUstorum aniẽ in manu dei sunt: & non tanget illos tormẽtum malicie. Visi sunt oculis insipientium mori:& extimata est afflictio exitus illorum. Et a itinere iusto abierunt interminium. & quod a nobis est iter exterminij: illi autem sunt in pace. Et si coram hominibus tormenta passi sũt spes illorum immortalitate plena est. In paucis vexati: in multis bene disponentur. Quoniam deus tentauit eos:

Aurum in fornace.quod ita purius euadit. Holocausti cuius ordo ad deum erigitur. In tempore quoniam resurgent & fulgebunt nationes cū apris vt saluator dicit. ¶In cōuersiōe sci Pauli.

SAulus adhuc spirans.Ex actibus apor cap.ix. In quo agit de conuersione Pauli ex persecutore in christi apostolum.

& inuenit illos dignos se.Tāquā aurū in fornace pbauit illos: quasi holocausti hostiā accepit eos: & in tēpore erit respect illorū.Fulgebūt iusti:& tāq scintille arū dineto discurrēt. Iudicabunt nationes:& dnabunt populis & regnabit dominus illorū in perpetuū.

¶In cōuersione sancti Pauli.Actuū apostolorum.Capitul.ix.

IN dieb illis. Saul adhuc spirans minarū & cedis in discipulos dñi:accessit ad principē sacerdotū,& petiit ab eo epas in Damascū ad synagogas vt si quos inuenisset huius vie viros ac mulieres vinctos pduceret hierusalē. Et cū iter faceret:cōtigit vt appropinquaret Damasco.& subito circumfulsit eū lux de celo:et cadēs in terrā audiuit vocē dicētē sibi.Saule saule qd me pseqris. Qui dixit.Quis es dne:& ille:Ego sū iesus quem tu persequeris.Durum est tibi contra stimulum calcitrare. Et tremens ac stupens.dixit:Domine quid me vis facere.Et dominus ad eum.Surge & ingredere ciuitatem: & dicetur tibi quid te oporteat facere. Viri autem illi qui comitabantur cum eo stabant

Spirans minarū. idest mīas. Et cedis.idest cedem et est constructio greca in huiusmodi verbis cū genitiuo. Accessit. non prouocatus sed vltro. Epistolas.ex quarū autoritate posset questionem exercere. In Damascū. Syrie. ciuitatem nobilem. Huius vie. idest doctrine christiane. Saule saule. in greco Saul saul. quo nomine fuit hebreorum rex primus. sed postea formatione latina factus est saulus deinde Paulus. Quem persequeris. scilicet in membris meis. Contra stimulum. Ex prouerbio dictum est etiam apud Terentium celebraturo cōtra stimulum calces. Comitabantur cum eo. ego dicerem comitabantur cum. Trahen

tes. scilicet qui eum comitabantur. Nomine Ananias. qui ex iudeo factus erat christianus. de quo Actuū xxii. In visu. in sōno. Rectus. quia sunt et vici in vrbibus obliqui. Iude ad quem Paulus diuertebat. Tharsensem. ex tharso vrbe Liliciæ. Et vidit Paulus. in visione non solum virum sed nomē quoq; illius didicit.

Vas electionis. qa quemadmodum sunt vasa que fiunt in vsus sordidos puta scalphium: trulla: matella. ita alia eliguntur in vsū honestos puta q̄ sunt altaris ministerio cōparata. Portet nomen meum. predicando christum christianamq; religionem. Ostendam illi. per experientiam. Quāta. quam multos labores & pericula. Implearis spiritu sancto. per baptismum.

stupefacti: audientes quidem vocem: neminem autem videntes. Surrexit autem saulus de terra: apertisq; oculis) nihil videbat. Ad manus autem illum trahentes: introduxerunt Damascum. Et erat ibi tribus diebus non videns: & non manducauit: neq; bibit. Erat autem quidam discipulus Damasci nomine Ananias. & dixit ad illum in visu dominus. Anania. At ille ait. Ecce ego domine. & dominus ad illum. Surge & vade in vicum qui vocatur rectus: & quere in domum iude saulum nomine Tharsensem. Ecce enim orat. & vidit virum Ananiam nomine introeuntem: et imponentem sibi manus vt visum recipiat. Respondit autem Ananias. Domine audiuia multis de viro hoc: quanta mala sanctis tuis fecerit in ierusalem. & hic habet potestatem a principibus sacerdotum alligādi omnes qui inuocant nomen tuum. Dixit autem ad eum dominus. Vade quoniam vas electionis mihi est iste: vt portet nomen meum coram gentib? & regib? & filiis israel. Ego enim ōndam illi quanta oporteat eum pro nomine meo pati. & abiit Ananias: & introiuit in domum: et imponens ei manus dixit. Saule frater: dominus misit me iesus: qui apparuit tibi in via qua veniebas vt videas et implearis spiritu sancto. Et confestim ceciderunt ab oculis eius tanquam

squamme: & visum recepit. Et surgēs baptizatus est. & cum accepisset cibū confortatus est. Fuit autem cum discipulis qui erant Damasci per dies aliquot. & continuo ingressus in synagogas: predicabat iesum: quoniam hic est filius dei: stupebant autem omnes qui eum audiebant: & dicebant. Nonne hic est qui expugnabat ī ierusalem eos qui inuocabant nomen istud? Et nunc ad hoc venit: vt vinctos illos duceret ad principes sacerdotum? Saulus autem multo magis conualescebat & confundebat iudeos qui habitabāt Damasci: affirmans quoniam hic est christus.

¶ Brigide virginis. Ecclesiastici. Capitulo. li.

DOmine deus meus: exaltasti super terram habitationem meā: et p̄ morte defluenti deprecata sum. Inuocaui dominum patrem dñi mei: vt non derelinquat me in die tribulationis mee: et in tempore superborum sine adiutorio. Laudabo nomen tuum assidue. et collaudabo illud in confessione: et exaudita est oratio mea. Liberasti me de perditione: eteripuisti me de tempore iniquo. Propterea confitebor: & laudem dicam nomini tuo domine deus noster.

Tanquam squamme scilicet piscium. hoc ē pustule siue schare. Huc. idest antiochiā.

¶ In festo Brigide virginis.

OMine deus meus exaltasti Ex ecclesiastici. capitulo. lj. In quo laus & gloria cum gratiarumactione deo datur conferendo mihi vite prosperitatem.

Defluenti. in quam defluimus: aut illa in nos. Deprecatus sum. vt habeam finē bonum. Patrem domini mei. idest mes sie venturi. Tribulationis. idest mortis.

Superborum. demones intelligit eo tempore superbientes et criminantes. Assidue. idest horis congruentibus. Exaudita est: idest sic faciendo exaudietur.

De perditione. scilicet gehennea. De tempore iniquo. de hac vita inquitatib9 obnoxia.

¶In festo beati Ignacij epi ⁊ martyris.

BEatus vir qui inuentus est. Ex Eccle. cap. xxxj. vbi legit beatus diues. vbi autor diuitē immaculatū cōmendat: quod rarū est ⁊ difficile. vnde in euangelio saluator facilius inquit est camelum per foramen acus intrare: quam diuitem in regnum celorum. ¶Post aurū. per auariciā.

Sperauit. cōstituēdo in ea finem suum.

Quis est hic: quasi dicat: rarus est inuentu. Mirabilia. quia nihil aliud est mirabile nisi quod raro contingit.

Probatus in illo. sicili cet auro. Potuit trāsgredi. quia diuitie sūt instrumenta ad male agendum. Bona illius. nam pro temporalibus accipit eterna

Ecclesia sanctorum quia misericordia illius ab omnibus laudabitur.

¶In festo purificationis beate marie virginis.

ECce ego mitto angelum meū. Ex malachia prophe ta capitul. iij. In quo precipue agitur de xpi aduentu atq; eius precursore Ioanne baptista ⁊ de presentatione in templo quod festum dicitur purificationis. Mitto angelum meū. idest Ioannem nuncium siue precursorem. Ante faciem tuam. ad christum dirigitur sermo. Siue meam. quia eadem est diuinitas patris ⁊ filij. Veniet ad templum. hoc facit ad festum.

¶Ignacii episcopi & martyris. Ecclesiastici. Capi. xxxi.

BEatus vir qui inuētus est sine macula: & qui post aurū non abiit: nec sperauit i pecunię thesauris. Quis est hic & laudabimus eū? Fecit enim mirabilia in vita sua. Qui probatus est in illo: et perfectus inuentus est: & erit illi gloria eterna. Qui potuit trāsgredi et non est transgressus: et facere mala: et non fecit. Ideo stabilita sunt bona ipsius in domino: et eleemosynas illius enarrabit omnis ecclesia sanctorum.

¶Purificatio beatę Marię virginis. Lectio Malachię prophetę. Ca. iii.

HAec dicit dominus deus. Ecce ego mitto angelum meum: & prępparabit viam ante faciē tuā. Et statim veniet ad templum sanctum suum dominator quem vos quęritis:

Testamenti.scz noui. Ecce venit.pro veniet ad iudicium finale. Stabit.i.stare poterit pre fulgore. Herba fullonũ.q̃ in Hieremia dicitur Borith.Hispane xabonera. Emũdans argentũ.idest animas quasi argentũ. Filios leui.i.sacerdotes. Colabit eos.i.mundabit q̃st per colũ. Dies seculi.i.sacrificiũ antiquũ abel iusti.Cetera patent.

& angelus testamẽti quẽ vos vultis. Ecce venit:dicit dñs exercituũ.Et qs poterit cogitare diẽ aduẽtus eius? Et quis stabit ad videndũ eum? Ipse em̃ quasi ignis cõflans: & quasi herba fullonũ. Et sedebit cõflans: & emũdãs argẽtũ: & purgabit filios leui. & colabit eos quasi aurũ:& quasi argentũ:& erũt domino offerẽtes sacrificia in iustícia. Et placebit dño sacrificium iuda & hieru salem:sicut dies seculi & sicut anni antiqui.Dicit dñs omnipotens.

¶Cathedra sancti Petri.Lectio beati Petri apostoli.prima. Capi.j.

PEtrus apostolus Iesu christi electis aduenis dispersionis Ponti: Galatiæ: Cappadociæ: Asiæ & Bithiniæ secundum prescientiam dei patris in sanctificationem spiritus: in obedientiam & aspersionem sanguinis Iesu Christi: gratia vobis & pax multiplicetur. Benedictus deus:& pater domini nostri Iesu christi:qui secũdum magnã misericordiam suam regenerauit nos in spem vite eterne per

¶In cathedra.s.petri PEtrus apls iesu chri.Exp̃ma petri epla.c.j.nam duas scripsit epas:quarum hãc primam scribit ad eos q̃ de gẽtilitate fuerãt puersi:ideo dicit aduenis,pot fieri vt fuerint hebrei tñ pegrini: qz dicit dispsionis.Põti galatie.oẽs he regiones sunt Asie maioris ad quas nũc siluanus proficiscebat. Scom prescientiã. hoc refert ad illõ qõ dixit electis. Spũs.s.sancti: cui attribuitur sanctificatio.

In obedientia. quia fuit obediens patri vsq̃ ad mortem. Et aspersionem.vnde omnia sacramẽta efficaciam habẽt. Gratia vobis. verba sunt salutatiõis in epistolarum principiis. Benedictus deꝰ prosequit epistolam.

Regenerauit nos. p baptismum. In spem viuam.idest certam & solidam. Per resurrectionẽ.vnde habemus

ſpem reſurgendi. In hereditatem incorrupti.ideſt que nunq̃ ter-
minatur. In vobis.ideſt pro vobis. Cuſtodimini per fidem.perſe-
uerantes in bono. In tempore nouiſſimo:ideſt in finali iudicio.in
quo omnia occulta reuelabuntur. In quo exultabitis.eternaliter.
Modicū nunc.ideſt temporaliter. Probatio fidei.in tribulation-
bus. Quod p ignem probatur.ſicut vos p-
bamini p tentationes. reſurrectiōem ieſu chriſti ex mortuis
Inueniatur.ideſt ce- in hereditatem icorruptibilem & in-
dit vobis in laudē ꝛc. contaminatam: & immarceſſibilē:cō
In reuelatione ieſu ſeruatam in celis: in vobis qui in virtu
chriſti.ideſt in die iudi te dei cuſtodimini per fidem:in ſalutē
cij vt diximus. paratam reuelari in tempore nouiſſi-
¶In feſto ſancte mo. In quo exultabitis modicū nunc
Helene. ſi oportet contriſtari in variis tentatio-
Mulierē fortē q̃s nibus:vt probatio veſtræ fidei multo
inueniet? Ex li- precioſior ſit auro quod per ignem p
bro Prouerbiorū Sa- batur.vt inueniatur in laudem & glo-
lomonis.c.xxxj.que ſit riam honorē & reuelationē Ieſu chri-
hec mulier fortis iter ſti domini noſtri.
expoſitores nō ſatis cō ¶Lectio ſanctæ Helenę.Prouer
ſtat:ſz p̃ma frōte videt biorum. Capitulo.xxxi.
Salomō intelligere,p MVlierem fortem quis inue-
bā matronā atq; reſa- niet:procul & de vltimis fini-
miliaris puidam gu- bus precium eius. Confidit in
bernatricē. Quis in- ea cor viri ſui: & ſpoliis nō indigebit.
ueniet.quaſi dicat tan- Reddet ei bonū & non malum: omni
tum bonū raro pōt in- bus diebꝰ vitæ ſue. Quęſiuit lanā & li-
ueniri. Precium eiꝰ. nū: & confecta eſt conſilio manuū ſuarū.
qz huiuſmodi mere p̃- Facta eſt quaſi nauis inſitoris, de lōge
cioſa eſt. Nō indige- portās panē ſuū. De nocte ſurrexit:de-
bit.qz bonum habebit
ſupellectili cuncta or-
natā. Ei bonum.ſcilz
ſponſo ſuo. Lanā ⁊ linū.ideſt materiam vnde faciat veſtes ⁊ ſupel
lectilia. Cōſilio.i.arte nendi ⁊ texēdi. Nauis inſitoris.i.mercato-
ris a lōge portanti merces ſuas. Surrexit.i.ſummo mane:vt cōpe-

ditq; prædam domesticis suis: & cibaria ancillis suis. Considerauit agrū & emit eum: de fructu manuum suarum plantauit vineam. Accinxit fortitudine lūbos suos: & roborauit brachiū suum. Gustauit & vidit quoniam bona est negociatio eius: nō extinguetur in nocte lucerna eius. Manum suā mittit ad fortia: & digiti eius apprehenderunt fusum. Manum suam aperuit inopi: & palmas suas extendit ad pauperem. Non timebit domui suæ a frigoribus niuis: oēs enī domestici eiꝰ vestiti sunt duplicibꝰ. Stragulatam vestem fecit sibi: byssus & purpura indumentum eius. Nobilis in portis vir eius: quando sederit cum senatoribus terræ. Sindonem fecit & vendidit: & cingulum tradidit chananæo. Fortitudo & decor indumentum eius: & ridebit in nouissimo. Os suum aperuit sapientiæ: & lex clementiæ in lingua eius. Considerauit semitas domus suæ: & panem ociosa non comedit. Surrexerunt filii eius: & beatissimam prædicauerunt: & vir eius laudauit eam. Multæ filiæ congregauerunt diuitias: tu supergressa es vniuersas. Fallax gratia & vana est pulchritudo: mulier timens deū ipsa laudabitur. Date ei de fructu manuum suarum: & laudent eam in portis opera eius.

¶ Gregorii pappę. Eccl'ia. Cap. xlvii.

ret cibos familiæ. Præda. in hebreo habet annonā. Agrū. aptū plātationi. Manuū suarū quē alīs de lucrata ē. Lūbos suos. i. libidinē repressit. Brachiū suū ad fortiter agēdū. Negociatio. in ijs q̄ sup̄a memorauit. In nocte per quam potest intelligi mors. Ad fortia. In hebreo est ad vertibulum / hoc est circulum qui fuso appenditur. A frigoribus niuis, idest ab hyeme. Duplicibꝰ. indumentis duplicatis. Stragulatam vestem, idest quę sterni possit in lecto / aut in solo aut mensa.

Byssus. genus lini. Purpura. qua byssus inficitur. Nobilis. quia ex vtore honor illi accedet.

Chananeo. hic pro mercatore ponit: alios qui nomen est patrie.

In die nouissimo. id est iudicii. Fra pulchritudo. que dotes in muliere cū ętate fluūt.

Laudabitur. scilꝫ sine fine. In portis.

vbi est hominū concursus frequens. ¶ In festo Gregorij pappe.

Confessionē sancto suo ⁊ excelso. Ex Ecclesiastico. ca. xlvij. In quo loco autor laudes Dauid regis prosequitur. q̄ possunt accōmodari pōtifici Gregorio: dicēs. In oī opere dedit cōfessionē sancto. i. deo q̄ sanctus sanctor est. In Verbo glorie. i. gloriā de omnibus attribuēdo. Dedit potentiā. s. de⁹ ipi Dauid: aut q̄s Dauid ipsum deum dixit potentem et sibi adiutorē. Cantores. quos Dauit instituit cū holocaustū/ et res diuina perageb[a]tur. Modos. i. modulationes psalmor. Dedit deus. idest honores. Orauit tēpora idest festa p annū digesta. Christ⁹. i. de⁹ homo. Peccata ipsi⁹. s. Dauid adulteria ⁊ homicidia. Cornu ipsi⁹. idest regni potētiā ⁊ dignitatē. Que sequunt aliūde sunt ⁊ patent.

¶ In festo Gabrielis archangeli.

Ecce vir Gabriel. Ex Daniele prophe[t]a. c. ix. In q̄ post orationē Danielis ponitur reuelatio illi facta per gabrielē. Vir Gabriel: idest angelus in specie viri. A principio. scilicet in capite precedenti. Tetigit me. i. excitauit. Sacrificij vespertini. nā p totā diem orauerat vsq̄ ad vesperā. Egressus sum. s. a deo ⁊ ven[i] ad te.

Dedit dominus confessionē sancto suo: & excelso in verbo gloriæ. De omni corde suo laudauit dominū: & dilexit deum qui fecit illum: & dedit illi contra inimicos potentiam. Et stare fecit cantores contra altare: & in sono eorū dulces fecit modos. Et dedit in celebrationibus decus: & orauit tēpora vsq̄ ad cōsummationem vitæ. Christus purgauit peccata ipsius: & exaltauit in æternum cornu ipsius. Sapientia laudabit aīam suā: & in dño honorificabitur: & in medio pōpuli sui gloriabit: & in plenitudine sanctaadmirabit. Et in multitudine electorum habebit laudem: & inter benedictos benedicetur.

¶ Gabrielis archangeli. Lectio Danielis prophetæ. Cap. ix.

Ecce vir Gabriel quem viderā in visione a principio cito volans tetigit me: in tempore sacrificii vespertini docuit me: & loquut⁹ est mihi: dixitq̄ Danieli. Nūc egressus sum

Egressus est sermo: idest dei sententia de futuris. Vir desideriorū. idest desiderās scire futura. Animaduerte. illū facit benivolū t attētū.

Septuaginta hebdomade. est hebdomada septē dierū: septē mēsiū: septē annorū: septuaginta annox sicut hoc in loco. vbi per septuaginta hebdomadas intelliguntur quadringenti nonaginta anni: vsq; ad christi aduentū. Abbreuiate sūt. i. registrate in dei pscientia. Finem accipiat peccatū. per christi passionem. Prophetia. s. de christo predicta. Ungat sanctus. vnde messias interpretatur vnctus.

vt docerem te: & intelligeres. Ab exordio precum tuarum egressus est sermo. Ego aūt veni vt iudicarē tibi: quia vir desideriorum es. Tu vero animaduerte sermonem: & intellige visionē. Septuaginta hebdomadæ abbreuiate sunt super populum tuum: & super vrbem sanctam tuam vt consumetur præuaricatio: & finem accipiat peccatum: & deleatur iniquitas: & adducatur iustitia sempiterna: & impleatur visio & prophetia: & vngatur sanctus sanctorum.

¶ Georgii martyris. Lectio libri sapientiæ. Prouerbiorum. Capitulo. x. et. xi.

EXpectatio iustorū lætitia: spes aūt impiorū peribit. Fortitudo simplicis via dñi: & pauor his q operant malū. Iust⁹ in æternū nō cōmouebit: impii aūt nō habitabūt in terra. Os iusti parturit sapientiā: & lingua prauorū peribit. Labia iustorum cōsiderant placita: os aūt impiorū peruersa. Simplicitas iustorū dirigeteos: & supplantatio peruersorum vastabit illos. Iustitia rectorum liberabit illos: & in insidiis suis capientur iniqui. Iu-

¶ Georgij martyris.

EXpectatio iusto rū letitia. Ex libro Prouerbiox. c. x. In quo Salomō filiū instituens cōtinuat pceptа et admonitiōes suas. Letitia. quonam beatitudinem sequit voluptas. vt Aristoteles lib. x. Ethicox scribit. Via dñi. i. eius iustitia simplices premiando. Nō cōmouebit. a stabilitate virtutis. Os iusti. alios docendo. Placita deo. t viris bonis. Diriget eos. s. in beatitudinē. Supplātatio. qua decipiunt simplices. Iustitia rectorum. subaudi iudicium. Jus-

stus de angustia. sicut dauid ⁊ alij sancti. Impius. sicut Absalon ꝓpter ipietatē in patrē. Simulator ore. i. hypocrita adulator. Scientia. per quā sciunt distinguere inter amicū ⁊ adulatorē. In bonis iustorum. i. q̄ ꝓcurāt reipublice vtilitatē. Erit laudatio. q̄ laudabit q̄ perdit impios. Benedictione iustorum. idest oratione.

¶In festo Marci euangeliste.

Similitudo vultꝰ quattuor aialiū. Ex Ezechiele ppha. c. j. In quo ponit visio p sidēs ⁊ q̄ttuor animalium: per quos intelligimus quattuor euangelistas: quorum vnꝰ est Marcus qui virulo assimilatur. Et dextris. a parte dextra respectu prophete visionem videtis. Facies aquile. que erat desuper in parte superiori. Extēte desuper. quia videbant respicere superiora. Jungebantur in extremitatibus. Due. que nō erant extente ad volandum. Ambulabāt. nō circūagēdo corpus. Quasi carbonum ignis. idest fulgētia quasi ignis ex carbonibus. Lāpadarum. i. fasciū ardentiū. Hec erat visio. scilicet ignis ⁊ fulgur erumpens ex medio.

stus de angustia liberatus est: & tradet impius pro eo. Simulator ore decipit amicum suum: iusti liberātur scientia. In bonis iustorū exaltabitur ciuitas: & in perditione impiorum erit laudatio. In benedictione iustorum exaltabitur vt ciuitas.

¶Marci euangelistæ. Lectio Ezechiæ pphetæ. Cap̄. i.

Similitūdo vultꝰ quattuor animalium; facies hois & facies leonis a dextris ipsorū quattuor. Facies autē bouis a sinistris ipsorū quattuor. Et facies aquilæ desuper ipsorū quattuor. Et facies eorū & pennæ eorū extente desuper. Due pēnæ singulorum iungebātur: & due tegebant corpora eorū. Et vnumqdq; eorū corā facie sua ambulabat. Vbi erat impetus spūs: illuc gradiebant: neq; reuertebātur cū ambularēt. Et similitudo animaliū & aspectus eorū: quasi carbonū ignis ardentium: & quasi aspectus lampadarum. Hæc erat visio discurrens in medio animaliū. Splendor ignis: & de igne fulgur egrediens. Et aialia ibant & reuertebantur in similitudinem fulguris coruscantis.

BEATI PAVLI.

¶ In festo sancti Petri martyris.

NEmo militans deo. Ex epistola.ij.ad Tymotheum.ca.ij. In quo apostolus hortatur illum vt sit sollicitus in officio predicandi. Militans deo.in officio alios docendi. Cui se probauit.i.approbari voluit cui⁹ seruitio se deuouit. In agone.in ludis olympicis vbi victores coronantur:& ita in nr̃a religione. Laborantem agricolã. exẽplo agricole dicit predicatorẽ vbi laborat ide debere victũ accipere. Intellige que dico. quia loquor tibi in figuris et exemplis. Memor esto. premiũ laborantibus proponit. Secundum euangelium meum. quod accepi a christo predicandum.

Vsq; ad vincula. videtur Paulus esse in carcere quo tempore hanc epistolã scribit.

Quasi male operãs. idest facinorosus. Alia exposita sunt.

¶ In festo Philippi & Iacobi.

STabunt iusti in magna constantia. Ex libro Sapientie capitulo qnto in fine capitis superioris dixit in die iudicij quales erunt mali. Nunc vero quales iusti. In magna constantia.cũ christo iudicãtes. Qui se angustiauerũt eis. Labores eor.i.bona q̃ laborauerunt. Videtes.scz mali.

¶ Petri martyris. Beati Pauli ad Timotheum.ii. Capitulo.ii.

NEmo militãs deo: implicat se negociis secularibus/vt ei placeat cui se probauit. Nam & qui certat in agone: nõ coronabitur: nisi legitime certauerit. Laborantem agricolã oportet primum de fructibus accipere. Intellige quæ dico. Dabit enĩ tibi deus in oĩbus intellectum. Memor esto dominum iesum christum resurrexisse a mortuis ex semine Dauid secundũ euangeliũ meũ in quo laboro vsq; ad vĩcula: quasi male operãs. Verbum dei nõ est alligatum. Ideo omnia sustineo propter electos: vt & ipsi salutem consequantur: quæ est in christo iesu cum gloria cœlesti.

¶ Philippi & Iacobi. Lectio libri Sapientiæ. Capitulo.v.

STabunt iusti in magna constantia aduersus eos qui se angustiauerunt: & qui abstulerũt labores eorum. Vidẽtes turbabuntur in timore

horribili: & mirabuntur in subitatione insperate salutis: dicētes intra se: pœnitentiam agētes: & præangustia spiritus gementes. Hi sunt quos aliquando habuimus in derisum: & in similitudinem improperii. Nos insensati vitam illorum æstimabimus insaniam: & finem illorū sine honore. Ecce quomodo cōputati sunt inter filios dei: & inter sanctos sors illorum est.

¶ Inuentio sanctæ Crucis. Beati Pauli ad Galatas. Cap. v. & vi.

FRatres. Confido de vobis in domino: ꝙ nihil aliud sapietis. Qui autem conturbat vos: portabit iudicium: quicunq; est ille. Ego autem si circumcisionem adhuc prædico: quid adhuc persecutionem patior. Ergo euacuatum est scandalum crucis. Vtinam & abscindātur qui vos conturbant. Quicunq; enī volūt placere in carne: hi cogūt vos circuncidi:

Mirabuntur. scz illos quos ieserāt in glia positos. In subitatione: idest nō speratā salutē subito pueniſſe. Dicētes intra se. nō exprimit tamē qđ dicant. ℙenitentiā. q̄ tamen nihil ꝓficiat illis: sed noceat. In derisum. i. quos deridebamus. Improperij. i. opprobrij. Insensati. i. futuroꝝ improuidi. Insaniā. q̄ cōtemnebant bona tēporalia. Sine honore. q̄ moriebant quasi ignominiosi & nocētes. Inter filios dei. quos sibi heredes instituit.

¶ In festo inuētionis sancte Crucis.

CONfido de vobis in dño. Ex epistola ℙauli ad Galathas cap̄. v. et. vj. In quibus dicit apostol⁹ se bene de galatis sperare: & quod monitiones suas seruabant.

Nihil aliud. quā qđ a me vobis p̄dicatum est. Cōturbat vos dicens: qđ sine circūcisione salui esse non potestis. Judiciū. i. penā. Quid persecutionem patior. quia nō ob aliā rem persequuntur me iudei. Scandalum crucis. quia hoc erat quod iudei scandalizabantur quod predicabat christum crucifixū atq; legem mosaicā auferebat inducens christi nouam. Abscindantur. idest a nobis separentur. Conturbant vos: dicentes circūcisionem necessariā ad salutem. Quicunq; volūt placere. q̄ sequunt sunt ex capite. vj. multis verbis interpositis. In carne. p̄dicando legalia simul cū euāgelio.

Tantū.i.hoc faciunt ne iudeos offendāt timentes illorū persecutionem ꝓpter christum. Legem custodiunt.qz in plerisqꝫ preuaricantur. In carne vestra.i.qō fecerint vos.p circūcisionē sue opinionis. Alia patent. ¶ In festo Gordiani ⁊ Epymachi.

REddet deus mercedē laborum. Ex libro Sapiētie.capō.x. In tantū vt crucis christi psecutionē nō patiant: neqz em̄ q circūcidūt legē custodiūt.sed volūt vos circūcidi:vtq carne vra glorīet. Mihi aūt absit gl'iari: nisi in cruce dñi nostri Iesu christi. Per quē mundo crucifixus est:& ego mundo.

¶ Gordiani & Epimachi. Lectio libri Sapientiæ. Capitulo.x.

REddet deo mercedē laborū sanctorū suorū: & deducet illos in via mirabili:& fiet illis in velamento diei: & in luce stellarū ꝓ nocte. Trāstulit illos ꝓ mare rubrū:& trāsuexit eos ꝓ aquā nimiā. Inimicos aūt illorū demersit ī mare: & ab altitudine inferorū deduxit illos. Ideo iusti tulerūt spolia ipiorū: & decantauerūt dñe nomē sanctū tuum. Et victricē manū tuā laudauerūt pariter dñe deo noster.

¶ Sācti Iuōnis. Lectio libri Sapientię. Capitulo.x.

IVstum deduxit dominꝰ ꝓ vias rectas: & ostendit illi regnum dei: & dedit illi scientiam sanctorum. Honꝰ

in originali ē reddidit iustus.scz iudeis exeuntibus ex egypti quibꝰ precepit vt spoliarent egyptios quasi iuste id facerent pro mercede suoꝝ laborū. In via mirabili.i.per siccū in medio mari. In velamento diei. per nubē. In luce stellarū. per ignem. Inferorū.i. a profunditate maris. Tulerunt spolia.s.egyptiorū in mari extinctorū. Decantauerūt. scz canticū illud quod scriptum est.Exoð.xv. hoc est cātemꝰ dño. Scz officij huius cōcinnator mutauit tpa ex preterito in futurum.

¶ In festo sancti Iuonis.

IVstū deduxit dominus. Ex libro Sapiētie.capō.x.vbi loquitur de Jacob profugo. Nam in originali habetur.hec autē profugum ire fratris iustum deduxit. scz Jacob:ꝫ nunc Iuonem. Regnū dei. quādo vidit scalā cuius summitas tangebat celum. Sanctorū.scz angelorꝫ ascendentiū ⁊ descen-

dentium. In laboribꝰ seruientē Laban socero suo. Labores illius accipietis loco mercedis vxores vuas. Ab inimicis.a Labā ⁊ filijs illius:ex Gen.c.xxxi. Certamen forte.quia luctatus est cum angelo Geneſis.xxxij. Vt vinceret.scilicet Esau fratrem suum. Venditum iustum.idest Joseph quē fratres vendiderūt Jsmaelitis. A peccatoribus. idest a fratribꝰ in eum peccantibus. Descendit in foueam. idest carcerē in quem missus est ob simulatum stuprum. Sceptrum ⁊ potentiam. q̄ illi Pharaon cōmuni cauit. Deprimebant. criminātes illū apud regem.

¶In festo Nicomedis ⁊ Reueriani.

SPectaculum facti sumꝰ. Ex prima ad Corinthios epistola capitulo.iiij. In quo apostolꝰ assignat causam quare cōtemnebatur omnibus.

Spectaculum. idest mōstrum ad quod videndum omnes concurrebāt admirantes illorum patientiam.

Angelis.quia angeli etiam stupebant.

Stulti opinione.male de nobis sentientiū.

Vsq; in hāc horam. scilicet a tēpore quo fidem recepistis. Jnstabiles sumus.i.non habemꝰ domicilium stabile. Hinc

nestauit illū in laboribus: & complenit labores illius. In fraude circūuenientium illum affuit illi: & honestū fecit illum. Custodiuit eū ab inimicis: & a seductoribus tutauit eū: & certamē forte dedit illi vt vinceret: & sciret q̄m omnium potētior est sapientia. Hæc venditum iustū non dereliquit: sed a peccatoribus liberauit eū. Descēditq; cū illo in foueā: & in vinculis non dereliquit eum: donec afferret illi regni sceptrum & potentiā aduersus eos qui eū deprimebāt: & mēdaces ostendit qui maculauerunt illū: & dedit illi claritatē æternam dominus deus noster.

¶Nicomedis & Reueriani. Lectio ad Corinthios.i. Capitulo.iiij.

FRatres. Spectaculum facti sumꝰ mūdo & angelis & hoībꝰ. Nos stulti ppter christū: vos aūt prudentes in christo. Nos infirmi: vos autē fortes. Vos nobiles: nos autem ignobiles. Vsq; in hanc horam & esurimꝰ & sitimus & nudi sumus & colaphis cædimur: & instabiles sumus: & labo-

bile. Manibus nostris.qđ apostolus faciebat ne alios grauaret. Maledicimur.qđ iubet chriana religio. Blasphemamur. et orasmus p blasphemãtibus. Purgamenta.i.immũdicie. Omniũ peripsema.i.putamẽ fiue ramentũ a peripsao: quod est rado radis.

¶ In festo sanctorum Marcellini ⁊ Petri.

Tamus operãtes manibus nostris. Maledicimur & benedicimus. Persecutionem patimur: & sustinemus. Blasphemamur & obsecramꝰ. Tanq̃ purgamenta huius mũdi facti sumꝰ omniũ/ peripsema vsq̃ adhuc. Non vt cõfundã vos hæc scribo: sed vt filios meos charissimos moneo: in christo iesu domino nostro.

¶ Marcellini & petri martyrum.

Apocalypsis. Capitulo.vii.

IN diebus illis. Respõdens vnus de senioribꝰ dixit mihi. Beati qui amicti sunt stolis albis. Qui sunt & vnde venerunt? Et dixi illi. Domine mi: tu scis. Et dixit mihi. Hi sunt qui venerunt de magna tribulatione: & lauerunt stolas suas: & dealbauerunt eas in sanguine agni. Ideo sunt ante thronũ dei: & seruiut ei die ac nocte in templo eius. Et qui sedet in throno habitabit super eos. Non esurient neq̃ sitient amplius: neq̃ cadet super eos sol neq̃ vllus æstus. Quoniam agnus qui in medio throni est reget eos: & deducet eos ad vitæ fontes aquarum. Et absterget deus omnem lachrymam ab oculis eorum.

Respõdens vnꝰ de senioribꝰ. Ex libro Apocalypsis. ca. vii. In quo Joannes instruitur de predictis martyrum nomine.

Qui sunt? senior ille Joãnem interrogat. Sꝫ ioãnes dicit se nescire: atq̃ a seniore doceri petit. Tu scis. scꝫ qui cum illis agis. De tribulatione. scilꝫ martyrũ. In sanguine agni. quem et ipsi pro eius nomine fuderunt. Ante thronum dei. vidẽtes eum facie ad faciẽ. Habitabat. quia nõ possunt ab eo auelli. Nõ esurient. i. nullã calamitatẽ patientur. Ad fontes aquarum. qꝫ dixit de sole ⁊ de estu: in quibꝰ homines sitire cõsueuerũt. Omnẽ lachrymam. quia non habebũt materiã. vnde possint illachrymare.

¶ In festo sanctoꝝ Quirici ⁊ Julite.

Iusti aũt in perpetuũ viuẽt. Ex libro Sapiẽtie. c. v. In quo ponit autor stabilitatẽ iustor. Viuẽt. scz vitã gloriosam. Merces eorũ. nõ in hac vita sed in futura. Apud altissimũ. ad quẽ oia referunt. Regnũ ⁊ diadema. qz regnabũt cũ eo coronati. Reget eos. reponẽdo in beatitudine. Brachio suo. qz ꝓtreget ne possint amittere felicitatem semel adeptam. Zelus illius ad vlciscendos. s. iniquos.

Creaturã. i. hoies i vltionẽ: ⁊ q̃ sint arma illa subdit. Pro thorace ⁊ galea. qz nõ poterit deflecti a rectitudine vlla vi. Scutũ inexpugnabile. idem ex alia armatura dicit. Emissiões. s. fulgurũ ⁊ fulminũ q̃ i inimicos mittent i certũ locũ. qz in interitũ indubitatum.

¶ In festo Gerua-
sij ⁊ Protha-
sij.

Scim⁹ qñ diligẽtib⁹ deũ. Ex epla ad Roma. c. viij. In q̃ ostẽdit qõ ꝓmissũ consequant deo adherẽtes: illisq; diligẽtib⁹ qõ bonũ ꝓsequat. Scõm ꝓpositũ. i. ꝓdestinatiões. Quos prescivit. s. futuros sanctos. hos ꝓdestinavit ⁊ nõ alios. Imagini filij ei⁹. qz in hoc sumus similes: quoniã heredes dissimiles: qz adoptiui: illi aũt ꝓ naturam. Ipse primogenitus nos aũt

¶ Quitrici & Iulitæ. Lectio libri Sapientiæ. Capitulo. v.

IVsti autem in perpetuum viuẽt: & apud dominũ est merces eorum: & cogitatio illorũ apud altissimũ. Ideo accipient regnum decoris: & diadema speciei de manu domini: quoniam dextera sua reget eos: & brachio sancto suo defendet illos. Accipient armaturam zeli illius: & armabit creaturam: ad vltionem inimicorum. Induent pro thorace iusticiam: & accipient pro galea iudicium certum. Sument autẽ scutũ inexpugnabile æquitatem: ibunt directæ promissiones. Et ad certum locum deducet illos dominus deus noster.

¶ Gerualii & Protasii. Lectio ad Romanos. Capitulo. viii.

FRatres. Scimus quoniam diligẽtibus deum omnia cooperantur in bonum: his qui secundũ propositum vocati sunt sancti. Nam quos præscivit & prædestinavit conformes fieri imaginis filii sui: vt sit ipse primogenitus in multis fratrib⁹.

post illū adoptiui. Quos pdestinauit. ex quo infertur qđ nemo venit ad illū nisi sit a deo tractus. Quid dicemus ad hec: quasi dicat Heremus ꝛ nescimꝰ quid dicamus. Si deus ꝓ nobis. subaudi stat siue pugnat. Quis ꝓtra nos: subaudi erit. q̃si dicat: nullus. ꝓpio filio. scilicet naturali. Tradidit illum. scilicet morti. Cum illo. nam non solum filium nobis donauit: sed etiam cum illo omnia alia. Quis accusabit. scilicet in die iudicij. quasi dicat: nemo. Qui iustificat. et feret pro electis sententiam. Quis est qui condemnet. nemo quoq; quoniam habemus iudicem fauorabilem. Interpellat pro nobis. ꝛ ita tollitur omnis causa condemnationis.

Quis ergo. concludit ex superioribus ad herēdum esse christo.

Sicut scriptum est. psalmo. xliij. Mortificamur. idest ad mortem per tormenta ducimur. ꝓpter eū qui dilexit nos. s. propter christum. Que sequuntur clara sunt.

¶ In vigil. s. Joānis.

Quos aūt prędestinauit: hos & vocauit. Et quos vocauit: hos & iustificauit: quos autem iustificauit: illos & magnificauit. Quid ergo dicem⁹ ad hec: Si deus ꝓ nobis: quis cōtra nos: Qui etiam ꝓprio filio suo no pepercit: sed pro nobis oīb⁹ tradidit illū. Quomodo non etiam cum illo oīa nobis donauit: Quis accusabit aduersus electos dei: Deus qui iustificat. Quis est qui condemnet: Christus iesus qui mortuus est: immo & qui resurrexit: qui est ad dexteram dei: qui etiam interpellat pro nobis. Quis ergo nos sęparabit a charitate christi: Tribulatio: an āgustia: an persecutio: an fames: an nuditas: an periculū: an gladius: Sicut scriptum est. Quia propter te mortificamur tota die: estimati sumus sicut oues occisionis. Sed in his oībus superamus ꝓpter eū qui dilexit nos. Certꝰ sum enim: quia neq; mors: neq; vita: neq; angeli: neq; principatꝰ: neq; potestates: neq; virtutes: neq; istātia: neq; futura: neq; fortitudo: neq; altitudo: profundum: neq; creatura alia poterit nos separare a charitate dei: quæ est in christo Iesu domino nostro.

¶ Vigilia sancti Ioānis baptistæ. Hieremiæ ꝓphetæ. Capitu. i.

FActum est verbū dñi ad me. Ex Hieremia ꝓpheta cap̄.j. que de Hieremia hoc in loco dicunt accōmodātur ioānī baptiste. Ꝑriusq̄ te formarē. Verba sunt dei ad Hieremiā. Noui te. s. noticia ꝓdestinatiōis. Sāctificaui te. purgādo ab originali pcto. Ꝓphetam. i. officiū ꝓpheādi dedi. A a a. verba sunt Hieremie excusantis se ab eo munere: et est interiectio recusantis apud hebreos duarū syllabaꝝ. Puer sum. infans non potēs loq. Misit manū suā. hoc visum est prophete visione imaginaria. Super gētes. nō solū sup hebreos sz etiā sup gētiles. Euellas/dissipes. i. dēficies euellāda z dispdēda: z eos dē modo q̄ sequūtur.

¶ In die festo sancti Joānis.

PRimus ad sion dicet. Ex Esaia ꝓpheta partim. xlj. et partim. xlij. z ad lr̄am exponit de liberatiōe populi israelitici/de captiuitate babylonis. Ꝑrim⁹. idest deus qui est primus z nouissimus. Ad sion. ad habitatores hierusalem. Ad sum. vt vos liberem. Euangelistam. idest bonum annūciātem. hoc est prophetiā. Ecce seru⁹ meus.

IN diebus illis. Factum est verbum domini ad me: dicens. Priusquam te formarem in vtero noui te: & antequā exires de vulua sanctificaui te: & prophetam in gentibus dedi te: & dixi a/a/a/ domine deus. Ecce nescio loqui: quia puer ego sum. Et dixit dominus ad me. Noli dicere quia puer ego sum: quoniam ad omnia quę mittam te ibis: & vniuersa quæ mandauero tibi loqueris. Ne timeas a facie eorum: quia ego tecum sum: & eruam te dicit dominus. Et misit dominus manum suam: & tetigit os meum. Et dixit dominus ad me. Ecce dedi verba mea in ore tuo. Ecce constitui te hodie super gentes: & regna: vt euellas & destruas: & dispergas: & dissipes: & ædifices: & plantes. Dicit dominus omnipotens.

¶ In die sancti Ioānis baptistæ. Esaiæ ꝓphetæ. Cap̄. xli. & xlii.

HAec dicit dñs de⁹. Prim⁹ ad sion dicet: ecce adsum: & hierusalē euāgelistam dabo. Ecce seruus meus suscipiam eum: electus meus complacuit sibi. in illo anima mea. Dedi spiritum meū super eū: iudicium gentibus

Hoc ex capitulo.xlj. de christo cõmodius intelligitur quem seruũ vocat:quia homo est. Spiritũ meum.plenitudinem gratie spiritus sancti. Non clamabit.contentiose. Vox foris.quia non predicauit nisi iudeis:quia missus est ad oues que perierunt de israel. Calamũ quassatum.idest populum gentilem. Lignum fumigans.idest populum iudaicum. Educet iudicium. idest iudicabit. Insule.habitatores insularum. vt Cyprus:Sicilia: Rhodus. Creans celos. quia sicut celum creauit ita ⁊ hominem saluabit. Flatum.idest spiritum vitalẽ. Vos caui te in iusticia.quia christꝰ satisfecit ꝓ peccato Adam:quod fuit opus iusticie. In fedus populi.quia eius sanguine firmatũ est testamentum ⁊ pactũ hominis cum deo. Lucem gentiũ.de qua Lucas.Lumen ad revelationem gentium.

Contabuerunt hoc Exr. xlvj. capite sumptum est. Contrita sunt.scilz idola. Anima eorũ.idest sacerdotum qui in captuitatem sunt ducti. Qui portamini a meo vtero.idest qui vobis afficior vobis quasi filijs quos genui. Vsq; ad canos.idest vsq; ad senectutem. Assimilastis me.fabricãdo idola. Redemptor noster.hoc aliunde sumptum est.

bus proferet. Non clamabit nec accipiet personam: neq; audietur foris vox eius. Calamum quassatũ non cõteret: & lignum fumigans non extinguet. In veritate educet iudicium. Non erit tristis nec turbulẽtus: donec ponat in terra iudicium: & legem eius insulæ expectabunt. Hæc dicit dominus deus creãs cœlos & extendẽs eos: firmans terram: & quæ germinant ex ea: dans flatum populo qui est super eam: & spiritum calcantibus eam. Ego dominus vocaui te in iustícia. & apprehendi manum tuã: & seruauite. Et dedite in fœdus populi in lucẽ gentium. Simulachra eorũ confundentur & contrita sunt: non potuerunt saluare portantem. Audite me qui portamini a meo vtero: q gestamini a mea vulua: vsq; ad senectam ego ipse: & vsq; ad canos ego portabo. & saluabo. Cui assimilastis me. & adequastis: & cõparastis me: & fecistis simile? Redemptor noster nomẽ illius sanctus israel.

¶In eodem festo ad missam maiorem.

AUdite insule t attendite. Ex Esaia propheta. cap. xlix. Hec prophetia de christo etiam in sensu litterali exponitur. possunt tamen hec verba quodāmodo de Joāne dici. Audite insule. attentionem auditorū petit a rei magnitudine. Ab vtero vocauit me. hoc in persona christi dicitur: de quo existenti in vtero dixit angelus vocabis nomē eius iesum. Quasi gladium. vehementiam christi sermonis expri mit. In vmbra manus sue. idest sub potestate. Sicut sagittā. ad transfigendum eos qui reprehendebat. In pharetra sua: idest maiestatis sue prouidentia. Seruus meus. ratione humanitatis. Tu israel. sic appellatur christus: qz ex semine israel: aut a nominis etymologia/ qsi videns deum. In te gloriabor. per miracula. Formans ex vtero. quia ab instanti cōceptionis corpus christi fuit formatū et animatum. Vt reducam Jacob. idest populum israel per doctrinam meam. Non congregabitur. quia ex iudeis pauci credent. In lucem gentium. que succedent in hereditatem Jacob. Salus mea. scilicet quam ego mitto. Reges videbunt. scilicet christi miracula. Qui te elegit. subaudi o christe.

¶Ad missam maiorem. Esaię prophetæ. Capitulo. xlix.

HAec dicit dñs. Audite insulæ: & attendite populi de longe. Dominus ab vtero vocauit me: de vētre matris meæ recordatus est nominis mei. Et posuit os meū quasi gladium acutum: in vmbra manus sue protexit me. Et posuit me sicut sagittam electam. In pharetra sua abscōdit me: & dixit mihi. Seruus meus es tu israel: quia in te gloriabor. Et nunc hæc dicit dominus. Formans me ex vtero seruum sibi. Dedi te in lucem gētium: vt sis salus mea vsq; ad extremum terræ. Reges videbunt & cōsurgent principes: & adorabunt dominum deum tuum: quia fidelis est: & sanctum israel qui te elegit.

¶Ioannis & Pauli. Lectio beati Pauli. Ad Romanos. Cap. viii.

¶In festo sanctorum Joannis t Pauli.

Quis nos separabit a charitate. iã expolita est supra i festo gervasij ⁊ prothasij martyr. ¶ In vigilia Petri ⁊ Pauli apl̃or. Petrus ⁊ Joannes ascendebant. Ex actibus apostolor cap. iij. In quo ponitur miraculũ de claudo sanitati a petro restituto. Orationis nonam. hoc est tertiam post meridiem. Baiulabatur. quia non poterat pedibus insistere. Elemosinam. idest misericordiam. ⁊ scribitur p duplex e. Ut eleemosinam acciperet. scilicet ab illis erogantibus. Respice in nos idest attende ad ea q̃ dicimus tibi. At ille intendebat. i. attẽte aspiciebat. Quod habeo. a deo mihi traditum. scilicet curãdi potestatem. Surge ⁊ ambula: quia antea neutrum poterat facere. Bases. cõsolidate. idest crura que sũt fulcimenta sustinendi corporis molem. Stetit. pedibus insistens.

Stupore stupebãt. de tam presenti miraculo. Et ecstasi. gre cum est: scribiturq̃ nõ per. x. ⁊. i. sed per. cs. ☞ si quispiam dixerit tãtum valere. x. quantum cs. ergo potest poni alterum pro altero. Adhoc respõdetur

Fratres. Quis nos sepabit a charitate dei. Tribulatio: an angustia: an persecutio &c. vt supra.

¶ In vigilia Petri & Pauli.

Lectio Actuũ. Ca. iii.

In diebus illis, Petrus & Ioãnes ascẽdebãt in templũ ad horã orationis nonam. Et quidam vir quidam erat claudus ex vtero matris sue baiulabatur: quem ponebant cotidie ad põrtam tẽpli que dicitur speciosa: vt peteret elemosynam ab introeuntibus in tẽplũ. Is cum vidisset Petrum & Ioannem incipientes introire in templum: rogabat vt eleemosynã acciperet. Intuens autẽ in eum Petrus cum Ioanne dixit. Respice in nos. At ille intendebat in eos: sperans se aliquid accepturum ab eis. Petr⁹ autẽ dixit: Argẽtũ & aurũ nõ est mihi: quod aũt habeo hoc tibi do. In nomine ihesu xp̃i nazareni surge & ambula. & apprehẽsa manu eius dextra alleuauit eũ: & protin⁹ consolidate sunt bases eius & plante: & exiliẽs stetit & ambulabat. & intrauit cũ illis in tẽplũ ambulans & exiliens: & laudans deũ. & vidit omnis ppl̃s eũ ambulãtẽ et laudantẽ deum. Cognoscebãt autẽ

qō vex ēſt cs. ptineāt ad eādē ſyllabā. tñ in extaſi.x.ptineret advocalē p̄cedētē tota. ī ecſtaſi vero.c. ptinet ade.p̄cedentē t.s.ad a ſequentē. nā cōponitur ab.ec. particula greca t ſtaſis.vt ſit.ec. ex ſtāſis ſtatio.latie. exceſſ⁹.

¶ In feſto Petri t Pauli apoſtolor.

MIſit Herodes rex manus. Ex actib⁹ apoſtolor. cap. xij. In quo ponitur Jacobi zebedei cedes t Petri incarceratio.

Herodes rex. qui agrippa cognominat⁹ eſt Frater Joānis. ſ.euangeliſte. Dies azymor.in quibus nō licebat quenquam occidere.ideo Petri cedes eſt dilata. Producere.i.morti tradere. Producturus.ſ. die inſequenti poſt feſtum azymorū. In ipſa nocte.ſ.que p̄cedebat diē p̄ductiōis.

Caligas tuas. genus calciamenti fecit ſic vt angelus dixit.

Viſum videre. ideſt in ſomnium in ſomno.

illum:quoniā ipſe erat qui ad eleemoſynam ſedebat ad ſpecioſam portā templi.Et impleti ſunt omnes ſtupore & ecſtaſi:in eo quod contigerat illi.

¶ In die Petri &Pau.actuū apo.C.xii.

IN die b⁹illis.Miſit herodes rex manꝰ:vt affligeret quoſdam de eccl̄ia. Occidit aūt iacobum fratrē ioānis gladio:videns aūt quia placeret iudeis appoſuit ap̄hēdere & petrū.Erāt aūt dies azymorū.Quē cū ap̄prehēdiſſet miſit i carcerē: tradēs q̄tuor quaternionib⁹ militū ad cuſtodiendū eū:volens poſt paſcha p̄ducere eū pp̄lo. Et petrus quidē ſeruabat in carcere. Oō aūt fiebat ſine intermiſſione ab eccl̄ia ad deū pro eo. Cū aūt p̄ductur⁹ eſſet eū Herodes in ipa nocte erat Petr⁹ dormiēs inter duos milites vinct⁹ catenis duabus. Et cuſtodes ante oſtiū cuſtodiebā carcerē.Et ecce angelus dñi aſtitit:& lumē refulſit in habitaculo carceris.Percuſſoq; latere Petri:excitauit eū dicens.Surge velociter.Et continuo ceciderunt catene de manibus eius. Dixit aūt illi angelus ad eum.Precingere & calcia te caligas tuas.Et fecit ſic.& dixit illi.Circunda tibi veſtimētū tuū:& ſequere me.& exiens ſequebatur eū.& neſciebat quia verū eſſet q̄ fiebat p angelū. Exiſtimabat aūt ſe viſum videre. Tranſeuntes aūt primam & ſecūdam

Custodiam. s. militum custodientium carcerem. Portam ferream. quę erat vltima exeuntibus carcerem. Vicum vnū. post exitum carceris. Ad se reuersus. idest vigilans: quia antea putabat se esse in somnis. De omni expectatiōe. da expectabāt illius cedē.

¶ In festo Pauli apostoli.

custodiā venerunt ad portā ferreā quę ducit ad ciuitatem: quę vltro aperta est eis. & exeuntes processerunt vicū vnū: & continuo discessit angelus ab eo. Et Petrus ad se reuersus dixit. Nunc scio vere: quia misit dominꝰ angelum suū: eteripuit me de manu Herodis: & de omni expectatione plebis iudęorum.

¶ Pauli apostoli. Lectio Pauli ad Galatas. Cap. i.

FRatres. Notum vobis facio euāgelium quod euangelizatum est a me: quia non est secundum hominem. neq; em̄ ego ab homine accepi illud: neq; didici: sed per reuelationē ieſu xp̄i. Audistis em̄ conuersationem meā aliq̄n in iudaismo: q̄m supra modū p̄sequebar ecclīā dei: et expugnabā illā: et p̄ficiebā in iudaismo supra multos cōctaneos meos in gn̄e meo: abūdāti⁹ emulator existēs paternarū meaꝝ traditionum. Cum autem placuit ei qui me segregauit ex vtero mr̄is meę: & vocauit per gratiā suam: vt reuelaret filium suum in me: vt euangelizarem illum in gentibus: continuo non acquieui Carni & sanguini: neq;

Dñs vobis facio euangeliū. Ex epistola Pauli ad Galatas capitul. p̄mo. In quo apostol⁹ ostendit doctrinam quam predicat esse ab autoritate dei profectam. Secundum hominē. idest ab humana inuentione. Ab homine. idest ab aliquo ex discipulis domini. Audistis. narrat quomodo ad apostolatū venerit. Expugnabam illam. pro oppugnabam ꝛ persequebar. Emulator zelator quia zelo quodam legis mee omnia illa faciebam. Placuit ei. scilicet deo. Ex vtero matris. idest synagoge que me nutrierat. Filium suū in me. idest per me. In gentibus. vnde gētium doctor est cognominatus. Carni et sanguini. idest iudeis ex quorum eram san-

guine:sed totꝫ me tradidi christo. Necꝫ veni hierosolymã. vt audirem christi doctrinã ab apostolis ⁊ discipulis christi. In arabiã. non dicit quam.cum sint arabie tres. Damascum,scilicet vrbẽ Syrie. Post annos tres.⁊ ita nõ predicabat antea que didicit ab apostolis:sed que per reuelationem est doctus. Diebus quindecim i quibus quedã de sacris litteris cũ eo egit:non de nouo didicit. Jacobũ fratrẽ dñi. ad differentiam alterius Joannis fratris. Que scribo vobis.subaudi vera sunt hoc est quod non didicit euangeliũ ab aliquo apostoꝝ id ꝑ iureiurando confirmat. Syrie ⁊ Cilicie. vt predicarẽ gentibus euangeliũ. Ignotꝰ facie.quia illos non videram neꝫ illi me:nisi per famam tantum.

veni hierosolymã ad ãtecessoresmeos apostolos:sed abii in Arabiam: & iterum reuersus sum Damascũ. Deinde post annos tres veni hierosolymã videre petrũ:& mansi apud eũ die bꝰ quindecim. Aliũ autẽ apostolorũ vidi nemi nem:nisi Iacobũ fratrẽ dñi. Que autẽ scribo vobis:ecce corã deo quia non mẽtior. Deinde veni in partes Syrie & Cilicie. Erã autẽ ignotus facie ecclesiis iudee que erant in christo. Tantũ autẽ auditũ habebant: qm̃ qui persequebatur nos aliquãdo nunc euangelizat fidem:quã aliquando expugnabat. Et in me clarificabãt dñm iesum xp̃m.

Jn me glorificabat deum.idest per me.

¶ In octauo die sancti Ioannis. Paulí ad Ephesios. Cap̃.iiii.

FRatres. Vnicuiqꝫ nostrum data est gratia secundum mensuram donationis christi. &c. vt supra.

¶ In octaua sancti Joannis.

VNicuiqꝫ nostrũ data est gratia. Jam exposita est supra in vigilia ascensionis domini.

¶ In die visitationis beatę marię virginis. Lectio libri Iudith. Cap̃.xv.

¶ In festo visitationis beate Marie virginis.

BEnedixerunt illam omnes vna voce dicentes:tu gloria ierusalem:

BEnedixerũt illã oẽs. Ex libro Judith vidue ca.xv.q̃ verba de Judith sunt dicta ⁊ possunt x̃gini deiparę accõmodari. Oẽs

Qui exierant in occursu Judith redeuntis ex victoria de Holopherne. Gloria.ornamentum ⁊ decus. Viriliter hostē nostrum occidendo. Confortauit te. idest dedit tibi fortitudinem ⁊ robur. Benedicta in eternum.per famam et gloriam.

¶In octaua Petri ⁊ pauli.

tu leticia israel:tu honorificentia populi nostri:quia fecisti viriliter:et confortatum est cor tuum:eo q castitatē amaueris.Ideoq manus domini confortauit te:& eris benedicta in ęternum.

¶In octauo die Petri & Pauli.Eccle. Cap.xliiii.

HI sunt viri misericordię: quorū iustitię oblitionem non acceperunt.Cum semine eorū permanēt bona:hereditas sancta nepotes eorum.& in testamentis stetit semē eorum:& filii eorum propter eos ysq in ęternum manēt. Generatio eorum & gloria eorum non derelinquetur.Corpora eorum in pace sepulta sunt: & nomina eorum viuent in ęcula. Sapientiam eorum narrent populi:& laudem eorum pronunciet omnis ecclesia sanctorum.

¶Apollinaris martyris.Ad Timotheum secūda. Capi.ii.&.iii.

CHarissime. Memor esto dominum nostrum ihesum christum resurrexisse.&c.vt supra.

¶Germani episcopi.ad Timotheum. Capitul'.ii.&.iiii.

HI sunt viri misericordie. Ex libro Ecclesiastici cap. xliiij.quibusdā tamen immutatis. Viri misericordie subaudi digni.aut quod in alios misericordes fuerunt.

Perseuerat bonū. idest hereditas. In terra pmissionis. hoc est gloria sempiterna.

Propter illos . id est propter merita patrum. Non derelinquetur. quia manebit apud posteros illorū memoria. In pace sepulta sunt . cum spe resurrectionis. Viuent in secula. per illorum memoriā in hac vita.⁊ in futuro sclo.

¶In festo Apollinaris martyris

MEmor esto dñm nr̄m. Ex epla ad Timotheū scōa cap̄.ij. ⁊.iij.que iā exposita ē supra in epistola Petri martyris.

In festo germani ep̄i.

TEstificor corã deo. Exepta. ij. ad Timotheũ ca. iiij. hortat apls Timotheũ: vt doceat populũ sibi cõmissum instando illoꝝ doctrine. ꝛ primo adiurat illũ deũ testẽ inuocãdo. Verbũ. s. euangelicũ. Opportune. audire cupiẽtibus. Importune abnegantes audire. Argue. peccãtes ex ignorãtia. Obsecra. peccãtes ex infirmitate. Increpa. verbis duris peccãtes ex malicia. Erit tps. ideo istandũ esse dicit: antea quã veniat tẽpus quo non libenter audiẽt verbum dñi. Pruriẽtes auribꝰ. i. audire cupiẽtes. Jã delibor. i. paulatim cõsumor. Resolutionis. s. aie a corpe. Certamẽ certaui. pdicationis officiũ exercendo. In reliquo. i. in futuro. Corona iusticie quam nemo auferet a me.

¶ In festo Stephani protomartyris.

OCtrinis variis ꝛ peregrinis. ex Epistola ad hebreos capꝫ. xiiij. In quo ostẽdit: quomodo hebrei habere se debent erga prelatos non bene de fide sentientes. Doctrinis variis. s. suspectis ꝛ hereticis. Abduci. i. a recta fide duci. Gratia. idest lege gratie hoc ẽ euãgelio. Nõ

CHarissime. Testificor corã deo: & christo iesu qui iudicaturus est viuos & mortuos: & per aduentum ipsius: & regnũ eius. Prẽdica verbum: insta opportune: importune argue: obsecra: increpa in omni patiẽtia et doctrina. Erit enim tempus cum sanam doctrinam non sustinebunt: sed ad sua desideria coacernabunt sibi magistros prurientes auribus: & a veritate quidem auditum auertent: ad fabulas autem conuertentur. Tu vero vigila: in omnibus labora: opus fac euangeliste: ministerium tuũ imple: sobrius esto. Ego enim iam delibor: & tempus meę resolutionis instat. Bonum certamen certaui: cursum consummaui: fidem seruaui. In reliquo reposita est mihi corona iusticię: quam reddet mihi dominus in illa die iustus iudex. Non solum autem mihi: sed et his qui diligunt aduentum eius.

¶ Stephani protomar. Lectio ad Hebreos. Capi. xiii.

FRatres. Doctrinis variis & peregrinis nolite abduci. Optimũ est enim gratia stabiliri cor: non

escis.i.cibis qui precipiuntur in lege veteri māducari siue non māducari. Habemus altare.i.crucē in qua oblatus est christus. Qui tabernaculo deseruiunt.i.veteris legis ministri. Quoꝝ animaliū.s. vituli ⁊ hirci:qui immolabantur in die expiationis. Cremantur. quia pro peccatis immolatio illa fiebat. Propter quod.i.quia extra castra cremabant.

escis que non profuerunt ambulātibꝰ in eis. Habemꝰ altare de quo edere nō habent potestatem qui tabernaculo deseruiunt. Quorum enim animaliū infertur sanguis pro peccato in sancta per pontificem: horum corpora cremantur extra castra: propter quod et iesus vt sanctificaret per suum sanguinē populum extra portam passus est. Exeamus igitur ad eum extra castra improperium eius portantes. Non enim habemus hic manentem ciuitatē sed futuram inquirimus. Per ipsum ergo offeramꝰ hostiam laudis semper deo. idest fructum labiorum confitentiū nomini eius. Beneficētie autem & cōmunionis nolite obliuisci. Talibꝰ enī hostiis promeretur deus.

Extra portā.s.in loco caluarie extra vrbē ierusalē. Exeamus extra castra.i.extra legis obseruationes. Improperiū. nā christo exprobatum est qꝫ non obseruaret legē. Ciuitatem manētem. idest in qua manere semper debemus vtī lege veteri. Futurā inquirimus. que per nouā legem acquirit. Per ipsum. scilicet christum. Hostiam laudis.idest sacrificiū subaudi dei. Beneficentie ⁊ cōmunionis .i.benefaciendi ⁊ bona vestra cōmunicandi. Promeretur.i.illū nobis demeremur vt nobis benefaciat.

¶ Sancte Marie de niuibus. Ecclesiastici. Capitulo. xxiiii.

¶ In festo virginis Marie de niuibus.

AB initio & ante scla creata sū: & vsqꝫ ad futurū sęculū non desinā:

AB initio ⁊ ante scla creata sum. Ex libro Eccle. cap. xxiiij. In q̄ autor loquit de sapientia increata: hoc est de xpo q̄ pris sapiētia dicit. ab initio. nō dicit tēporis principiū: quia pater filio coeternꝰ est. Creata. idest preuisa quantum ad humanitatem. Nō desinam.

quia eterna est. Coram ipso ministraui. quia filius patris voluntatem semper fecit. In habitatione sancta. in congregatione iusto rū. In siō ⁊ ierusalē.i.in eccl'ia vtraq;.s.militāte ⁊ triūphāte. Radicaui hoc est hereditatē meā fundaui. In populo honorificato.s. israelitico hoc est christiano. Detentio mea.idest habitatio.

¶In trāsfigura.dñi.

DAbo aūt operā ⁊ frequēter. Epla Petri.ij.cap.j. Dabo operā.dā sentio instare obitū meū. Dabo operā.s.frequēter vos admonendo. Habere vos subaudi memoriā monitionū mearū. Indoctas fabulas sicut poete et doctores falsi. Virtutē.s.faciendi miracula in doctrine cōfirmatione. Et prescieriā.quā habuit christus homo ex diuinitate. Speculatores.i.conspectores ⁊ testes illius magnitudinis.s. in transfiguratiōe. Accipiēs honorē.i. testimoniū honoris ⁊ glie. Voce delapsa.descendente. A magnifica gloria.i. a deo patre. Huiuscemodi.idest qui sequitur. hic est filius.tc.

In monte sancto. qui cognominatur tabor. Matthei.xvij.

& in habitatiōe sancta coram ipso ministraui. Et sic in sion firmata sum: & in ciuitate sanctificata similiter requieui: et in ierusalem potestas mea. & radicaui in populo honorificato: & in partes dei mei hereditas illius. & in plenitudine sanctorum detentio mea.

¶Transfiguratio domini.
Lectio beati Petri
apostoli.ii.
Cap̄.i.

FRatres. Dabo autem operam & frequenter habere vos post obitum meum: vt horum omnium memoriam faciatis. Non enim indoctas fabulas secuti notam fecimus vobis domini nostri iesu christi virtutem. & prescientiam: sed speculatores facti sumus illius magnitudinis. Accipiens enim a deo patre honorem & gloriā: voce delapsa ad eū huiuscemodi a magnifica gloria. Hic est filius meus dilectus: in quo mihi complacui: ipsum audite. & hanc vocē nos audiuim⁹ de celo allatam: cum essemus cū ipso in monte sancto. Et habemus firmiorē

Prophetică sermonē. Ex psalmo.ij.s.dñs dixit ad me filius meus es tu. Attendentes.idest consentientes prophetie. In caligino so loco.idest in hoc mundo in quo videmus omnia per speculum in enigmate. Et lucifer.idest christus qui est lucifer ⁊ sol ⁊ lux.

¶ In festo Cyriaci Largi ⁊ Smaragdi.

pphetică sermonē: cui bene facitis attendentes:quasi lucernę lucenti in caliginoso loco donec dies illucescat:& lucifer oriatur in cordibus vestris.

¶ Cyriaci Largi Smaragdi. Pauli Ad hebręos. Capitul'. x.

FRatres. Rememoramini pristinos dies:in quib? illuminati magnum certamen sustinuistis passionū. Et in altero quidem opprobriis & tribulationibus spectaculū facti:in altero autem socii taliter conuersantium effecti.nā & vinctis cōpassi estis: & rapinā bonorum vestrorum cum gaudio suscepistis:cognoscentes vos habere meliorem & manentem substantiam.Nolite itaq; amittere cōfidētiā vr̄am quę magnā habet remunerationē.Patiētia enī vobis necessaria est:vt voluntatem dei facientes:reportetis promissionem. Adhuc enī modicum aliquantulūq; qui venturus est veniet:& nō tardabit. Iustus autem meus ex fide viuet.

REmemoramini pristinos. Ex epla Pauli ad hebreos cap̄.x. In quo ostēdit apl's adherēdū esse deo per rationes demulcētes ⁊ mitigātes medicorū more q̄ post sectionē carnis inducunt leuia fomēta.

Pristinos dies.quibus estis ad finē conuersi ⁊ illuminati.Sustinuistis. ⁊ hoc dupliciter. vno modo facti speculū opprobrijs in ppria psona. Altero modo in quantum amicis vr̄is talia sustinēt.

Vinctis.i. i carcere positis.⁊ i hoc amicis.

Bonor vr̄or.⁊ hoc i vr̄a psona ⁊ familia.

Meliorē substātiā. i.diuitias celestes.

Cōfidentiā vr̄am.i. firmā pseuerantiā. Patientia. i. aduersitatis tolerantia. Voluntatē dei obedientes illius volūtati. Modicum aliquantulūq;.idest breue tempus restat. Qui venturus est. scilicet ad iudicium. Sed iusti in iudicio finali viuent.idest saluabuntur,⁊ sumptum est ex propheta Aggeo capit'.ij.

¶In festo sancti Laurentij.

QUi parce seminat parce ⁊ metet. Ex scđa epła ad Corin. ca. ix. In qno aplus ad bñfaciendū Corinthios hortat. Qui parce seminat: atq; ita qui parū dat: parū premiū cōsequetur: atq; ecōtrario. Unusquisq; subaudi det. Prout destinauit. i. decreuit dare. Non ex tristicia. s. doles quia dat: aut ex necessitate quia coact⁹. Omnem creaturam. idest voluntatē faciendi elemosynam. Abū dare facere. vt condoleatis de benefactis.

Sicut scriptum est. Psalmo. cxj. Justicia eius. scilicet qui sic largitur. Qui administrat semen. idest de⁹ qui dat voluntatem benefaciendi. Et panem prestabit. quia dāti dabitur a deo. Multiplicabit. adhuc in similitudine seminandi et metendi perstat.

¶Sancti Laurentii. Ad Corinthios. ii. Capitul'. ix.

FRatres. Qui parce seminat parce & metet: et qui seminat in benedictionibus: de benedictionibus & metet. Unusquisq; prout destinauit in corde suo: non ex tristicia aut ex necessitate. Hilarem autem datorē: diligit deus. Potens est enim deus omnem gratiā abundare facere in vobis: vt in omnibus semper omnē sufficientiā habentes abundetis in omne opus bonum: sicut scriptum est. Dispersit dedit pauperibus iusticia eius manet in seculum seculi. Qui autem administrat semen seminanti: & panem ad manducandū prestabit: & multiplicabit semē vr̄m: et augebit icremēta frugū iusticie vr̄e.

¶In vigilia assūptionis beate marie ẏginis.

EGo quasi vitis fructificaui. Ex libro Ecclesiastici. ca. xxiiij. Sapientia loquitur hoc in loco. sed verba hec possunt accōmodari nostre virgini.

¶Vigilia assumptionis beatę Marie virginis Ecclesiastici. Ca. xxiiij.

EGo quasi vitis fructificaui suauitatem odoris: et flores mei fructus

Quasi vitis. que ideo a latinis parthema: ⁊ hispanis parra dicit: quia parit fructus suos. Fructus honoris. idest pulchritudinis.

nã reciproca translatio est pulchri pro honesto ⁊ honesti pro pulchro.

Mater dilectionis ⁊ timoris. que videtur contraria: neq; seinuicẽ pati. sed semper miscendus amor timori ⁊ timor amori: quia alter alterum moderatur. Et magnitudinis. in originali est agnitionis. q̃ habetur per contemplationem, Sancte spei. scilicet beatitudinis future. In me verba sunt sapiẽtie. Trãsite ad me. per cognitionẽ ⁊ amorẽ. A generationibus meis. i. illuminationibꝰ ad intelligendũ. Spũs meꝰ. i. degustatio mee bonitatis ⁊ sapiẽtie. Hereditas mea. q̃ est vita eterna. Memoria mea. quia nũq̃ delebitur de mentibus sctoꝝ. Qui edũt me. i. gustãt me in hac vita. Esurient. scilicet in celo saturari. Nõ confundetur. scilicet in summi iudicis conspectu. Qui operãtur in me. idest secundum regulã doctrine mee. Qui elucidãt me. sacram scripturã aliꝰ exponendo.

honoris & honestatis. Ego mater pulchre dilectionis & timoris: & magnitudinis: et sanctę spei. In me omis gratia vitę & veritatis: in me omnis spes vitę & virtutis. Transite ad me, omnes qui concupiscitis me: & a generationibus meis adimplemini. Spiritus em̃ meꝰ super mel dulcis: & hęreditas mea super mel & fauum. Memoria mea in generatione seculorum. Qui edũt me adhuc esurient: & qui bibunt me adhuc sitient. Qui audit me non confundetur: qui operantur in me non peccabunt. Qui elucidant me: vitam ęternam habebunt.

¶ In die assumptiõis. Eccle. Ca. xxiiii.

IN omnibus requiem quæsiui & in hęreditate domini morabor. Tũc precepit. & dixit mihi creator omniũ: et qui creauit me: requieuit in

¶ In di. assumptionis.

IN omnibus requiem quesiui. Ex libro ecclesiastici cap. xxiiii. vbi legitur. In his omnibus requiem quesiui. scilicet hominibus. quia dixit alibi: delicię mee esse cum filijs hominum. Requiem quesiui habitando cum hominibus per gratiam. In hereditate domini. idest in quibus habitabat dominus ⁊ quos possidet.

Dixit mihi. id quod sequitur. Qui creauit me. filius qui est pris sapiẽtis dicit de patre generãte. nam hic creauit pro genuit positũ est.

Tabernaculo meo.quia pater requieſcit ⁊ cõplacet ſibi in filio. Et dixit mihi.pater dicit filio. In iacob inhabita.i.in populo chriſtiano. Hereditare.i.hereditatẽ tuã fige. Mitte radices.i. ſere ⁊ planta. Ab initio ⁊ ante ſecula.hoc ceſum.expoſitũ eſt in feſto marie de niuibus: vſq; ad locũ illũ quaſi cedrus. vbi ſapientia cõparat ſe reb⁹ pulcherrimis.

Cedrus arbor.cui⁹ materia eſt odorata. Libano.qui eſt mons inter Paleſtinam et Phenicẽ. Cypreſſ⁹ in ſion . monte quoq; hieroſolyme cõiunct⁹.

Cades . nõ illa que eſt i deſerto cognominata barue: ſed alia q̃ cecidit in ſortẽ tribus iuda. In hierico. vt be non longe ab hieroſolymis. Quaſi platanus. arbor dicta a foliox latitudine nobis tamen ignota. In plateis.vbi huiuſmodi odoramenta puta balſamũ ⁊ myrrha venduntur.

¶ In feſto decollationis Joãnis baptiſte.

Sancti ludibria ⁊ verbera. Ex epiſtola ad hebreos capitul. xj. iam expoſita eſt in feſto Fabiani ⁊ Sebaſtiani.

¶ In natiuitate beate Marie virginis.

tabernaculo meo.& dixit mihi. In iacob inhabita:& in iſrael hereditare:& in electis meis mitte radices. Ab initio & ante ſecula creata ſum: & vſq; ad futurum ſæculum non deſinam: & in habitatione ſancta corã ipſo miniſtraui.& ſic in ſion firmata ſum: & in ciuitate ſanctificata ſimiliter requieui: & in ieruſalem poteſtas mea. & radicaui in populo honorificato: & in partes dei mei hereditas illius: & in plenitudine ſanctorum detentio mea. Quaſi cedr⁹ exaltata ſum in libano:& quaſi cypreſſus in monte ſion. Quaſi palma exaltata ſunt in cades: & quaſi plantatio roſe in hierico. Quaſi oliua ſpecioſa in cãpis:et quaſi platanus exaltata ſum iuxta aquas. In plateis ſicut cynamomum & balſamum aromatizans: odorem dedi. Quaſi myrrha electa dedi ſuauitatem odoris.

¶ Decollatio ſancti Ioannis
Ad hebreos. Capũ.xi.

Fratres. Sancti ludibria & verbera expert⁹ : inſuper & vincula & carceres. &c. Vt ſupra.

¶ Natiuitas Marie. Prouerbiorum. Cap.viii.

Omin⁹ possedit me.iã exposita est in festo cõceptioís eiusdem ueipare virginis. In festo exaltationis sancte crucis. Christus factus est ꝓ nobis obediens. Ex epła ad Philippẽses cap.ij.sed iã exposita est supra in vnica que inscribitur in ramis palmarum. ¶In festo sancti Matthei.

DOminus possedit me in initio viarum suarum antequam quicq̃ faceret.&c.vt supra.

¶Exaltatio sancte crucis. Beati Pauli ad Philippenses. Capitulo.ii.

CHristus factus est pro nobis obediens vsq̃ ad mortem: mortem autem crucis.&c.vt supra.

¶Sancti Matthei Ezechielis prophete. Cap.i.

SImilitudo vultus quatuor animalium.facies hominis & facies leonis a dextris.&c.vt supra.

¶Michaelis archangeli. Lectio libri Apocaly. Ioannis ap̃li. Ca.i.

IN diebus illis.Significauit de⁹ que oportet fieri cito:loquens per angelum suum seruo suo Ioanni: qui testimonium perhibuit verbo dei:& testimonium iesu christi: quecunq̃ vidit.Beatus qui legit & audit verba prophetie huius:& seruat ea que in ea scripta sunt. Tempus enim prope est.

SImilitudo vult⁹ quatuor aialiũ. iã exposita est i festo sãcti marci euangeliste. ¶In festo sancti Michaelis archangeli.

SIgnificauit de⁹ que oportet. Ex apocalypsi Ioannis. capit.j.nam sic incipit liber ille.Apocalypsis iesu christi: quam dedit illi deus palam facere seruis suis: que oportet fieri cito: ⁊ significauit mittens per angelum suum seruo suo Ioanni. Sed concionator siue cõcinnator mutauit ordinem: ⁊ pauca verba dicẽs.

Significauit deus. idest per quedam signa ostendit. Que oportet fieri.de ipsquc ad statum ecclesie futurum pertinent. Per angelum suũ. scilicet Michaelem vt sentit officij huius cõcinnator. Testimoniũ perhibuit.in principio sui euangelij. Quecũq; vidit. nam pro familiaritate omnibus interfuit. Prope est. vt omnia com-

plantur que hic sunt scripta. Gratia ꝛ pax salutationis epistolaris verba sunt. Ab eo qui.a quo mittitur salus. Qui erat ꝛ venturus est.per hoc dei eternitas designatur. A septem spiritibus. idest ab vniuersitate angelorum. Paterne glorie.vt patet in toto euangelij discursu. Primogenitus mortuorum.qui ab apostolo Paulo dicitur primicie dormiē tiū. Princeps regū terre. quia illi est data ois potestas i celo ꝛ in terra.matthei vltimo.

¶ In vigilia omniū sanctorum.

ECce ego Joannes vidi.Ex apocalypsi Joā.ca.v.in originali habet:ꝛ vidi:et ecce i medio throni. Agnū.i. xp̄m i medio ecclie.Tāquā occisū da cotidie in ecclesijs immolat. Cornua septē i.septē potestates quas etiā spiritus septē dixit ꝓpter septem dona. Missi in oēm terrā.i.in omnes homines. Et venit.s. agnus. Cū aperuisset librum.ad reuelandū futurū ecclie statū. Ceciderūt. adorantes agnum. Citharas ꝛ phialas.p quas vt ipe exponit significāt orationes sanctoꝝ. Canticum nouum.i. testamentū nouū pertinēs.

Asia.gratia vobis & pax ab eo qui est: qui erat:& qui venturus est.& a septem spiritibus:qui in conspectu throni eius sunt;& a iesu christo qui est testis fidelis primogenitus mortuorū:& princeps regū terre:qui dilexit nos:et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo.

¶ In vigilia omnium sanctorum. Apocalypsis Joānis apli. Capitu.v.

ECce ego Ioānes vidi in medio throni & quatuor animaliū: & in medio seniorū agnū stantem tanq̄ occisum habentē cornua septē & oculos septē: qui sunt septē spiritus dei missi in omnē terrā.Et venit & accepit de dextra sedētis in throno librū & cū aperuisset librū:quatuor animalia:et viginti quatuor seniores ceciderunt coram agno habentes singuli citharas et phialas aureas plenas odoramentorum que sunt orationes sanctorum:et cantabant canticum nouum; dicētes.Dignus es dñe deus accipere librum:et aperire signacula eius:quoniā occisus es:et redemisti nos deo in sanguine tuo ex omni tribu: & lingua; & populo: & natione:.& fecisti nos

Deo nostro regnum. idest regni participes. Sacerdotes. scilicet hostias laudis deo offerentes. Super terrã. idest in celo. Milia milium. idest decies centum milia. sic in Daniele. milia milium ministrabant ei. Virtutem ⁊ diuinitatem. ⁊c. omnia ista christus habuit ante passionem preter corporis glorificationem.

deo nostro regnũ et sacerdotes: & regnabimus super terrã. & vidi & audiui vocẽ angelorũ multorum in circuitu throni: et quatuor animaliũ et seniorũ et erat numerus eorũ milia miliũ dicẽtium voce magna. Dignus est agnus qui occisus est accipere virtutem & diuinitatem et sapientiã & fortitudinem & honorem et gloriam & benedictionem in secula seculorum. Amen.

¶ In die omnium sanctorum.

EEce ego Joannes vidi alterũ angelũ. Ex apocalypsi Joannis capitu. vij. per hunc angelum intelligitur constantinꝰ imperator. Signũ dei viui. idest crucem. in qua maxẽtium imperij emulum superauit. nam anteꝙ cum hoste cõfligeret: vidit in celo crucẽ atꝙ angelum dicentem sibi. Constantine in hoc signo vinces. Nocere terre ⁊ mari. idest christianis habitantibus orbem terre: ⁊ insulis adiacentibus. Et audiui numerum signatorum. Ex vna quaꝙ tribu hoc est filiorum Jacob erant duodecim milia signatorum: et quia duodecim erant filij: exce-

¶ In die. Lectio Apoca. Joannis apostoli Capᵖ. vii.

EEce ego Joãnes vidi alterũ angelũ ascendentẽ ab ortu solis. habẽtem signum dei viui: & clamauit voce magna quatuor angelis: quibus datum est nocere terre & mari: dicens: Nolite nocere terre & mari: neꝙ arboribus: quo aduſꝙ signemus seruos dei nostri in frontibus eorũ. et audiui numerũ signatorũ centũ quadragĩta quatuor milia signati: ex oñi tribu filiorꝝ israel. Ex tribu iuda: duodecim milia signati: ex tribu ruben duodecim milia signati: ex tribu gad duodecim milia signati: ex tribu aser duodecim milia signati: ex tribu neptalim duodecim milia signati: ex tribu manasse duodecim milia signati: ex tribu symeon duodecim milia signati: ex tribu leui duodecim milia signati: ex tribu issachar duodecim milia signati: ex tribu zabulon duodecim milia signati: ex tribu joseph duodecim milia signati: ex tribu beniamin duodecim milia signati. Post hec vidi turbam magnam quam dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus & tribubus & populis & linguis stantes ante thronum & in conspectu agni amicti stolis albis & palme in manibus eorum. & clamabant voce magna dicentes: Saluti dei nostri qui sedet super thronum & agno. Et omnes angeli stabant in circuitu throni & seniorum & quatuor animalium & ceciderunt in conspectu throni in faciebus suis & adorauerunt deum dicentes: Amen. Benedictio & claritas & sapientia & gratiarum actio honor & virtus & fortitudo deo nostro in secula seculorum. Amen. Et respondit unus de senioribus dicens mihi: Hi qui amicti sunt stolis albis qui sunt & unde uenerunt? Et dixi ei: Domine tu scis. Et dixit mihi: Hi sunt qui uenerunt de tribulatione magna & lauerunt stolas suas & dealbauerunt eas in sanguine agni. Propterea sunt ante thronum dei & seruiunt ei die ac nocte in templo eius. Et qui sedet in throno habitabit super illos. Non esurient neque sitient amplius neque cadet super illos sol neque ullus estus. Quia agnus qui in medio throni est reget illos & deducet eos ad uitales fontes aquarum & absterget deus omnem lacrimam ab oculis eorum.

scit summa centum quadraginta quatuor milium. nam duodecies duodecim mille eandem summam reddit. Ex tribu iuda. Qui et si quartus fuit in ordine nascendi: primus ponitur

tur hoc in loco: quia ex hoc pẽdet christi genealogia. Cetera patentvsq; ad locum illũ Vidi turbã magnã. s. martyr. Amicti stolis albis, propter aie gloriam. Palme in manibus. que sunt insignia victorie. Alia patent.

¶ In festo Facundi Primitiui.

Benedictus deꝰ t pater dñi. Ex epistola secũda ad Corinthios capitul. j. est initiũ epistole post salutationẽ positã. Benedictus deus. modꝰ est agẽdi gratias deo. Pr̃ misericordiaꝝ. i. auferens a nobis oẽm miserã. Possimus ipsi consolari. s. verbo t exemplo. Per exhortationem. proponẽdo eis premiũ eternũ. Exhortamur. ex depo gnati. Ex tribu ruben: duodecim milia signati. Ex tribu gad: duodecim milia signati. Ex tribu asser: duodecim milia signati. Ex tribu neptalim duodecim milia signati. Ex tribu manasse duodecim milia signati. Ex tribu simeon: duodecim milia signati. Ex tribu leui: duodecim milia signati. Ex tribu isachar: duodecim milia signati. Ex tribu zabulon: duodecim milia signati. Ex tribu ioseph: duodecim milia signati. Ex tribu beniamin: duodecim milia signati. Post hec vidi turbã magnam: quã dinumerare nemopoterat: ex omnibus gentibus & tribubus & populis et linguis: stantes ante thronũ & in cõspectu agni amicti stolis albis: & palmę in manibus eorũ. & clamabant voce magna: dicentes. Salus deo nostro qui sedet super thronũ et agno. & oẽs angeli stabant in circuitu throni & seniorũ et quatuor animaliũ. & ceciderunt in conspectu throni in facies suas: et adorauerũt dñm: dicentes amẽ. Benedictio et claritas et sapiẽtia et gratiarum actio: honor virtus et fortitudo deo nostro in sęcula sęculorũ. Amen.

¶ Facundi & Primitiui. Lectio ad Corin. ii. Cap. i.

Fratres. Benedictus deus & pater domini nostri iesu christi: pater misericordiarum & deus totius consolationis: qui consolatur nos in omni tribulatione nostra: vt possimus et ipsi consolari eos qui in omni pressura sunt per exhortationem qua exhortamur: & ipsi a deo.

menti verbo fecit cõmune. ℙassiones christi.i.tribulationes q̃ in christo capite inceperũt. In nobis.s.aplis ad quos quasi a capite fluit derivate. ℙro vestra exhortatione ⁊ salute:totũ hoc cedit ad vtilitatẽ vestrã. Siue cõsolamur.s.a deo ⁊ hoc quoq; cedit ad consolationem vestram. ¶In festo plurimarũ virginũ.

Quoniã sicut abundãt passiones christi in nobis: & per christum abundat consolatio nostra. Siue autem tribulamur pro vestra exhortatione & salute: siue consolamur pro vestra consolatione: siue exhortamur pro vestra exhortatione & salute: quę operatur tolerantiam earumdem passionũ quas & nos patimur: vt spes nostra firma sit p vobis. Scientes quoniam sicut socii passionum estis: sic eritis & consolationis. In christo iesu domino nostro.

¶In natali plurimarum virginum
Ad Corinthios.i. Cap.vii.

FRatres. De virginibus prẽceptũ domini non habeo: consilium autem do: tanquam misericordiam consecutus a domino: vt sim fidelis. Existimo enim hoc bonum esse propter instantem necessitatem: quoniam bonum est homini sic esse. Allígatus es vxori: noli quęrere solutionem. Solutus es ab vxore: noli quęrere vxorem. Si autem acceperis vxorem: non peccasti. Et si nupserit virgo: nõ peccauit. Tribulationem tamẽ carnis habebũt huiusmodi. Ego autem vobis parco.

DE virginib⁹ p̃ceptũ nõ habeo. Exp̃ma ad corinthios epla ca.vij. vbi postea q̃ agit de matrimõio: dat cõsiliũ de virginibus. dicẽs qđ nõ habet a deo preceptũ :qđ de necessitate salutis sit virginitas. ¶Cõsilium do. qa virginitas p̃ponit nuptijs: ⁊ semper meliora sũt appetẽda. Misericordiã cõsecutus. vnde habeo consiliũ dãdi autoritatẽ. Hoc bonũ esse.s. virginitatẽ. ⁊ posuit bonũ p optimũ. ℙropter necessitatẽ. que manet ducẽtibus vxorẽ. Nolí querere.s vxorem. si modo potes cõtinere te: qđ est meli⁹ q̃ matrimoniũ: sicut virginitas quã continentia.

Tribulationem carnis. quia sunt i anxietate matrimonio constituti. Vobis parco. i. permitto vobis vt possitis ducere vxores.

Tanq̃ non habentes. idest non intenti sint rebus mundi: sed spiritualiter viuant. Qui flent in onere matrimonij. Non flentes idest patientes ferendo: & sic de alijs. Diuisus est. seruiens mundo & deo. Innupta. idest continẽs vidua. Virgo que non nupsit.

¶ In festo trinitatis.

IN domino gaudete. Ex epistola ad Corinthios. ij. cap. xiij. in originali habetur. de cetero fratres gaudete. & est clausula eiusdẽ epistole, in qua consolatur persistentes in doctrina fidei. Gaudete: quod est proprium illorum qui bene agunt. Exhortamini. idest inuicẽ vos ad bene agendũ excitate. Idem sapite. idest de domino sentite. Pacem habete. quã dominus nos habere precipit. Osculo sancto. quod est signũ vnionis siue vnanimitatis. Oẽs sancti. s. qui sunt mecũ. Gratia dñi. de qua ioãnis primo. plen⁹ gratia & veritate. Charitas dei. s. patris. qui est principiũ amoris.

Cõmunicatio sancti spiritus. qa per ipsũ fit oim bonor cõicatio.

¶ De angelis.

Hęc itaq; dico fratres: tempus breue est. Reliquum est: vt qui habent vxores: tanquam non habentes sint, & qui flent: tanquam non flentes, & qui gaudent: tanquam non gaudentes. Et qui emunt: tanquam non possidentes. Et qui vtuntur hoc modo: tanquam non vtantur. Prętrijt enim figura huius mũdi. Volo autẽ vos sine solicitudine esse. Qui sine vxore est: solicitus est quę domini sũt: quomodo placeat deo. Qui autem cum vxore est: solicitus est quæ sunt mundi: quomodo placeat vxori: & diuisus est. Et mulier innupta & virgo: cogitat quę domini sunt: vt sit sancta corpore & spiritu.

¶ De trinitate. Ad Corinthios. ii. Cap. xiii.

FRatres. In domino gaudete: perfecti estote: exhortamini: idem sapite: pacem habete: & deus pacis & dilectionis erit vobiscum. Salutate inuicem in osculo sancto. Salutant vos omnes sancti. Gratia domini nostri iesu christi: & charitas dei: & communicatio sancti spiritus sit cum omnibus vobis amen. In christo iesu domino nostro.

Dixit mihi angelus scribe. Ex apli Joānis Apocalypsi. c. xix. Scribe. subaudi ad futurā rei memoriā nota. Vocati sunt. q fidē charitate informatam. Vera sunt. qr nihil falsum a deo ꝓcedit.

¶De angelis. Lectio libri Apocaly. Ioānis apostoli. Cap̄. xix.

IN diebus illis. Dixit mihi angelus. Scribe. Beati qui ad cœnam nuptiarum agni vocati sunt. Et dixit mihi. Hæc verba dei vera sunt. Et cecidi ad pedes eius: vt adorarem eum. Et dixit mihi. Vide ne feceris. Conseruus enim tuus sum: & fratrum tuorum: habentium testimonium Iesu. Deum adora.

¶Sanctispiritus. Actuū apostolorum. Capitulo. viii.

IN diebus illis. Cū audissent apostoli qui erāt in hierosolymis: quia recepe. &c. vt supra.

¶Sancte crucis. Lectio Pauli ad philippenses. Cap̄. ii.

FRatres. Christus factus est ꝓ nobis obediēs vsq; ad mortē: mortem autem crucis &c. vt supra.

¶Pro postulanda pace. Lectio ad Roma. Capitu. xii.

FRatres. Nolite esse prudētes apd vosmetipsos. Nulli malū ꝓ malo reddētes: puidentes bona nō tātum corā deo: sed etiam corā oībus hoībus. Si fieri potest q̄ ex vobis est: cū omnibus hoībus pacem habētes.

Vide ne feceris. non ꝓmittit angel⁹ se adorari ab hoie cuius naturam x̄pus diuinū. assumpsit. Deū adora. nō angelū: scilicet

¶In festo sanctispūs

QVm audissent apli qui erant hierosolymis. iam supra exposita est Feria tertia post festum pentecostes.

¶In festo sancte crucis.

QChristus factus est ꝓ nobis obediēs. Jam exposita est supra Dominica in ramis palmarum.

¶Pro postulanda pace.

NOlite esse prudentes apō vosmetipsos. Ex epla ad Roñ. ca. xij. In q̄ Romanos monet ne sint imprudētes arrogādo sibi x̄tutes q̄s non habent. Apud vosmetipsos. i. non reuera: sed opinione vestra. Nō malū pro malo. hoc in bet christiana religio.

Defendentes. idest resistētes volentibus vos offendere. Scriptū est Deutero.xxxij. Mihi vindictam.subaudi relinquite. Ego retribuam.i.vlciscar qđ in vos fuerit cōmissum. Carbones ignis.qm̄ ex inimico facies illū tibi amicum. Vinci a malo.i. incidere in illius odium. Sed vince in bono malū.i.tētatiōes impellētes ad irā que est vindicte appetitus.

¶Pro ꝯgregatione. Succincti lūbos mētis vr̄e. Et pi ma Petri epla.c.j. In quo apl's regeneratos inducit ad castitatē et mundiciā. Succincti lūbos i.casti corpore ⁊ mēte. Sobrij.victu ⁊ vestitu. Perfecti i oi virtute. Sper.a. per quā speratis gloriam. In reuelationē.i.p reuelationē. Obedientie.i ob seruatione legis. Nō ꝯfigurati.i.ꝯformati. Sācti.s.dei. Sancti sitis.i. sanctitatis illi⁹ imitatores. Scriptū est.Leuitici.xix.

¶Pro familiarib⁹. Si p̄occupat⁹ fuerit hō. Ex epla ad Gala.c.vj. In q̄ iducit illos ad patiētiā et mutuā tolerātiā. Pre⁹occupat⁹, aliq̄ pturbatiōe ai. Qui spūales.i. sapiētiores. Spū lenitatis, reducendo ad manuetudinem. Cōsiderans teipsum.idest propriam fragilitatem.

Nō vosmetipos defendēdentes charissimi:sed date locū irę.Scriptū est em̄. Mihi vindictā & ego retribuā: dicit dn̄s. Sed & si esurierit inimicus tuus:ciba illum:si sitit potum da illi. Hoc em̄ faciēs: carbones ignis congeres super caput eius. Noli vinci a malo: sed vince in bono malum.

¶Pro cōgregatione. Lectio beati Petri apli. prima. Capitu.i.

CHarissimi. Succincti lūbos mentis vestrę:sobrii:perfecti sperate in eā q̄ offert vobis gratiā in reuelationē iesu christi quasi filii obedientiæ: nō cōfigurati prioribꝰ ignorātię desideriis:sed scd̄m eū qui vocauit vos sanctum: vt & ipi sancti in omni conuersatione sitis. Quoniā scriptum est. Sancti eritis: quoniā ego sanctus sum: dominus deus vester.

¶Pro familiaribꝰ. Lectio Pauli ad Galatas. Capitulo.vi.

FRatres. Si p̄occupatus fuerit homo i aliquo delicto: vos qui spirituales estis huiusmodi instruite in spū lenitatis: considerans teipsum:

Tu teneris. idest in similem perturbationem incidas. Alter alteri⁹ onera. idest infirmitates mutuas sufferendo.

¶ Pro tribulatione quacunq;.

SI iniquitates nostre cõtenderint. Ex Hieremia ppheta. c. xiiij. oeprecatio est ppphete populo cõdolentis. Cõtenderint. idest fuerint ꝓtra nos. Fac ne & tu tẽteris. Alter alteri⁹ onera portate: & sic adimplebitis legẽ christi.

¶ Pro quacũq; tribulatione. Lectio Hieremiæ prophetæ. Cap̃. xiiij.

SI iniquitates nostræ contẽderint contra nos dñe: libera nos quæsumus: fac ꝓpter nomen tuũ: quoniam multę sunt auersiões nostræ. Tibi peccauimus expectatio israel: salua tor noster in tempore tribulationis. Tu autem in nobis es domine: & nomen sanctum tuum inuocatum est super nos: ne derelinquas nos domine deus noster.

¶ Pro pluuia. Lectio libri Leuitici. Capitulo. xxvi.

IN diebus illis. Dixit dñs ad Moysen. Si in preceptis meis ambulaueritis &c. vt supra.

¶ Pro sacerdote. Beati Pauli ad Timotheum prima. Capitu. i.

CHarissime. Fidelis sermo & omni acceptione dignus: quia christus iesus venit in hunc mũdum peccatores saluos facere: quorum primus ego sum. Sed ideo misericordiã

fuerint ꝓtra nos. Fac ꝓpter nomen tuum idest scõm tuam misericordiam. Auersiones. scilz a te siue a via recta sicut cõuersio est ad deũ ⁊ viam rectã.

Expectatio israel. i. in quo solo habemus oẽm spem nostram. et paucis vbis interpositis subdit. Tu autem in nobis es dñe: hoc dicit: qz in templo erat propiciatorium quasi dei sedes.

¶ Pro pluuia.

DIxit dominus ad Moysen. Si in preceptis meis. Ex Leuitico cap̃. xvj. Jã exposita est in vigilia trinitatis.

¶ Pro sacerdote.

FIdelis sermo et oi acceptiõe. prima. ad Timotheũ capitul. j. Fidelis sermo. idest verus ⁊ dignus. Acceptione. i. qui ab audiẽtib⁹ accipiatur. et subdit sermonem. Ego ꝑmus. ex persecutore factus apostolus.

Ostenderet patientiã. reuocãdo me ab actu persequẽdi. Qui crediturí sũt. vt nemo desperet ex peccatis reduci posse ad gratiã. Propter quod agens. gratias concludit Regi seculorum ꝛc.

¶Pro auertenda pestilentia.

IMmisit dominꝰ pestilentiam. Ex secundo Regum capitulo. xxiij. In quo ponitur pestilẽtia quam immisit dominus in israel: ꝓpter peccatum Dauid: quod iussit populum numerari.

Ad tempus constitutum a deo. a Dan vsq; ad Bersabee. qui erant termini longitudinis iudee. Ereã areuna Jebusei. quia hic areuna nõ erat iudeus: sed Jebuseus: idest ex illorum genere qui ante regnũ Dauid habitabant hierusalem: qui alio nomine vocabatur oman.

Vad propheta. quia tempore regni Dauid prophetabat.

eõsequutus sum: vt in me primũ ostenderet omnẽ patientiam: ad informationẽ eorũ qui crediturí sunt illí in vitam æternam. Regi autẽ sęculorũ immortali inuisibili: soli deo honor & gloria in sęcula sęculorũ. Amen.

¶Pro auertẽda epidimia. Lectio Rẽgum. ii. Capitulo. xxiiii.

IN diebus illis. Immisit dominus pestilentiam in israel de mane vsq; ad tempus constitutum: & mortui sunt a Dan vsq; ad Bersabee septuaginta milia virorum. Cumq; extendisset manum suam angelus domini super hierusalem vt disperderet eam: misertus est dominus super afflictionem eorum. Et dixit angelus percutienti populum: sufficit nunc continemanum tuam. Erat autẽ angelus domini stans super aream areuna Iebusei. Dixitq; Dauid ad dominum: cum vidisset angelum percutientem populum. Ego sum qui peccaui: & qui iniquẽ egi: isti qui oues sunt quid fecerunt? Obsecro te domine vt auertatur manus tua contra me: & contra domum patris mei. Venit autem Gad propheta domini ad Dauid in die illa. Et dixit ei. Ascende/ & construe altare domino in area areuna Iebusei. Et ascendit Dauid iuxta sermonem Gad: quem præceperat ei dominus omnipotens.

¶ Contra eccleſie perſecutores.

Miſerere noſtri deus omniū. Ex Eccleſiaſtici libro capi. xxxvi. In quo ponitur oratio autoris huius operis: & poteſt eſſe oō prelati cuiuſcūq; ſpecialiter: dicēs. Miſerere noſtri deus omniū. per creationem. Reſpice nos. qui ſumus populꝰ tuus peculiaris. Lucem. ideſt conſolationem in tenebris noſtrarū tribulationum. Immite timorē tuū. actiue pro terrorem. Magnalia tua. q̄ feciſti pro nobis contra illos. Alleua manum. p graua: nam qui iacit telum vt ferat: manū eleuat deinde grauat. Sanctificatus in nobis. colentibꝰ te: quē illi blaſphemāt. Magnificaberis ī eis. ideſt laudaberis: quia illos nobis ſubiicies. Vt cognoſcant te. oſtendendo fauorem tuū p nobis contra illos. Innoua ſigna. ſcilicet que feciſti p nobis cōtra egyptios. Immuta mirabilia. vnū poſt aliud ſignū faciendo. Magnifica manum. ideſt iram tuam in illos monſtra. Extolle aduerſarium. ideſt extra fines noſtros pone. Feſtina tempus illorum punitionis: et noſtre liberationis. Finis. ſcilicet a te conſtituti & promiſſi de aduentu meſſie.

¶ Contra perſecutores eccleſiæ. Eccleſiaſtici. Capitu. xxxvi.

MIſerere deus omnium: & reſpice nos: & oſtēde nobis lucem miſerationum tuarum: & immitte timorem tuum ſuper gentes quæ non exquiſierunt te: vt cognoſcant quia nō eſt deus niſi tu: vt enarrent magnalia tua. Alleua manū tuam ſuper gentes alienas: vt videant potentiam tuam. Sicut enim in cōſpectu eorum ſanctificatus es in nobis: ſic in cō ſpectu noſtro magnificaberis in illis: vt cognoſcāt te ſicut & nos cognouimus: quoniā non eſt deus prēter te domine. Innoua ſigna: & immuta mirabilia. Glorifica manum & brachium dextrum. Excita furorem: & effunde iram. Extolle aduerſarium: & affligē inimicum. Feſtina tempus: & memento finis: vt enarrēt mirabilia tua domine deus noſter.

¶ Pro infirmis. Lectio Iacobi apoſtoli. Capitulo. v.

TRistatur aliquis vestrum. Ex epistola Jacobi capitu. v. Tristatur. i. est in tristitia aut in morbo. Oret equo animo. i. det tranquillo & hilari. Psallat. cantet & nō solum oret. Infirmatur. morbo in quo dubitatur de vita. Ungentes. hinc potissimum habet originem vnctionis sacramētum. Alleuiabit. nisi aliud expediret potius infirmo qō solus deꝰ scit. In peccatis. scz venialibus.

Confitemini. hinc quoqꝫ institutū est confessionis & penitētie sacramentum.

¶Pro defunctis. Audiui vocem de celo. Ex Apocalypsi Joānis cap. xiiij. In quo agitur de premio illorum q̄ in martyrio aut confessione domini moriuntur. Scribe. de re notabili et diu permāsura hoc dici solet. Amodo. id est iam siue cito vt sit amodo quasi ad modicum. Spiritussanctus. cum patre & filio quorum est nexus. A laboribus. & fruantur eterna quiete.

Opera illorum. i. desunt merces suorum operū: quēadmodum & malorū operum suos autores. Vergilius. quisqꝫ suos patimur manes. ¶Alia ꝓ defunctis.

CHariſſimi. Triſtaꝫ aliquis veſtrū: oret æquo animo & pſallat. Infirmatur quis in vobis: inducat prēſbyteros eccleſię & orēt ſuper eū: vngentes eum oleo in nomine dñi. Et oratio fidei ſaluabit infirmū: & alleuiabit eum dominus. Et ſi in peccatis ſit: dimittentur ei. Cōfitemini ergo alterutrum peccata veſtra: & orate pro inuicem vt ſaluemini.

¶Pro defunctis. Lectio libri Apocaly. Ioānis apoſtoli. Cap̄. xiiij.

IN diebus illis. Audiui vocē de cœlo: dicentē mihi. Scribe: beati mortui qui in dño morīūtur. Amodo enim iam dicit ſpiritus: vt requieſcant a laboribus ſuis. Opera enī illorum: ſequuntur illos.

¶Lectio libri Macchabeorum. ii. Capitulo. xii.

IN dieb9 illis. Vir fortiſſim9 iudas

IN dieb9 illis. Vir fortiſſim9 iudas collatione facta. Ex. ij. Macchabeorū. c. xij. In quo manifeſte oſtendit reſurrectionis ſpes: & qō eleemoſyna facta ꝓ mortuis mirū in modū illis ꝓdeſt. Judas. cognomento Macchabeus qō interpretatur pugnator: hebraice aſmonai.

Collatione facta.ex ea pecunia que quisq; contulit. Drachmas argenti.drachma genus monete quod appendit sextãdecimam partem vncie/hoc est dimidium nostri numini argentei. Mortuorum. qui in libello ceciderant quod gestum est cum ducibus antiochi.

Cum pietate.idest pro religione. Optimã gratiam.i.mercedem.

collatione facta:duodecĩ millia drachmas argẽti misit hierosolymã: offerri eas ibi pro peccatis mortuorum:iuste & religiose de resurrectione cogitans. Nisi enim eos q ceciderant resurrecturos speraret: superfluũ videret & vanũ orare p mortuis. Sed qa considerabat q hi qui cũ pietate dormitionẽ acceperant: optimam haberẽt repositam gratiam. Sãcta ergo & salubris est cogitatio pro defunctis exorare:vt a peccatis soluantur.

¶Lectio beati Pauli ad Thessalonicenses.i. Capitulo.iiii.

FRatres. Nolumus vos ignorare de dormientib9: vt non cõturbemini sicut & cæteri qui spem nõ habẽt. Si em̃ credim9 q ihesus mortuus est & resurrexit:ita & de9 eos qui dormierunt per iesum adducet cũ eo. Hoc em̃ dicimus in verbo domini: quia nos qui viuimus: qui residui sumus in aduentu domini non præueniemus eos qui dormierunt. Quoniã ipse domin9 in iussu:& in voce archãgeli: & in tuba dei descendet de cœlo

¶Alia p defunctis.

NOlumus vos ignorare ð dormientibus. Ex epistola ad Thessalo. j.cap. iiij. In quo eos reprehẽdit:qui mortuos nimis lugẽt:cum sit omnibus resurgẽdi spes qui bene sentiũt de religione. Spem nõ habẽt. scz resurgẽdi. Si credim9.hoc argumẽto sepe vtit paulus ad pbandũ resurrectionẽ.qð christ9 scz resurrexit. Ið si nos credim9. ⁊ resurrectionẽ quoq credem9. Adducet cũ eo. ad vitam immortalẽ. In verbo dñi.i. ex parte domini q nob9 hoc reuelauit. Residui sumus.a patribus nostris iã mortuis. Non preueniemus.quia oñes simul resurgem9. In iussu. idest iubendo his verbis. Surgite mortui: venite ad iudicium.

Archangeli.scz Michaelis. In tuba.que vox erit quasi tube cu-

fusdam que od oēs perueniet. Mortui in christo.idest qui crediderunt. Resurgent primi.respectu nostrū qui viuimus.in illius fide. Qui relinquimur.scz in vita. Rapiemur cum illis. sentire videtur apostolus q illi qui in die iudicij viuent:nō morientur.sed cum fusci tatis rapient. Obuiam christo.venienti ad iudicium. Consolamini. idest in hac solicitudine mortuoz cōsolamini vos inuicē cum spe resurrectionis.

¶Alia p defunctis.

Christus resurrexit a mortuis. Ex prima ad Corinthios epla.c.xv. Exposita est Feria quarta post dñicam in albis.

¶Alia p defunctis.

Ecce mysterium vobis dico. Ex epistola prima ad Corinthios.c.xv. In quo agit de mysterio resurrectionis. Ecce misterium.idest rē magnā/ atq ad intelligēdū difficilem. Oēs.idest boni t mali. Nō oēs immutabimur.de statu:scz corporalitatis t spiritualitatis q votes corporis. In momento.scz fiet resurrectio.

& mortui qui in christo sunt: resurgēti primi. Deinde nos qui viuimus qui relinquimur: simul rapiemur cū illis in nubibus obuiam christo in aera: & sic semper cum domino erimus. Itaq consolamini inuicem in verbis istis.

¶Beati Pauli ad Corinthios.i. Capitulo.xv.

FRatres. Christ9 resurrexit a mortuis primitię dormiētiū. Quoniam quidem.&c.vt supra.

¶Beati Pauli ad Corinthios.i. Capitulo.xv.

FRatres. Ecce mysterū vobis dico. Oēs quidē resurgemus: sed nō oēs immutabimur. In momēto: in ictu oculi: in nouissima tuba. Canet em̄ tuba: & mortui resurgēt incorrupti: & nos immutabimur. Oportet enim corruptibile hoc induere incorruptionē & mortale hoc induere immortalitatē. Cū autē corruptibile hoc

In ictu oculi.i.in instanti.scz quo claudit aut aperitur oculus. In nouissima tuba.i.voce qua dicet christus/surgite mortui. Incorrupti.i.sine membrorum diminutione. Et nos immutabimur.scilicet de corruptione ad immortalitatem. Corruptibile hoc.idest naturā humanā resurgere incorruptibilem. Induere immortalitatem. idest